ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
"ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ"

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Επεξεργασία και Εξαγωγή Σύνθετων Πληροφοριών σε Σύγχρονα Δημοσιογραφικά και Αρχαία Ιστορικά Κείμενα

Κωνσταντίνος Σ. Μυλωνάκης

***Επιβλέπουσα*:** **Χριστίνα Αλεξανδρή,** Επίκουρος Καθηγήτρια

ΑΘΗΝΑ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2016

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Επεξεργασία και Εξαγωγή Σύνθετων Πληροφοριών σε Σύγχρονα Δημοσιογραφικά και Αρχαία Ιστορικά Κείμενα

Κωνσταντίνος Σ. Μυλωνάκης

Α.Μ.: Μ1233

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ: **Χριστίνα Αλεξανδρή,** Επίκουρος Καθηγήτρια

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: **Αλέξης Δελής,** Καθηγητής

Οκτώβριος 2016

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία αφορά την υλοποίηση δύο ξεχωριστών εφαρμογών επεξεργασίας σύνθετων πληροφοριών, τόσο στα σύγχρονα προφορικά (μετεγεγραμμένα) και γραπτά δημοσιογραφικά κείμενα, όσο και σε αρχαία ιστορικά κείμενα που αποτελούν έργο αναφοράς για την ανάλυση και την κατανόηση της πολιτικής, της στρατηγικής και της διπλωματίας.

Στοχεύεται η μελλοντική συγχώνευση των δύο ξεχωριστών εφαρμογών σε ενιαία πλατφόρμα επεξεργασίας δημοσιογραφικών κειμένων με τη δυνατότητα ταυτόχρονης πρόσβασης και ανάκτησης πληροφοριών από αρχαία κείμενα που σχετίζονται με θέματα – ερωτήματα που θέτει ο χρήστης.
Τα βασικά πλεονεκτήματα στα οποία στοχεύει η παρούσα προσέγγιση και οι εφαρμογές της αφορούν (1) την ταχύτητα πρόσβασης σε σύνθετες πληροφορίες, (2) την βοήθεια στην αξιολόγηση και λήψη αποφάσεων και (3) την δυνατότητα πρόσβασης σε σύγχρονες πληροφορίες και ιστορικά κείμενα σε μη-φυσικούς ομιλητές των γλωσσών που αφορούν τα εν λόγω κείμενα.

Η ταχύτητα πρόσβασης σε σύνθετες πληροφορίες αφορά πληροφορίές όπως ο βαθμός αντικειμενικότητας/υποκειμενικότητας στα σύγχρονα δημοσιογραφικά κείμενα, και γρήγορη πρόσβαση/ανάκτηση σχέσεων αιτίας αποτελέσματος στα αρχαία κείμενα του Θουκυδίδη και συγκεκριμένα για τον Πελοποννησιακό πόλεμο που αποτελούν έργο αναφοράς για δημοσιογράφους, στρατιωτικούς και άλλους επαγγελματίες και μελετητές στον τομέα της Πολίτικης και Γεωστρατηγικής και άλλων.

Η παροχή βοήθειας στην αξιολόγηση και λήψη αποφάσεων στα κείμενα που επεξεργάζονται αφορά κυρίως επαγγελματίες που πρέπει να λάβουν αποφάσεις χωρίς να είναι ειδικοί στην ανάλυση σύγχρονων δημοσιογραφικών και αρχαίων κειμένων όπως, για παράδειγμα, δημοσιογράφοι και αναλυτές.

Επιπλέον, στην παρούσα εργασία στοχεύεται η δυνατότητα πρόσβασης σε σύγχρονες πληροφορίες και ιστορικά κείμενα σε μη-φυσικούς ομιλητές των γλωσσών που αφορούν τα εν λόγω κείμενα. Για παράδειγμα ένας χρήστης που γνωρίζει και ομιλεί την αγγλική γλώσσα χωρίς να έχει βαθύτερες γνώσεις της γλώσσας αυτής ούτε βρίσκεται σε περιβάλλον όπου ομιλείται αγγλική γλώσσα από φυσικούς ομιλητές ενδέχεται να μην έχει πλήρη εικόνα των στοιχείων στο κείμενο που σηματοδοτούν υποκειμενική γνώμη – ειρωνεία. Επιπλέον, οι χρήστες που δε γνωρίζουν τη Νέα Ελληνική γλώσσα ή/και δεν έχουν την δυνατότητα να κατανοήσουν την Αρχαία Ελληνική ή την Καθαρεύουσα, έχουν τη δυνατότητα να λάβουν τις σχέσεις αιτίας – αποτελέσματος που παράγει το σύστημα σε επιλεγμένες αποσπάσματα των κειμένων Θουκυδίδη τα οποία στη συνέχεια είναι ευκολότερο να μεταφραστούν – επεξεργαστούν σε μία ξένη γλώσσα όπως για παράδειγμα τα αγγλικά.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Επικοινωνία Ανθρώπου Μηχανής

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Επεξεργασία Πληροφοριών, Εξαγωγή Πληροφοριών, Σύνθετες Πληροφορίες, Σηματοδοτημένες Λέξεις, Λέξεις-Κλειδιά

ABSTRACT

The present approach involves the implementation of two different applications for processing and extracting complex information in written and spoken journalistic data, and historic (ancient) texts, for the analysis and evaluation of political, strategical and diplomatic issues.

Our target is to merge these two applications into one single platform of processing journalistic data, giving the ability to evaluate and compare with ancient texts related in the current state-of-affairs.

The main advantages that this approach aims at are (1) quick access to complex information, (2) assistance in evaluation and decision making and (3) easy access to journalistic or ancient texts by non-native speakers of languages concerning these texts.

SUBJECT AREA: Human Computer Interaction

KEYWORDS: Information Processing, Information Extraction, Complex Information, Annotated Words, Keywords

Στους Γονείς μου, την Αριάδνη και την Ιωάννα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την Επίκουρο Καθηγήτρια Κυρία Αλεξανδρή Χριστίνα για την ανάθεση και την επίβλεψη της διπλωματικης μου εργασίας. Η καθοδήγηση και η υποστήριξή της αποτέλεσαν απαραίτητα συστατικά για την εκπόνηση της εργασίας. Την ευχαριστώ ιδιαίτερα για την υπομονή και την εμπιστοσύνη που μου έδειξε.

Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς μου και την Ιωάννα, οι οποίοι είχαν καταλυτικό ρόλο στην ολοκλήρωση τόσο της διπλωματικής εργασίας όσο και του μεταπτυχιακού προγράμματος.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους φίλους και μέλη της Κλίκας, Άγη και Άρη, χωρίς τους οποίους όλα θα ήταν διαφορετικά.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 12

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΠΟ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΞΟΡΥΞΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ 13

2.1 Εισαγωγή 13

2.2 Αναγνώριση Οντοτήτων – Κυρίων Ονομάτων (Named Entity Recognition) 14

2.3 Εντοπισμός Σχέσεων μεταξύ Οντοτήτων (Relation Extraction) 18

2.3.1 Λεξικοσυντακτικά μοτίβα (Lexico-syntactic Patterns) 18

2.3.2 Επιβλεπόμενη μηχανική μάθηση (Supervised Machine Learning) 19

2.3.3 Ημι-επιβλεπόμενος εντοπισμός σχέσεων οντοτήτων (Semi-supervised Relation Extraction) . 19

2.3.4 Εντοπισμός σχέσεων οντοτήτων χωρίς επιτήρηση (Unsupervised Relation Extraction) 20

2.4 Εξαγωγή Χρονικών Εκφράσεων (Extracting Times) 21

2.5 Εξαγωγή Γεγονότων (Extracting Events and their Times) 24

2.6 Δημιουργία και Συμπλήρωση Προτύπου (Template Filling) 25

2.7 Open Domain Information Exctraction 25

3. ΠΕΔΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ 29

3.1 Πεδίο Υλοποίησης – Κείμενα 29

3.1.1 Εισαγωγή 29

3.1.2 Δημοσιογραφικά Κείμενα 29

3.1.3 Κείμενα Θουκυδίδη 30

3.2 Προσέγγιση 31

4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ 33

4.1 Εισαγωγή 33

4.2 Δημοσιογραφικά κείμενα 33

4.2.1 Επιλογή άρθρων 33

4.2.2 Εκτέλεση προγράμματος 33

4.2.3 Καταγραφή Αποτελεσμάτων 33

4.3 Κείμενα Θουκυδίδη 34

4.3.1 Επιλογή αποσπασμάτων 34

4.3.2 Εκτέλεση προγράμματος 34
4.3.3 Καταγραφή των αποτελεσμάτων 34

5. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ 35

5.1 Εισαγωγή 35

5.2 Δημοσιογραφικά κείμενα 35
5.2.1 Υλοποίηση 35
5.2.2 Παραδείγματα – Παρατηρήσεις 36
5.2.3 Interactive Machine Learning 54
5.2.4 Αναζήτηση με λέξη κλειδί 54

5.3 Κείμενα Θουκυδίδη 54
5.3.1 Υλοποίηση 54
5.3.2 Παραδείγματα 55
5.3.3 Παρατηρήσεις 68
5.3.4 Interactive Machine Learning 71
5.3.5 Αναζήτηση με λέξη κλειδί 71

5.4 Συγχώνευση λειτουργιών των δύο εφαρμογών 71

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 72

6.1 Σύνοψη 72
6.1.1 Δημοσιογραφικά άρθρα 72
6.1.2 Κείμενα Θουκυδίδη 73

6.2 Πιθανές εφαρμογές 73

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ 75

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ – ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ – ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ 76

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι 78

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ 91

ΑΝΑΦΟΡΕΣ 169

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1: Μερικά λεξικοσυντακτικά μοτίβα (Hearst, 1992a, 1998).....18

Εικόνα 2: Τυπικά χαρακτηριστικά που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση των IOB tagger χρονικών εκφράσεων (Jurafsky & Martin, 2008) 23

Εικόνα 3: Παράδειγμα συμπλήρωσης προτύπου 25

Εικόνα 4: Απεικόνιση της προσέγγισης (Angeli et al., 2015) 27

Εικόνα 5: Άρθρο από CNN 29

Εικόνα 6: Άρθρο από Economist 30

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Λίστα από κύρια ονόματα με το είδος των ονομάτων που αναφέρονται 15

Πίνακας 2: Ονόματα που ανήκουν σε ασαφείς κατηγορίες 15

Πίνακας 4: Παραδείγματα απόλυτων, σχετικών και με διάρκεια χρονικών εκφράσεων .21

Πίνακας 5: Παραδείγματα χρονικών λέξεων 21

Πίνακας 7: ISO patterns για την αναπαράσταση απόλυτων χρονικών εκφράσεων και εκφράσεων διάρκειας (Jurafsky & Martin, 2008).....23

Πίνακας 9: Στοιχεία ανάλυσης δημοσιογραφικών άρθρων 72

Πίνακας 10: Στοιχεία ανάλυσης αρχαίων κειμένων.....73

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα Διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, της σχολής Θετικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Βασικό ερέθισμα για την ενασχόληση με την επεξεργασία και εξαγωγή σύνθετων πληροφοριών αποτέλεσε το μάθημα της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας.

Η ανάγκη για την εξαγωγή της υπονοούμενης πληροφορίας από σύγχρονα δημοσιογραφικά κείμενα, καθώς και η σύνδεση των σημερινών καταστάσεων με τα διδάγματα του παρελθόντος, αποτέλεσαν κίνητρα για την ενασχόληση μου με το συγκεκριμένο αντικείμενο.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο τη λήψη ή/και την εξόρυξη πληροφοριών από κείμενα που εμπεριέχουν σύνθετες πληροφορίες όπως ο εντοπισμός της πρόθεσης-τάσης του συγγραφέα σε διεθνή δημοσιογραφικά κείμενα και οι σχέσεις αιτίας-αποτελέσματος σε ιστορικά κείμενα που δεν είναι προσβάσιμα στο διεθνές κοινό. Η εξαγωγή γνώσης και η αναγνώριση της χρήσιμης πληροφορίας έχουν αναμφίβολα αμέτρητες σημαντικές εφαρμογές. Ωστόσο, πολλές φορές υπάρχουν στοιχεία που είναι δύσκολο να εξαχθούν με τις καθιερωμένες πρακτικές καθώς δεν εμπεριέχουν πληροφορίες που μπορούν να δεικτοδοτηθούν με μοντέλα προερχόμενα από τις συνήθεις πρακτικές (Mausam et al., 2012), αλλά περιέχουν σύνθετες πληροφορίες. Αντιμετωπίζουμε αυτό το εμπόδιο, δημιουργώντας δύο εφαρμογές χρησιμοποιώντας μία μέθοδο ανάλυσης και χρήσης μίας υπογλώσσας, που αποτελείται από λέξεις-κλειδιά καθώς και από σηματοδοτημένες εκφράσεις. Οι εφαρμογές αυτές μπορούν, στη συνέχεια, να χρησιμοποιηθούν ως βάση για περαίτερω ανάπτυξη με την ενσωμάτωσή τους σε μοντέλα προερχόμενα από τις συνήθεις πρακτικές (βλ. Κεφάλαιο 2).

Οι δύο εφαρμογές επεξεργάζονται σύνθετες πληροφορίες από δύο κατηγορίες κειμένων:

I. Δημοσιογραφικά άρθρα πολιτικού, διπλωματικού και οικονομικού περιεχομένου

II. Κείμενα Θουκυδίδη για τον Πελοποννησιακό Πόλεμο

Στα δημοσιογραφικά κείμενα στόχος είναι η εξόρυξη “μη αντικειμενικών” πληροφοριών, όπως η πρόθεση και η στάση του αρθρογράφου. Έτσι τα κείμενα αυτά αξιολογούνται κατά πόσο υποκειμενικά ή αντικειμενικά είναι. Η συγκεκριμένη πληροφορία είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για ενδιαφερόμενους οι οποίοι δεν έχουν το χρόνο να μελετήσουν ένα μεγάλο όγκο πληροφορίας, και αναζητούν έναν τρόπο να εξάγουν την χρήσιμη και αντικειμενική πληροφορία, καθώς και για μη-φυσικούς ομιλητές των γλωσσών που αφορούν τα εν λόγω κείμενα, οι οποίοι δεν έχουν πλήρη εικόνα των στοιχείων στο κείμενο που σηματοδοτούν υποκειμενική γνώμη – ειρωνεία.

Η δεύτερη κατηγορία κειμένων που αναλύουμε είναι τα αποσπάσματα του Θουκυδίδη για τα γεγονότα του Πελοποννησιακού Πολέμου. Εκεί στόχος είναι η ανάκτηση πληροφορίας για σύνθετα πολιτικά και διπλωματικά θέματα της εποχής που αφορούν τις προθέσεις των πρωταγωνιστών της εποχής και το γενικότερο κλίμα που επικρατούσε τόσο στο περιβάλλον των υπηκόων όσο και σε αυτό των συμμάχων. Για αυτό το λόγο αντλούμε συγκεκριμένα στοιχεία από την υπογλώσσα των μεταφρασμένων κειμένων του Θουκυδίδη από τον Ελευθέριο Βενιζέλο, που φανερώνουν σχέσεις αιτίας αποτελέσματος.

Απώτερος στόχος είναι η σύνδεση των δύο αυτών ξεχωριστών εφαρμογών σε μία ενιαία πλατφόρμα επεξεργασίας δημοσιογραφικών κειμένων με τη δυνατότητα ταυτόχρονης πρόσβασης και ανάκτησης πληροφοριών από αρχαία κείμενα που σχετίζονται με θέματα – ερωτήματα που θέτει ο χρήστης.

Ειδικότερα, τρία είναι τα βασικά πλεονεκτήματα στα οποία στοχεύει η παρούσα προσέγγιση και οι εφαρμογές της: (1) η ταχύτητα πρόσβασης σε σύνθετες πληροφορίες, (2) η δυνατότητα πρόσβασης σε ευρύτερο – διεθνές κοινό και (3) η αξιοποίηση ως βοηθητικό εργαλείο στην αξιολόγηση πληροφοριών και λήψης αποφάσεων (decision making).

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΠΟ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΞΟΡΥΞΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

2.1 Εισαγωγή

Η Εξόρυξη Πληροφοριών (Information Extraction) ανήκει στις εφαρμογές της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας που αφορούν την διαχείριση πληροφοριών από κείμενα (Information Management), όπως η Ανάκτηση Πληροφοριών (Information Retrieval) και η Κατηγοριοποίηση Κειμένων (Text Classification). Σε όλες τις προαναφερόμενες εφαρμογές γίνεται χρήση στατιστικών μοντέλων, τα οποία έχουν την βέλτιστη απόδοσή τους σε κείμενα με σαφή έως αυστηρή δομή και σε πληροφορίες που μπορούν να περιγραφούν με σχέσεις και χαρακτηριστικά που εύκολα μπορούν να περιγραφούν και να τυποποιηθούν με μαθηματικά και στατιστικά μοντέλα (Surdeanu et al., 2012, Neumann, 2010) .

Χαρακτηριστικό είδος κειμένων που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας των προαναφερόμενων εφαρμογών διαχείρισης πληροφοριών είναι τα κείμενα ιατρικού περιεχομένου, όπως η σχέση που περιγράφεται στο ακόλουθο παράδειγμα (Παράδειγμα 2.1.1), που περιγράφει σχέσεις πρωτεϊνών.

Παράδειγμα 2.1.1 (Bunescu et al., 2005):
interaction (0) [between | of] (5) PROT (9) PRO (17)

Επιπλέον, στις εφαρμογές αυτές συνήθως είναι απαραίτητος ο μεγάλος αριθμός σηματοδοτημένων – δεικτοδοτημένων κειμένων που χρειάζονται για την εκπαίδευση του Συστήματος, γεγονός που αποτελεί σε ορισμένες περιπτώσεις αρνητικό παράγοντα, αν επιχειρείται η αποφυγή της εκπαίδευσης σε μεγάλο όγκο επεξεργασμένων κειμένων (Neumann, 2010) .

Ο όρος εξαγωγή ή εξόρυξη πληροφοριών (Information Extraction) αναφέρεται στην ανάκτηση πληροφοριών από μη δομημένα ή ημι-δομημένα δεδομένα (unstructured or semi-structured data – τυπικά κείμενα γραμμένα σε φυσική γλώσσα, ιστοσελίδες κ.α.) και είναι κλάδος της σύγχρονης Επιστήμης των υπολογιστών. Η εξόρυξη πληροφοριών συνδέεται άμεσα με την Επεξεργασία της Φυσικής Γλώσσας (Natural Language Processing – NLP), η οποία αποτελεί έναν διεπιστημονικό κλάδο της επιστήμης της Πληροφορικής, της Τεχνητής Νοημοσύνης και της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας, με αντικείμενο τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των υπολογιστή και φυσικής γλώσσας (Neumann, 2010).

Συγκεκριμένα, έγκειται στην αναγνώριση συγκεκριμένου είδους πληροφοριών, όπως κύρια ονόματα (ονόματα ανθρώπων, τοπωνύμια, ονόματα εταιρειών, ημερών, μηνών, κτλ.), χρονικές πληροφορίες, σχέσεις και γεγονότα από ηλεκτρονικά ή μη κείμενα.

Απώτερος στόχος της εξαγωγής πληροφοριών είναι η «κατανόηση» των βασικών συστατικών του υπό ανάλυση κειμένου, τα οποία αργότερα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από εφαρμογές όπως αυτόματη εξαγωγή περιλήψεων κειμένων, αυτόματη απάντηση ερωτήσεων, αυτόματη μετάφραση και άλλα πεδια (Neumann, 2010).

Ο ρόλος της Εξαγωγής πληροφοριών είναι ο εντοπισμός της εξειδικευμένης πληροφορίας και η εξαγωγή γνώσης από μη δομημένα δεδομένα με αυτόματο τρόπο. Σε αντίθεση με την κλασσική Ανάκτηση Πληροφοριών, στην οποία γίνεται αναζήτηση με βάση συγκεκριμένες λέξεις-κλειδιά και το αποτέλεσμα περιλαμβάνει μόνο κείμενα στα οποία βρίσκεται η χρήσιμη πληροφορία, η Εξόρυξη Πληροφοριών έχει ως στόχο στην αναγνώριση μόνο της χρήσιμης πληροφορίας, καθώς και το περιβάλλον (context) μέσα στο οποίο αυτή εμφανίζεται (Zhang et al., 2013, Jurafsky and Martin, 2008, Bunescu and Mooney, 2004).

Αν λάβουμε υπόψη μας το μεγάλο όγκο πληροφοριών που παράγονται και διακινούνται σήμερα, το ζητούμενο είναι όχι απλώς η κατοχή της πληροφορίας, αλλά η διαχείριση της πληροφορίας και ο εντοπισμός της "σχετικής" πληροφορίας. Έτσι, ενώ μια κλασσική μηχανή αναζήτησης θα δώσει στον ενδιαφερόμενο ως απάντηση ένα σύνολο κειμένων που ενδεχομένως εμπεριέχουν την απάντηση που επιθυμεί, η Εξόρυξη πληροφοριών αποσκοπεί μόνο στην απάντηση.

Ειδικότερα, η Εξόρυξη Πληροφοριών (Information Extraction) είναι το έργο της αυτόματης εξαγωγής δομημένων πληροφοριών από μη-δομημένα ή ημι-δομημένα έγγραφα που μπορούν να διαβαστούν μέσω υπολογιστή. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η δραστηριότητα αυτή αφορά την επεξεργασία των κειμένων του ανθρώπου μέσω επεξεργασίας της φυσικής γλώσσας (Jurafsky & Martin, 2008), συχνά δε και την μετατροπή του περιεχομένου των κειμένων σε πιο τυποποιημένη και ενιαία μορφή, προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία της εξόρυξης πληροφοριών (normalization) (Zhang et al., 2013), (Sproat et al., 2001). Άλλοι τρόποι εκμάθησης περιλαμβάνουν τα Κρυμμένα Μαρκοφιανά Μοντέλα (Hidden Markov Models) (HMMs) (Birkel et al., 1999) ή συνδυασμούς με ανάλυση των συντακτικών στοιχείων των κειμένων (Parsing) (Neumann, 2006). Επιπλέον, χρησιμοποιούνται δέσμες γλωσσολογικών χαρακτηριστικών (γραμματική – σύνταξη) για την Μηχανική Μάθηση (Machine Learning) και επακόλουθη Εξόρυξη Πληροφοριών (Yangarber et al., 2002) (Nadeau and Sekine, 2007).

Επιγραμματικά, κατά τους Jurafsky και Martin (2008), για την Εξόρυξη της Πληροφορίας χρειάζεται να ακολουθηθούν οι παρακάτω διεργασίες:

1. Αναγνώριση Οντοτήτων – Κυρίων Ονομάτων (Named Entity Recognition)
2. Εντοπισμός Σχέσεων μεταξύ Οντοτήτων (Relation Extraction)
3. Εξαγωγή Χρονικών Εκφράσεων (Extracting Times)
4. Εξαγωγή Γεγονότων (Extracting Events and their Times)
5. Δημιουργία και Συμπλήρωση Προτύπων (Template Filling)

2.2 Αναγνώριση Οντοτήτων – Κυρίων Ονομάτων (Named Entity Recognition)

Το πρώτο βήμα στην εξόρυξη της πληροφορίας είναι ο εντοπισμός των οντοτήτων σε ένα κείμενο, οι οποίες κατηγοριοποιούνται και σηματοδοτούνται. Η αναγνώριση οντοτήτων αποτελεί υποεργασία της εξαγωγής πληροφορίας και επιδιώκει να εντοπίσει και να κατατάξει τις οντότητες με συγκεκριμένο όνομα στο κείμενο σε προκαθορισμένες κατηγορίες, όπως τα ονόματα των προσώπων, οργανισμών, τοποθεσίες, εκφράσεις της εποχής, οι ποσότητες, οι νομισματικές αξίες, ποσοστά και άλλα είδη πληροφορίας. Οι οντότητες στα κείμενα μπορούν να αποτελέσουν ακολουθίες πληροφοριών, οι οποίες μοντελοποιούνται (Conditional Random Field (CRF) sequence models) και συχνά συνδέονται με στατιστικά μοντέλα των πιθανοτήτων εμφάνισης συγκεκριμένων ακολουθιών των σηματοδοτημένων οντοτήτων (Lafferty et al, 2001), (Sutton and McCallum, 2012) .

Η αναγνώριση οντοτήτων - κυρίων ονομάτων περιγράφεται στο παράδειγμα 2.2.1 που ακολουθεί. Στο παράδειγμα 2.2.1, μια οντότητα τύπου 'People' θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει ανθρώπους ή χαρακτήρες που εντοπίζονται σε ένα κείμενο ενώ μια οντότητα τύπου 'Location' θα συμπεριελάμβανε περιοχές, βουνά, θάλασσες και άλλα στοιχεία.

Παράδειγμα 2.2.1 (Jurafsky & Martin, 2008):

Type	Tag	Sample Categories	Example sentences
People	PER	people, characters	Turing is a giant of computer science.
Organization	ORG	companies, sports teams	The IPCC warned about the cyclone
Location	LOC	regions,mountains, seas	The Mt. Sanitas loop is in Sunshine Canyon.
Geo-Political Entity	GPE	countries, states, provinces	Palo Alto is raising the fees for parking
Facility	FAC	bridges, buildings, airports	Consider the Tappan Zee Bridge.
Vehicles	VEH	planes, trains, automobiles	It was a classic Ford Falcon.

Πίνακας 1: Λίστα από κύρια ονόματα με το είδος των ονομάτων που αναφέρονται

Η έννοια των οντοτήτων χρησιμεύει σε πολλές διεργασίες επεξεργασίας της γλώσσας, όπως η απάντηση ερωτήσεων (Question – Answering, QA) ή η διασύνδεση κειμένου με συγκεκριμένη πληροφορία.
Τυπικές δυσκολίες που εμφανίζονται συχνά στην διαδικασία της αναγνώρισης οντοτήτων είναι η τόσο η καθαυτή αναγνώριση όσο και η κατηγοριοποίηση της πληροφορίας εξαιτίας της αμφισημίας ή/και της ασάφειας ορισμένων όρων. Για παράδειγμα, ο όρος 'Louis Vuitton' θα μπορούσε να ανήκει στην κατηγορία Άνθρωποι, Οργανισμοί ή Εμπορικό Προϊόν, με αποτέλεσμα να καθίσταται δύσκολη η κατηγοριοποίηση του. Στο παρακάτω παράδειγμα 2.2.2 δίνονται λέξεις και φράσεις που θα μπορούσαν να ενταχθούν σε περισσότερες από μια κατηγορίες οντοτήτων:

Παράδειγμα 2.2.2 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**

Name		Possible Categories
Washington	→	Person, Location, Political Entity, Organization, Facility
Downing St.	→	Location, Organization
IRA	→	Person, Organization, Monetary Instrument
LouisVuitton	→	Person, Organization, Commercial Product

Πίνακας 2: Ονόματα που ανήκουν σε ασαφείς κατηγορίες

Επιπλέον, στο παράδειγμα 2.2.3 που ακολουθεί φαίνεται πως η διφορούμενη λέξη "Washington" εντάσσεται σε διαφορετική κατηγορία οντοτήτων ανάλογα με το σημασιολογικό περιεχόμενο της πρότασης στην οποία εμφανίζεται.

Παράδειγμα 2.2.3 (Jurafsky & Martin, 2008):

- Πρόταση Α:

[**PER** Washington] was born into slavery on the farm of James Burroughs.
Από τα συμφραζόμενα γίνεται αντιληπτό πως η λέξη Washington αφορά σε πρόσωπο με αποτέλεσμα να αναγνωρισθεί ως οντότητα τύπου PER.

- Πρόταση Β:

[**ORG** Washington] went up 2 games to 1 in the four-game series.
Στην πρόταση αυτή η λέξη Washington δεν αφορά σε πρόσωπο αλλά σε οργανισμό και αναγνωρίζεται ως οντότητα τύπου ORG.

- Πρόταση Γ:

Blair arrived in [**LOC** Washington] for what may well be his last state visit.
Γίνεται σαφές πως η λέξη Washington εκφράζει κάποια τοποθεσία καθώς ακολουθείται από ρήμα κίνησης και συνεπώς αναγνωρίζεται ως οντότητα τύπου LOC.

- Πρόταση Δ:

In June, [**GPE** Washington] passed a primary seatbelt law.
Στην πρόταση αυτή, η λέξη Washington αναγνωρίζεται ως GPE δεδομένου ότι αναφέρεται σε χώρα/πολιτεία.

- Πρόταση Ε:

The [**FAC** Washington] had proved to be a leaky ship, every passage I made...
Τέλος, στην πρόταση αυτή, η λέξη Washington αναγνωρίζεται αυτή τη φορά ως γέφυρα/κτίριο.
Επιπλέον, αξίζει να τονιστεί ότι η βασική διαδικασία αναγνώρισης οντοτήτων είναι η λέξη-προς-λέξη επισημείωση (labeling) της πληροφορίας (Jurafsky & Martin, 2008), (Neumann, 2010). Η διαδικασία αυτή ακολουθείται από αλγορίθμους ακολουθιακής ταξινόμησης, όπως ο MEMM και ο CRF. Σύμφωνα με τους αλγορίθμους MEMM και CRF, οι λέξεις ενός κειμένου κατατάσσονται μεμονωμένα σε συγκεκριμένες κατηγορίες οντοτήτων.
Όπως φαίνεται και στο παράδειγμα που ακολουθεί, η κάθε λέξη κατατάσσεται μεμονωμένα σε διαφορετική κατηγορία οντοτήτων.

Παράδειγμα 2.2.4 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**
[**ORG** American Airlines], a unit of [**ORG** AMRCorp.], immediately matched the move, spokesman [**PER** Tim Wagner] said.

Ακολουθώντας στη συνέχεια την κωδικοποίηση BIO (“Before Inside Out”, Jurafsky & Martin, 2008), εισάγεται μια ετικέτα (B) για την αρχή και μια ετικέτα (I) για το κυρίως σώμα ενός τύπου οντότητας, ενώ για τα σύμβολα εκατέρωθεν-εκτός της οντότητας (δηλαδή, αντιστοιχούν σε στοιχεία που προσδιορίζουν ολόκληρη συνολικά την οντότητα) εισάγεται μια ετικέτα (O). Ως εκ τούτου, ο αριθμός των ετικετών, σύμφωνα με το BIO, είναι (2n+1) , όπου n ο αριθμός των οντοτήτων ενός κειμένου.
Σε ένα άλλο παράδειγμα, (Παράδειγμα 2.2.5) η φράση ‘Αμερικανικές Αερογραμμές’ θα μπορούσε να αναλυθεί ως εξής:

Παράδειγμα 2.2.5 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**
‘Αμερικανικές’ : B-Τύπου Οργανισμός. Η ετικέτα αυτή σημαίνει ότι ‘οι Αμερικανικές’ προηγούνται της οντότητας ‘Αερογραμμές’ που είναι τύπου ‘Οργανισμός’.
‘Αερογραμμές’: I-Τύπου Οργανισμός. Η ετικέτα αυτή σημαίνει ότι οι ‘Αερογραμμές’ αποτελούν το κυρίως σώμα της οντότητας τύπου ‘Οργανισμός’.
Εδώ σημειώνεται ότι η μόνη διαφορά του BIO με την κωδικοποίηση IO, είναι η απουσία της ετικέτας (B) στην αρχή μιας οντότητας, με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη η διάκριση δυο οντοτήτων ίδιου τύπου. Κατά συνέπεια, στο παραπάνω παράδειγμα, η φράση ‘Αμερικανικές Αερογραμμές’ θα μπορούσε να αναπαρασταθεί ως εξής:

Παράδειγμα 2.2.6 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**
‘Αμερικανικές’ : I-Τύπου Οργανισμός , το κυρίως σώμα της οντότητας τύπου ‘Οργανισμός’.

‘Αερογραμμές’: I-Τύπου Οργανισμός, το κυρίως σώμα της οντότητας τύπου ‘Οργανισμός’.
Από το παράδειγμα 2.2.6 γίνεται σαφές ότι ο αριθμός των ετικετών με τη μέθοδο IO είναι: (v+1). Ως εκ τούτου, είναι φανερό από τα παραδείγματα 2.2.5 και 2.2.6 ότι με τη μέθοδο IO επιτυγχάνεται περιορισμός των χρησιμοποιούμενων ετικετών.
Με την ολοκλήρωση της κωδικοποίησης BIO, το επόμενο βήμα της Αναγνώρισης Οντοτήτων είναι η αναπαράσταση της οντότητας από ορισμένους χαρακτήρες, με τη βοήθεια κανόνων που χρησιμοποιούνται για αυτό το σκοπό. Για παράδειγμα, στην περίπτωση της οντότητας ‘L'automne’ (γαλλική λέξη) η αναπαράσταση από τους συγκεκριμένους χαρακτήρες γίνεται βάσει των παρακάτω κανόνων, ως εξής:

Παράδειγμα 2.2.7 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**
<u>Κανόνες</u>
wi περιέχει ένα πρόθεμα με μήκος <= 4
wi περιέχει μια κατάληξη με μήκος <=4
word shape του wi
short word shape του wi

<u>Αναπαράσταση</u>

πρόθεμα (wi) = L
πρόθεμα (wi) = L'
πρόθεμα (wi) = L'a
πρόθεμα (wi) = L'au
κατάληξη (wi) = omne
κατάληξη (wi) = mne
κατάληξη (wi) = ne
κατάληξη (wi) = e
word-shape(wi) = X'xxxxxxxx
Σημαντικό τμήμα της διαδικασίας της αναγνώρισης της πληροφορίας στην Αναγνώριση Οντοτήτων είναι ο τρόπος σχηματισμού της λέξης (Word Shape). Η παρουσίαση του τρόπου σχηματισμού των λέξεων εμφανίζει μία ακολουθία γραμμάτων μιας λέξης αναπαριστώντας τα πεζά γράμματα με το χαρακτήρα ‘x’, τα κεφαλαία με το χαρακτήρα ‘X’, οι αριθμοί με το χαρακτήρα ‘d’ ενώ τα σημεία στίξεως διατηρούνται. Εκτός από το Σχηματισμό Λέξεων υπάρχει και ένας δευτερεύων μηχανισμός σχηματισμού λέξεων (Short Word Shape) όπου οι διαδοχικοί χαρακτήρες απαλείφονται.
Στο παράδειγμα 2.2.8 φαίνεται η εφαρμογή των παραπάνω κανόνων στο Word Shape.

Παράδειγμα 2.2.8 (Jurafsky & Martin, 2008):
Σύμφωνα με το word-shape, η έκφραση I.M.F αναπαριστάται ως: X.X.X. και η DC10-30 μετασχηματίζεται σε XXdd-dd.
Σύμφωνα με το Short Word Shape, όπου οι διαδοχικοί χαρακτήρες απαλείφονται, η έκφραση DC10-30 μετασχηματίζεται σε Xd-d ενώ η I.M.F εξακολουθεί να μετασχηματίζεται σε X.X.X εφόσον δεν έχει διαδοχικούς χαρακτήρες.
Ο μηχανισμός σχηματισμού λέξεων (Word Shape) έχει συμβάλει ιδιαίτερα στην επιτυχία της Αναγνώρισης Οντοτήτων (Named Entity Recognition) ιδιαίτερα σε κείμενα του τομέα της Βιολογίας.
Αξίζει να διευκρινιστεί ότι η χρησιμότητα των παραπάνω χαρακτήρων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το τη γλώσσα, τα μέσα και το είδος της κωδικοποίησης. Χαρακτήρες που έχουν προκύψει με αναξιόπιστες μεθόδους έχουν πολύ περιορισμένη χρήση στη διαδικασία εντοπισμού οντοτήτων (NER) σε ειδησεογραφικά κείμενα.

Τέλος, για την αξιολόγηση του Εντοπισμού Οντοτήτων (Named Entity Recognition - NER) χρησιμοποιούνται τα κριτήρια ανάκληση (recall), ακρίβεια (precision) καθώς και η μέθοδος “F1” (Jurafsky & Martin, 2008). Η ανάκληση ορίζεται ως ο λόγος των ορθά κωδικοποιημένων λέξεων - απαντήσεων προς το σύνολο των προς κωδικοποίηση λέξεων - απαντήσεων. Η ακρίβεια είναι ο λόγος των ορθά κωδικοποιημένων λέξεων - απαντήσεων προς το σύνολο αυτών που έχουν κωδικοποιηθεί, ενώ η μέθοδος “F1” είναι ο αρμονικός μέσος όρος των δυο μεθόδων.
Συνοψίζοντας, η χρήση κανόνων υψηλής ακρίβειας για την κατηγοριοποίηση των οντοτήτων, η αναζήτηση για συμβολοσειρές που συμπίπτουν με τα ήδη εντοπισμένα ονόματα, η χρήση ειδικών καταλόγων ονομάτων αλλά και η εφαρμογή τεχνικών πιθανοτήτων που χρησιμοποιούν την ήδη υπάρχουσα κωδικοποίηση, εξασφαλίζουν σε μεγάλο βαθμό την επιτυχία της διαδικασίας Εντοπισμού Οντοτήτων (NER). Με τις παραπάνω μεθόδους επιτυγχάνεται υψηλής ακρίβειας αποτέλεσμα, ενώ στην περίπτωση διφορούμενων εκφράσεων αποφεύγονται οι ασάφειες.

2.3 Εντοπισμός Σχέσεων μεταξύ Οντοτήτων (Relation Extraction)

Μετά τον εντοπισμό των οντοτήτων που περιγράφηκε στη προηγούμενη ενότητα, το δεύτερο βήμα στην εξόρυξη της πληροφορίας είναι ο εντοπισμός της μεταξύ τους σχέσης. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιούνται τέσσερις κατηγορίες αλγορίθμων:

1. Λεξικοσυντακτικά μοτίβα (Lexico-syntactic Patterns, hand written)
2. Επιβλεπόμενη μηχανική μάθηση (Supervised Machine Learning)
3. Ημι-επιβλεπόμενος εντοπισμός σχέσεων οντοτήτων (Semi-supervised Relation Extraction)
4. Εντοπισμός σχέσεων οντοτήτων χωρίς επιτήρηση (Unsupervised Relation Extraction)

2.3.1 Λεξικοσυντακτικά μοτίβα (Lexico-syntactic Patterns)

Τα λεξικοσυντακτικά μοτίβα (παράγονται με μη-αυτόματο τρόπο, βάσει χειρόγραφων κανόνων) αποτελούν τον παλαιότερο αλλά πλέον συνήθη τρόπο για τον εντοπισμό των σχέσεων μεταξύ των οντοτήτων σε ένα κείμενο και αναπτύχθηκε από την Hearst (1992a) στο Πανεπιστήμιο του Berkeley.
Πιο συγκεκριμένα,
Αν NP 0 such as NP 1 {, NP 2 . . . , (and|or)NP i }, i ≥ 1 τότε:
∀NP i , i ≥ 1, hyponym(NP i , NP 0)
όπου hyponym(x,y): το y πιο γενική έννοια του x.

NP {, NP}* {,} (and|or) other NP_H	temples, treasuries, and other important civic buildings
NP_H such as {NP,}* {(or|and)} NP	red algae such as Gelidium
such NP_H as {NP,}* {(or|and)} NP	such authors as Herrick, Goldsmith, and Shakespeare
NP_H {,} including {NP,}* {(or|and)} NP	common-law countries, including Canada and England
NP_H {,} especially {NP}* {(or|and)} NP	European countries, especially France, England, and Spain

Εικόνα 1: Μερικά λεξικοσυντακτικά μοτίβα (Hearst, 1992a, 1998)

Η Εικόνα 1 απεικονίζει πέντε λεξικοσυντακτικά μοτίβα (Hearst, 1992a, 1998) για τον εντοπισμό σχέσης μεταξύ ειδικού - γενικού σε διάφορες οντότητες.
Τα μοτίβα αυτά έχουν το πλεονέκτημα της υψηλής ακρίβειας και εύκολης προσαρμογής σε συγκεκριμένους τομείς. Παρ' όλα αυτά υστερούν στο γεγονός ότι είναι δύσκολο αφενός να επανακληθούν και αφετέρου να δημιουργηθούν όλα τα πιθανά μοτίβα.

2.3.2 Επιβλεπόμενη μηχανική μάθηση (Supervised Machine Learning)

Στην τεχνική αυτή χρησιμοποιούνται διάφορα ήδη υπάρχοντα ζευγάρια σχέσεων – οντοτήτων για να εκπαιδεύσουν τους classifiers ώστε να σχολιάσουν ένα νέο κείμενο.
Η προσέγγιση απαρτίζεται από τρία βήματα:

1. Εύρεση ζευγαριών οντοτήτων (συνήθως στην ίδια πρόταση)
2. Εκπαίδευση του classifier ώστε να αποφασίσει αν ένα συγκεκριμένο ζευγάρι οντοτήτων έχει κάποια σχέση
3. Εκπαίδευση του classifier να αναθέτει ετικέτες με τις αντίστοιχες σχέσεις που ανιχνεύτηκαν στο βήμα 2

Ακολουθεί ο αλγόριθμος υπολογισμού των σχέσεων μεταξύ διαφόρων οντοτήτων ενός κειμένου:

```
function FIND RELATIONS (words) returns relations
relations ← nil
entities ← FIND ENTITIES (words)
forall entity pairs <e1, e2> in entities do
if RELATED?(e1, e2)
relations ← relations+CLASSIFY RELATION (e1, e2)
```

Η εν λόγω τεχνική μπορεί να επιτύχει μεγάλη ακρίβεια, εφόσον έχουν χρησιμοποιηθεί αρκετά δεδομένα για την εκπαίδευση των classifiers. Η δημιουργία όμως πολλών δεδομένων στα οποία έχουν αποδοθεί διάφορες σχέσεις απαιτεί ιδιαίτερα μεγάλο κόστος, κάτι που κάνει τα μοντέλα ου επιβλεπόμενη μηχανικής μάθησης όχι και τόσο παραγωγικά.

2.3.3 Ημι-επιβλεπόμενος εντοπισμός σχέσεων οντοτήτων (Semi-supervised Relation Extraction)

Η προηγούμενη τεχνική χρησιμοποιούσε πολλά δεδομένα με υπάρχουσες σχέσεις για να εκπαιδευτούν οι classifiers. Κάτι τέτοιο όμως, όπως προαναφέρθηκε, απαιτεί μεγάλο κόστος.

Το πρόβλημα αυτό έρχεται να καλύψει η τεχνική του ημι-επιβλεπόμενου εντοπισμού σχέσεων ανάμεσα στις οντότητες ενός κειμένου.
Η τεχνική αυτή χρησιμοποιεί κάποια υπάρχοντα μοτίβα όπως αυτά που αναφέρθηκαν παραπάνω (Hearst, 1992a, 1998), ή ακόμα και κάποια ζευγάρια με σχέσεις οντοτήτων. Έτσι βρίσκει στο κείμενο όλες τις προτάσεις που εμπεριέχουν αυτές τις υπάρχουσες οντότητες. Στη συνέχεια, εξάγει και γενικεύει τις λέξεις γύρω από τις συγκεκριμένες οντότητες και δημιουργεί νέα μοτίβα.

Ακολουθεί ο αλγόριθμος για την παραπάνω διαδικασία:

```
function  BOOTSTRAP (Relation R) returns new relation tuples
tuples ← Gather a set of seed tuples that have relation R
iterate
sentences ← find sentences that contain entities in seeds
patterns ← generalize the context between and around entities in
sentences
newpairs ← use patterns to grep for more tuples
newpairs ← newpairs with high confidence
tuples ← tuples + newpairs
return tuples
```

Μία δεύτερη προσέγγιση ημι-επιβλεπόμενου εντοπισμού σχέσεων οντοτήτων βασίζεται στην απομακρυσμένη επιτήρηση. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιεί τα πλεονεκτήματα της προηγούμενης μεθόδου ημι-επίβλεψης αλλά χρησιμοποιεί μεγάλες βάσεις δεδομένων από τις οποίες αντλεί παραδείγματα σχέσεων οντοτήτων, δημιουργώντας νέα μοτίβα τα οποία χρησιμοποιούν οι classifiers για τον εντοπισμό των σχέσεων.
Το αποτέλεσμα είναι η δημιουργία ενός επιβλεπόμενου classifier με δυνατότητα να χρησιμοποιεί πολλά χαρακτηριστικά για να ανιχνεύει τις σχέσεις μεταξύ των οντοτήτων. Επιπλέον, ο classifier είναι εκπαιδευμένος να μπορεί να διαχωρίζει και οντότητες που δεν έχουν καμία σχέση. Ο τελικός αλγόριθμος παρουσιάζεται παρακάτω:

```
function DISTANT SUPERVISION (Database D, Text T) returns
relation classifier C
foreach relation R
foreach tuple (e1,e2) of entities with relation R in D
sentences ← Sentences in T that contain e1 and e2
f ← Frequent features in sentences
observations ← observations + new training tuple (e1, e2, f, R)
C ← Train supervised classifier on observations
return C
```

Η εν λόγω τεχνική εκμεταλλεύεται τα πλεονεκτήματα των παραπάνω τεχνικών. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιεί έναν classifier με πολλά χαρακτηριστικά ακριβώς όπως η επιβλεπόμενη τεχνική. Επιπλέον, μπορεί να εντοπίσει σχέσεις μεταξύ των οντοτήτων με υψηλή ακρίβεια, όπως δηλαδή η πρώτη τεχνική που εξετάστηκε και βασίζεται στα λεξικοσυντακτικά μοτίβα. Παρ' όλα αυτά η τεχνική αυτή είναι χρήσιμη μόνο όταν προϋπάρχει μεγάλη βάση δεδομένων με υπάρχουσες σχέσεις οντοτήτων. Σε αντίθετη περίπτωση πρέπει να χρησιμοποιηθούν μη επιβλεπόμενες μέθοδοι.

2.3.4 Εντοπισμός σχέσεων οντοτήτων χωρίς επιτήρηση (Unsupervised Relation Extraction)

Η τεχνική αυτή έχει ως στόχο να εντοπίσει τις σχέσεις από το διαδίκτυο, καθώς δεν υπάρχει καμία πληροφορία για σχέσεις μεταξύ των οντοτήτων , ούτε αντίστοιχο εκπαιδευμένο μοντέλο. Η διαδικασία αυτή καλείται Εντοπισμός Ανοιχτής Πληροφορίας (Open Information Extraction).
Το ReVerb σύστημα (Fader et al., 2011) αποτελεί ένα παράδειγμα εντοπισμού σχέσεων σε μία πρόταση s χωρίς επιτήρηση σε τέσσερα βήματα:

1. Τρέξε έναν part-of-speech tagger στην πρόταση s
2. Για κάθε ρήμα στην s, βρες τη μεγαλύτερη ακολουθία λέξεων w, που ξεκινάει με ρήμα και ικανοποιεί τους συντακτικούς και λεκτικούς κανόνες
3. Για κάθε λέξη w, βρες την πλησιέστερη ονοματική φράση (noun phrase) από τα αριστερά, που δεν είναι όμως σχετική αντωνυμία, wh- λέξη (who, where, what κλπ) ή η λέξη "there". Βρες την πλησιέστερη ονοματική φράση y προς τα δεξιά
4. Ανάθεσε μία τιμή c (confidence) στη σχέση r=(x,w,y)

Η σχέση είναι αποδεκτή όταν τηρεί τους λεκτικούς και συντακτικούς κανόνες.
Το κύριο πλεονέκτημα των μεθόδων εντοπισμού σχέσεων χωρίς επιτήρηση είναι η ικανότητα χειρισμού μεγάλου αριθμού σχέσεων χωρίς να έχει προσδιοριστεί τίποτα εκ των προτέρων.
Έχουν το μειονέκτημα όμως ότι πρέπει να αντιστοιχίσουν τον μεγάλο όγκο λέξεων σε μία κανονική μορφή ικανή να αποθηκευτεί σε βάσεις δεδομένων. Τέλος, οι εν λόγω

μέθοδοι επικεντρώνονται πιο πολύ στις σχέσεις που εκφράζονται από ρήματα, με αποτέλεσμα να χάνουν αρκετές σχέσεις που εκφράζονται ονομαστικά.

2.4 Εξαγωγή Χρονικών Εκφράσεων (Extracting Times)

Οι ώρες και οι ημερομηνίες ανήκουν στην κατηγορία των οντοτήτων και χρησιμοποιούνται σε ηλεκτρονικά ημερολόγια και άλλες εφαρμογές. Εφόσον εξαχθούν από ένα κείμενο, οι χρονικές αυτές εκφράσεις θα πρέπει να κανονικοποιηθούν προκειμένου να μετατραπούν σε αξιοποιήσιμη μορφή. Διακρίνονται σε απόλυτες, σχετικές ή χρονικές εκφράσεις διάρκειας και μπορούν να παρασταθούν από ουσιαστικά, κύρια ονόματα, επίθετα και επιρρήματα .

Οι απόλυτες χρονικές εκφράσεις αναφέρονται σε συγκεκριμένες ημερολογιακές ημερομηνίες σε αντίθεση με τις σχετικές οι οποίες χρειάζονται κάποιο σημείο αναφοράς προκειμένου να προσδιοριστούν. Τέλος, οι σχέσεις διάρκειας αφορούν χρονικά διαστήματα.

Στο παράδειγμα 2.4.1 που ακολουθεί διασαφηνίζεται η διαφορά μεταξύ των απόλυτων και των σχετικών χρονικών εκφράσεων.
Παράδειγμα 2.4.1 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**

Απόλυτες	**Σχετικές**	**Διάρκεια**
April 24,1916	yesterday	four hours
The summer of ’77	next semester	three weeks
10:15 AM	two weeks from yesterday	six days
The 3rd quarter of 2006	last quarter	the last three quarters

Πίνακας 3: Παραδείγματα απόλυτων, σχετικών και με διάρκεια χρονικών εκφράσεων

Οι χρονικές εκφράσεις είναι γραμματικές εκφράσεις οι οποίες έχουν χρονικά λεξιλογικά “triggers” προκειμένου να αναγνωρίζονται. Στο παρακάτω παράδειγμα 2.4.2 παρουσιάζονται τέτοιου είδους χρονικές εκφράσεις.

Παράδειγμα 2.4.2 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**

Category	**Examples**
Noun	morning, noon, night, winter, dusk, dawn
Proper Noun	January, Monday, Ides, Easter, Rosh Hashana, Ramadan, Tet
Adjective	recent, past, annual, former
Adverb	hourly, daily, monthly, yearly

Πίνακας 4: Παραδείγματα χρονικών λέξεων

Στο TimeML σύστημα σχολιασμού οι χρονικές εκφράσεις σχολιάζονται με ένα XML tag, το TIMEX3 και πολλές ιδιότητες αυτού του tag (Pustejovsky et al. 2005, Ferro et al. 2005). Στο παρακάτω παράδειγμα φαίνεται η χρήση αυτού του συστήματος σχολιασμού.

Παράδειγμα 2.4.3 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**

A fare increase initiated **<TIMEX3>**last week**</TIMEX3>** by UAL. Corp's United Airlines was matched by competitors over**<TIMEX3>**the weekend**</TIMEX3>**, marking the second successful fare increase in **<TIMEX3>**two weeks**</TIMEX3>.**

Η αναγνώριση των χρονικών εκφράσεων έγκειται στον εντοπισμό της αρχής και του τέλους όλων των τμημάτων κειμένου που αντιστοιχούν σε χρονικές εκφράσεις. Οι τεχνικές αναγνώρισης χρονικών εκφράσεων που βασίζονται σε κανόνες χρησιμοποιούν αυτοματισμούς για τον εντοπισμό τέτοιων μορφών. Στην αρχή εντοπίζονται οι λέξεις κλειδιά και στη συνέχεια αναγνωρίζονται μεγαλύτερα μέρη του κειμένου με βάση τα αποτελέσματα προηγούμενων αναζητήσεων. Η διαδικασία επαναλαμβάνεται πολλές φορές μέχρις ότου ολοκληρωθεί η αναγνώριση των χρονικών εκφράσεων.

Στο παρακάτω παράδειγμα δίνεται ένα απόσπασμα μιας τέτοιου είδους τεχνικής αναγνώρισης σε Perl.

Παράδειγμα 2.4.4 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**

```
# yesterday/today/tomorrow

$string                                                          =~
s/(($OT+(early|earlier|later?)$CT+\s+)?(($OT+the$CT+\s+)?$OT+day
$CT+\s+

$OT+(before|after)$CT+\s+)?$OT+$TERelDayExpr$CT+(\s+$OT+(morning
|afternoon|

evening|night)$CT+)?)/<TIMEX2 TYPE=\"DATE\">$1<\/TIMEX2>/gio;

$string =~ s/($OT+\w+$CT+\s+)

<TIMEX2
TYPE=\"DATE\"[^>]*>($OT+(Today|Tonight)$CT+)<\/TIMEX2>/$1$2/gso;

# this/that (morning/afternoon/evening/night)

$string                                                          =~
s/(($OT+(early|earlier|later?)$CT+\s+)?$OT+(this|that|every|the$
CT+\s+

$OT+(next|previous|following))$CT+\s*$OT+(morning|afternoon|even
ing|night)

$CT+(\s+$OT+thereafter$CT+)?)/<TIMEX2
TYPE=\"DATE\">$1<\/TIMEX2>/gosi;
```

Οι ακολουθιακές τεχνικές αναγνώρισης χρονικών εκφράσεων χρησιμοποιούν τη BIO κωδικοποίηση που χρησιμοποιείται ευρέως στην Αναγνώρισης Οντοτήτων (NER).

Ορισμένοι χαρακτήρες που χρησιμοποιούνται στην κατηγοριοποίηση χρονικών εκφράσεων είναι οι παρακάτω:

Feature	Explanation
Token	The target token to be labeled
Tokens in window	Bag of tokens in the window around a target
Shape	Character shape features
POS	Parts of speech of target and window words
Chunk tags	Base-phrase chunk tag for target and words in a window
Lexical triggers	Presence in a list of temporal terms

Εικόνα 2: Τυπικά χαρακτηριστικά που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση των IOB tagger χρονικών εκφράσεων (Jurafsky & Martin, 2008)

Σε κάθε περίπτωση, για την αξιολόγηση των μεθόδων αναγνώρισης χρονικών εκφράσεων χρησιμοποιούνται η ανάκληση (recall), η ακρίβεια (precision) και η F μέθοδος ενώ θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή προκειμένου να αποφευχθούν παρανοήσεις εξαιτίας αμφίσημων εκφράσεων όπως φαίνεται και στο παράδειγμα που ακολουθεί:

Παράδειγμα 2.4.5 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**
"1984 tells the story of Winston Smith...": Σε αυτή την πρόταση η χρονολογία 1984 δεν αποτελεί χρονική έκφραση αλλά πιθανότατα είναι το όνομα κάποιου βιβλίου ή κινηματογραφικής ταινίας.
"U2's classic Sunday Bloody Sunday": Στην πρόταση αυτή η λέξη "Sunday" είναι μέρος του τίτλου τραγουδιού και όχι χρονικός προσδιορισμός κάποιας μέρας της εβδομάδας.
Όσον αφορά την κανονικοποίηση των χρονικών εκφράσεων, οι τελευταίες αντιστοιχίζονται σε συγκεκριμένες ημερολογιακές ημέρες , ώρες ή χρονικές διάρκειες. Οι κανονικοποιημένες τιμές αναπαριστώνται με την VALUE τιμή σύμφωνα με τον κανονισμό ISO 8601 για την κωδικοποίηση χρονικών εκφράσεων.
Σύμφωνα με τον παραπάνω κανονισμό ISO, οι ημερολογιακές ημερομηνίες αναπαριστώνται ως : "YYYY-MM-DD", οι εβδομάδες ως : "YYYY-Wnn", τα Σαββατοκύριακα ως : "PnWE", οι ωρολογιακές ώρες βάσει 24ώρου ως: "HH:MM:SS", οι ημερομηνίες και ώρες μαζί ως : "YYYY-MM-DDTHH:MM:SS" ενώ τα οικονομικά τρίμηνα ως: " Qn ".

Στον παρακάτω πίνακα δίνονται χρονικές εκφράσεις που αναπαριστώνται βάσει ISO8601.

Unit	Pattern	Sample Value
Fully specified dates	YYYY-MM-DD	28/9/1991
Weeks	YYYY-Wnn	2007-W27
Weekends	PnWE	P1WE
24-hour clock times	HH:MM:SS	11:13:45
Dates and times	YYYY-MM-DDTHH:MM:SS	1991-09-28T11:00:00
Financial quarters	Qn	1999-Q3

Πίνακας 5: ISO patterns για την αναπαράσταση απόλυτων χρονικών εκφράσεων και εκφράσεων διάρκειας (Jurafsky & Martin, 2008)

Οι περισσότερες προσεγγίσεις για κανονικοποίηση χρονικών εκφράσεων βασίζονται σε κανόνες οι οποίοι εφαρμόζουν σημασιολογική ανάλυση. Οι πλήρεις ημερολογιακές εκφράσεις περιλαμβάνουν χρονολογία, μήνα και μέρα και για την κανονικοποίηση τους χρησιμοποιείται το πρότυπο ISO με τη μορφή: FQTE > Μήνας Ημέρα , Χρονολογία.
Δυστυχώς τέτοιου είδους πλήρεις χρονικές εκφράσεις σπάνια συναντώνται σε δημοσιογραφικά κείμενα. Σε αυτά, οι χρονικές εκφράσεις είναι συνήθως σχετικές χρονικές εκφράσεις και προσδιορίζονται με σημείο αναφοράς τη χρονική στιγμή του κειμένου. Έτσι, χρονικές εκφράσεις όπως ‘’αύριο” ή ”χθες” ερμηνεύονται πάντα σε σχέση με το σημείο αναφοράς. Με την ίδια λογική ερμηνεύονται και οι υπόλοιπες σχετικές χρονικές εκφράσεις.

Παράδειγμα 2.4.6 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**
Random security checks that began yesterday at Sky Harbor will continue at least through **the weekend.**

Στο παραπάνω παράδειγμα η χρονική έκφραση “weekend” αναφέρεται όχι στο σαββατοκύριακο που μόλις προηγήθηκε αλλά στη βδομάδα εκείνη που η ημερομηνία αναφοράς είναι μέρος αυτής (το ερχόμενο σαββατοκύριακο). Η λέξη-κλειδί που διευκολύνει την ερμηνεία της πρότασης είναι το ρήμα “continue”.
Τέλος, για την αντιμετώπιση αμφίσημων χρονικών εκφράσεων χρησιμοποιείται η γλωσσική κωδικοποίηση καθώς και ευρετικές μέθοδοι για τις διάφορες χρονικές εκφράσεις που έχουν εξαχθεί από το κείμενο.

2.5 Εξαγωγή Γεγονότων (Extracting Events and their Times)

Η εξαγωγή γεγονότων από ένα κείμενο περιλαμβάνει τον εντοπισμό όλων των εκφράσεων που παραπέμπουν σε κάποιο γεγονός ή κατάσταση που θα μπορούσε να προσδιοριστεί χρονικά. Τέτοιου είδους γεγονότα συνήθως εισάγονται με κάποιο ρήμα ή ουσιαστικό που προσδιορίζει το ίδιο το γεγονός ενώ ορισμένες φορές θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή καθώς ορισμένα ρήματα χρησιμεύουν στη σύνταξη του κειμένου και δεν προσδιορίζουν κάποιο γεγονός.

Οι διαδικασίες εξαγωγής γεγονότων από ένα κείμενο ποικίλλουν ανάλογα με το σκοπό χρήσης. Τα γεγονότα κατηγοριοποιούνται σε συμβάντα, καταστάσεις, γεγονότα που έχουν στόχο την ενημέρωση, την αντίληψη, κλπ. Επιπλέον χρειάζεται να προσδιοριστεί η μορφή, η ένταση καθώς και το είδος κάθε γεγονότος που εξάγεται.

Έχοντας εξάγει τόσο τα γεγονότα όσο και τις χρονικές εκφράσεις ενός κειμένου, το επόμενο βήμα είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου χρονολογίου. Ορισμένες φορές γίνεται χρήση ενός μερικού χρονολογίου που προσφέρει τα ίδια οφέλη με το πραγματικό χρονολόγιο. Ο καθορισμός της χρονολογικής σειράς των γεγονότων μπορεί να παρομοιαστεί με εντοπισμό δυαδικής σχέσης και στη συνέχεια κατηγοριοποίηση βάσει ορισμένων κριτηρίων. Για την απλούστευση αυτής της διαδικασίας, συχνά γίνεται προσπάθεια αντιστοίχησης των χρονολογικών σειρών με τις 13 πιθανές χρονολογικές σχέσεις του Allen (‘Allen’s 13 possible temporal relations’) οι οποίες παρουσιάζουν τις σχετικές θέσεις μεταξύ δυο διαστημάτων A και B.

Παράδειγμα 2.4.5 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**

[EVENT Citing] high fuel prices, United Airlines [EVENT said] Friday it has [EVENT increased] fares by $6 per round trip on flights to some cities also served by lower-cost

carriers. American Airlines, a unit of AMR Corp., immediately [EVENT matched] [EVENT the move],

spokesman Tim Wagner [EVENT said]. United, a unit of UAL Corp., [EVENT said] [EVENT the increase] took effect Thursday and [EVENT applies] to most routes where it [EVENT competes] against discount carriers, such as Chicago to Dallas and Denver to San Francisco.

Στο παραπάνω παράδειγμα έχουν ανιχνευτεί όλες οι λέξεις που χρησιμοποιούνται για να προσδιορίσουν κάποιο γεγονός. Κάποιες από αυτές τις λέξεις είναι οι “citing”, “increased”, “matched”, “the move”, “said”, “the increase”, “applies”, “competes”.

2.6 Δημιουργία και Συμπλήρωση Προτύπου (Template Filling)

Ορισμένα κείμενα περιλαμβάνουν αναφορές σε γεγονότα ή σειρές γεγονότων που συμβαίνουν συχνά και αποτελούν γενικές αλήθειες. Τα γεγονότα αυτά ονομάζονται πρωτότυπα (scripts) και διευκολύνουν ιδιαίτερα τη διαδικασία κατηγοριοποίησης των οντοτήτων. Αυτό συμβαίνει διότι τα scripts εμφανίζονται ως πρότυπα που απαρτίζονται από πλήθος πεδίων (slots) τα οποία παίρνουν τιμές (slot-fillers) που ανήκουν σε συγκεκριμένες κλάσεις. Ο σκοπός της συμπλήρωσης template είναι ο εντοπισμός κειμένων που αναφέρονται σε συγκεκριμένα πρωτότυπα (scripts) και στη συνέχεια η συμπλήρωση των πεδίων (slots) με τιμές (slot-fillers) που έχουν ληφθεί από το κείμενο.

Οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τη συμπλήρωση template είναι οι στατιστικές προσεγγίσεις οι οποίες περιλαμβάνουν δυο ξεχωριστά επιβλεπόμενα συστήματα. Το πρώτο αναλαμβάνει την αναγνώριση του template (template recognition) σε μια πρόταση ενώ το δεύτερο εντοπίζει - με τη βοήθεια ενός δυαδικού classifier- το ρόλο κάθε template (role-filler extraction).

Παρακάτω παρουσιάζεται ένα παράδειγμα που εφαρμόζεται “template filling” στο κείμενο που χρησιμοποιήθηκε προηγουμένως:
Παράδειγμα 2.4.6 (Jurafsky & Martin, 2008)**:**

FARE-RAISE ATTEMPT:	LEAD AIRLINE:	UNITED AIRLINES
	AMOUNT:	$6
	EFFECTIVE DATE:	2006-10-26
	FOLLOWER:	AMERICAN AIRLINES

Εικόνα 3: Παράδειγμα συμπλήρωσης προτύπου

Το παραπάνω template έχει τέσσερα slots (LEAD AIRLINE, AMMOUNT, EFFECTIVE DATE, FOLLOWER) , στα οποία τοποθετούνται οι αντίστοιχες τιμές από το κείμενο που επεξεργαζόμαστε.

2.7 Open Domain Information Exctraction

Η μέθοδος εξόρυξης πληροφορίας που θα αναλυθεί σε αυτή την ενότητα βασίζεται στην ιδέα της δημιουργίας relation triples που εξυπηρετούν την απάντηση ερωτήσεων, την εξαγωγή συμπερασμάτων καθώς και άλλες τεχνικές της Εξόρυξης Πληροφορίας (Angeli et al., 2015).
Συνήθως η Εξόρυξη Πληροφορίας μέσω relations triples επιτυγχάνεται με τη χρήση ενός μεγάλου εύρους προτύπων (patterns) . Κάτι τέτοιο όμως ενδέχεται να οδηγήσει

στην διατήρηση άχρηστων πληροφοριών όπως φαίνεται στο παρακάτω παράδειγμα όπου χρησιμοποιείται το state-of-the art σύστημα Ollie. Το σύστημα Ollie (Mausam et al., 2012) χρησιμοποιεί μια bootstrapping μέθοδο για να δημιουργήσει ένα μεγάλο σώμα ευρείας κάλυψης από partially lexicalized patterns.

Παράδειγμα 2.7.1 (Angeli et al., 2015)**:**
"Heinz Fischer of Austria visits the US"

Ακολουθώντας το σύστημα Ollie για την Εξόρυξη Πληροφορίας η παραπάνω πρόταση τροποποιείται σε τριάδα ως εξής:
Heinz Fischer **of Austria**; visits; **the** US

Είναι εύκολο να παρατηρήσει κανείς πώς στην τροποποιημένη έκφραση περιέχονται περιττές πληροφορίες που θα μπορούσαν να παραλειφθούν.
Το πρόβλημα αυτό λύνει η εν λόγω μέθοδος (Angeli et al., 2015) αντικαθιστώντας το large pattern set με λίγα patterns για δημιουργία κανονικά δομημένων προτάσεων . Στη μέθοδο αυτή το ενδιαφέρον εστιάζεται σε έναν classifier ο οποίος εξάγει περιεκτικές εκφράσεις από μεγαλύτερες προτάσεις. Τέλος, βάσει αυτών των σύντομων περιεκτικών εκφράσεων εξάγονται λογικά συμπεράσματα προκειμένου να προσδιοριστούν ειδικά κριτήρια για κάθε μια ενδεχόμενη τριάδα (triple).

Η διαδικασία για την υλοποίηση της παραπάνω μεθόδου είναι η εξής: Αρχικά με τη βοήθεια ενός classifier η πρόταση διασπάται σε μικρότερες εκφράσεις και στη συνέχεια επικαλείται η φυσική λογική (Sanchez Valencia, 1991) για να συμπτύξει τις εκφράσεις αυτές πάντα όμως διατηρώντας το νοηματικό τους περιεχόμενο.
Στο παρακάτω παράδειγμα (Angeli et al., 2015) φαίνεται πώς η παραπάνω μέθοδος τροποποιεί την πρόταση του Παραδείγματος 1:
Παράδειγμα 2.7.2 (Angeli et al., 2015)**:**
"Heinz Fischer of Austria visits the US"

Ακολουθώντας τη μέθοδο του Angeli η παραπάνω πρόταση τροποποιείται σε τριάδα ως εξής:
Heinz Fischer; visits; US

Με τον τρόπο αυτό αποφεύγονται οι περιττές πληροφορίες ("of Austria") που η μέθοδος Ollie διατηρεί, περιορίζοντας έτσι μελλοντικά προβλήματα που οι περιττές πληροφορίες θα προκαλούσαν στην Εξόρυξη της Πληροφορίας.

Παράδειγμα 2.7.3 (Angeli et al., 2015)**:**
"Born in Honolulu, Hawaii, Obama is a US Citizen."
Ακολουθώντας τη μέθοδο του Angeli η πρόταση του παραπάνω παραδείγματος τροποποιείται στις παρακάτω τριάδες ως εξής:

- (Obama; is; US citizen)
- (Obama; born in; Honolulu, Hawaii)

Ακολουθώντας τη μέθοδο Ollie (Mausam et al., 2012) η παραπάνω πρόταση τροποποιείται στις παρακάτω τριάδες ως εξής:

- (Obama; is; a US citizen)
- (Obama; be born in; Honolulu)
- (Obama; is citizen of; US)
- (**Honolulu; be born in; Hawaii**)

Διαπιστώνεται από την τελευταία τριάδα ότι με τη μέθοδο Ollie προκύπτουν λάθος matches που θα οδηγήσουν σε λάθη στην Εξαγωγή Πληροφορίας στη συνέχεια.

Παράδειγμα 2.7.4 (Angeli et al., 2015)**:**

"Born in a small town, she took the midnight train going anywhere"

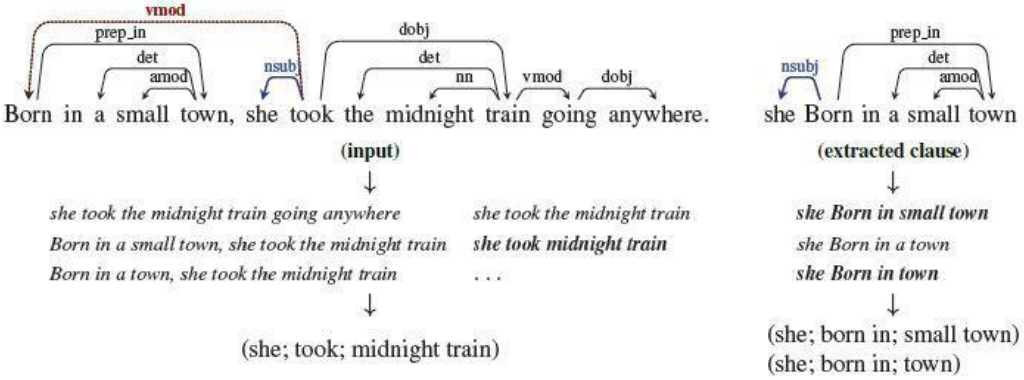

Εικόνα 4: Απεικόνιση της προσέγγισης (Angeli et al., 2015)

Σύμφωνα με το παραπάνω παράδειγμα, από αριστερά προς τα δεξιά, η πρόταση δημιουργεί ένα αριθμό ανεξάρτητων προτάσεων (π.χ. "she Born in a small town"). Από πάνω προς τα κάτω, κάθε πρόταση παράγει ένα σύνολο από μικρότερες εκφράσεις, και τμήματα τα οποία ταιριάζουν ένα από τα μικρά patterns που αναφέρθηκαν προηγουμένως με μια τριαδική σχέση (relation triple).

Όπως φαίνεται και από τα παραπάνω παραδείγματα, στο πρώτο βήμα της μεθόδου, αναλύεται η βασική πρόταση και παράγεται ένα σετ από μικρές αλλά περιεκτικές προτάσεις. Οι προτάσεις αυτές μπορούν να σταθούν τόσο συντακτικά όσο και νοηματικά.

Η εύρεση αυτών των προτάσεων αντιμετωπίζεται ως ένα πρόβλημα αναζήτησης. Συγκεκριμένα, δημιουργούνται σχέσεις ανάμεσα στις λέξεις τύπου τόξου:

$e = p \xrightarrow{l} c$, όπου p (parent node) ο οποίος έχει μία σχέση τύπου l (Stanford Dependency label) με το c (child/controller node). Στη συνέχεια εκτελεί δύο ενέργειες: μια στην εξερχόμενη άκρη e, και μία στο p. Οι ενέργειες αυτές επαναλαμβάνονται αναδρομικά για τους εξαρτώμενους κόμβους.

Για παράδειγμα, στην πρόταση: "Born in a small town, she took the midnight train going anywhere" και συγκεκριμένο στο τόξο: $e=took \xrightarrow{umod} born$, εκτελούνται οι εξής ενέργειες:

1. παράγεται νέα πρόταση με αρχή το "born"
2. προσδιορίζεται ότι το υποκείμενο της λέξης "took" είναι το υποκείμενο της λέξης "born"

Τα αποτελέσματα της μεθόδου (Angeli et al., 2015) που αναλύουμε σε αυτή την ενότητα αξιολογούνται στα πλαίσια ενός έργου end-to-end relation extraction σε πραγματικές συνθήκες, το "TAC KBP Slot Filling challenge".

Στο έργο αυτό δίνεται ένα κείμενο μεγάλης έκτασης , ένα καθορισμένο σχήμα σχέσεων καθώς και ένα σύνολο από query entities. Στόχος είναι να βρεθούν όλες οι τριάδες από το κείμενο που θα έχουν ως θέμα τα query entities και ως σχέση μια από τις ορισμένες σχέσεις.

Συγκρίνοντας τη μέθοδο του Angeli με τη μέθοδο OpenIE v4.0 (Soderland et al., 2013) που αποτελεί έναν διάδοχο της μεθόδου Ollie, διαπιστώνεται ότι στόχος της μεθόδου OpenIE v4.0 δεν είναι η σωστή εξόρυξη της πληροφορίας αλλά το open IE σύστημα αυτό καθεαυτό. Σε αντίθεση με το σύστημα του Angeli (Angeli et al., 2015), η μέθοδος

OpenIE v4.0 IE χρησιμοποιεί ένα σημασιολογικό role component για να εξάγει δομημένα SRL frames σε ένα συμβατικό ανοικτό σύστημα IE.
Επιπλέον, η παραπάνω μέθοδος επιτρέπει την εξαγωγή σχέσεων και οντοτήτων από συμβολοσειρές μιας IE τριάδας.
Στο παρακάτω παράδειγμα φαίνεται η χρήση του συστήματος OpenIE v4.0:

Παράδειγμα 2.7.5 (Angeli et al., 2015)**:**

Στην τριάδα :
(Smith; was appointed; acting director of Acme Corporation),
το σύστημα OpenIE v4.0 (Soderland et al., 2013) εξάγει την παρακάτω πρόταση:
Smith is **employed by** Acme Corporation.

Ολοκληρώνοντας, το μειονέκτημα της μεθόδου OpenIE v4.0 εντοπίζεται στην αδυναμία της να εξάγει ονομαστικές σχέσεις (nominal relations) .

3. ΠΕΔΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ και ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

3.1 Πεδίο Υλοποίησης – Κείμενα

3.1.1 Εισαγωγή

Τα κείμενα που αναλύουμε ανήκουν σε δύο διαφορετικές κατηγορίες:

i. Δημοσιογραφικά άρθρα πολιτικού, διπλωματικού και οικονομικού περιεχομένου
ii. Κείμενα του Θουκυδίδη για τον Πελοποννησιακό Πόλεμο

3.1.2 Δημοσιογραφικά Κείμενα

Τα δημοσιογραφικά κείμενα αποτελούνται συνήθως από πολύπλοκες πληροφορίες. Ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί αρκετές φορές υπονοούμενη πληροφορία (implied information) κατά την παρουσίαση της είδησης. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το κείμενο να μην είναι τυποποιημένο και επομένως να μην έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Οι πληροφορίες αυτές όμως μπορούν να εξαχθούν και να οδηγήσουν σε χρήσιμα συμπεράσματα. Το ποσοστό των επιθέτων και των επιρρημάτων που χρησιμοποιούνται στο κείμενο, κάποιες συγκεκριμένες λέξεις, καθώς και οι επαναλήψεις των λέξεων στην ίδια πρόταση υποδηλώνουν την παρουσία υπονοούμενης πληροφορίας. Αν συνδυαστούν όλες αυτές οι πληροφορίες μπορεί να εξαχθεί ένα γενικό συμπέρασμα για το εν λόγω άρθρο.

Τα άρθρα που εξετάζονται στην παρούσα εργασία προέρχονται από γνωστά ξένα ειδησεογραφικά ηλεκτρονικά μέσα (CNN, Economist, BBC). Το περιεχόμενο των άρθρων αφορά κυρίως οικονομικά και πολιτικά θέματα.
Παρακάτω παρουσιάζονται ενδεικτικά τρία από τα άρθρα που αναλύθηκαν.

3.1.2.1 Άρθρο 1

Το πρώτο άρθρο αναφέρεται στις εκλογές των Η.Π.Α. για το χρίσμα των επικεφαλής σε Δημοκρατικούς και Ρεπουμπλικάνους στην πολιτεία του Winsconsin. Αναλύει εν συντομία τη σχέση των υποψηφίων με την πολιτεία του Winsconsin σε μία προσπάθεια να προβλέψει την αντίδραση του κόσμου της εν λόγω πολιτείας.
Σύνδεσμος: http://edition.cnn.com/2016/04/04/opinions/wisconsin-humble-political-celebrities-opinion-borsuk/index.html

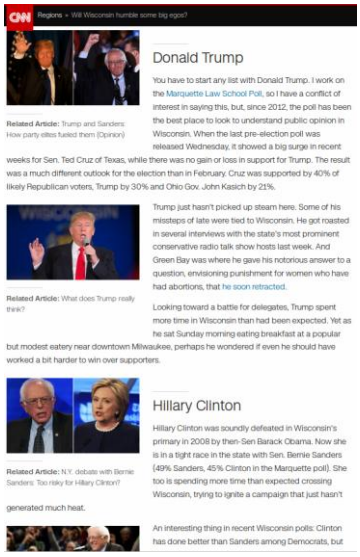

Εικόνα 5: Άρθρο από CNN

3.1.2.2 Άρθρο 2

Το δεύτερο άρθρο αναλύει τα νέα δεδομένα που προκύπτουν στη Μιανμάρ μετά τις εκλογές και την ανάδειξη του πρώτου μη στρατιωτικού προέδρου της χώρας.
Σύνδεσμος: http://www.economist.com/blogs/economist-explains/2016/04/economist-explains-0?fsrc=permar|text4

The Economist explains
Explaining the world, daily

Previous | Next | Latest The Economist explains | All latest updates

The Economist explains

Why Myanmar's path to democracy will be bumpy

Apr 3rd 2016, 23:16 BY J.F.

ON MARCH 30th in Napyidaw, Myanmar's eerie purpose-built capital, Htin Kyaw was sworn in as the country's first civilian president in more than 50 years. Parliament elected him president just over two weeks ago; in Myanmar's hybrid electoral system, the people elect parliament, and then parliamentarians vote for president. His party, Aung San Suu Kyi's National League for Democracy (NLD), won commanding majorities in both houses of parliament last November, allowing them to elect their chosen candidate easily. Thein Sein, the outgoing president, handed over power peacefully. Min Aung Hlaing, head of the army, which ruled Myanmar either directly or through its fig-leaf party since 1962, said he

ON MARCH 30th in Napyidaw, Myanmar's eerie purpose-built capital, Htin Kyaw was sworn in as the country's first civilian president in more than 50 years. Parliament elected him president just over two weeks ago; in Myanmar's hybrid electoral system, the people elect parliament, and then parliamentarians vote for president. His party, Aung San Suu Kyi's National League for Democracy (NLD), won commanding majorities in both houses of parliament last November, allowing them to elect their chosen candidate easily. Thein Sein, the outgoing president, handed over power peacefully. Min Aung Hlaing, head of the army, which ruled Myanmar either directly or through its fig-leaf party since 1962, said he supports the country's democratic transition. This seems a triumph for Burmese democracy. The reality is more complex.

Mr Htin Kyaw was neither the NLD's nor Myanmar's first choice for president. They would have preferred Miss Suu Kyi, but the constitution bars anyone with a foreign spouse or children from the top job (her sons, like her late husband, are British; most believe the bar was specifically written to keep her out of office). Before last November's elections Miss Suu Kyi said she would put herself "above the president". She will run the country from the foreign ministry, while Mr Htin Kyaw, her longtime confidante and loyal placeholder, holds what looks like a nominal presidency. Installing a puppet president and subverting the constitution marks an inauspicious beginning for a party nominally devoted to democracy, transparency and rule of law.

But the larger threat to democracy comes from the expansive power Myanmar's constitution reserves for the army. At a parade on March 27th Mr Min Aung Hlaing reminded Myanmar's citizens that the army "ensure[s] the stability of the country" and "has to be present in a leading role in national politics." The constitution was written to preserve that role. The army controls three powerful ministries: defence, border affairs and home affairs. The last gives it control of the state's administrative backbone, right down to the village level. Through those ministries the army dominates the National Defence and Security Council, which can disband parliament, impose martial law and run the country. Changing the constitution requires a 75%+1 majority in parliament; since the army has 25% of seats reserved by law, it holds a perpetual veto.

So the civilian government and army will essentially control different parts of the government. The NLD's top priorities are economic development and reaching a lasting peace with ethnic minorities along the country's borders, some of whom have been fighting the central government for decades. These tasks are linked: unless Myanmar's central government extends the state's reach into the resource-rich borderlands, its economy will never reach full potential. But that may require the new government to make concessions that the army does not like, and the army's control over the border-affairs and defence ministries—as well as its operational independence—give it an effective veto. How this conflict plays out will determine whether Myanmar keeps going forward on the road to democracy, or whether the army grabs the steering wheel for a quick U-turn.

Εικόνα 6: Άρθρο από Economist

3.1.3 Κείμενα Θουκυδίδη

Τα ιστορικά κείμενα του Θουκυδίδη αποτελούν ένα σπουδαίο συγγραφικό έργο που έχει μείνει ως παρακαταθήκη στους νεότερους. Αποτελεί σημείο αναφοράς για την πολιτική σκέψη και την ιστορία της χώρας. Η παρούσα εργασία εξετάζει την Ιστορία του Πελοποννησιακού πολέμου, όπως αυτή καταγράφηκε από τον μεγάλο ιστορικό, σε μετάφραση από τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος υπήρξε σπουδαίος μελετητής της Ιστορίας, από την οποία αντλούσε πολύτιμα συμπεράσματα για τη διαμόρφωση της δικής του πολιτικής πρακτικής και στρατηγικής.
Αυτά τα χρήσιμα συμπεράσματα καλούμαστε να ανιχνεύσουμε στα εν λόγω κείμενα χρησιμοποιώντας συγκεκριμένες μεθοδολογίες. Στόχος είναι η καταγραφή των συμπερασμάτων αυτών, τα οποία αποτελούν χρήσιμα στοιχεία τόσο σε πολιτικό όσο και σε στρατιωτικό πεδίο.
Παρακάτω παρατίθεται ενδεικτικά, ένα από τα αποσπάσματα από τα βιβλία Γ', Δ', Η' και Ζ' του Θουκυδίδη, τα οποία εξετάστηκαν στην παρούσα εργασία.

3.1.3.1 Απόσπασμα 1

Βιβλίο Γ':
Έτος 4ον: 428- 427 πΧ
1. Εισβολή των Πελοποννησίων εις Αττικήν
Κατά το επόμενον θέρος, την εποχήν που αρχίζει να ωριμάζη ο σίτος, οι Πελοποννήσιοι και οι σύμμαχοί των, υπό την αρχηγίαν του βασιλέως των Λακεδαιμονίων Αρχιδάμου,

υιού του Ζευξιδάμου, εξεστράτευσαν εις την Αττικήν, όπου εστρατοπέδευσαν και ήρχισαν να ερημώνουν την χώραν. Και κατά το σύνηθες το Αθηναϊκόν ιππικόν ενήργει επελάσεις, οπουδήποτε παρουσιάζετο ευκαιρία, και ημπόδιζε το κύριον σώμα των ελαφρώς ωπλισμένων στρατιωτών ν' απομακρύνωνται από το στρατόπεδον και καταστρέφουν τα περίχωρα της πόλεως. Αφού δε παρέμειναν όσον καιρόν είχαν τρόφιμα, απεσύρθησαν, και έκαστον απόσπασμα μετέβη εις τα ίδια.
2. Οι Μυτιληναίοι αποστατούν από τους Αθηναίους
Ευθύς μετά την εισβολήν των Πελοποννησίων, απεστάτησεν από τους Αθηναίους η Λέσβος, εκτός της Μηθύμνης. Ήδη προ του πολέμου, οι Μυτιληναίοι ηθέλησαν να προβούν εις τούτο, αλλ' οι Λακεδαιμόνιοι ηρνήθησαν να δεχθούν τας προτάσεις των, και τώρα ακόμη ηναγκάσθησαν ν' αποστατήσουν ενωρίτερον, παρ' ό,τι ήτο το σχέδιόν των, κατά το οποίον επρόκειτο να περιμείνουν, διά να συντελεσθή προηγουμένως το κλείσιμον των λιμένων και η οικοδόμησις των τειχών και η κατασκευή των πλοίων, και να φτάσουν επί πλέον όσα επερίμεναν από τον Εύξεινον Πόντον, τοξόται δηλαδή και σίτος και όσα άλλα είχαν στείλει να φέρουν από εκεί. Αλλ' οι Τενέδιοι, οι οποίοι είχαν διαφοράς προς αυτούς, και οι Μηθυμναίοι, και ένεκα εμφυλίων σπαραγμών μερικοί από τους ιδίους τους Μυτιληναίους του ενός κόμματος, οι οποίοι ήσαν πρόξενοι των Αθηναίων, κατήγγειλαν εις τους τελευταίους ότι οι Μυτιληναίοι επιδιώκουν δια της βίας να καταστήσουν την Μυτιλήνην πολιτικόν κέντρον όλης της νήσου, και ότι, εκ συνεννοήσεως προς τους Λακεδαιμονίους και τους ομοφύλους των Βοιωτούς [1], επέσπευδαν όλας τας αναγκαίας ετοιμασίας, με τον σκοπόν ν' αποστατήσουν, και ότι αν δεν προληφθή αμέσως το πράγμα, οι Αθηναίοι θα χάσουν την Λέσβον.

3.2 Προσέγγιση

Σε αντίθεση με τις πρακτικές που παρουσιάστηκαν στο κεφάλαιο 2 (Jurafksy and Martin, Angeli, Mausam), τόσο τα δημοσιογραφικά κείμενα όσο και αυτά του Θουκυδίδη, περιέχουν στοιχεία, τα οποία είναι δύσκολο να εξαχθούν με τις συγκεκριμένες πρακτικές, καθ' ότι περιέχουν σύνθετες πληροφορίες. Για να ξεπεράσουμε αυτό το εμπόδιο στην παρούσα προσέγγιση χρησιμοποιούμε μία ανάλυση της υπογλώσσας, με λέξεις κλειδιά και σηματοδοτημένες εκφράσεις που βρίσκονται σε λίστες.

Η πρακτική εντοπισμού λέξεων, είτε όλης της έκφρασης, είτε από συγκεκριμένα μορφολογικά χαρακτηριστικά, χρησιμοποιείται στο πεδίο των εφαρμογών επεξεργασίας φωνής (διαλογικά συστήματα, αναγνώριση φωνής) όπου είναι κρίσιμης σημασίας η ταχύτητα της αναγνώρισης και της επεξεργασίας του σήματος φωνής. Συγκεκριμένα, εμείς υιοθετούμε την πρακτική με τις λέξεις κλειδιά, αντίστοιχη με αυτή που εφαρμόζεται στα συστήματα επεξεργασίας φωνής, εκεί όπου υπάρχουν βάσεις δεδομένων - λίστες, με τις λέξεις κλειδιά ή/και τις εκφράσεις που αναγνωρίζει το σύστημα, οι οποίες έχουν μία ιεραρχική σχέση ή μιας άλλης μορφής σχέση μεταξύ τους.

Στην περίπτωση των δημοσιογραφικών κειμένων αναγνωρίζονται και επεξεργάζονται εκφράσεις είτε ολόκληρες είτε βάσει των μορφολογικών τους χαρακτηριστικών (θέμα ή κατάληξη) που σηματοδοτούν την πρόθεση και τη γενικότερη στάση του ομιλητή Οι συγκεκριμένες πληροφορίες ανήκουν στην κατηγορία των "μη αντικειμενικών" πληροφοριών. Η εν λόγω προσέγγιση έχει υιοθετηθεί στην επεξεργασία προφορικών κειμένων, γερμανικών κυρίως (Alexandris, 2010), καθ' ότι ομιλητές που δε γνωρίζουν καλά τη γλώσσα (το διεθνές κοινό) δυσκολεύονται να εντοπίσουν τις εκφράσεις που υπονοούν την πρόθεση του χρήστη.
Επιπλέον ολόκληρα δημοσιογραφικά κείμενα μπορούν να επεξεργαστούν με βάση τον βαθμό του ποσοστού αυτών των εκφράσεων και να αξιολογηθούν από τους ενδιαφερόμενους κατά πόσο είναι υποκειμενικά ή αντικειμενικά ανάλογα με την επιθυμία/επιλογή του χρήστη.

Σε ότι αφορά τα κείμενα του Θουκυδίδη, η ανάκτηση των πληροφοριών που δεν αφορούν γεγονότα ή τόπους π.χ. ένας πόλεμος ή μια περιοχή, είναι δύσκολη, καθώς περιέχουν πληροφορίες που αφορούν την πολιτική και τη διπλωματία του παρελθόντος και συχνά αφορούν τις προθέσεις για θέσεις των εμπλεκόμενων και το κλίμα που επικρατούσε σε κάθε φάση του Πελοποννησιακού πολέμου τόσο από πλευράς των πολιτών όσο και από πλευράς συμμάχων.
Στη συγκεκριμένη περίπτωση η προσέγγιση στηρίζεται στα στοιχεία που αφορούν την υπογλώσσα των κειμένων Θουκυδίδη και τη μετάφραση του Ελευθερίου Βενιζέλου στην καθαρεύουσα, και συγκεκριμένα σε εκφράσεις που εμφανίζονται σε ό,τι αφορά τις σχέσεις αιτίας αποτελέσματος.

4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

4.1 Εισαγωγή

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε με στόχο την εξαγωγή χρήσιμων πληροφοριών τόσο από δημοσιογραφικά άρθρα όσο και από κείμενα του Θουκυδίδη.

4.2 Δημοσιογραφικά κείμενα

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την ανάλυση των δημοσιογραφικών κειμένων χωρίζεται σε τρία τμήματα:

- Επιλογή δημοσιογραφικών άρθρων
- Εκτέλεση προγράμματος γι αυτά τα άρθρα
- Καταγραφή αποτελεσμάτων

4.2.1 Επιλογή άρθρων

Τα δημοσιογραφικά άρθρα που χρησιμοποιήθηκαν, ανιχνεύτηκαν από το διαδίκτυο και συγκεκριμένα από διεθνή ειδησεογραφικά μέσα όπως CNN, Economist και BBC.
Τα κείμενα που επιλέχτηκαν αφορούσαν οικονομικά, πολιτικά και ανθρωπιστικά θέματα. Όπως έχει ήδη αναφερθεί τα εν λόγω κείμενα εμπεριέχουν πολύπλοκες πληροφορίες καθώς δεν είναι τυποποιημένα κείμενα. Ως εκ τούτου ακολουθήθηκε μία συγκεκριμένη μεθοδολογία και στα τρία κείμενα με τελικό στόχο την παραγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για τα κείμενα αυτά.
Ενδεικτικοί τίτλοι κάποιων από τα άρθρα που επιλέχτηκαν είναι οι παρακάτω:

- “Will Wisconsin humble some big egos?” (CNN)
- “Why Myanmar’s path to democracy will be bumpy” (Economist)
- “US election 2016: Gloves come off for Clinton and Sanders” (BBC)

4.2.2 Εκτέλεση προγράμματος

Αφού επιλέχτηκαν προσεκτικά τα δημοσιογραφικά κείμενα, στη συνέχεια δόθηκαν σαν είσοδο ως plain text στο πρόγραμμά μας.

Το πρόγραμμα εκτέλεσε τις παρακάτω λειτουργίες οι οποίες αποτελούν στοιχεία υπονοούμενης πληροφορίας (implied information), οι οποίες περιγράφονται στο 5ο κεφάλαιο:

- Εύρεση για κάθε λέξη του κείμενου το μέρος του λόγου που αντιστοιχεί σε αυτή
- Καταγραφή των επιθέτων και επιρρημάτων
- Ανίχνευση των λέξεων που ταιριάζουν με τις καταγεγραμμένες στη βάση
- Μέτρηση των επαναλήψεων των λέξεων που υπάρχουν σε μία πρόταση

4.2.3 Καταγραφή Αποτελεσμάτων

Επόμενο βήμα ήταν η καταγραφή των αποτελεσμάτων του προγράμματος και η παρουσίαση τους. Σε αυτό το σημείο παρουσιάζεται η λεγόμενη πολύπλοκη πληροφορία που είχαμε ως στόχο να εξάγουμε από τα δημοσιογραφικά άρθρα που επιλέχτηκαν.
Συγκεκριμένα το output του προγράμματος είναι της μορφής:

- Total Words
    - Percentage of Adjectives
    - Percentage of Adverbs

- Adjectives and adverbs that match with database
- Adverbs end with -ly
- Word repetitions in the same sentence

Στο επόμενο κεφάλαιο (5. Υλοποίηση) παρουσιάζονται αναλυτικά παραδείγματα από outputs του προγράμματος.

4.3 Κείμενα Θουκυδίδη

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε στο κομμάτι που αφορά τα κείμενα του Θουκυδίδη, αποτελείται από τρία μέρη:

- Επιλογή αποσπασμάτων από τα κείμενα του Θουκυδίδη
- Εκτέλεση προγράμματος για τα εν λόγω αποσπάσματα
- Καταγραφή των αποτελεσμάτων

4.3.1 Επιλογή αποσπασμάτων

Τα αποσπάσματα από τον Θουκυδίδη που χρησιμοποιήθηκαν προέρχονται κυρίως από το βιβλίο Η' καθώς και από τα Γ', Δ' και Ζ'. Όλα τα αποσπάσματα είναι μεταφρασμένα από τον Ελευθέριο Βενιζέλο.
Τα κείμενα διαπραγματεύονται τον Πελοποννησιακό πόλεμο και τα γεγονότα εκείνης της εποχής.

4.3.2 Εκτέλεση προγράμματος

Στη συνέχεια τα κείμενα αυτά δίνονται σαν είσοδο στο πρόγραμμα και εκτελούνται οι παρακάτω ενέργειες:

- Εύρεση των προτάσεων που περιέχουν συγκεκριμένους συνδέσμους (*διότι*, *επειδή*, *ώστε*, *ένεκεν*, *ένεκα*, *διά το*, *άλλωστε*, *δηλαδή*)
- Ανίχνευση στις προτάσεις αυτές πριν και μετά από τον σύνδεσμο, για IB verbs που υπάρχουν στη βάση

4.3.3 Καταγραφή των αποτελεσμάτων

Αφού ανιχνεύτηκαν όλες οι προτάσεις του αποσπάσματος που εμπεριέχουν κάποιον από τους συνδέσμους που μας ενδιαφέρουν. καθώς και ένα IB verb πριν και μετά τον σύνδεσμο, καταγράφονται τα αποτελέσματα.
Ακολουθεί ένα παράδειγμα καταγραφής μίας πρότασης που εμπεριέχει τον σύνδεσμο "*Διότι*" και τα IB verbs "*διατεθειμένοι*" και "*υπεστήριζε*":

Before "**Διότι**" with ib: "**διατεθειμένοι**" :[τούτοις, ήσαν, ασυγκρίτως, ευνοϊκώτερα, διατεθειμένοι, προς, τας, προτάσεις, των, Χίων, και, του, Τισσαφέρνους]

After "**Διότι**" with ib: "**υπεστήριζε**":[, Διότι, τους, τελευταίους, υπεστήριζε, και, ο, Αλκιβιάδης, ο, οποίος, ήτο, μεγάλος, πατρικός, φίλος, του, εφόρου, Ενδίου, και, η, εισαγωγή, του, Λακωνικής, πηγής, ονόματος, του, Αλκιβιάδου, εις, την, οικογένειάν, του, ωφείλετο, εις, την, φιλίαν, αυτού, φέροντος, το, όνομα, «Ένδιος, υιός, του, Αλκιβιάδου»]

5. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

5.1 Εισαγωγή

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται η υλοποίηση που ακολουθήθηκε για την εξαγωγή συμπερασμάτων από τα κείμενα που εξετάζονται. Εξετάζονται δύο διαφορετικές υλοποιήσεις: (1) Υλοποίηση για δημοσιογραφικά κείμενα και (2) Υλοποίηση για κείμενα Θουκυδίδη.

5.2 Δημοσιογραφικά κείμενα

Χρησιμοποιήθηκαν δέκα κείμενα από διάφορα ηλεκτρονικά μέσα (CNN, Economist, BBC). Τα κείμενα αναφέρονταν κυρίως σε οικονομικά, πολιτικά και ανθρωπιστικά θέματα.
Για την εξαγωγή της πληροφορίας που μας ενδιαφέρει σε αυτά τα κείμενα ακολουθήθηκε η μία συγκεκριμένη τεχνική που περιγράφεται παρακάτω.

5.2.1 Υλοποίηση

Η υλοποίηση μπορεί να χωριστεί σε πέντε επί μέρους τμήματα:

- Εύρεση για κάθε λέξη του κείμενου το μέρος του λόγου που αντιστοιχεί σε αυτή
- Καταγραφή των επιθέτων και επιρρημάτων (Alexandris, 2013)
- Ανίχνευση των λέξεων που ταιριάζουν με τις καταγεγραμμένες στη βάση
- Καταγραφή των επιρρημάτων με κατάληξη “-ly”
- Μέτρηση των επαναλήψεων των λέξεων που υπάρχουν σε μία πρόταση

5.2.1.1 Εύρεση *για κάθε λέξη του κείμενου το μέρος του λόγου που αντιστοιχεί σε αυτή*

Για τη διαδικασία αυτή χρησιμοποιείται η βιβλιοθήκη του Stanford Tagger. Συγκεκριμένα, ανιχνεύει όλες τις λέξεις του κειμένου και τους αναθέτει μία ετικέτα με το μέρος του λόγου όπως ουσιαστικό, ρήμα, επίθετο, επίρρημα, κλπ. Για τις ετικέτες χρησιμοποιείται το Penn Treebank tag set.
Το αρχείο κειμένου δίνεται από τον χρήστη και στη συνέχεια το πρόγραμμα δίνει ετικέτες σε κάθε λέξη του κειμένου.

5.2.1.2 Καταγραφή των επιθέτων και επιρρημάτων

Χρησιμοποιώντας τη διαδικασία που αναφέρθηκε παραπάνω, είναι γνωστά τι μέρη του λόγου είναι οι λέξεις που απαρτίζουν το κείμενο. Έτσι καταγράφονται όλα τα επίθετα και επιρρήματα του κειμένου σύμφωνα με τις ετικέτες που έχουν δοθεί στις λέξεις από τη βιβλιοθήκη του Stanford Tagger. Μεγάλη παρουσία επιθέτων και επιρρημάτων υποδηλώνει έντονη παρουσία σχολίων στο κείμενο (Alexandris, 2013).
Επιπλέον, η εφαρμογή καταγράφει τον αριθμό των επιθέτων και επιρρημάτων και υπολογίζεται το ποσοστό: adjectives/total_words και adverbs/total_words.

5.2.1.3 Ανίχνευση των λέξεων που ταιριάζουν με τις καταγεγραμμένες στη βάση

Αρχικά, χρησιμοποιείται mongoDB βάση με ένα collection με καταχωρημένες λέξεις. Οι λέξεις αυτές είναι επιλεγμένες ώστε να υποδηλώνουν την παρουσία σχολίων στο κείμενο. Η εφαρμογή ανιχνεύει ποιες λέξεις του κειμένου που έχει δώσει ο χρήστης ταιριάζουν με τις καταγεγραμμένες λέξεις της βάσης.

5.2.1.4 Καταγραφή των επιρρημάτων με κατάληξη “-ly”

Τα επιρρήματα αποτελούν πιθανή παρουσία σχολίου. Γι’ αυτό καταγράφουμε όλα τα επιρρήματα με κατάληξη “-ly” (Alexandris, 2013).

5.2.1.5 Μέτρηση των επαναλήψεων των λέξεων που υπάρχουν σε μία πρόταση

Η επανάληψη μίας λέξης στην ίδια πρόταση εν δυνάμει υποδηλώνει την παρουσία σχολιασμού. Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται καταγράφει τον αριθμό των επαναλήψεων μίας λέξης στην εκάστοτε πρόταση.

5.2.2 Παραδείγματα – Παρατηρήσεις

Στην παρούσα Ενότητα παρουσιάζονται παραδείγματα κειμένων που επεξεργάστηκαν με “υψηλό”, “μεσαίο” και “χαμηλό δείκτη” στοιχείων που αποτελούν ένδειξη για τον βαθμό υποκειμενικότητας του κειμένου.

5.2.2.1 **Άρθρο από Economist:** *Why Myanmar’s path to democracy will be bumpy*

Στο πρώτο παράδειγμα χρησιμοποιούμε ένα άρθρο με “χαμηλό δείκτη” στοιχείων.
Αρχικά παρουσιάζουμε το ποσοστό των επιθετικών και επιρρηματικών προσδιορισμών:

- Total Words: 555
- Percentage of Adjectives: 10% (54 words)
- Percentage of Adverbs: 3% (17 words)

Γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι όσο μεγαλώνει το ποσοστό των επιθέτων και των επιρρημάτων, αυξάνει και ο δείκτης σχολιασμού του κειμένου.
Στη συνέχεια παραθέτουμε όλα τα επίθετα και τα επιρρήματα που ανιχνεύτηκαν στο άρθρο και ταιριάζουν με αυτά της βάσης.

Δίπλα από κάθε επίθετο και επίρρημα υπάρχει και η αντίστοιχη ετικέτα (Penn Treebank) που υποδηλώνει το μέρος του λόγου για την εν λόγω λέξη (JJ: επίθετο, RB: επίρρημα).

Όπως προαναφέρθηκε, το κείμενο έχει “χαμηλό δείκτη” στοιχείων και ως εκ τούτου μόνο έξι λέξεις ταιριάζουν με τις λέξεις της βάσης:

********* Words that match with database *********

- bumpy/JJ
- eerie/JJ
- just/RB
- seems/VBZ
- believe/VBP
- like/VB

Το επόμενο κομμάτι αναφέρεται στα επιρρήματα που έχουν κατάληξη “-ly”:

********* Adverbs end with -ly *********

- easily/RB
- peacefully/RB
- directly/RB
- specifically/RB
- nominally/RB
- essentially/RB

Τέλος, παρουσιάζεται μία λίστα με τις λέξεις και τον αριθμό των επαναλήψεων των λέξεων αυτών σε μία πρόταση:

********* Word repetitions in the same sentence *********

- Myanmar/NNP: 2

- in/RP: 3
- president/NN: 2
- her/PRP$: 3
- affairs/NNS: 2
- government/NN: 2
- reach/NN: 2
- army/NN: 2
- as/RB: 2

5.2.2.2 **Άρθρο από CNN:** *Will Wisconsin humble some big egos?*

Στο δεύτερο output χρησιμοποιούμε ένα άρθρο με “υψηλό δείκτη” στοιχείων.
Εδώ το ποσοστό των επιθέτων είναι λίγο μικρότερο από το πρώτο άρθρο, αλλά το αντίστοιχο ποσοστό των επιρρημάτων είναι το διπλάσιο:

- Total Words: 1014
- Percentage of Adjectives: 8% (85 words)
- Percentage of Adverbs: 6% (63 words)

Ο αριθμός των λέξεων του άρθρου που ταιριάζουν με αυτά της βάσης είναι αρκετά μεγάλος, γι’ αυτό χαρακτηρίζουμε το εν λόγω άρθρο σαν “υψηλού δείκτη” στοιχείων:
********* Words that match with database *********

- humble/JJ
- big/JJ
- big/JJ
- little/JJ
- humility/NN
- surprising/JJ
- loaded/VBN
- big/JJ
- like/VBP
- pretty/RB
- bit/NN
- humility/NN
- humiliation/NN
- remarkable/JJ
- best/JJS
- big/JJ
- much/JJ
- likely/JJ
- just/RB
- wondered/VBD
- bit/NN
- soundly/RB
- just/RB
- much/JJ
- interesting/JJ
- much/RB
- much/RB
- humbling/JJ
- humiliating/JJ

- sharply/RB
- just/RB
- bluntly/RB
- much/JJ
- imagine/VB
- big/JJ
- dicey/JJ
- think/VB
- great/JJ
- splintering/VBG
- just/RB
- bad/JJ
- humility/NN
- humbled/VBN
- big/JJ
- best/JJS
- seems/VBZ
- bit/NN
- humble/JJ
- humility/NN
- amazing/JJ
- big/JJ
- big/JJ

Τα επιρρημάτων με κατάληξη “-ly” του συγκεκριμένου άρθρου φαίνονται παρακάτω:
********* Adverbs end with -ly *********

- soundly/RB
- sharply/RB
- frequently/RB
- bluntly/RB
- Literally/RB
- originally/RB
- lately/RB
- belatedly/RB
- necessarily/RB
- only/RB

Τέλος, στο άρθρο αυτό υπάρχουν αρκετές επαναλήψεις των ίδιων λέξεων σε μία πρόταση, κάτι που φαίνεται και από το αντίστοιχο output:
********* Word repetitions in the same sentence *********

- have/VB: 3
- Donald/NNP: 2
- Trump/NNP: 2
- I/PRP: 2
- was/VBD: 2
- he/PRP: 2
- he/PRP: 3
- Hillary/NNP: 2
- Clinton/NNP: 2
- Sanders/NNP: 2

- Sanders/NNP: 2
- Clinton/NNP: 2
- done/VBN: 2
- better/JJR: 2
- has/VBZ: 2
- much/RB: 2
- race/NN: 2
- him/PRP: 2
- Republican/JJ: 2
- would/MD: 2
- his/PRP$: 2
- would/MD: 2
- you/PRP: 2
- 've/VBP: 2
- that/WDT: 2

5.2.2.3 **Άρθρο από CNN:** *Clinton's health is fine, but what about Trump?*
Εδώ αναλύεται ένα άρθρο με χαμηλό προς "μεσαίο δείκτη" στοιχείων:
Το ποσοστό των επιθέτων μαζί με των επιρρημάτων φτάνει το 12%:

- Total Words: 876
- Percentage of Adjectives: 7% (62 words)
- Percentage of Adverbs: 6% (50 words)

Επιπλέον, υπάρχουν και εδώ κάποιες λέξεις που ταιριάζουν με εκείνες στη βάση:
********* Words that match with database *********

- fine/JJ
- dubious/JJ
- notably/RB
- astonishingly/RB
- excellent/JJ
- much/JJ
- surprising/JJ
- comically/RB
- lacking/VBG
- hyperbole/NN
- extraordinary/JJ
- think/VBP
- stressful/JJ
- likely/JJ
- comfortably/RB
- little/RB
- glowingly/RB
- great/JJ
- worst/JJS
- big/JJ
- boring/JJ
- luck/NN
- good/JJ
- long/RB

- pleasurable/JJ
- deadpanned/VBD

Παρατηρούμε παράλληλα, ότι υπάρχουν αρκετά επιρρήματα με κατάληξη “-ly” τα οποία ανίχνευσε η εφαρμογή μας:

********* Adverbs end with -ly *********

- notably/RB
- astonishingly/RB
- comically/RB
- exactly/RB
- particularly/RB
- currently/RB
- statistically/RB
- comfortably/RB
- disproportionately/RB
- increasingly/RB
- recently/RB
- openly/RB
- glowingly/RB
- carefully/RB
- actually/RB
- only/RB
- recently/RB

Τέλος, οι επαναλήψεις των ίδιων λέξεων σε μία πρόταση φαίνονται και αυτές παρακάτω:

********* Word repetitions in the same sentence *********

- his/PRP$: 2
- his/PRP$: 2
- Trump/NNP: 2
- Trump/NNP: 3
- ago/RB: 2
- should/MD: 2
- it/PRP: 2
- is/VBZ: 2
- that/WDT: 2
- his/PRP$: 3
- is/VBZ: 2
- could/MD: 2
- he/PRP: 2
- 'll/MD: 2
- I/PRP: 3
- you/PRP: 2
- as/RB: 3

5.2.2.4 Άρθρο από BBC: *US election 2016: Gloves come off for Clinton and Sanders*

Πρόκειται για άρθρο από το BBC με “μεσαίο προς υψηλό δείκτη” στοιχείων:

- Total Words: 1328
- Percentage of Adjectives: 7% (99 words)
- Percentage of Adverbs: 5% (62 words)

Αρκετές λέξεις από τη βάση:
********* Words that match with database *********

- much/JJ
- sharp/JJ
- sick/JJ
- quickly/RB
- fine/JJ
- disappointing/JJ
- just/RB
- decimated/VBN
- heartily/RB
- booed/VBN
- proud/JJ
- think/VBP
- important/JJ
- think/VBP
- nervous/JJ
- think/VBP
- think/VBP
- sick/JJ
- negative/JJ
- surprisingly/RB
- pessimistic/JJ
- flaring/VBG
- pretty/RB
- relentless/JJ
- unfortunately/RB
- worse/JJR
- think/VBP
- glad/JJ
- stumping/VBG
- harsh/JJ
- negative/JJ
- flaring/VBG
- calm/VB
- deep/JJ
- calm/JJ
- good/JJ
- just/RB
- much/RB
- disastrous/JJ

Αρκετά επιρρήματα με κατάληξη “-ly”:
********* Adverbs end with -ly *********

- only/RB
- truly/RB
- properly/RB
- usually/RB
- carefully/RB
- quickly/RB
- deeply/RB
- heartily/RB
- relatively/RB
- famously/RB
- surprisingly/RB
- typically/RB
- early/RB
- unfortunately/RB
- certainly/RB
- largely/RB
- certainly/RB
- authentically/RB
- eventually/RB
- virtually/RB

Τέλος, βλέπουμε ότι στο συγκεκριμένο άρθρο υπάρχουν αρκετές επαναλήψεις λέξεων στην ίδια πρόταση:
********* Word repetitions in the same sentence *********

- New/NNP: 2
- contests/NNS: 2
- he/PRP: 2
- her/PRP$: 2
- campaign/NN: 2
- manufacturing/VBG: 2
- her/PRP$: 2
- who/WP: 2
- Democratic/JJ: 2
- people/NNS: 2
- vote/NN: 2
- we/PRP: 2
- he/PRP: 2
- state/NN: 2
- their/PRP$: 2
- as/RB: 4
- far/RB: 2
- support/NN: 2
- I/PRP: 5
- can/MD: 2
- talk/VB: 2
- I/PRP: 2
- their/PRP$: 3
- are/VBP: 3

- he/PRP: 2
- Sanders/NNP: 2
- campaign/NN: 2
- back/RB: 2

5.2.2.5 Άρθρο από Guardian: *To challenge anti-Semitism, Labout must first admit that is not immune*

Το πρώτο άρθρο που αναλύουμε από τον δικτυακό χώρο του Guardian έχει υψηλό ποσοστό επιθέτων και επιρρημάτων:

- Total Words: 870
- Percentage of Adjectives: 10% (89 words)
- Percentage of Adverbs: 7% (60 words)
-

Εντούτοις στο εν λόγω κείμενο δεν υπάρχουν αρκετές λέξεις από τη βάση μας:
********* Words that match with database *********

- worse/JJR
- unpleasant/JJ
- Rightly/RB
- feels/VBZ
- bigger/JJR
- palpably/RB
- great/JJ
- dismayingly/RB
- sensibly/RB
- painful/JJ
- precisely/RB
- long/RB
- important/JJ
- hard/JJ
- bigger/JJR
- hardly/RB
- long/RB
- strong/JJ
- much/JJ
- seems/VBZ

Ο αριθμός όμως των επιρρημάτων με κατάληξη -ly είναι αρκετά υψηλός:
********* Adverbs end with -ly *********

- Rightly/RB
- manifestly/RB
- palpably/RB
- dismayingly/RB
- sensibly/RB
- routinely/RB
- increasingly/RB
- repeatedly/RB
- recently/RB
- swiftly/RB
- precisely/RB
- really/RB

- hardly/RB
- seriously/RB
- openly/RB
- exasperatingly/RB
- manifestly/RB
- manifestly/RB
- only/RB
- advisedly/RB
- honestly/RB
- genuinely/RB
- effectively/RB

και οι επαναλήψεις λέξεων στην ίδια πρόταση:
********* Word repetitions in the same sentence *********

- Labour/NNP: 2
- antisemitism/NN: 2
- is/VBZ: 2
- Labour/NNP: 2
- doubt/VBP: 2
- progressive/JJ: 2
- Israel/NNP: 2
- be/VB: 2
- same/JJ: 2
- antisemitism/NN: 2
- Israel/NNP: 2
- it/PRP: 2
- is/VBZ: 3
- often/RB: 2

5.2.2.6 **Άρθρο από Guardian:** *A truly balanced view from the BBC: don't blame us for Brexit*

Άρθρο με όχι και τόσο μεγάλο ποσοστό επιθέτων και επιρρημάτων, αλλά με "υψηλό δείκτη" στοιχείων όπως θα δούμε και παρακάτω με τις λέξεις που εντοπίστηκαν:

- Total Words: 1172
- Percentage of Adjectives: 7% (83 words)
- Percentage of Adverbs: 4% (49 words)

Μεγάλος αριθμός λέξεων από τη βάση:
********* Words that match with database *********

- colours/NNS
- gloomy/JJ
- hysterical/JJ
- unthinking/JJ
- balance/NN
- know-nothings/NNS
- lightweights/NNS
- distortions/NNS
- downright/JJ
- bashers/NNS
- sore/JJ

- losers/NNS
- hope/VBP
- markedly/RB
- bounced/VBN
- relish/NN
- alarm/NN
- grieve/VBP
- blamed/VBN
- big/JJ
- Unsurprisingly/RB
- hard/JJ
- abundantly/RB
- clear/JJ
- overwhelming/JJ
- crank/VBP
- think/VB
- pop/NN
- balance/NN
- fanciful/JJ
- keenly/RB
- precisely/RB
- balance/NN
- wrongly/RB
- clear/JJ
- due/JJ
- impartiality/NN
- broad/JJ
- balance/NN
- great/JJ
- clear/JJ
- balance/NN
- squeakier/NN
- bad/JJ
- believe/VBP
- think/VBP
- sufficiently/RB
- missing/VBG
- plainly/RB
- mistakes/NNS
- hope/VBP
- quickly/RB
- prominence/NN
- paternalistic/JJ
- difficult/JJ
- contentious/JJ

Τα επιρρήματα με κατάληξη “-ly” που ανιχνεύτηκαν:
********* Adverbs end with -ly *********

- truly/RB
- highly/RB

- impartially/RB
- accurately/RB
- markedly/RB
- accordingly/RB
- actually/RB
- separately/RB
- Unsurprisingly/RB
- abundantly/RB
- keenly/RB
- precisely/RB
- roundly/RB
- wrongly/RB
- sufficiently/RB
- plainly/RB
- quickly/RB
- differently/RB

καθώς και οι επαναλήψεις λέξεων σε μία πρόταση:
********* Word repetitions in the same sentence *********

- BBC/NNP: 2
- us/PRP: 2
- our/PRP$: 2
- have/VBP: 2
- we/PRP: 2
- have/VBP: 2
- has/VBZ: 2
- blue/JJ: 2
- arguments/NNS: 2
- not/RB: 2
- was/VBD: 2
- can/MD: 2
- we/PRP: 3
- different/JJ: 2
- again/RB: 2
- you/PRP: 2
- back/RB: 2
- voting/VBG: 2
- Leave/VB: 2
- would/MD: 2
- on/RP: 3
- take/VB: 2
- watch/NN: 2
- they/PRP: 2
- we/PRP: 2
- is/VBZ: 2

5.2.2.7 Άρθρο από Guardian: *Brexit Armageddon was a terrifying vision – but it simply hasn't happened*

Δεύτερο άρθρο για το Brexit με "υψηλό δείκτη" στοιχείων:

- Total Words: 1261
- Percentage of Adjectives: 9% (112 words)
- Percentage of Adverbs: 5% (66 words)

Λέξεις από τη βάση:
********* Words that match with database *********

- simply/RB
- rocket/NN
- billow/VB
- deserted/VBN
- crash/VB
- struggle/VB
- plunged/VBN
- deep/JJ
- hard/JJ
- doom/NN
- gloom/NN
- just/RB
- comforted/VBN
- certain/JJ
- suffer/VB
- bad/JJ
- remorse/NN
- serene/JJ
- difficult/JJ
- dumping/VBG
- scant/JJ
- obvious/JJ
- bit/NN
- silly/NN
- hardly/RB
- surprising/JJ
- lurid/JJ
- dire/JJ
- inevitably/RB
- abrupt/JJ
- frightened/VBN
- abrupt/JJ
- hard/JJ
- just/RB
- fine/JJ
- sensible/JJ
- sweet-talking/VBG
- clear/JJ
- cheap/JJ
- strong/JJ
- understandable/JJ

- think/VB
- much/RB
- ill-advised/JJ
- heavily/RB
- plenty/NN
- think/VB
- much/JJ
- sharp/JJ
- sharp/JJ
- fine/JJ
- deep/JJ
- balance/NN
- acute/JJ
- likely/JJ
- push/VB
- squeeze/NN
- forced/VBN
- long/JJ
- hard/JJ
- shock/NN
- feels/VBZ
- peddled/VBN
- cheap/JJ
- bad/JJ
- soft-pedalling/VBG
- deep/JJ
- regret/VB
- seems/VBZ

Επιρρήματα με φανερό το στοιχείο του σχολιασμού:
********* Adverbs end with -ly *********

- simply/RB
- instantly/RB
- immediately/RB
- only/RB
- hardly/RB
- inevitably/RB
- certainly/RB
- heavily/RB
- only/RB
- necessarily/RB
- increasingly/RB
- extremely/RB

Μερικές επαναλήψεις της ίδιας λέξης στην πρόταση:
********* Word repetitions in the same sentence *********

- voted/VBD: 2
- who/WP: 2
- it/PRP: 2
- be/VB: 2

- is/VBZ: 2
- had/VBN: 2
- was/VBD: 2
- his/PRP$: 3
- cut/VBN: 2
- was/VBD: 2
- been/VBN: 2
- has/VBZ: 3
- low/JJ: 3
- it/PRP: 2
- new/JJ: 2
- I/PRP: 3
- is/VBZ: 2

5.2.2.8 Άρθρο από Guardian: *The BBC's fixation on 'balance' skews the truth*

Ένα ακόμα άρθρο για το Brexit απλό τον Guardian με υψηλό ποσοστό επιθέτων και επιρρημάτων και "υψηλό δείκτη" στοιχείων:

- Total Words: 1276
- Percentage of Adjectives: 10% (124 words)
- Percentage of Adverbs: 6% (76 words)

Μεγάλος αριθμός λέξεων που ταιριάζουν με τη βάση μας:
********* Words that match with database *********

- balance/NN
- due/JJ
- impartiality/NN
- balance/VB
- long/JJ
- balance/NN
- compelling/JJ
- long/JJ
- clear/JJ
- impartiality/NN
- arguably/RB
- feels/VBZ
- embittered/JJ
- hardly/RB
- blamed/VBN
- dazzling/JJ
- inexplicable/JJ
- prominence/NN
- bizarre/JJ
- regrettable/JJ
- biggest/JJS
- dire/JJ
- important/JJ
- great/JJ
- demonstrably/RB
- big/JJ

- beasts/NNS
- misleading/JJ
- untruth/NN
- long/RB
- sore/JJ
- losers/NNS
- blamed/VBN
- worrying/JJ
- impartiality/NN
- big/JJ
- beasts/NNS
- much/JJ
- simply/RB
- frankly/RB
- disgusting/JJ
- simply/RB
- ugliness/NN
- prattling/VBG
- apocalypse/NN
- asinine/JJ
- balance/NN
- bluster/NN
- striking/JJ
- just/RB
- fine/NN
- due/JJ
- impartiality/NN
- balance/NN
- impartiality/NN
- much/RB
- plainly/RB
- big/JJ
- beast/NN
- stuck-up/JJ

Μεγάλος αριθμός επιρρημάτων:
********* Adverbs end with -ly *********

- occasionally/RB
- Only/RB
- arguably/RB
- similarly/RB
- hardly/RB
- commonly/RB
- demonstrably/RB
- effectively/RB
- really/RB
- normally/RB
- formerly/RB
- simply/RB
- frankly/RB

- simply/RB
- seriously/RB
- carefully/RB
- promptly/RB
- Similarly/RB
- Admittedly/RB
- previously/RB
- recently/RB
- possibly/RB
- actively/RB
- distinctly/RB
- plainly/RB
- imaginarily/RB
- presumably/RB
- repeatedly/RB
- shortly/RB

Αρκετές επαναλήψεις της ίδιας λέξης σε μία πρόταση:
********* Word repetitions in the same sentence *********

- BBC/NNP: 2
- as/RB: 2
- be/VB: 2
- is/VBZ: 2
- be/VB: 2
- knickers/NNS: 2
- their/PRP$: 2
- French/JJ: 3
- was/VBD: 4
- denounced/VBN: 3
- he/PRP: 2
- was/VBD: 2
- wrong/JJ: 2
- one/CD: 2
- simply/RB: 2
- not/RB: 2
- its/PRP$: 2
- as/RB: 2
- that/WDT: 2
- it/PRP: 2
- was/VBD: 2
- not/RB: 2

5.2.2.9 **Άρθρο από Guardian:** *G20: is it time to go back to the future, before globalisation?*

Άρθρο με “χαμηλό δείκτη” στοιχείων:

- Total Words: 1211
- Percentage of Adjectives: 9% (106 words)
- Percentage of Adverbs: 4% (47 words)

Μικρός αριθμός λέξεων από τη βάση:

********* Words that match with database *********

- just/RB
- reasonable/JJ
- striking/JJ
- inconceivable/JJ
- difficult/JJ
- just/RB
- quickly/RB
- good/JJ
- Interestingly/RB
- big/JJ
- bad/JJ
- difficult/JJ
- just/RB
- important/JJ
- strong/JJ
- dysfunctional/JJ
- unsurprising/JJ

Μικρός αριθμός επιρρημάτων:
********* Adverbs end with -ly *********

- equally/RB
- quickly/RB
- only/RB
- Interestingly/RB
- only/RB

Λέξεις που επαναλαμβάνονται στην ίδια πρόταση:
********* Word repetitions in the same sentence *********

- was/VBD: 2
- has/VBZ: 2
- as/RB: 3
- has/VBZ: 2
- is/VBZ: 2
- lack/NN: 2
- be/VB: 2
- is/VBZ: 2
- power/NN: 2
- putting/VBG: 2
- alternative/JJ: 2
- strategy/NN: 2
- together/RB: 2
- was/VBD: 2
- was/VBD: 2
- as/RB: 2
- were/VBD: 2
- party/NN: 2
- was/VBD: 2

- Labour/NNP: 2
- is/VBZ: 2
- as/RB: 2
- why/WRB: 3
- he/PRP: 2

5.2.2.10 Άρθρο από Guardian: *IMF study warns free trade seen as benefiting 'only fortunate few'*

Πρόκειται για άρθρο με υψηλό ποσοστό επιθέτων, αλλά πολύ μικρό αριθμό λέξεων από τη βάση μας και επομένως σχεδόν "μηδενικό δείκτη" στοιχείων:

- Total Words: 623
- Percentage of Adjectives: 16% (101 words)
- Percentage of Adverbs: 4% (28 words)
-

Λέξεις που ταιριάζουν με τη βάση μας:
********* Words that match with database *********

- sharp/JJ
- just/RB
- remarkable/JJ
- barely/RB
- sluggish/JJ
- notably/RB
- balance/NN

Τα επιρρήματα με κατάληξη "-ly" που ανιχνεύτηκαν:
********* Adverbs end with -ly *********

- only/RB
- increasingly/RB
- only/RB
- largely/RB
- increasingly/RB
- only/RB
- especially/RB
- barely/RB
- notably/RB
- significantly/RB

Τέλος, οι επαναλήψεις των λέξεων στην ίδια πρόταση:
********* Word repetitions in the same sentence *********

- seen/VBN: 2
- only/RB: 2
- free/JJ: 2
- is/VBZ: 2
- benefiting/VBG: 2
- trade/NN: 2
- been/VBN: 2
- had/VBD: 2
- trade/NN: 2
- trade/NN: 2
- growth/NN: 2

- as/RB: 2
- growth/NN: 2
- trade/NN: 2
- trade/NN: 3
- were/VBD: 2
- easing/VBG: 2
- policy/NN: 3
- monetary/JJ: 3
- fiscal/JJ: 3

5.2.3 Interactive Machine Learning

Έχουμε ήδη αναφέρει ότι στο πρόγραμμα μας χρησιμοποιούμε κάποιες λέξεις που έχουμε ήδη καταχωρήσει στη βάση. Οι συγκεκριμένες λέξεις όπως προαναφέρθηκε, συνθέτουν μία υπογλώσσα και υποδηλώνουν την παρουσία σχολίου και γι αυτό θέλουμε να εντοπιστούν. Εκτός όμως από αυτές, δίνεται η δυνατότητα στον χρήστη να εισάγει και νέες λέξεις στη βάση. Έτσι, μπορεί να εμπλουτίσει την υπογλώσσα που χρησιμοποιείται. Από τη στιγμή που θα καταχωρηθούν οι λέξεις που επιθυμεί ο χρήστης, το πρόγραμμα θα τις ανιχνεύει και αυτές με σκοπό την εξαγωγή χρήσιμης πληροφορίας.

5.2.4 Αναζήτηση με λέξη κλειδί

Μία πολύ ενδιαφέρουσα επέκταση της εφαρμογής μας είναι η εξής: το πρόγραμμα δέχεται σαν είσοδο ένα άρθρο του σήμερα με θέμα το «Brexit». Στη συνέχεια αναζητά συγκεκριμένες λέξεις κλειδιά που δίνει ο χρήστης, π.χ. «απομόνωση», «αποχώρηση από ομάδα κρατών». Αποθηκεύει τη συγκεκριμένη πληροφορία με στόχο να τη συνδέσει με την εφαρμογή που αναλύει τα κείμενα του Θουκυδίδη. Η συγχώνευση των δύο αυτών εφαρμογών παρουσιάζεται εκτενέστερα στην ενότητα 5.4.

5.3 Κείμενα Θουκυδίδη

Εδώ χρησιμοποιήθηκε η Ιστορία του Πελοποννησιακού πολέμου όπως καταγράφηκε από τον Θουκυδίδη και μεταφράστηκε από τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Μέσα από το κείμενο αντλούνται χρήσιμα συμπεράσματα για πολιτικές και στρατιωτικές πρακτικές που ακολουθούσαν εκείνη την εποχή.
Στα εν λόγω κείμενα σημαντικό ρόλο παίζουν τα μέρη του λόγου που συνδέουν την αιτία με το αποτέλεσμα, καθώς και τα ρήματα που δηλώνουν πρόθεση - συμπεριφορά (IB verbs, intentional-behavior).

5.3.1 Υλοποίηση

Η υλοποίηση επομένως χωρίζεται σε τρία σημεία:

- Ανίχνευση στο κείμενο των συνδέσμων που υπάρχουν στη βάση
- Ανίχνευση των IB verbs από τη βάση στις προτάσεις που εμπεριέχουν τους παραπάνω συνδέσμους
- Καταγραφή των προτάσεων

5.3.1.1 Ανίχνευση στο κείμενο των συνδέσμων που υπάρχουν στη βάση

Χρησιμοποιείται η βάση με ένα πίνακα με καταχωρημένους συνδέσμους που μας ενδιαφέρουν όπως: διότι, επειδή, επειδή, ώστε, ένεκεν, ένεκα, διά το, άλλωστε, δηλαδή. Στόχος εδώ είναι η ανίχνευση στο κείμενο αυτών των συνδέσμων.

5.3.1.2 Ανίχνευση των IB verbs στις προτάσεις που εμπεριέχουν τους παραπάνω συνδέσμους

Εφόσον ανιχνευτούν οι σύνδεσμοι που προαναφέρθηκαν, πραγματοποιείται νέα αναζήτηση για IB verbs πριν και μετά τον εκάστοτε σύνδεσμο. Τα IB verbs είναι και αυτά με τη σειρά τους καταγεγραμμένα σε ένα πίνακα στη βάση.

5.3.1.3 Καταγραφή των προτάσεων

Σε αυτό το σημείο έχει ανιχνευτεί ένα σύνδεσμος στο κείμενο και οι προτάσεις πριν και μετά αυτόν εμπεριέχουν IB verb. Έτσι καταγράφονται οι εν λόγω προτάσεις με τη μορφή αιτίας – αποτελέσματος.

5.3.2 Παραδείγματα

Στα παρακάτω παραδείγματα αυτό καταγράφουμε όλες τις προτάσεις του αποσπάσματος που ικανοποιούν τις συνθήκες. Οι συνθήκες είναι:

- Η πρόταση εμπεριέχει σύνδεσμο που υπάρχει στη βάση
- Πριν και μετά τον σύνδεσμο υπάρχει “ib verb” καταγεγραμμένο στη βάση

Επομένως το πρόγραμμα θα καταγράψει τις δύο προτάσεις (πριν και μετά το “ib verb”) ως εξής:
Before [σύνδεσμος] *with ib:* [b verb] *:* [πρόταση]
After [σύνδεσμος] *with ib:* [b verb]*:* [πρόταση]

5.3.2.1 Πρώτο απόσπασμα από το βιβλίο “Η” του Θουκυδίδη:

Before "**διότι**" with ib: "**πεπεισμένοι**" :[, Οι, ουδέτεροι, ήσαν, πεπεισμένοι, ότι, και, απρόσκλητοι, ακόμη, οφείλουν, να, εγκαταλείψουν, την, μέχρι, τούδε, ουδετερότητα, των, και, επιτεθούν, εξ, ιδίας, πρωτοβουλίας, κατά, των, Αθηναίων]
After "**διότι**" with ib: "**επίστευεν**":[διότι, καθείς, απ', αυτούς, επίστευεν, ότι, αν, ούτοι, επετύγχαναν, εις, την, Σικελίαν, θα, επετίθεντο, και, κατ', αυτών, και, συγχρόνως, ότι, ο, πόλεμος, του, λοιπού, θα, είναι, σύντομος, και, ότι, τιμητικόν, δι', αυτούς, θα, ήτο, να, μετάσχουν, αυτού]

Before "**διότι**" with ib: "**εκτιμώμεναι**" :[, Αλλ', οι, υπήκοοι, προ, πάντων, των, Αθηναίων, εδείκνυαν, μεγάλην, επιθυμίαν, όπως, αποτινάξουν, την, κυριαρχίαν, των, και, αν, ακόμη, αι, δυνάμεις, των, ορθώς, εκτιμώμεναι, δεν, ήσαν, επαρκείς, εις, τούτο]
After "**διότι**" with ib: "**παραδεχθούν**":[διότι, εις, τας, κρίσεις, των, παρεσύροντο, από, τον, επαναστατικόν, οργασμόν, και, δεν, ήθελαν, να, παραδεχθούν, καν, ότι, οι, Αθηναίοι, ήτο, ενδεχόμενον, να, ανθέξουν, κατά, το, προσεχές, θέρος]

Before "**διότι**" with ib: "**υποχρεωθή**" :[βοήθειαν, των, Λακεδαιμονίων, αναλαμβάνων, την, τροφοδοσίαν, της, αποσταλησομένης, δυνάμεως, λόγω, του, ότι, προ, μικρού, ακριβώς, είχεν, υποχρεωθή, υπό, του, Βασιλέως, να, καταβάλη, τους, φόρους, τους, οποίους, είχε, καθυστερήσει]
After "**διότι**" with ib: "**εισπράξη**":[διότι, δεν, ηδύνατο, να, τους, εισπράξη, από, τας, Ελληνικάς, πόλεις, της, σατραπείας, του, χάρις, εις, τους, Αθηναίους]

Before "**διότι**" with ib: "**ενήργουν**" :[, Οι, απεσταλμένοι, του, Φαρναβάζου, και, του, Τισσαφέρνους, ενήργουν, χωριστά, οι, μεν, από, τους, δε, προς, επιτυχίαν, της, αποστολής, των, και, ζωηρά, ανεπτύχθη, άμιλλα]
After "**διότι**" with ib: "**πείσουν**":[διότι, εζήτουν, να, πείσουν, τους, Λακεδαιμονίους, οι, μεν, όπως, στείλουν, στόλον, και, στρατόν, εις, την, Ιωνίαν, και, την, Χίον, οι, δε, όπως, προτιμηθή, η, αποστολή, αυτών, εις, τον, Ελλήσποντον]

Before "**Διότι**" with ib: "**διέβλεπαν**" :[, Προς, όλα, τα, σημεία, μόνον, αφορμάς, βαθυτάτης, λύπης, διέβλεπαν, και, είχαν, καταληφθή, ως, εκ, της, επελθούσης, καταστροφής, από, μέγιστον, αληθώς, φόβον, και, κατάπληξιν]
After "**Διότι**" with ib: "**κατέθλιβαν**":[, Διότι, δεν, τους, κατέθλιβαν, μόνον, αι, ατομικαί, των, απώλειαι, και, όσας, υπέστη, η, πόλις, απωλέσασα, τόσον, πλήθος, οπλιτών, και, ιππέων, και, το, άνθος, της, νεολαίας, της, διά, την, οποίαν, δεν, είχαν, υπολειφθή, πλέον, αντικαταστάται]

Before "**Διότι**" with ib: "**ζητήση**" :[, Εις, τας, αποφάσεις, ταύτας, προέβη, ο, Άγις, εξ, ιδίας, πρωτοβουλίας, και, χωρίς, να, ζητήση, την, συγκατάθεσιν, της, κυβερνήσεως, του]
After "**Διότι**" with ib: "**επιβάλλη**":[, Διότι, εφόσον, χρόνον, έμενεν, εις, την, Δεκέλειαν, επί, κεφαλής, του, στρατού, του, είχε, το, δικαίωμα, ν', αποστέλλη, στρατόν, οπουδήποτε, ήθελε, και, να, στρατολογή, τοιούτον, και, καταναγκαστικάς, εισφοράς, να, επιβάλλη]

Before "**Διότι**" with ib: "**υπήκουαν**" :[, Και, ημπορεί, κανείς, να, είπη, ότι, κατά, το, διάστημα, τούτο, οι, σύμμαχοι, υπήκουαν, εις, αυτόν, περισσότερον, παρά, εις, την, κυβέρνησιν, του]
After "**Διότι**" with ib: "**εμπνεύση**":[, Διότι, ημπορούσε, να, παρουσιασθή, παντού, επί, κεφαλής, στρατιωτικής, δυνάμεως, και, να, εμπνεύση, τον, σεβασμόν, και, τον, φόβον]

Before "**Διότι**" with ib: "**επιτύχουν**" :[Αλλά, κατά, τον, αυτόν, περίπου, χρόνον, ο, Καλλίγειτος, υιός, του, Λαοφώντος, Μεγαρεύς, και, ο, Τιμαγόρας, υιός, του, Αθηναγόρου, Κυζικηνός, εξόριστοι, αμφότεροι, από, τας, πατρίδας, των, και, ζώντες, εις, την, αυλήν, του, Φαρναβάζου, υιού, του, Φαρνάκου, έφθασαν, εις, την, Λακεδαίμονα, αποσταλέντες, υπό, του, Φαρναβάζου, όπως, επιτύχουν, την, αποστολήν, στόλου, εις, τον, Ελλήσποντον]
After "**Διότι**" with ib: "**ήθελεν**":[, Διότι, και, ούτος, επεδίωκε, καθώς, και, ο, Τισσαφέρνης, όπως, εάν, δυνηθή, αποστατήση, χάριν, ασφαλεστέρας, εισπράξεως, των, φόρων, τας, Ελληνικάς, πόλεις, της, σατραπείας, του, από, τους, Αθηναίους, και, ήθελεν, όπως, δι', αυτού, επιτευχθή, η, προς, τον, βασιλέα, συμμαχία, των, Λακεδαιμονίων]

Before "**Διότι**" with ib: "**διατεθειμένοι**" :[τούτοις, ήσαν, ασυγκρίτως, ευνοϊκώτερα, διατεθειμένοι, προς, τας, προτάσεις, των, Χίων, και, του, Τισσαφέρνους]
After "**Διότι**" with ib: "**υπεστήριζε**":[, Διότι, τους, τελευταίους, υπεστήριζε, και, ο, Αλκιβιάδης, ο, οποίος, ήτο, μεγάλος, πατρικός, φίλος, του, εφόρου, Ενδίου, και, η, εισαγωγή, του, Λακωνικής, πηγής, ονόματος, του, Αλκιβιάδου, εις, την, οικογένειάν, του, ωφείλετο, εις, την, φιλίαν, αυτού, φέροντος, το, όνομα, «Ένδιος, υιός, του, Αλκιβιάδου»]

Before "**Επειδή**" with ib: "**θέλοντες**" :[, Αλλ', ενώ, ητοίμαζε, τα, της, εκεί, διαβάσεως, των, έφθασαν, και, Λεσβίοι, θέλοντες, και, αυτοί, ν', αποστατήσουν]
After "**Επειδή**" with ib: "**βοηθήση**":[, Επειδή, δε, υπεστηρίζοντο, ούτοι, υπό, των, Βοιωτών, κατεπείσθη, ο, Άγις, να, αναστείλη, τας, ενεργείας, του, όσον, αφορά, την, Εύβοιαν, και, να, βοηθήση, τους, Λεσβίους, όπως, ετοιμάσουν, την, επανάστασίν, των]

5.3.2.2 Δεύτερο απόσπασμα από το βιβλίο “Η” του Θουκυδίδη:

Before "**Διότι**" with ib: "**έμελλαν**" :[, Συγχρόνως, απεφασίσθη, να, μεταφέρουν, υπεράνω, του, Ισθμού, πρώτον, τα, ήμιση, από, τα, πλοία, και, να, εκπλεύσουν, ταύτα, αμέσως, όπως, η, προσοχή, των, Αθηναίων, διασπασθή, μεταξύ, τούτων, και, εκείνων, τα, οποία, έμελλαν, να, μεταφερθούν, διά, του, Ισθμού, ακολούθως]
After "**Διότι**" with ib: "**ητοιμάζοντο**":[, Διότι, επειδή, η, δύναμις, των, Αθηναίων, είχεν, εκπέσει, εις, την, εκτίμησιν, των, καθόσον, δεν, ενεφανίζετο, πουθενά, στόλος, αυτών, άξιος, λόγου, ητοιμάζοντο, να, εκτελέσουν, τον, προς, την, Χίον, πλουν, φανερά]

Before "**Διότι**" with ib: "**εκθέτων**" :[Μαθών, ταύτα, ο, Αλκιβιάδης, προσεπάθει, να, ττείση, πάλιν, τον, Ένδιον, και, τους, άλλους, εφόρους, να, μη, διστάσουν, να, στείλουν, τα, πλοία, υποστηρίζων, ότι, θα, προφθάσουν, να, καταπλεύσουν, πριν, μάθουν, οι, Χίοι, το, ατύχημα, της, Πελοποννησιακής, μοίρας, και, ότι, όταν, αυτός, φθάση, εις, την, Ιωνίαν, θα, πείση, ευκόλως, τας, πόλεις, να, επαναστατήσουν, εκθέτων, προς, αυτάς, την, αδυναμίαν, των, Αθηναίων, και, τον, υπέρ, του, αγώνος, ζήλον, των, Λακεδαιμονίων]
After "**Διότι**" with ib: "**εκθέτων**":[, Διότι, εκθέτων, ταύτα, θα, είναι, πιστευτότερος, από, κάθε, άλλον]

Before "**διότι**" with ib: "**επιτύχουν**" :[Αρχομένου, του, επομένου, θέρους, οι, Χίοι, εβιάζοντο, να, επιτύχουν, την, αποστολήν, των, πλοίων]
After "**διότι**" with ib: "**μάθουν**":[διότι, εφοβούντο, μήπως, οι, Αθηναίοι, μάθουν, τα, τεκταινόμενα, (καθόσον, αι, συνεννοήσεις, διεξήγοντο, κρυφίως, απ', αυτούς)]

Before "**διότι**" with ib: "**υπεχρεώθησαν**" :[, Και, υπεχρεώθησαν, ούτοι, να, στείλουν, επτά]
After "**διότι**" with ib: "**υπελόγιζαν**":[διότι, οι, μεν, πολλοί, Χίοι, ηγνόουν, τα, τεκταινόμενα, οι, δ', ολιγαρχικοί, οι, οποίοι, μετείχαν, της, συνωμοσίας, δεν, ήθελαν, να, εκτεθούν, επί, του, παρόντος, εις, την, εχθρότητα, του, πλήθους, πριν, εξασφαλίσουν, τα, νώτα, των, και, ως, εκ, της, μακράς, καθυστερήσεως, των, Πελοποννησίων, δεν, υπελόγιζαν, πλέον, εις, την, άφιξιν, των]

Before "**διότι**" with ib: "**ηναγκάσθη**" :[, Αλλ', ενώ, είχαν, ήδη, επιληφθή, της, εκτελέσεως, του, σχεδίου, τούτου, ήλθεν, η, είδησις, ότι, ο, στόλος, ηναγκάσθη, να, καταφύγη, εις, το, Σπείραιον, και, αποθαρρυνθέντες]
After "**διότι**" with ib: "**ανακαλέσουν**":[διότι, ήρχιζαν, τον, Ιωνικόν, πόλεμον, με, μίαν, αποτυχίαν, απεφάσισαν, όχι, μόνον, να, μη, στείλουν, τα, πλοία, ταύτα, από, την, Λακωνικήν, αλλά, και, ν', ανακαλέσουν, μερικά, άλλα, που, είχαν, εκπλεύσει, προηγουμένως]

5.3.2.3 Τρίτο απόσπασμα από το βιβλίο “Η” του Θουκυδίδη:

Before "**διότι**" with ib: "**υποστή**" :[, Ενώ, οι, Χίοι, ένεκα, των, επανειλημμένων, σοβαρών, ήττων, τας, οποίας, είχαν, υποστή, προηγουμένως, και]
After "**διότι**" with ib: "**εθεώρουν**":[διότι, εκτός, τούτων, αι, μεταξύ, των, σχέσεις, ήσαν, πολύ, κακαί, (καθόσον, ήδη, μετά, την, υπό, του, Πεδαρίτου, θανάτωσιν, του, υιού, του, Ίωνος, Τυδέως, και, των, περί, αυτόν, καταδικασθέντων, ως, αττικιζόντων, και, την, αναγκαστικήν, υποβολήν, του, κράτους, υπό, ολιγαρχίαν, οι, μεν, υπωπτεύοντο, τους, δε), έμενον, αδρανούντες, διότι, εθεώρουν, ότι, ούτε, οι, ίδιοι, ένεκα, των, λόγων, τούτων, ούτε, οι, υπό, τον, Πεδάριτον, μισθοφόροι, ήσαν, ικανοί, ν', αντιπαραταχθούν, κατά, των, Αθηναίων]

Before "**διότι**" with ib: "**υποστή**" :[, Ενώ, οι, Χίοι, ένεκα, των, επανειλημμένων, σοβαρών, ήττων, τας, οποίας, είχαν, υποστή, προηγουμένως, και]
After "**διότι**" with ib: "**εθεώρουν**":[διότι, εκτός, τούτων, αι, μεταξύ, των, σχέσεις, ήσαν, πολύ, κακαί, (καθόσον, ήδη, μετά, την, υπό, του, Πεδαρίτου, θανάτωσιν, του, υιού, του, Ίωνος, Τυδέως, και, των, περί, αυτόν, καταδικασθέντων, ως, αττικιζόντων, και, την, αναγκαστικήν, υποβολήν, του, κράτους, υπό, ολιγαρχίαν, οι, μεν, υπωπτεύοντο, τους, δε), έμενον, αδρανούντες, διότι, εθεώρουν, ότι, ούτε, οι, ίδιοι, ένεκα, των, λόγων, τούτων, ούτε, οι, υπό, τον, Πεδάριτον, μισθοφόροι, ήσαν, ικανοί, ν', αντιπαραταχθούν, κατά, των, Αθηναίων]

Before "**Διότι**" with ib: "**ημπορεί**" :[, Αλλ', ο, Φρύνιχος, αρχηγός, των, Αθηναίων, ευθύς, ως, επληροφορήθη, από, την, Λέρον, ασφαλώς, τας, κινήσεις, του, εχθρικού, στόλου, ενώ, οι, συναρχηγοί, του, ήθελαν, να, παραμείνουν, και, συνάψουν, αποφασιστικήν, ναυμαχίαν, εδήλωσεν, ότι, ούτε, αυτός, θα, πράξη, τούτο, ούτε, εις, εκείνους, ούτε, εις, άλλον, κανένα, θα, επιτρέψη, τούτο, εφόσον, ημπορεί]
After "**Διότι**" with ib: "**χαρακτηρισθή**":[, Διότι, εκεί, όπου, ημπορούν, βραδύτερον, να, συνάψουν, την, μάχην, αφού, πρώτον, πληροφορηθούν, τον, ακριβή, αριθμόν, των, εχθρικών, πλοίων, και, την, αναλογίαν, αυτών, προς, τα, ιδικά, των, και, προβούν, με, την, ησυχίαν, των, εις, την, απαιτουμένην, προετοιμασίαν, δεν, θα, διέπραττε, ποτέ, την, παραφροσύνην, να, διακινδυνεύση, παρασυρόμενος, εκ, του, φόβου, μήπως, η, ενέργειά, του, χαρακτηρισθή, ατιμωτική]

Before "**Διότι**" with ib: "**χαρακτηρισθή**" :[, Διότι, εκεί, όπου, ημπορούν, βραδύτερον, να, συνάψουν, την, μάχην, αφού, πρώτον, πληροφορηθούν, τον, ακριβή, αριθμόν, των, εχθρικών, πλοίων, και, την, αναλογίαν, αυτών, προς, τα, ιδικά, των, και, προβούν, με, την, ησυχίαν, των, εις, την, απαιτουμένην, προετοιμασίαν, δεν, θα, διέπραττε, ποτέ, την, παραφροσύνην, να, διακινδυνεύση, παρασυρόμενος, εκ, του, φόβου, μήπως, η, ενέργειά, του, χαρακτηρισθή, ατιμωτική]
After "**Διότι**" with ib: "**περιέπιπτεν**":[, Διότι, δεν, είναι, ατιμωτικόν, διά, τους, Αθηναίους, να, υποχωρήσουν, απέναντι, εχθρικού, στόλου, όταν, αι, περιστάσεις, επιβάλλουν, τούτο, αλλά, θα, ήτο, πολύ, ατιμωτικόν, εάν, υπό, οιασδήποτε, περιστάσεις, συμβή, να, ηττηθούν, οπότε, το, κράτος, δεν, θα, υφίστατο, μόνον, την, ατίμωσιν, αλλά, και, θα, περιέπιπτεν, εις, τον, μέγιστον, των, κινδύνων]

Before "**Διότι**" with ib: "**ενήργησαν**" :[, Και, όντως, ούτως, ενήργησαν]
After "**Διότι**" with ib: "**προέβαιναν**":[, Διότι, ο, μεν, Στρομβιχίδης, και, ο, Ονομακλής, και, ο, Ευκτήμων, επί, κεφαλής, μοίρας, τριάντα, πλοίων, και, έχοντες, μαζύ, των, επί, οπλιταγωγών, σκαφών, μέρος, των, χιλίων, οπλιτών, πού, είχαν, έλθει, εις, την, Μίλητον, έπλεαν, προς, την, Χίον, ως, προσδιωρίσθη, υπό, του, λαχνού, ενώ, οι, λοιποί, μένοντες, εις, την, Σάμον, με, εβδομήντα, τέσσερα, πλοία, εθαλασσοκράτουν, και, προέβαιναν, εις, επιθετικάς, επί, της, Μιλήτου, αποβάσεις]

5.3.2.4 Τέταρτο απόσπασμα από το βιβλίο “Η” του Θουκυδίδη:

Before "**διότι**" with ib: "**επικαλεσθή**" :[, Και, καθοδηγών, αυτόν, εις, όλα, επέτυχε, να, ελαττωθή, ο, μισθός, των, ναυτών, από, μιας, δραχμής, εις, τρεις, οβολούς, χωρίς, μάλιστα, να, καταβάλλεται, ούτος, ολόκληρος, διά, μιας, συνιστών, εις, τον, Τισσαφέρνη, να, επικαλεσθή, απέναντι, αυτών, ότι, οι, Αθηναίοι, οι, οποίοι, έχουν, μακράν, εμπειρίαν, των, ναυτικών, δίδουν, εις, τους, ιδικούς, των, τρεις, οβολούς, όχι, τόσον, από, οικονομικήν, ανεπάρκειαν, όσον]

After "**διότι**" with ib: "**διαφθείρωνται**":[διότι, δεν, θέλουν, να, διαφθείρωνται, οι, ναύται, των, διά, του, μεγάλου, μισθού, και, άλλοι, μεν, να, καταστρέφουν, την, υγείαν, των, δαπανώντες, εις, πράγματα, εκ, των, οποίων, προκαλούνται, ασθένειαι, άλλοι, δε, να, λιποτακτούν, χωρίς, ν', αφίνουν, οπίσω, των, ως, ενέχυρον, το, καθυστερούμενον, μέρος, του, μισθού, των]

Before "**διότι**" with ib: "**έπραττε**" :[Αλλ', ο, Αλκιβιάδης, δίδων, τας, συμβουλάς, ταύτας, εις, τον, Τισσαφέρνη, και, τον, Βασιλέα, καθ', όν, χρόνον, ευρίσκετο, υπό, την, προστασίαν, των, έπραττε, τούτο, όχι, μόνον]
After "**διότι**" with ib: "**επιτρέψη**":[διότι, εθεώρει, αυτάς, ως, τας, μάλλον, εξυπηρετικάς, του, συμφέροντος, των, αλλά, συγχρόνως, διότι, επεδίωκε, μετά, πολλής, επιμελείας, να, προετοιμάση, την, κάθοδόν, του, εις, την, πατρίδα, και, εγνώριζεν, ότι, εάν, δεν, καταστρέψη, αυτήν, εξ, ολοκλήρου, θα, ήρχετο, ημέρα, κατά, την, οποίαν, θα, την, έπειθε, να, του, επιτρέψη, την, επάνοδον]

Before "**διότι**" with ib: "**έπραττε**" :[Αλλ', ο, Αλκιβιάδης, δίδων, τας, συμβουλάς, ταύτας, εις, τον, Τισσαφέρνη, και, τον, Βασιλέα, καθ', όν, χρόνον, ευρίσκετο, υπό, την, προστασίαν, των, έπραττε, τούτο, όχι, μόνον]
After "**διότι**" with ib: "**επιτρέψη**":[διότι, εθεώρει, αυτάς, ως, τας, μάλλον, εξυπηρετικάς, του, συμφέροντος, των, αλλά, συγχρόνως, διότι, επεδίωκε, μετά, πολλής, επιμελείας, να, προετοιμάση, την, κάθοδόν, του, εις, την, πατρίδα, και, εγνώριζεν, ότι, εάν, δεν, καταστρέψη, αυτήν, εξ, ολοκλήρου, θα, ήρχετο, ημέρα, κατά, την, οποίαν, θα, την, έπειθε, να, του, επιτρέψη, την, επάνοδον]

Before "**διότι**" with ib: "**συνεργασθή**" :[, Διότι, όταν, οι, Αθηναίοι, στρατιώται, της, Σάμου, αντελήφθησαν, την, επιρροήν, πού, εξήσκει, επί, του, Τισσαφέρνους, ο, Αλκιβιάδης, και, συγχρόνως, ούτος, διεμήνυσε, προς, τους, επιφανέστερους, εξ, αυτών, όπως, ομιλήσουν, περί, αυτού, εις, τους, αρίστους, πολίτας, και, τους, είπουν, ότι, η, επιθυμία, του, είναι, υπό, πολίτευμα, ολιγαρχικόν, και, όχι, βέβαια, την, σημερινήν, φαυλοκρατίαν, η, οποία, τον, εξώρισε, να, κατέλθη, εις, τας, Αθήνας, φέρων, και, την, φιλίαν, του, Τισσαφέρνους, και, συνεργασθή, μετ', αυτών, υπέρ, του, τόπου, οι, τριήραρχοι, και, οι, άλλοι, επιφανέστατοι, άνδρες, του, Αθηναϊκού, στρατού, της, Σάμου, εν, μέρει, συνεπεία, των, προτάσεων, τούτων, και, περισσότερον, ακόμη]
After "**διότι**" with ib: "**επιδιώξουν**":[διότι, ήθελαν, το, πράγμα, εξ, ιδίας, πρωτοβουλίας, απεφάσισαν, να, επιδιώξουν, την, κατάλυσιν, της, δημοκρατίας]

Before "**διότι**" with ib: "**νομίζουν**" :[, Ούτε, νομίζουν, οι, σύμμαχοι, ότι, οι, καλούμενοι, ευγενείς, θα, τους, δημιουργήσουν, ολιγώτερα, πράγματα, από, το, πλήθος]
After "**διότι**" with ib: "**αποκομίζοντες**":[διότι, αυτοί, είναι, οι, εισηγούμενοι, εις, το, πλήθος, τα, κακά, οι, χορηγούντες, εις, αυτά, τα, μέσα, προς, διάπραξιν, τούτων, και, οι, αποκομίζοντες, υπέρ, εαυτών, τας, μεγαλητέρας, εξ, αυτών, ωφελείας]

Before "**διότι**" with ib: "**διάθεσιν**" :[, Αλλά, μεταβάς, προς, επίσκεψιν, αυτού, και, του, Τισσαφέρνους, εις, την, Μαγνησίαν, κατέδωκεν, ο, ίδιος, το, πράγμα, ανακοινώσας, συγχρόνως, προς, αυτούς, το, περιεχόμενον, της, επιστολής, του, Φρυνίχου, και, ετέθη, εις, την, διάθεσιν, του, Τισσαφέρνους, ως, προς, το, ζήτημα, τούτο, και, ως, προς, τα, άλλα]
After "**διότι**" with ib: "**ανθίστατο**":[διότι, ως, ελέγετο, εδωροδοκείτο, υπ', αυτού, και, ένεκα, του, λόγου, τούτου, χλιαρώς, ανθίστατο, εις, το, ζήτημα, της, μη, ακεραίας, καταβολής, του, μισθού]

Before "**διότι**" with ib: "**κατηγόρει**" :[, Ο, Φρύνιχος, ως, εκ, του, μεγίστου, κινδύνου, εις, τον, οποίον, τον, εξέθετεν, η, αποκάλυψις, αύτη, τα, έχασε, και, απέστειλε, νέαν, επιστολήν, προς, τον, Αστύοχον, διά, της, οποίας, τον, κατηγόρει]
After "**διότι**" with ib: "**ημπορεί**":[διότι, δεν, εφύλαξε, ως, ώφειλε, μυστικήν, την, προηγουμένην, ανακοίνωσιν, του, εδήλωνεν, ότι, τίθεται, ήδη, εις, την, διάθεσιν, του, όπως, διευκολύνη, τους, Πελοποννησίους, να, καταστρέψουν, ολόκληρον, τον, Αθηναϊκόν, στρατόν, εξέθετε, λεπτομερώς, κατά, ποίον, τρόπον, θα, κατώρθωνε, τούτο, λαμβανομένου, υπ', όψιν, ότι, η, Σάμος, είναι, ατείχιστος, και, ότι, δεν, πρέπει, να, κατηγορηθή, εάν, κινδυνεύων, ήδη, την, ζωήν, του, χάριν, αυτών, πράξη, και, τούτο, και, κάθε, άλλο, πού, ημπορεί, μάλλον, παρά, ν', αφίση, να, πέση, θύμα, των, χειροτέρων, του, εχθρών]

Before "**διότι**" with ib: "**εθεωρήθη**" :[, Ο, Αλκιβιάδης, εν, τούτοις, εθεωρήθη, όχι, αξιόπιστος, αλλ', ότι, μαθών, εκ, των, προτέρων, τα, σχέδια, των, εχθρών, ήθελεν, από, έχθραν, προς, τον, Φρύνιχον, ν', αποδώση, εις, αυτόν, συνενοχήν, εις, αυτά, και, ως, εκ, τούτου, η, επιστολή, του, όχι, μόνον, δεν, έβλαψε, τον, Φρύνιχον, αλλά, τουναντίον, εθεωρήθη, αυτός, αξιοπιστότερος]
After "**διότι**" with ib: "**επεβεβαιούντο**":[διότι, τα, λεχθέντα, υπ', αυτού, επεβεβαιούντο, διά, των, πληροφοριών, του, Αλκιβιάδου]

Before "**διότι**" with ib: "**ενέδωσε**" :[, Ο, λαός, μολονότι, εδυσανασχέτει, κατ', αρχάς, ακούων, τα, περί, ολιγαρχίας, όταν, ο, Πείσανδρος, τους, εξήγησεν, άνευ, περιστροφών, ότι, δεν, υπάρχει, άλλη, σωτηρία, ενέδωσε, και, εκ, φόβου, και]
After "**διότι**" with ib: "**ήλπιζεν**":[διότι, συγχρόνως, ήλπιζεν, ότι, το, νέον, αυτό, καθεστώς, δεν, θα, ήτο, μακρόβιον]

Before "**διότι**" with ib: "**ισχυριζόμενος**" :[, Τον, Φρύνιχον, διέβαλεν, ο, Πείσανδρος, ισχυριζόμενος, ότι, επρόδωσε, την, Ίασον, και, τον, Αμόργην, πράγματι, όμως]
After "**διότι**" with ib: "**εθεώρει**":[διότι, τον, εθεώρει, αντίθετον, εις, τας, μετά, του, Αλκιβιάδου, διαπραγματεύσεις]

Before "**διότι**" with ib: "**επεδίωκε**" :[, Νομίζω, άλλωστε, ότι, το, ίδιον, επεδίωκε, και, ο, Τισσαφέρνης, αυτός, μεν, διά, τον, φόβον, των, Πελοποννησίων, εκείνος, δε]
After "**διότι**" with ib: "**προέβαιναν**":[διότι, έβλεπεν, ότι, ούτος, δεν, είχε, καμμίαν, διάθεσιν, να, συνομολόγηση, συμφωνίαν, και, ήθελε, να, πιστεύσουν, οι, Αθηναίοι, όχι, ότι, δεν, είχεν, αρκετήν, επιρροήν, επ', αυτού, αλλ', ότι, ενώ, ο, Τισσαφέρνης, είχε, πεισθή, και, ήθελε, να, συνομολόγηση, την, συμφωνίαν, αυτοί, δεν, προέβαιναν, εις, αρκετάς, παραχωρήσεις]

Before "**Διότι**" with ib: "**προσαρμόζεται**" :[, Υπεστήριξεν, ακόμη, ότι, οι, Αθηναίοι, ήσαν, προσφορώτεροι, διά, τον, Βασιλέα, συμμέτοχοι, της, επί, των, άλλων, ηγεμονίας, καθόσον, εποφθαλμιούν, ολιγώτερον, τας, χερσαίας, κτήσεις, και, όχι, μόνον, ο, δεδηλωμένος, σκοπός, διά, τον, οποίον, διεξάγουν, τον, πόλεμον, αλλά, και, ο, τρόπος, της, διεξαγωγής, αυτού, προσαρμόζεται, καλλίτερα, προς, τα, συμφέροντα, του, Βασιλέως]
After "**Διότι**" with ib: "**εξασφαλίσουν**":[, Διότι, ενώ, αυτοί, θα, συνέπρατταν, μετά, του, Βασιλέως, όπως, εξασφαλίσουν, δι', εαυτούς, μεν, την, κυριαρχίαν, της, θαλάσσης, δι', εκείνον, δε, την, υποταγήν, των, εις, την, επικράτειάν, του, κατοικούντων, Ελλήνων, οι, Λακεδαιμόνιοι, τουναντίον, ήλθαν, ως, ελευθερωταί, αυτών]

Before "**Διότι**" with ib: "**εικάση**" :[, Ο, Τισσαφέρνης, απεδέχθη, πραγματικώς, το, πρόγραμμα, τούτο, διά, το, μέλλον, όπως, τουλάχιστον, ημπορεί, να, εικάση, κανείς, εκ, των, ενεργειών, του]
After "**Διότι**" with ib: "**εμπιστοσύνην**":[, Διότι, συνεπεία, των, λόγων, τούτων, του, Αλκιβιάδου, και, αναγνωρίζων, την, ορθότητα, των, συμβουλών, του, περιέβαλεν, αυτόν, με, την, πλήρη, εμπιστοσύνην, του, και, όχι, μόνον, παρείχεν, ανεπαρκή, τα, μέσα, της, συντηρήσεως, εις, τους, Πελοποννησίους, αλλά, και, τους, απέτρεπεν, επιμόνως, να, ναυμαχήσουν, επιμένων, ότι, πρέπει, να, περιμένουν, την, έλευσιν, του, Φοινικικού, στόλου, διά, να, διεξαχθή, ο, αγών, με, υπερτέρας, εκ, μέρους, των, δυνάμεις]

Before "**Διότι**" with ib: "**παραμείνασαι**" :[, Και, αι, σύμμαχοι, πόλεις, προσέθεσεν, εις, τας, οποίας, θα, υποσχεθούν, βέβαια, την, εισαγωγήν, της, ολιγαρχίας, αφού, δα, και, οι, ίδιοι, θα, παύσωμεν, δημοκρατούμενοι, γνωρίζει, καλώς, ότι, ούτε, αι, ήδη, αποστατήσασαι, θα, επανέλθουν, διά, τούτο, ευκολώτερον, εις, την, συμμαχίαν, των, ούτε, αι, παραμείνασαι, ως, σύμμαχοι, θα, γίνουν, πιστότεροι]
After "**Διότι**" with ib: "**αδιαφορούσαι**":[, Διότι, δεν, θα, θελήσουν, να, χάσουν, την, ελευθερίαν, των, από, προτίμησιν, προς, την, ολιγαρχίαν, ή, την, δημοκρατίαν, αλλά, θα, προτιμήσουν, να, είναι, ελεύθεροι, αδιαφορούσαι, αν, την, ελευθερίαν, θα, έχουν, με, το, εν, ή, το, άλλο, πολίτευμα]

Before "**Διότι**" with ib: "**αντελήφθη**" :[, Ούτος, μολονότι, φοβούμενος, τους, Πελοποννησίους, λόγω, του, ότι, είχαν, επί, τόπου, περισσότερον, στόλον, από, τους, Αθηναίους, τίποτε, άλλο, καλλίτερον, δεν, ήθελε, παρά, να, ημπορέση, να, πεισθή, ιδίως, αφότου, αντελήφθη, εις, την, Κνίδον, την, δυσαρέσκειαν, των, Λακεδαιμονίων, διά, την, υπό, του, Θηριμένους, συνομολογηθείσαν, συνθήκην]
After "**Διότι**" with ib: "**αναγνωρίζεται**":[, Διότι, το, επεισόδιον, τούτο, της, Κνίδου, είχε, λάβει, χώραν, πριν, μετασταθμεύσουν, οι, Πελοποννήσιοι, εις, την, Ρόδον, όπου, ευρίσκοντο, τώρα, και, ο, έτι, προγενέστερος, ισχυρισμός, του, Αλκιβιάδου, ότι, η, πολιτική, των, Λακεδαιμονίων, αποβλέπει, εις, την, απελευθέρωσιν, όλων, των, Ελληνικών, πόλεων, επεβεβαιώθη, διά, των, λόγων, του, Λίχα, υποστηρίξαντος, ότι, δεν, είναι, ανεκτή, η, διάταξις, των, συνθηκών, κατά, την, οποίαν, αναγνωρίζεται, η, κυριαρχία, του, Βασιλέως, εφ', όλων, των, χωρών, των, οποίων, εις, παρελθούσαν, ποτέ, εποχήν, αυτός, ή, οι, προγονοί, του, ήσαν, κύριοι]

Before "**Διότι**" with ib: "**προέβαιναν**" :[, Νομίζω, άλλωστε, ότι, το, ίδιον, επεδίωκε, και, ο, Τισσαφέρνης, αυτός, μεν, διά, τον, φόβον, των, Πελοποννησίων, εκείνος, δε, διότι, έβλεπεν, ότι, ούτος, δεν, είχε, καμμίαν, διάθεσιν, να, συνομολόγηση, συμφωνίαν, και, ήθελε, να, πιστεύσουν, οι, Αθηναίοι, όχι, ότι, δεν, είχεν, αρκετήν, επιρροήν, επ', αυτού, αλλ', ότι, ενώ, ο, Τισσαφέρνης, είχε, πεισθή, και, ήθελε, να, συνομολόγηση, την, συμφωνίαν, αυτοί, δεν, προέβαιναν, εις, αρκετάς, παραχωρήσεις]
After "**Διότι**" with ib: "**εζήτει**":[, Διότι, ο, Αλκιβιάδης, ομιλών, εξ, ονόματος, του, Τισσαφέρνους, και, παρόντος, αυτού, διετύπωσε, τοιαύτας, υπερβολικάς, απαιτήσεις, ώστε, μολονότι, οι, Αθηναίοι, επί, πολύ, παρεχώρουν, οτιδήποτε, τους, εζήτει, αυτούς, εν, τούτοις, έπρεπε, να, βαρύνη, η, ευθύνη, της, αποτυχίας, των, διαπραγματεύσεων]

Before "**Διότι**" with ib: "**εζήτει**" :[, Διότι, ο, Αλκιβιάδης, ομιλών, εξ, ονόματος, του, Τισσαφέρνους, και, παρόντος, αυτού, διετύπωσε, τοιαύτας, υπερβολικάς, απαιτήσεις, ώστε, μολονότι, οι, Αθηναίοι, επί, πολύ, παρεχώρουν, οτιδήποτε, τους, εζήτει, αυτούς, εν, τούτοις, έπρεπε, να, βαρύνη, η, ευθύνη, της, αποτυχίας, των, διαπραγματεύσεων]

After "**Διότι**" with ib: "**εζήτησε**":[, Διότι, αφού, εζήτησε, την, παραχώρησιν, ολοκλήρου, της, Ιωνίας, εις, τον, Βασιλέα, έπειτα, εζήτησε, και, τας, παρακείμενος, νήσους, και, άλλα, ακόμη]

Before "**Διότι**" with ib: "**περιέλθη**" :[Κατά, την, διάρκειαν, του, αυτού, χειμώνος, και, ευθύς, μετά, την, ματαίωσιν, των, διαπραγματεύσεων, προς, τους, Αθηναίους, κατήλθεν, ο, Τισσαφέρνης, εις, την, Καύνον, θέλων, να, επαναφέρη, τους, Πελοποννησίους, εις, την, Μίλητον, και, αφού, συνάψη, υπό, τους, καλλιτέρους, δυνατούς, όρους, νέαν, πάλιν, προς, αυτούς, συνθήκην, να, παρέχη, εις, αυτούς, τα, αναγκαία, διά, την, συντήρησιν, του, στόλου, των, χρήματα, και, μη, περιέλθη, εις, ολοσχερή, προς, αυτούς, ρήξιν]
After "**Διότι**" with ib: "**επιτύχουν**":[, Διότι, εφοβείτο, μήπως, στερούμενοι, τυχόν, των, αναγκαίων, διά, την, συντήρησιν, μεγάλου, στόλου, μέσων, ή, εξαναγκασθούν, να, ναυμαχήσουν, προς, τους, Αθηναίους, και, ηττηθούν, ή, λιποτακτήσουν, τα, πληρώματα, και, ούτως, οι, Αθηναίοι, επιτύχουν, τους, σκοπούς, των, χωρίς, την, βοήθειαν, του]

Before "**ώστε**" with ib: "**διετύπωσε**" :[, Διότι, ο, Αλκιβιάδης, ομιλών, εξ, ονόματος, του, Τισσαφέρνους, και, παρόντος, αυτού, διετύπωσε, τοιαύτας, υπερβολικάς, απαιτήσεις]
After "**ώστε**" with ib: "**εζήτει**":[ώστε, μολονότι, οι, Αθηναίοι, επί, πολύ, παρεχώρουν, οτιδήποτε, τους, εζήτει, αυτούς, εν, τούτοις, έπρεπε, να, βαρύνη, η, ευθύνη, της, αποτυχίας, των, διαπραγματεύσεων]

Before "**ένεκα**" with ib: "**εδωροδοκείτο**" :[, Αλλά, μεταβάς, προς, επίσκεψιν, αυτού, και, του, Τισσαφέρνους, εις, την, Μαγνησίαν, κατέδωκεν, ο, ίδιος, το, πράγμα, ανακοινώσας, συγχρόνως, προς, αυτούς, το, περιεχόμενον, της, επιστολής, του, Φρυνίχου, και, ετέθη, εις, την, διάθεσιν, του, Τισσαφέρνους, ως, προς, το, ζήτημα, τούτο, και, ως, προς, τα, άλλα, διότι, ως, ελέγετο, εδωροδοκείτο, υπ', αυτού, και]
After "**ένεκα**" with ib: "**ανθίστατο**":[ένεκα, του, λόγου, τούτου, χλιαρώς, ανθίστατο, εις, το, ζήτημα, της, μη, ακεραίας, καταβολής, του, μισθού]

5.3.2.5 Πέμπτο απόσπασμα από το βιβλίο “Η” του Θουκυδίδη:

Before "**διότι**" with ib: "**κατέληξαν**" :[, Συγχρόνως, οι, Αθηναίοι, της, Σάμου, συνεννοούμενοι, μεταξύ, των, κατέληξαν, εις, το, συμπέρασμα, ν', αφίσουν, κατά, μέρος, τον, Αλκιβιάδην, όχι, μόνον]
After "**διότι**" with ib: "**εκτεθή**":[διότι, δεν, ήθελε, να, τους, βοηθήση, αλλά, και, διότι, δεν, ήτον, ο, άνθρωπος, πού, ημπορούσε, να, προσαρμοσθή, προς, το, ολιγαρχικόν, πολίτευμα, και, να, σκεφθούν, μεταξύ, των, αυτοί, οι, οποίοι, είχαν, ήδη, εκτεθή, κατά, ποίον, τρόπον, το, κίνημα, δεν, θα, εματαιούτο]

Before "**διότι**" with ib: "**κατέληξαν**" :[, Συγχρόνως, οι, Αθηναίοι, της, Σάμου, συνεννοούμενοι, μεταξύ, των, κατέληξαν, εις, το, συμπέρασμα, ν', αφίσουν, κατά, μέρος, τον, Αλκιβιάδην, όχι, μόνον]
After "**διότι**" with ib: "**εκτεθή**":[διότι, δεν, ήθελε, να, τους, βοηθήση, αλλά, και, διότι, δεν, ήτον, ο, άνθρωπος, πού, ημπορούσε, να, προσαρμοσθή, προς, το, ολιγαρχικόν, πολίτευμα, και, να, σκεφθούν, μεταξύ, των, αυτοί, οι, οποίοι, είχαν, ήδη, εκτεθή, κατά, ποίον, τρόπον, το, κίνημα, δεν, θα, εματαιούτο]

Before "**διότι**" with ib: "**προέβησαν**" :[, Εις, τον, φόνον, τούτον, προέβησαν, κυρίως, διά, δύο, λόγους, και]

After "**διότι**" with ib: "**εξασφαλίση**":[διότι, ο, Ανδροκλής, ήτον, εκ, των, ηγετών, του, λαού, και, διότι, ήθελαν, να, φανούν, ευχάριστοι, εις, τον, Αλκιβιάδην, ο, όποιος, επερίμεναν, ότι, θα, επανέλθη, και, θα, τους, εξασφαλίση, την, φιλίαν, του, Τισσαφέρνους]

Before "**διότι**" with ib: "**προέβησαν**" :[, Εις, τον, φόνον, τούτον, προέβησαν, κυρίως, διά, δύο, λόγους, και]
After "**διότι**" with ib: "**εξασφαλίση**":[διότι, ο, Ανδροκλής, ήτον, εκ, των, ηγετών, του, λαού, και, διότι, ήθελαν, να, φανούν, ευχάριστοι, εις, τον, Αλκιβιάδην, ο, όποιος, επερίμεναν, ότι, θα, επανέλθη, και, θα, τους, εξασφαλίση, την, φιλίαν, του, Τισσαφέρνους]

Before "**διότι**" with ib: "**συμμερισθούν**" :[, Αθηναίοι, στρατιώται, και, Σάμιοι, απεφάσισαν, να, συμμερισθούν, όλας, τας, περιπετείας, του, αγώνος, και, την, έκβασιν, αυτού]
After "**διότι**" with ib: "**πεπεισμένοι**":[διότι, ήσαν, πεπεισμένοι, ότι, ουδεμία, άλλη, οδός, σωτηρίας, υπελείπετο, εις, αυτούς, αλλ', ότι, είτε, οι, Τετρακόσιοι, επικρατήσουν, είτε, οι, εις, την, Μίλητον, σταθμεύοντες, εχθροί, νικήσουν, ο, όλεθρος, των, ήτο, βέβαιος]

Before "**διότι**" with ib: "**χάσουν**" :[, Λαμβάνοντες, τον, λόγον, ο, εις, μετά, τον, άλλον, εις, την, συνέλευσιν, ταύτην, εζήτουν, να, ενθαρρυνθούν, αμοιβαίως, λέγοντες, ότι, δεν, πρέπει, να, χάσουν, το, θάρρος, των]
After "**διότι**" with ib: "**διάθεσιν**":[διότι, η, πόλις, επανεστάτησεν, εναντίον, των, διότι, οι, αποσπασθέντες, από, αυτούς, ήσαν, ολίγοι, ενώ, αυτοί, απετέλουν, την, πλειοψηφίαν, και, συγχρόνως, είχαν, εις, την, διάθεσιν, των, περισσοτέρους, υπό, πάσαν, έποψιν, πόρους]

Before "**διότι**" with ib: "**χάσουν**" :[, Λαμβάνοντες, τον, λόγον, ο, εις, μετά, τον, άλλον, εις, την, συνέλευσιν, ταύτην, εζήτουν, να, ενθαρρυνθούν, αμοιβαίως, λέγοντες, ότι, δεν, πρέπει, να, χάσουν, το, θάρρος, των]
After "**διότι**" with ib: "**διάθεσιν**":[διότι, η, πόλις, επανεστάτησεν, εναντίον, των, διότι, οι, αποσπασθέντες, από, αυτούς, ήσαν, ολίγοι, ενώ, αυτοί, απετέλουν, την, πλειοψηφίαν, και, συγχρόνως, είχαν, εις, την, διάθεσιν, των, περισσοτέρους, υπό, πάσαν, έποψιν, πόρους]

Before "**Διότι**" with ib: "**επερίμεναν**" :[, Αλλά, δύο, περίπου, μήνας, μετά, την, αναχώρησιν, του, οι, Θάσιοι, ήρχισαν, οχυρώνοντες, την, πόλιν, των, καθόσον, δεν, είχαν, πλέον, καμμίαν, ανάγκην, αριστοκρατίας, εξαρτώμενης, από, τας, Αθήνας, αφού, από, ημέρας, εις, ημέραν, επερίμεναν, να, ελευθερωθούν, από, τους, Λακεδαιμονίους]
After "**Διότι**" with ib: "**επιτύχουν**":[, Διότι, πλησίον, των, Πελοποννησίων, ευρίσκοντο, Θάσιοι, οι, οποίοι, είχαν, εξορισθή, υπό, των, Αθηναίων, και, ούτοι, συμπραττόντων, και, των, εις, την, πόλιν, ευρισκομένων, φίλων, των, επεδίωκαν, με, όλην, των, την, δραστηριότητα, να, επιτύχουν, την, αποστολήν, πλοίων, και, επαναναστήσουν, την, Θάσον]

Before "**Διότι**" with ib: "**πιστεύω**" :[, Ούτω, το, αποτέλεσμα, ως, προς, την, Θάσον, και, καθώς, πιστεύω, και, ως, προς, πολλάς, άλλας, υπηκόους, πόλεις, υπήρξεν, αντίθετον, των, προσδοκιών, των, Αθηναίων, εκείνων, οι, οποίοι, ειργάζοντο, διά, την, εγκατάστασιν, ολιγαρχίας]
After "**Διότι**" with ib: "**αδιαφορούντες**":[, Διότι, οι, κάτοικοι, αυτών, εξασφαλίσαντες, διά, της, πολιτικής, μεταβολής, την, νηφαλιότητα, της, σκέψεως, και, το, ακίνδυνον, των,

ενεργειών, των, εχώρησαν, προς, την, πλήρη, ελευθερίαν, αδιαφορούντες, διά, την, νόθον, ευνομίαν, που, τους, προσέφεραν, οι, Αθηναίοι]

Before "**Διότι**" with ib: "**εθεώρει**" :[, Ο, λαός, έμενεν, ήσυχος, και, ο, φόβος, του, ήτο, τόσον, μεγάλος, ώστε, καθείς, και, αν, ακόμη, δεν, «άνοιγε, το, στόμα, του», εθεώρει, τον, εαυτόν, του, ευτυχή, εάν, κατώρθωνε, να, μη, πέση, θύμα, βίας]
After "**Διότι**" with ib: "**εξακριβώσουν**":[, Διότι, το, φρόνημα, των, κατεβάλλετο, εκ, της, ιδέας, ότι, οι, συνωμόται, ήσαν, πολύ, περισσότεροι, παρ', όσοι, πραγματικώς, ήσαν, και, ήτον, αδύνατον, να, ημπορέσουν, να, εξακριβώσουν, την, αλήθειαν, ένεκα, του, μεγέθους, της, πόλεως, και, του, γεγονότος, ότι, δεν, εγνωρίζοντο, αμοιβαίως]

Before "**Διότι**" with ib: "**ζητήση**" :[, Διά, τον, αυτόν, επίσης, λόγον, δεν, ημπορούσε, κανείς, μέσα, εις, την, θλίψιν, και, αγανάκτησιν, του, να, προσκλαυθή, εις, άλλον, διά, να, ζητήση, την, συνδρομήν, του, κατά, του, επιβουλευομένου, αυτόν]
After "**Διότι**" with ib: "**εδυσπίστει**":[, Διότι, έπρεπε, να, εμπιστευθή, ή, εις, άγνωστον, ή, και, εις, γνώριμον, προς, τον, όποιον, όμως, εδυσπίστει]

Before "**Διότι**" with ib: "**εννοεί**" :[, Ως, εκ, τούτου, εννοεί, κανείς, ευκόλως, διατί, έργον, υπέρ, του, οποίου, ειργάσθησαν, τόσοι, πολλοί, και, ικανοί, άνδρες, ευωδόθη, παρ', όλας, τας, δυσχερείας, πού, παρουσίαζε]
After "**Διότι**" with ib: "**αφαίρεση**":[, Διότι, ήτο, τωόντι, δύσκολον, εκατόν, περίπου, έτη, μετά, την, κατάλυσιν, των, τυράννων, ν', αφαίρεση, κανείς, τας, ελευθερίας, του, Αθηναϊκού, λαού, ο, οποίος, αληθώς, όχι, μόνον, ελεύθερος, ήτον, αλλά, και, επί, πλέον, του, ημίσεος, του, χρονικού, τούτου, διαστήματος, είχε, συνειθίσει, να, ασκή, ηγεμονίαν, επί, άλλων]

Before "**δηλαδή**" with ib: "**επιτύχουν**" :[, Είχαν, λοιπόν, ούτοι, την, καλήν, τύχην, να, επιτύχουν, ότι, διακαώς, επεθύμουν, την, ανόρθωσιν]
After "**δηλαδή**" with ib: "**εκτεθούν**":[δηλαδή, του, πολιτεύματος, των, χωρίς, να, εκτεθούν, εις, κινδύνους, και, την, ανατροπήν, της, δημοκρατικής, μερίδος, η, οποία, θ', αντετάσσετο, κατ', αυτών]

5.3.2.6 Έκτο απόσπασμα από το βιβλίο “Η” του Θουκυδίδη:

Before "**διότι**" with ib: "**εδέχθησαν**" :[Οι, Πελοποννήσιοι, αφού, με, ολόκληρον, τον, στόλον, των, συγκεντρωμένον, δεν, εδέχθησαν, την, προς, την, μάχην, πρόκλησιν, του, Αθηναϊκού, στόλου]
After "**διότι**" with ib: "**ημπορέσουν**":[διότι, εθεώρησαν, ότι, δεν, ήσαν, ικανοί, ν', αντιπαραταχθούν, κατ', αυτού, περιήλθαν, εις, αμηχανίαν, πόθεν, θα, ημπορέσουν, να, πορίζωνται, τα, αναγκαία, διά, την, συντήρησιν, τόσον, μεγάλου, στόλου, ποσά, ιδίως, κατόπιν, της, ανεπαρκούς, παροχής, χρημάτων, υπό, του, Τισσαφέρνους]

Before "**διότι**" with ib: "**συνεννοείται**" :[, Και, ευθύς, μετά, το, πέρας, της, συνελεύσεως, ανεχώρησε, διά, να, φανή, ότι, συνεννοείται, με, εκείνον, περί, όλων, των, πραγμάτων, και, συγχρόνως]
After "**διότι**" with ib: "**προσφέρη**":[διότι, επεδίωκε, να, υψωθή, εις, τα, όμματα, αυτού, του, ανακοίνωση, την, εκλογήν, του, ως, αρχηγού, και, τον, αφίση, επομένως, να, εννοήση, ότι, είναι, ήδη, εις, θέσιν, και, να, του, προσφέρη, υπηρεσίας, και, να, τον, βλάψη]

Before "**διότι**" with ib: "**εχρησίμευαν**" :[, Και, μολονότι, είπαν, ακόμη, πολλά, άλλα, εις, ουδέν, ταύτα, εχρησίμευαν]

After "**διότι**" with ib: "**ήθελαν**":[διότι, οι, στρατιώται, δεν, επείθοντο, αλλ', ήσαν, εξηρεθισμένοι, και, επρότειναν, άλλος, το, ένα, και, άλλος, το, άλλο, κυρίως, όμως, ήθελαν, να, πλεύσουν, κατά, του, Πειραιώς]

Before "**διότι**" with ib: "**ανέχεται**" :[, Ενώ, υπό, το, δημοκρατικόν, πολίτευμα, γινομένων, εκλογών, ανέχεται, κανείς, ευκολώτερα, το, αποτέλεσμα, αυτών]
After "**διότι**" with ib: "**θεωρεί**":[διότι, δεν, θεωρεί, ότι, νικάται, από, τους, ομοίους, του]

Before "**Διότι**" with ib: "**κατηγορήση**" :[, Μετ', αυτού, ο, Τισσαφέρνης, συναπέστειλε, τον, Κάρα, Γαυλίτην, ένα, των, ακολούθων, του, ομιλούντα, τας, δύο, γλώσσας, τον, οποίον, ο, Τισσαφέρνης, έστελλε, πρέσβυν, όπως, κατηγορήση, τους, Μιλησίους, διά, την, κατάληψιν, του, φρουρίου, και, συγχρόνως, υπερασπίση, αυτόν, κατά, των, κατηγόρων, του]
After "**Διότι**" with ib: "**εγνώριζεν**":[, Διότι, εγνώριζεν, ότι, εις, την, Λακεδαίμονα, μετέβαινον, πρέσβεις, των, Μιλησίων, όπως, κυρίως, καταφερθούν, εναντίον, του, και, ότι, τούτους, συνώδευεν, ο, Ερμοκράτης, προτιθέμενος, ν', αποδείξη, ότι, ο, Τισσαφέρνης, συνεργαζόμενος, με, τον, Αλκιβιάδην, έπαιζε, διπλούν, παιγνίδιον, και, κατέστρεφε, τα, συμφέροντα, των, Λακεδαιμονίων]

Before "**Διότι**" with ib: "**συνέστησεν**" :[, Κατά, τα, λοιπά, συνέστησεν, εις, αυτούς, να, επιμείνουν, αποφασιστικώς, και, να, μη, υποχωρήσουν, ούτε, κατά, κεραίαν, απέναντι, των, εχθρών]
After "**Διότι**" with ib: "**συνδιαλλαγούν**":[, Διότι, εάν, η, πόλις, σωθή, υπάρχει, μεγάλη, ελπίς, και, να, συμφιλιωθούν, μεταξύ, των, αλλ', εάν, άπαξ, είτε, ο, στρατός, της, Σάμου, είτε, οι, μένοντες, εις, τας, Αθήνας, καταστραφούν, δεν, θα, υπάρχη, πλέον, εκείνος, με, τον, οποίον, να, συνδιαλλαγούν]

Before "**Διότι**" with ib: "**προσφέρη**" :[Ο, Αλκιβιάδης, εξ, άλλου, όταν, έμαθεν, ότι, ο, Τισσαφέρνης, ήτον, ήδη, καθ', οδόν, μεταβαίνων, εις, την, Άσπενδον, ανεχώρησε, και, αυτός, επί, κεφαλής, τριών, και, δέκα, πλοίων, διευθυνόμενος, εκεί, υποσχόμενος, δ', εις, τον, στρατόν, ότι, θα, κατώρθωνεν, ασφαλώς, να, τους, προσφέρη, μεγάλην, υπηρεσίαν]
After "**Διότι**" with ib: "**επετύγχανε**":[, Διότι, ή, θα, επετύγχανε, να, φέρη, ο, ίδιος, τον, Φοινικικόν, στόλον, προς, τους, Αθηναίους, ή, τουλάχιστον, θα, τον, ημπόδιζε, να, ενωθή, με, τους, Πελοποννησίους]

5.3.2.7 Έβδομο απόσπασμα από το βιβλίο “Η” του Θουκυδίδη:

Before "**διότι**" with ib: "**προτιμά**" :[, Διότι, απέκρυπταν, εισέτι, τας, αληθείς, προθέσεις, των, υπό, το, όνομα, των, Πέντε, Χιλιάδων, μη, λέγοντες, καθαρά, «όποιος, προτιμά, να, άρχη, ο, λαός]
After "**διότι**" with ib: "**εκτεθή**":[διότι, εφοβούντο, μήπως, οι, Πέντε, Χιλιάδες, υφίστανται, πραγματικώς, και, επομένως, μήπως, ομιλών, κανείς, χωρίς, να, το, γνωρίζη, προς, άλλον, ανήκοντα, εις, τους, Πέντε, χιλιάδας, εκτεθή, εις, κίνδυνον]

Before "**διότι**" with ib: "**φοβηθείς**" :[Ο, Τισσαφέρνης, αντιληφθείς, ότι, και, το, νέον, τούτο, πλήγμα, ήτον, έργον, των, Πελοποννησίων, όπως, και, το, της, Μιλήτου, και, της, Κνίδου, (διότι, και, εκ, της, τελευταίας, ταύτης, πόλεως, είχεν, εκδιωχθή, η, φρουρά, του), νομίζων, δ', ως, εκ, τούτου, ότι, είχε, χάσει, εντελώς, την, εκτίμησιν, των, και, φοβηθείς, περαιτέρω, ζημίας, εκ, της, εχθρότητας, των, αλλά, και, δυσφορών, συγχρόνως]

After "**διότι**" with ib: "**ημπορούσε**":[διότι, ο, Φαρνάβαζος, εξασφαλίσας, ήδη, τας, υπηρεσίας, των, ήτο, ενδεχόμενον, να, εξασφαλίση, διά, μικροτέρας, δαπάνης, και, εις, ολιγώτερον, διάστημα, χρόνου, μεγαλητέρας, από, τας, ιδικάς, του, επιτυχίας, εις, τας, επιχειρήσεις, του, εναντίον, των, [από, τας, ιδικάς, του], Αθηναίων, απεφάσισε, να, έλθη, προς, τους, Πελοποννησίους, εις, τον, Ελλήσποντον, όπως, παραπονεθή, διά, τα, γεγονότα, της, Αντάνδρου, και, δικαιολογηθή, όσον, ημπορούσε, καλλίτερα, και, διά, το, ζήτημα, του, Φοινικικού, στόλου, και, διά, τας, άλλας, εναντίον, του, κατηγορίας]

Before "**Διότι**" with ib: "**διενήργουν**" :[, Και, πράγματι, εκείνοι, κατά, των, οποίων, απηυθύνετο, η, κατηγορία, διενήργουν, τοιούτο, τι, και, επομένως, δεν, επρόκειτο, περί, απλής, συκοφαντίας]
After "**Διότι**" with ib: "**επεδίωκαν**":[, Διότι, ούτοι, διατηρούντες, εν, πάση, περιπτώσει, την, ολιγαρχικήν, αρχήν, επεδίωκαν, προ, παντός, μεν, να, διατηρήσουν, και, την, επί, των, συμμάχων, ηγεμονίαν, αλλ', εάν, τούτο, δεν, ήτο, δυνατόν, να, μείνουν, ανεξάρτητοι, διατηρούντες, απλώς, τον, στόλον, και, τα, τείχη, της, πόλεως]

Before "**Διότι**" with ib: "**βοηθήση**" :[, Ή, πρόσκλησις, η, οποία, απηυθύνετο, προς, το, πλήθος, ήτον, ότι, «όποιος, προτιμά, να, άρχουν, οι, Πέντε, Χιλιάδες, αντί, των, Τετρακοσίων, οφείλει, να, βοηθήση, εις, την, κατεδάφισιν»]
After "**Διότι**" with ib: "**εκτεθή**":[, Διότι, απέκρυπταν, εισέτι, τας, αληθείς, προθέσεις, των, υπό, το, όνομα, των, Πέντε, Χιλιάδων, μη, λέγοντες, καθαρά, «όποιος, προτιμά, να, άρχη, ο, λαός, διότι, εφοβούντο, μήπως, οι, Πέντε, Χιλιάδες, υφίστανται, πραγματικώς, και, επομένως, μήπως, ομιλών, κανείς, χωρίς, να, το, γνωρίζη, προς, άλλον, ανήκοντα, εις, τους, Πέντε, χιλιάδας, εκτεθή, εις, κίνδυνον]

Before "**Διότι**" with ib: "**γνωρίζη**" :[, Και, διά, τούτο, οι, Τετρακόσιοι, εάν, δεν, ήθελαν, να, υφίστανται, πραγματικώς, οι, Πέντε, Χιλιάδες, δεν, ήθελαν, όμως, ούτε, να, γνωρίζη, ο, κόσμος, ότι, δεν, υφίστανται]
After "**Διότι**" with ib: "**εδημιούργει**":[, Διότι, το, να, καταστήσουν, συμμέτοχους, της, αρχής, τόσον, πολλούς, εθεώρουν, καθαράν, δημοκρατίαν, ενώ, εξ, άλλου, η, αβεβαιότης, θα, εδημιούργει, φόβον, των, μεν, προς, τους, δε]

Before "**Διότι**" with ib: "**απεδείχθησαν**" :[, Αλλ', όχι, μόνον, εις, την, περίστασιν, αυτήν, αλλά, και, εις, πολλάς, άλλας, απεδείχθησαν, οι, Λακεδαιμόνιοι, χρησιμώτατοι, διά, τους, Αθηναίους, εχθροί]
After "**Διότι**" with ib: "**παρέσχε**":[, Διότι, η, μεγίστη, διαφορά, του, χαρακτήρος, των, δύο, λαών, των, οποίων, ο, μεν, είναι, ταχύς, ο, δε, βραδύς, ο, εις, αποφασιστικός, ο, άλλος, άτολμος, παρέσχε, μεγίστην, υπηρεσίαν, εις, τους, Αθηναίους, προ, πάντων, καθόσον, η, ηγεμονία, αυτών, ήτο, ναυτική]

Before "**ένεκα**" with ib: "**εφοβούντο**" :[, Διότι, ενώ, τελευταίον, εφοβούντο, τον, Πελοποννησιακόν, στόλον]
After "**ένεκα**" with ib: "**νομίζουν**":[ένεκα, των, επανειλημμένων, μικρών, αποτυχιών, των, και, της, μεγάλης, καταστροφής, των, της, Σικελίας, έπαυσαν, του, λοιπού, να, μέμφωνται, ζωηρώς, εαυτούς, ή, να, νομίζουν, ότι, οι, εχθροί, των, αξίζουν, μεγάλα, πράγματα, κατά, θάλασσαν]

5.3.2.8 Απόσπασμα από το βιβλίο “Γ” του Θουκυδίδη:

Before "**διότι**" with ib: "**εδέχθησαν**" :[, Οι, στρατηγοί, των, Αθηναίων, εδέχθησαν, τας, προτάσεις, των]

After "**διότι**" with ib: "**εφοβούντο**":[διότι, και, αυτοί, εφοβούντο, μήπως, δεν, είναι, ικανοί, ν', αντιταχθούν, εναντίον, ολοκλήρου, της, νήσου]

Before "**Διότι**" with ib: "**εμπιστοσύνην**" :[, Αλλά, παραδειγματιζόμενοι, από, όσα, προηγουμένως, έλαβαν, χώραν, δεν, εθεωρούμεν, πλέον, τους, Αθηναίους, ως, αρχηγούς, εις, τους, οποίους, ημπορούμεν, να, έχωμεν, εμπιστοσύνην]
After "**Διότι**" with ib: "**παρουσιασθή**":[, Διότι, δεν, ήτο, πιθανόν, ότι, αυτοί, ενώ, υπεδούλωσαν, εκείνους, προς, τους, οποίους, είχαν, συνδεθή, διά, συνθήκης, συγχρόνως, με, ημάς, δεν, θα, έκαμναν, το, ίδιον, και, απέναντι, των, λοιπών, εάν, τυχόν, ήθελε, τους, παρουσιασθή, κατάλληλος, προς, τούτο, ευκαιρία]

Before "**επειδή**" with ib: "**εθεώρουν**" :[Οι, Αθηναίοι, ταλαιπωρημένοι, από, την, νόσον, και, τον, πόλεμον, ο, οποίος, είχεν, αρχίσει, να, γίνεται, χρόνιος, και, ευρίσκετο, ήδη, εις, την, ακμήν, του, εθεώρουν, πολύ, σοβαρόν, πράγμα, το, να, προσθέσουν, εις, τους, εχθρούς, των, και, την, Λέσβον, η, οποία, ήτο, ναυτική, δύναμις, και, της, οποίας, οι, πόροι, ήσαν, άθικτοι, και]
After "**επειδή**" with ib: "**ήθελαν**":[επειδή, επεθύμουν, να, είναι, ψευδείς, αι, κατηγορίαι, δεν, ήθελαν, κατ', αρχάς, να, τας, πιστεύσουν]

5.3.2.9 Απόσπασμα από το βιβλίο “Δ” του Θουκυδίδη:

Before "**διότι**" with ib: "**προέβησαν**" :[, Εις, τούτο, προέβησαν, κυρίως, οι, μεν, Συρακούσιοι]
After "**διότι**" with ib: "**εφοβούντο**":[διότι, εθεώρουν, ότι, η, Μεσσήνη, είναι, το, κλειδί, της, Σικελίας, και, εφοβούντο, μήπως, οι, Αθηναίοι, την, καταστήσουν, μίαν, ημέραν, βάσιν, επιχειρήσεων, και, επιτεθούν, εναντίον, των, με, υπερτέρας, δυνάμεις]

Before "**Επειδή**" with ib: "**ητοιμάζοντο**" :[, Αλλ', ενώ, η, ειρημένη, μοίρα, έπλεεν, εσπευσμένως, εις, βοήθειαν, του, Δημοσθένους, σύμφωνα, με, την, πρόσκλησίν, του, οι, Λακεδαιμόνιοι, ητοιμάζοντο, να, επιτεθούν, εναντίον, του, τείχους, από, ξηράς, συγχρόνως, και, από, θαλάσσης, διότι, ήλπιζαν, να, κυριεύσουν, ευκόλως, οχύρωμα, το, οποίον, είχε, κατασκευασθή, εσπευσμένως, και, είχεν, ολιγάριθμον, φρουράν]
After "**Επειδή**" with ib: "**ημπορέσουν**":[, Επειδή, όμως, επερίμεναν, ότι, και, η, μοίρα, του, Αθηναϊκού, στόλου, θα, φθάση, από, την, Ζάκυνθον, προς, βοήθειαν, της, Πύλου, εσχεδίαζαν, να, φράξουν, τα, στόμια, του, λιμένος, δια, να, μην, ημπορέσουν, να, τον, καταστήσουν, ορμητήριον, των, Αθηναίων, εις, περίστασιν, που, δεν, θα, κατώρθωναν, τυχόν, να, καταλάβουν, την, Πύλον, προ, του, κατάπλου, της]

Before "**Επειδή**" with ib: "**εσχεδίαζαν**" :[, Οι, Λακεδαιμόνιοι, λοιπόν, εσχεδίαζαν, να, κλείσουν, τα, στόμια, με, πλοία, κολλητά, το, ένα, με, το, άλλο, και, με, τας, πρώρας, εστραμμένας, προς, την, θάλασσαν]
After "**Επειδή**" with ib: "**εφοβούντο**":[, Επειδή, εξ, άλλου, εφοβούντο, μήπως, η, Σφακτηρία, χρησιμοποιηθή, εναντίον, των, ως, ορμητήριον, δια, τας, εχθροπραξίας, απεβίβασαν, εκεί, μερικούς, οπλίτας, και, ετοποθέτησαν, συγχρόνως, άλλους, κατά, μήκος, της, απέναντι, ακτής]

5.3.2.10 Απόσπασμα από το βιβλίο “Ζ” του Θουκυδίδη:

Before "**διότι**" with ib: "**εθεώρει**" :[, Διά, της, οχυρώσεως, αυτού, εθεώρει, ότι, ευκολύνετο, η, εισαγωγή, των, εφοδίων, του, στρατού, του]

After "**διότι**" with ib: "**ημπορούσε**":[διότι, ο, Αθηναϊκός, στόλος, θα, ημπορούσε, να, επιτηρή, το, στόμιον, του, λιμένος, από, μικροτέρας, αποστάσεως, ενώ, μέχρι, τούδε, ηναγκάζοντο, να, εκκινούν, από, τον, μυχόν, του, λιμένος, διά, ν', αποκρούσουν, παρατηρουμένας, τυχόν, κινήσεις, του, εχθρικού, στόλου]

Before "**διότι**" with ib: "**ενήργουν**" :[, Αφότου, όμως, οι, Αθηναίοι, ορμώμενοι, εκ, της, Αργολίδος, με, μοίραν, στόλου, εκ, τριάντα, πλοίων, ερήμωσαν, μέρος, της, χώρας, της, Επιδαύρου, Λιμηράς, και, των, Πρασιών, και, άλλων, μερών, της, Λακωνικής, και, συγχρόνως, ενήργουν, ληστρικάς, επιδρομάς, εκ, Πύλου, και, προσκαλούμενοι, υπό, των, Λακεδαιμονίων, ηρνούντο, να, υποβληθούν, εις, διαιτησίαν, οσάκις, ηγέρθησαν, διαφοραί, περί, των, αμφισβητουμένων, διατάξεων, της, συνθήκης, οι, Λακεδαιμόνιοι, ήσαν, πλέον, πλήρεις, πολεμικού, ζήλου]
After "**διότι**" with ib: "**εθεώρησαν**":[διότι, εθεώρησαν, ότι, η, ιδία, ευθύνη, η, οποία, εβάρυνεν, αυτούς, διά, τον, προηγούμενον, πόλεμον, εβάρυνεν, αντιθέτως, τους, Αθηναίους, σήμερον]

Before "**ένεκα**" with ib: "**ομιλήσουν**" :[, Και, επειδή, εφοβείτο, μήπως, οι, αγγελιαφόροι, του, είτε, εξ, ανικανότητος, να, ομιλήσουν, όπως, πρέπει, είτε]
After "**ένεκα**" with ib: "**νομίζων**":[ένεκα, ασθενείας, μνήμης, είτε, ένεκα, της, επιθυμίας, να, φανούν, ευχάριστοι, εις, το, πλήθος, δεν, ανακοινώσουν, την, αληθή, κατάστασιν, έγραψεν, επιστολήν, νομίζων, ότι, διά, του, τρόπου, τούτου, οι, Αθηναίοι, μανθάνοντες, όσον, το, δυνατόν, ακριβέστερον, τας, σκέψεις, του, χωρίς, αυταί, να, παραμορφωθούν, υπό, του, αγγελιαφόρου, θα, δυνηθούν, να, κρίνουν, καλλίτερον, περί, της, αληθούς, καταστάσεως]

Before "**ένεκα**" with ib: "**ομιλήσουν**" :[, Και, επειδή, εφοβείτο, μήπως, οι, αγγελιαφόροι, του, είτε, εξ, ανικανότητος, να, ομιλήσουν, όπως, πρέπει, είτε]
After "**ένεκα**" with ib: "**νομίζων**":[ένεκα, ασθενείας, μνήμης, είτε, ένεκα, της, επιθυμίας, να, φανούν, ευχάριστοι, εις, το, πλήθος, δεν, ανακοινώσουν, την, αληθή, κατάστασιν, έγραψεν, επιστολήν, νομίζων, ότι, διά, του, τρόπου, τούτου, οι, Αθηναίοι, μανθάνοντες, όσον, το, δυνατόν, ακριβέστερον, τας, σκέψεις, του, χωρίς, αυταί, να, παραμορφωθούν, υπό, του, αγγελιαφόρου, θα, δυνηθούν, να, κρίνουν, καλλίτερον, περί, της, αληθούς, καταστάσεως]

Before "**Άλλωστε**" with ib: "**ημπορούσε**" :[, Διά, της, οχυρώσεως, αυτού, εθεώρει, ότι, ευκολύνετο, η, εισαγωγή, των, εφοδίων, του, στρατού, του, διότι, ο, Αθηναϊκός, στόλος, θα, ημπορούσε, να, επιτηρή, το, στόμιον, του, λιμένος, από, μικροτέρας, αποστάσεως, ενώ, μέχρι, τούδε, ηναγκάζοντο, να, εκκινούν, από, τον, μυχόν, του, λιμένος, διά, ν', αποκρούσουν, παρατηρουμένας, τυχόν, κινήσεις, του, εχθρικού, στόλου]
After "**Άλλωστε**" with ib: "**έβλεπεν**":[, Άλλωστε, η, προσοχή, του, εστρέφετο, ήδη, περισσότερον, εις, τον, κατά, θάλασσαν, πόλεμον, καθόσον, έβλεπεν, ότι, μετά, την, άφιξιν, του, Γυλίππου, αι, ελπίδες, επιτυχίας, κατά, ξηράν, είχαν, σοβαρώς, ελαττωθή]

5.3.3 Παρατηρήσεις

Στα outputs που παρουσιάστηκαν παραπάνω καταγράφηκαν αρκετοί σύνδεσμοι, καθώς και τα αντίστοιχα IB verbs. Συγκεκριμένα, ο σύνδεσμος "*διότι*" ανιχνεύτηκε με τη μεγαλύτερη συχνότητα. Ακολούθησαν οι σύνδεσμοι "*επειδή*", "*ένεκα*", "*δηλαδή*" και "*άλλωστε*". Στη συνέχεια παρατηρήσαμε πολλά ενδιαφέροντα ζευγάρια IB verbs πριν και μετά τον εκάστοτε σύνδεσμο. Κάποια από αυτά είναι τα εξής:

- 1ο απόσπασμα από βιβλίο Η’
  - εκτιμώμεναι - παραδεχθούν
  - υποχρεωθή - εισπράξη
  - διέβλεπαν - κατέθλιβαν
  - υπήκουαν - εμπνεύση
  - θέλοντες - βοηθήση

- 2ο απόσπασμα από βιβλίο Η’
  - έμελλαν - ητοιμάζοντο
  - υπεχρεώθησαν - υπελόγιζαν
  - ηναγκάσθη - ανακαλέσουν

- 3ο απόσπασμα από βιβλίο Η’
  - υποστή - εθεώρουν

- 4ο απόσπασμα από βιβλίο Η’
  - επικαλεσθή - διαφθείρωνται
  - έπραττε - επιτρέψη
  - συνεργασθή - επιδιώξουν
  - ενέδωσε - ήλπιζεν
  - προσαρμόζεται - εξασφαλίσουν
  - περιέλθη - επιτύχουν
  - εδωροδοκείτο - ανθίστατο

- 5ο απόσπασμα από βιβλίο Η’
  - προέβησαν - εξασφαλίση
  - επερίμεναν - επιτύχουν
  - επιτύχουν - εκτεθούν

- 6ο απόσπασμα από βιβλίο Η’
  - εδέχθησαν - ημπορέσουν
  - κατηγορήση - εγνώριζεν
  - προσφέρη - επετύγχανε

- 7ο απόσπασμα από βιβλίο Η’
  - φοβηθείς - φοβηθείς
  - βοηθήση - εκτεθή
  - εφοβούντο - νομίζουν

- Απόσπασμα από βιβλίο Γ’
  - εμπιστοσύνην - παρουσιασθή
  - εθεώρουν - ήθελαν

- Απόσπασμα από βιβλίο Δ’
  - εσχεδίαζαν - εφοβούντο

- Απόσπασμα από βιβλίο Ζ’
  - ομιλήσουν - νομίζων
  - ημπορούσε - έβλεπεν

Καταγράφουμε λοιπόν τις σχέσεις αιτίας - αποτελέσματος όπως παρουσιάζονται μέσα από τα συγκεκριμένα IB verbs. Επιπλέον, μπορούμε να ανιχνεύσουμε λέξεις κλειδιά οι

οποίες συνθέτουν μία υπογλώσσα των κειμένων του Θουκυδίδη που εξετάζουμε. Οι πληροφορίες που ανιχνεύονται μέσα από αυτή την υπογλώσσα αφορούν την πολιτική και τη διπλωματία εκείνης της εποχής. Αφορούν επίσης, το κλίμα που επικρατούσε κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου, καθώς και το πως αντιμετώπιζαν εκείνες τις καταστάσεις τόσο οι πολίτες των διαφόρων Πόλεων - Κρατών όσο και οι σύμμαχοι.

Λέξεις και φράσεις που συνθέτουν την υπογλώσσα:

- επιτεθούν
- πόλεμος
- κυριαρχίαν
- φόρους
- καταστροφής
- εξόριστοι
- αποστατήσουν
- επανάστασίν
- επαναστατήσουν
- συνωμοσίας
- ήττων
- θανάτωσιν
- ολιγαρχίαν
- υπωπτεύοντο
- μισθοφόροι
- εχθρικού στόλου
- ναυμαχίαν
- παραφροσύνην
- κινδύνων
- ελαττωθή, ο, μισθός
- λιποτακτούν
- πολίτευμα ολιγαρχικόν,
- κατάλυσιν της δημοκρατίας
- επιστολήν
- εχθρών
- διαπραγματεύσεις
- συμμαχίαν
- σύμμαχοι
- απελευθέρωσιν
- παραχωρήσεις
- ρήξιν
- αποτυχίας, των, διαπραγματεύσεων
- αριστοκρατίας
- συνωμόται
- τυράννων
- ανατροπήν της δημοκρατικής μερίδος
- ανεπαρκούς, παροχής, χρημάτων
- συμφιλιωθούν
- μικροτέρας, δαπάνης
- ηγεμονία
- εδέχθησαν τας προτάσεις

- εμπιστοσύνην
- υπερτέρας, δυνάμεις

5.3.4 Interactive Machine Learning

Ένα πολύ ενδιαφέρον χαρακτηριστικό που θα μπορούσε να προστεθεί στην εφαρμογή μας θα ήταν ένα κομμάτι διαδραστικής μηχανικής εκμάθησης (Interactive Machine Learning) μαθαίνοντας λέξεις (Chen et al, 2014) ή/και τη σύνδεση των λέξεων μεταξύ τους (Smith et al, 2014), στην προκειμένη περίπτωση, τη σχέση Αιτίας - Αποτελέσματος. Συγκεκριμένα, ο χρήστης ψάχνει μία λέξη που επιθυμεί π.χ. «διαφωνία» και η εφαρμογή του επιστρέφει σε τι αντιστοιχεί αυτή η λέξη, π.χ. «πόλεμος», βασιζόμενη στα κείμενα του Θουκυδίδη για τον Πελοποννησιακό Πόλεμο. Ψάχνει δηλαδή τις ζητούμενες λέξεις ανάμεσα στις σχέσεις αιτίου – αποτελέσματος και επιστρέφει το αντίστοιχο αίτιο ή αποτέλεσμα, ανάλογα με τη λέξη που έχει δοθεί από τον χρήστη.

5.3.5 Αναζήτηση με λέξη κλειδί

Μία ακόμη ενδιαφέρουσα και πιο απλή λειτουργία που θα μπορούσε να προστεθεί στην εφαρμογή μας είναι η αναζήτηση από τον χρήστη μίας λέξης ή φράσης. Η εφαρμογή δέχεται τη ζητούμενη λέξη/φράση από τον χρήστη και του επιστρέφει την πρόταση που εμπεριέχεται αυτή μαζί με την επόμενη ή προηγούμενη πρόταση ώστε να είναι εμφανής η σχέση αιτίας - αποτελέσματος (αντίστοιχα με τα outputs του προγράμματος).

5.4 Συγχώνευση λειτουργιών των δύο εφαρμογών

Η σημαντικότερη επέκταση της εργασίας είναι η συγχώνευση των λειτουργιών των δύο εφαρμογών. Συγκεκριμένα, ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει μία λέξη ή φράση κλειδί από τα δημοσιογραφικά άρθρα του σήμερα π.χ. «Brexit», και η εφαρμογή μας να συνδέσει αυτή τη λέξη/φράση με ένα αντίστοιχο γεγονός από μία τόσο μακρινή εποχή, καταγεγραμμένο από τον Θουκυδίδη, π.χ. «απομόνωση/αποχώρηση από ομάδα κρατών». Ο χρήστης λοιπόν επιθυμεί να αναζητήσει αντίστοιχα γεγονότα από το παρελθόν σχετικά με το «Brexit». Εισάγει στην εφαρμογή τη λέξη «Brexit» ή κάτι παρεμφερές και το πρόγραμμα αναζητεί στα μεταφρασμένα από τον Ελευθέριο Βενιζέλο κείμενα του Θουκυδίδη ένα αντίστοιχο γεγονός όπως «αποχώρηση από ομάδα κρατών». Όπως έχει αναφερθεί και πιο πάνω τα κείμενα που εξετάζουμε εμπεριέχουν πολλούς αιτιολογικούς συνδέσμους. Έτσι, τα γεγονότα παρουσιάζονται με τη μορφή αιτίου – αποτελέσματος. Η εφαρμογή λοιπόν, ανιχνεύει τη ζητούμενη φράση η οποία θα αποτελεί αίτιο ή αποτέλεσμα. Στο συγκεκριμένο παράδειγμα, αποτελεί αίτιο κι επομένως μπορούμε να εξάγουμε τα αντίστοιχα αποτελέσματα.
Η συγκεκριμένη λειτουργία δίνει τη δυνατότητα στον χρήστη να καταγράψει τις πιθανές επιπτώσεις κάποιων γεγονότων του σήμερα λαμβάνοντας υπόψη παρόμοια γεγονότα που συνέβησαν κατά την περίοδο του Πελοποννησιακού Πολέμου.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

6.1 Σύνοψη

Η εξόρυξη γνώσης και η αναγνώριση της χρήσιμης πληροφορίας έχουν αμέτρητες σημαντικές εφαρμογές. Εντούτοις, πολλές φορές συναντάμε στοιχεία που είναι δύσκολο να εξαχθούν με τις καθιερωμένες πρακτικές που αναφέρθηκαν ενώ περιέχουν σύνθετες πληροφορίες.
Αντιμετωπίσαμε αυτό το εμπόδιο, υλοποιώντας δύο εφαρμογές που επεξεργάζονται σύνθετες πληροφορίες από δύο κατηγορίες κειμένων: (1) δημοσιογραφικά άρθρα πολιτικού, διπλωματικού και οικονομικού περιεχομένου και (2) κείμενα Θουκυδίδη για τον Πελοποννησιακό Πόλεμο. Οι εφαρμογές χρησιμοποιούν μία μέθοδο ανάλυσης και χρήσης μίας υπογλώσσας, αποτελούμενη από λέξεις-κλειδιά και σηματοδοτημένες εκφράσεις.
Οι βασικοί στόχοι της προσέγγισης που ακολουθήσαμε και κατ' επέκταση των εφαρμογών ήταν η γρήγορη πρόσβαση σε σύνθετες πληροφορίες, η δυνατότητα πρόσβασης σε σύγχρονες πληροφορίες και ιστορικά κείμενα στο ευρύ κοινό και η λειτουργία ως βοηθητικό εργαλείο στην αξιολόγηση και λήψη αποφάσεων.

6.1.1 Δημοσιογραφικά άρθρα

Εδώ παραθέτουμε σε έναν πίνακα τα στοιχεία που συλλέξαμε για κάθε ένα από τα δημοσιογραφικά άρθρα που αναλύσαμε:

Article	Adjectives	Adverbs	No of matches in DB
BBC: US elections	7%	5%	3% (38)
CNN: Trump	7%	6%	3% (26)
CNN: Wisconsin	8%	6%	5% (52)
Economist: Myanmar	10%	3%	1% (6)
Guardian: Antisemitism	10%	7%	2% (20)
Guardian: IMF	16%	4%	1% (7)
Guardian: Brexit	7%	4%	5% (56)
Guardian: Brexit (2)	9%	5%	5% (69)
Guardian: Brexit (3)	10%	6%	5% (60)
Guardian: G20	9%	4%	1% (17)

Πίνακας 6: Στοιχεία ανάλυσης δημοσιογραφικών άρθρων

6.1.2 Κείμενα Θουκυδίδη

Παραθέτουμε τον πίνακα με τα στοιχεία που συλλέξαμε από τα αρχαία κείμενα του Θουκυδίδη:

Απόσπασμα	Αριθμός συνδέσμων με IB verb	Σύνδεσμοι
Απόσπασμα από βιβλίο Γ'	3	*διότι, επειδή*
Απόσπασμα από βιβλίο Δ'	3	*διότι, επειδή*
Απόσπασμα από βιβλίο Ζ'	5	*διότι, ένεκα, άλλωστε*
Απόσπασμα από βιβλίο Η'	10	*διότι, επειδή*
Απόσπασμα από βιβλίο Η'	5	*διότι*
Απόσπασμα από βιβλίο Η'	5	*διότι*
Απόσπασμα από βιβλίο Η'	20	*διότι, ώστε, ένεκα*
Απόσπασμα από βιβλίο Η'	13	*διότι, δηλαδή*
Απόσπασμα από βιβλίο Η'	7	*διότι*
Απόσπασμα από βιβλίο Η'	7	*διότι, ένεκα*

Πίνακας 7: Στοιχεία ανάλυσης αρχαίων κειμένων

6.2 Πιθανές εφαρμογές

Η υλοποίηση που παρουσιάσαμε μπορεί να έχει αρκετές εφαρμογές και, όπως προαναφέρθηκε, οι εφαρμογές αυτές μπορούν, στη συνέχεια, να χρησιμοποιηθούν ως βάση για περαίτερω ανάπτυξη με την ενσωμάτωσή τους σε μοντέλα προερχόμενα από τις συνήθεις πρακτικές.

Η σημερινή εποχή διακατέχεται από καταιγισμό πληροφορίας. Αρκετές φορές επιθυμούμε να μελετήσουμε και να πάρουμε πληροφορίες από πολλές δημοσιογραφικές πηγές, χωρίς όμως να έχουμε τον χρόνο για κάτι τέτοιο. Σε αυτή την περίπτωση είναι πολύ χρήσιμη μία διαβάθμιση της αντικειμενικότητας της πληροφορίας. Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα σε μη φυσικούς ομιλητές των γλωσσών που αφορούν τα κείμενα να εντοπίσουν τα στοιχεία εκείνα που σηματοδοτούν υποκειμένική γνώμη – ειρωνεία. Όπως επίσης και οι χρήστες που είτε δε γνωρίζουν τη Νέα Ελληνική γλώσσα είτε/και δεν έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν την Αρχαία Ελληνική ή την Καθαρεύουσα, μπορούν να λάβουν τις σχέσεις αιτίας – αποτελέσματος που παράγει η εφαρμογή από τα αποσπάσματα των αρχαίων κειμένων και στη συνέχεια να μεταφραστούν – επεξεργαστούν στη φυσική τους γλώσσα.

Όσον αφορά την ανάλυση που γίνεται στα κείμενα του Θουκυδίδη, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί αρχικά για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για την περίοδο του Πελοποννησιακού Πολέμου, τα οποία φανερώνουν ποιες καταστάσεις οδήγησαν σε συγκεκριμένα γεγονότα.

Τέλος, άλλη μία σημαντική εφαρμογή που μπορεί να προκύψει από την υλοποίησή μας είναι η συγχώνευση των δύο ξεχωριστών εφαρμογών σε ενιαία πλατφόρμα επεξεργασίας δημοσιογραφικών κειμένων με τη δυνατότητα ταυτόχρονης πρόσβασης και ανάκτησης πληροφοριών από αρχαία κείμενα που σχετίζονται με θέματα – ερωτήματα που θέτει ο χρήστης. Η λειτουργία αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς συνδέει ένα γεγονός του σήμερα με ένα αντίστοιχο γεγονός του παρελθόντος με σκοπό να εξάγει τα αίτια και αποτελέσματα του γεγονότος αυτού στο παρελθόν ή τις όποιες αποφάσεις πάρθηκαν σχετικά με αυτό στο παρελθόν, αποσκοπώντας δηλαδή σε μία σύνδεση του σήμερα με τα διδάγματα του παρελθόντος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Ξενόγλωσσος όρος	**Ελληνικός Όρος**
Information Extraction	Εξόρυξη Πληροφοριών
Unstructured Data	Μη Δομημένα Δεδομένα
Semi-structured Data	Ημι-δομημένα δεδομένα
Natural Language Processing	Επεξεργασία Φυσικής Γλώσσας
Text Classification	Κατηγοριοποίηση Κειμένων
Hidden Markov Models	Κρυμμένα Μαρκοφιανά Μοντέλα
Named Entity Recognition	Αναγνώριση Οντοτήτων
Relation Extraction	Εξαγωγή Σχέσεων Οντοντήτων
Extracting Times	Εξαγωγή Χρονικών Εκφράσεων
Extracting Events and their Times	Εξαγωγή Γεγονότων
Template Filling	Συμπλήρωση Προτύπου
Conditional Random Field	Υποθετικό Τυχαίο Πεδίο
Implied Information	Υπονοούμενη Πληροφορία
Recall	Ανάκληση
Precision	Ακρίβεια
Gazetteers	Γεωγραφικά Λεξικά
Word Shape	Μηχανισμός Σχηματισμού Λέξεων
Classifier	Ταξινομητής
Confidence	Εμπιστοσύνη
Open Information Extraction	Εντοπισμός Ανοιχτής Πληροφορίας
Tag	Ετικέτα
Value	Τιμή
Unit	Μονάδα
Pattern	Μοτίβο
Sample Value	Ενδεικτική Τιμή
Template	Πρότυπο
Template Recognition	Αναγνώριση Προτύπου
Relation Triples	Σχεσιακές Τριάδες
End to End	Από Άκρη σε Άκρη
Frame	Πλαίσιο
Open Information Extraction	Ανοιχτή Εξόρυξη Πληροφορίας
Nominal Relations	Ονομαστικες Σχέσεις

ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ – ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ – ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

NLP	Natural Language Processing
HMMs	Hidden Markov Models
CRF	Conditional Random Field
PER	People
ORG	Organization
LOC	Location
GPE	Geo-Political Entity
FAC	Facility
VEH	Vehicles
NER	Named Entity Recognition
IB	Intentional - Behavior
MEMM	Maximum Entropy Markov Model
IMF	International Monetary Fund
BIO	Beginning Inside Outside
NP	Noun Phrase
DB	Database
ISO	International Organization for Standardization
OpenIE	Open Information Extraction
CNN	Cable News Network
BBC	British Broadcasting Corporation
JJ	Adjective
JJR	Adjective, comparative
JJS	Adjective, superlative
NN	Noun, singular or mass
NNS	Noun, plural
NNP	Proper noun, singular
NNPS	Proper noun, plural
RB	Adverb
RBR	Adverb, comparative
RBS	Adverb, superlative
VB	Verb, base form
VBD	Verb, past tense
VBG	Verb, gerund or present participle

VBN	Verb, past participle
VBP	Verb, non-3rd person singular present
VBZ	Verb, 3rd person singular present
WRB	Wh-adverb
PRP	Personal pronoun
MD	Modal

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Παρατίθενται οι κλάσεις που υλοποιήθηκαν για τις δύο εφαρμογές:

TextAnalyzer.java:

```
package com.mylo.thesis;

import java.io.BufferedReader;
import java.io.FileNotFoundException;
import java.io.FileReader;
import java.io.IOException;
import java.util.ArrayList;
import java.util.Arrays;
import java.util.Collections;
import java.util.HashMap;
import java.util.List;
import java.util.Map;
import java.util.regex.Matcher;
import java.util.regex.Pattern;

import edu.stanford.nlp.ling.HasWord;
import edu.stanford.nlp.ling.TaggedWord;
import edu.stanford.nlp.tagger.maxent.MaxentTagger;

/**
 * Processes a text and extracts complex data
 *
 * @author <a href="mailto:kmylo@di.uoa.gr">Konstantinos Mylonakis</a>
 *
 */
public class TextAnalyzer {

    private String filepath;

    public TextAnalyzer(String filePath) {
        super();
        this.filepath = filePath;
    }

    public TextAnalyzer() {
        super();
    }

    public String getFilepath() {
        return filepath;
    }

    public void setFilepath(String filepath) {
        this.filepath = filepath;
    }

    /**
     * Convert a text file to strings without Stanford library
     *
     */
    public List<String> textToStrings () throws IOException {

        BufferedReader       br       =       new       BufferedReader(new
FileReader(this.filepath));
        List<String> words = new ArrayList<>();
```

```
        try {
            StringBuilder sb = new StringBuilder();
            String line = br.readLine();

            while (line != null) {

                words.addAll(Arrays.asList(line.split(" ")));
                //maybe it's better the replacement be done here, THE
comparison with myloDB maybe has to be here

                sb.append(line);
                sb.append(System.lineSeparator());
                line = br.readLine();
            }
        } finally {
            br.close();
        }

        for (String word : words) {
            word = word.replace(".", "");
        }

        return words;
    }

    /**
     * Convert a text file to strings without Stanford library
     *
     */
    public List<List<String>> textToSentences () throws IOException {

        BufferedReader br = new BufferedReader(new
FileReader(this.filepath));
        List<List<String>> sentences = new ArrayList<>();

        try {
            StringBuilder sb = new StringBuilder();
            String line = br.readLine();

            while (line != null) {

                List<String> temp = new ArrayList<>();

                temp.addAll(Arrays.asList(line.split("\\.")));

                for (String tempSentence : temp) {
                    List<String> sentence = new ArrayList<>();
                    sentence.addAll(Arrays.asList(tempSentence.split("
")));

                    for (String word : sentence) {

                        if (word.contains(",")) {

                            String replacement =
sentence.get(sentence.indexOf(word)).replaceAll(",", "");
                            sentence.set(sentence.indexOf(word),
replacement);
                        }
                    }
```

```
                    sentences.add(sentence);
                }

                sb.append(line);
                sb.append(System.lineSeparator());
                line = br.readLine();

            }
        } finally {
            br.close();
        }

        return sentences;
    }

    /**
     * Any repetitions of the same word in short intervals - Alexandris'
function 1
     *
     */
    public                  List<Map<TaggedWord,                 Integer>>
countWordOccur(List<List<TaggedWord>> taggedSentences) {

        List<Map<TaggedWord,     Integer>>     repetitions     =     new
ArrayList<Map<TaggedWord, Integer>>();

        for (List<TaggedWord> tSentence : taggedSentences) {

            Map<TaggedWord, Integer> wordMap = new HashMap<>();

            for (TaggedWord taggedWord : tSentence) {

                if     (!(MyUtils.chars.contains(taggedWord.word()))     &&
!(MyUtils.nonWordsTagList.contains(taggedWord.tag()))) {

                    int    times    =    Collections.frequency(tSentence,
taggedWord);
                    wordMap.put(taggedWord, times);
                }
          }
            repetitions.add(wordMap);
        }
        return repetitions;
    }

    /**
     * High frequency of adjectives and adverbials
     *  elements  with  a  typically  pragmatic  function(for  example,
emphasis),
     * namely of specific sets of particles, adverbials and
     * exclamations are included in the operations of the morphological
processing task
     *
     * only for -ly now   - Alexandris' function 3
     */
    public boolean wordsWithLy(String word) {

        Pattern p = Pattern.compile(".*ly", Pattern.CASE_INSENSITIVE);
        Matcher m = p.matcher(word);
```

```
        return m.matches();
    }

    /**
     * Find sentences in a text file
     *
     */
    public        List<List<HasWord>>        findSentences()        throws
FileNotFoundException {

        List<List<HasWord>>   sentences   =   MaxentTagger.tokenizeText(new
BufferedReader(new FileReader(this.filepath)));

        return sentences;
    }

    /**
     * Find sentences in a text file and tag them using Stanford Tagger
     *
     * @param taggerType the type of Stanford tagger
     */
    public   List<List<TaggedWord>>   tagFile(String   taggerType)   throws
FileNotFoundException {

        List<List<TaggedWord>> tSentences = new ArrayList<>();

        MaxentTagger tagger = new MaxentTagger(taggerType);
        List<List<HasWord>>   sentences   =   MaxentTagger.tokenizeText(new
BufferedReader(new FileReader(this.filepath)));

        for (List<HasWord> sentence : sentences) {

          List<TaggedWord> tSentence = tagger.tagSentence(sentence);
          tSentences.add(tSentence);
        }
        return tSentences;
    }

    /**
     *  Find  every  adjective,  adverb,  verb  and  noun  in  a  list  of  tag
sentences
     *
     * @param taggedSentences the tagged sentences
     */
    public   List<TaggedWord>   findWordsForSearch(List<List<TaggedWord>>
taggedSentences) {

        List<TaggedWord> taggedWordsForSearch = new ArrayList<>();

        for (List<TaggedWord> tSentence : taggedSentences) {
          for (TaggedWord taggedWord : tSentence) {

              for (String tag : MyUtils.dbTagList) {

                if (tag.equals(taggedWord.tag())) {

                    taggedWordsForSearch.add(taggedWord);
                }
            }
          }
        }
```

```
        return taggedWordsForSearch;
    }

    /**
     * Find every adverb in a list of tag sentences
     *
     * @param taggedSentences the tagged sentences
     */
    public     List<TaggedWord>     findAdvForSearch(List<List<TaggedWord>>
taggedSentences) {

        List<TaggedWord> taggedAdvForSearch = new ArrayList<>();

        for (List<TaggedWord> tSentence : taggedSentences) {
          for (TaggedWord taggedWord : tSentence) {

              for (String tag : MyUtils.advTagList) {

                if (tag.equals(taggedWord.tag())) {

                    taggedAdvForSearch.add(taggedWord);
                }
            }
          }

        }

        return taggedAdvForSearch;
    }

     /**
     *  (Alexandris'  function  2  -  high  frequency  of  adjectives  and
adverbials)
     *
     * @param taggedSentences the tagged sentences
     */
    public        Map<String,        List<TaggedWord>>        textDetails
(List<List<TaggedWord>> taggedSentences) {

        Map<String, List<TaggedWord>> mapDetails = new HashMap<>();

        List<TaggedWord> taggedWords = new ArrayList<>();
        List<TaggedWord> taggedAdj = new ArrayList<>();
        List<TaggedWord> taggedAdv = new ArrayList<>();

        for (List<TaggedWord> tSentence : taggedSentences) {
            for (TaggedWord taggedWord : tSentence) {

                if           (!(".".equals(taggedWord.tag()))           &&
!(",".equals(taggedWord.tag())) && !(":".equals(taggedWord.tag()))) {

                    taggedWords.add(taggedWord);
                    //System.out.println(taggedWord);
                }
                if            ("JJ".equals(taggedWord.tag())            ||
"JJR".equals(taggedWord.tag()) || "JJS".equals(taggedWord.tag())) {

                    taggedAdj.add(taggedWord);
                }
```

```
                if            ("RB".equals(taggedWord.tag())            ||
"RBR".equals(taggedWord.tag()) || "RBS".equals(taggedWord.tag())) {

                    taggedAdv.add(taggedWord);
                }
            }

         }

        mapDetails.put("words", taggedWords);
        mapDetails.put("adj", taggedAdj);
        mapDetails.put("adv", taggedAdv);

        return mapDetails;
    }

    /**
     * Find if sentence includes the given words (not in use yet)
     *
     */
    public     boolean     findMatchedSentence(List<HasWord>     sentence,
List<String> words) {

        // Find if sentence contains given words or similar. with regex
and Collections. ?????

        Map<String, List<String>> matchMap = new HashMap<>();

        for (String givenWord : words) {

            List<String> matchedWords = new ArrayList<>();

            for (HasWord word : sentence) {

                if (givenWord.equalsIgnoreCase(word.toString())) {

                    matchedWords.add(word.toString());
                }
            }
            matchMap.put(givenWord, matchedWords);
        }

      //loop a Map
        for (String key : matchMap.keySet()) {

            if (matchMap.get(key).isEmpty()) {

                return false;
            }
        }
        return true;
    }
}
```

MyUtils.java:

```
package com.mylo.thesis;

import java.util.Arrays;
import java.util.List;
import java.util.regex.Matcher;
import java.util.regex.Pattern;

import com.mongodb.client.MongoDatabase;
import com.mongodb.client.model.Filters;

/**
 * Utility class with useful functions
 *
 *   @author   <a   href="mailto:kmylon@intracom-telecom.com">Konstantinos
Mylonakis</a>
 *
 */
public class MyUtils {

    public  static  List<String>  chars  =  Arrays.asList(".",  "..",  "...",
",", "\'s", "-", "--", ";", "``", "''", "%");
    public static List<String> nonWordsTagList = Arrays.asList("IN", "DT",
"CC", "TO", "-LRB-", "-RRB-", "$", "''", ":", "``", "POS", "#");
    public  static  List<String>  dbTagList  =  Arrays.asList("JJ",  "JJR",
"JJS", "NN", "NNS", "NNP", "NNPS", "RB", "RBR", "RBS",
            "VB", "VBD", "VBG", "VBN", "VBP", "VBZ");
    public  static  List<String>  advTagList  =  Arrays.asList("RB",  "RBR",
"RBS");


    /**
     * Detect every [word] in [collection] and returns true or false
     *
     */
    public static boolean detectWord(MongoDatabase db, String collection,
String word) {

        if (!("".equals(word))) {

            return
(db.getCollection(collection).count(Filters.eq("content", word)) > 0);

        } else {

            return false;
        }
    }

    /**
     * Find sentences with ib, before and after the conjuction.
     *
     * We have to pass the conjunction for both cases capitalized and no,
because when case_insensitive and unicode_case flags
     * are enabled, issUpperCase doesn't work
     *
     */
    public   static   void   sentenceWithIbGr(MongoDatabase   db,   String
collection, List<List<String>> sentences, String conj) {

        // Iterating every sentence
```

```
        for (int i = 0; i < sentences.size(); i++) {

            // Iterating every word in the sentence
            for (String word : sentences.get(i)) {

                 Boolean ibBefore = false;
                 Boolean ibAfter = false;

                 String ibWordBefore = "";
                 String ibWordAfter = "";

                 Pattern p = Pattern.compile(conj);
                 Matcher m = p.matcher(word);

                 if (m.matches()) {

                  // A conjunction is between two sentences (upper case)
                    if (Character.isUpperCase(conj.charAt(0))) {

                        for (String word2 : sentences.get(i)) {

                            if (MyUtils.detectWord(db, collection, word2))
{

                                ibAfter = true;
                                ibWordAfter = word2;
                            }
                        }

                        if ((sentences.get(i - 1)) != null) {

                            for (String word2 : sentences.get(i - 1)) {

                                if   (MyUtils.detectWord(db,   collection,
word2)) {

                                    ibBefore = true;
                                    ibWordBefore = word2;
                                }
                            }
                        }

                        if (ibAfter && ibBefore) {

                            System.out.println();
                            System.out.println("Before  \""  +  conj  +"\"
with ib: \"" + ibWordBefore + "\" :" + sentences.get(i - 1));
                            System.out.println("After \"" + conj +"\" with
ib: \"" + ibWordAfter + "\":" + sentences.get(i));
                        }

                    } else {
                        // Lower case conjunction

                        List<String>           beforeConjList           =
sentences.get(i).subList(0, sentences.get(i).indexOf(conj));
                        List<String>           afterConjList            =
sentences.get(i).subList(sentences.get(i).indexOf(conj),
sentences.get(i).size());

                        for (String word2 : beforeConjList) {
```

```
                            if (MyUtils.detectWord(db, collection, word2))
{

                                ibBefore = true;
                                ibWordBefore = word2;
                            }
                        }

                        for (String word2 : afterConjList) {

                            if (MyUtils.detectWord(db, collection, word2))
{

                                ibAfter = true;
                                ibWordAfter = word2;
                            }
                        }

                        if (ibAfter && ibBefore) {

                            System.out.println();
                            System.out.println("Before  \""  +  conj  +"\"
with ib: \"" + ibWordBefore + "\" :" + beforeConjList);
                            System.out.println("After \"" + conj +"\" with
ib: \"" + ibWordAfter + "\":" + afterConjList);
                        }
                    }
                }
            }
        }
    }
}
```

InsertWordsToDb.java:

```
package com.mylo.thesis;

import java.io.FileNotFoundException;
import java.io.IOException;
import java.util.List;

import org.bson.Document;

import com.mongodb.MongoClient;
import com.mongodb.client.MongoDatabase;

/**
 * Utility class in order to insert the keywords to the database
 *
 * @author <a href="mailto:kmylo@di.uoa.gr">Konstantinos Mylonakis</a>
 *
 */
public class InsertWordsToDb {

    @SuppressWarnings("unchecked")
    public static void main(String[] args) throws FileNotFoundException,
IOException {

        // Connect with database
        MongoClient mongoClient = new MongoClient();
        MongoDatabase db = mongoClient.getDatabase("mylodb");
```

```
        String                          filePath                        =
"/home/kmylon/master/thesis/textAnalyzer/src/main/resources/com/mylo/thesi
s/files/words3.txt";

        TextAnalyzer demo2 = new TextAnalyzer(filePath);

        List<List<String>> demoList = demo2.textToSentences();

        // Iterating every sentence
        for (int i = 0; i < demoList.size(); i++) {

            // Iterating every word in the sentence
            for (String word : demoList.get(i)) {

                db.getCollection("specialWords").insertOne(new
Document("content", word));
                System.out.println(word);
            }
        }
    }
}
```

Demo.java:

```
package com.mylo.thesis;

import java.io.IOException;
import java.util.List;
import java.util.Map;

import com.mongodb.MongoClient;
import com.mongodb.client.MongoDatabase;

import edu.stanford.nlp.ling.TaggedWord;

/**
 * 1. Finds the words from text that match with database <br>
 * 2. Finds any repetitions of the same word in short intervals <br>
 * 3. Tag every word in the text using Penn Treebank set <br>
 * 4. Finds adverbs that end with "-ly" <br>
 * 5. Finds every adjective and adverb
 *
 * @author <a href="mailto:kmylo@di.uoa.gr">Konstantinos Mylonakis</a>
 *
 */
public class Demo {

    public static void main(String[] args) throws IOException {

        // Connect with database
        MongoClient mongoClient = new MongoClient();
        MongoDatabase db = mongoClient.getDatabase("mylodb");

        // Full path of text file and tagger type
        String                          filePath                        =
"/home/kmylon/master/thesis/textAnalyzer/src/main/resources/com/mylo/thesi
s/files/guardian/antisemitism.txt";
        String                        taggerType                        =
"/home/kmylon/master/thesis/textAnalyzer/src/main/resources/com/mylo/thesi
s/taggers/wsj-0-18-bidirectional-distsim.tagger";
```

```
        // Create a wordDetector
        TextAnalyzer demo = new TextAnalyzer(filePath);

        // Tag every sentence in the text file
        List<List<TaggedWord>> taggedSentences = demo.tagFile(taggerType);

        // Create statistics of the text
        Map<String,         List<TaggedWord>>         textStats         =
demo.textDetails(taggedSentences);

        double   percOfAdj   =   ((double)textStats.get("adj").size()   /
(double)textStats.get("words").size() * 100) ;
        double   percOfAdv   =   ((double)textStats.get("adv").size()   /
(double)textStats.get("words").size() * 100);

        percOfAdj = Math.round(percOfAdj);
        percOfAdv = Math.round(percOfAdv);

        System.out.println("Total           Words:           "           +
(int)textStats.get("words").size());
        System.out.println("Percentage of Adjectives: " + (int)percOfAdj +
"% (" + (int)textStats.get("adj").size() + " words)");
        System.out.println("Percentage of Adverbs: " + (int)percOfAdv + "%
(" +textStats.get("adv").size() + " words)");

        // Find adjectives, adverbs, nouns and verbs in tagged sentences
        List<TaggedWord>                 wordsForSearch                 =
demo.findWordsForSearch(taggedSentences);

        // Find words that match with database
        System.out.println("\n*********  Words  that  match  with  database
*********");
        for (TaggedWord taggedWord : wordsForSearch) {

            if (MyUtils.detectWord(db, "newWords", taggedWord.word())) {

                System.out.println(taggedWord);

            }
        }

        // Find adverbs in tagged sentences
        List<TaggedWord>                  advForSearch                  =
demo.findAdvForSearch(taggedSentences);

        // Find adverbs that end with -ly
        System.out.println("\n********* Adverbs end with -ly *********");
        for (TaggedWord taggedWord : advForSearch) {

            if (demo.wordsWithLy(taggedWord.word())) {

                System.out.println(taggedWord);
            }
        }

        // word repetitions in the same sentence
        System.out.println();
        System.out.println("\n*********  Word  repetitions  in  the  same
sentence *********");
```

```
        List<Map<TaggedWord,        Integer>>        repetitions        =
demo.countWordOccur(taggedSentences);//.forEach((k,v)-
>System.out.println(k + ": " + v));

        for (Map<TaggedWord, Integer> wordMap : repetitions) {

            for (TaggedWord key : wordMap.keySet()) {

                if (wordMap.get(key) > 1) {

                    System.out.println(key + ": " + wordMap.get(key));
                }
            }
        }

        /* Not for usage yet
        //System.out.println("\n********* Sentences that contain specific
words *********");
        //find if there is a sentence that contains these words
        List<List<HasWord>> sentences = demo.findSentences();
        for (List<HasWord> sentence : sentences) {

            if                          (demo.findMatchedSentence(sentence,
Arrays.asList("markets", "success", "technology"))) {

                // find sentences
                System.out.println(sentence);
            }

        } */

        // Close connection with database
        mongoClient.close();
    }
}
```

GrDemo.java

```
package com.mylo.thesis;

import java.io.FileNotFoundException;
import java.io.IOException;
import java.util.Arrays;
import java.util.List;

import com.mongodb.MongoClient;
import com.mongodb.client.MongoDatabase;

/**
 * Finds specific conjunctions and the sentences before and after the
conjunction, that contain an IB-verb <br>
 * [before conjunction sentence with IB-verb(s)] <i>conjunction</i> [after
conjunction sentence with IB-verbs(s)]
 *
 *   @author   <a   href="mailto:kmylon@intracom-telecom.com">Konstantinos
Mylonakis</a>
 *
 */
public class GrDemo {

    @SuppressWarnings("unchecked")
```

```
    public static void main(String[] args) throws FileNotFoundException,
IOException {

        // Connect with database
        MongoClient mongoClient = new MongoClient();
        MongoDatabase db = mongoClient.getDatabase("mylodb");

        String                          filePath                          =
"/home/kmylon/master/thesis/textAnalyzer/src/main/resources/com/mylo/thesi
s/files/thoukydidis/h_0.txt";

        TextAnalyzer grDemo = new TextAnalyzer(filePath);

        List<List<String>> grList = grDemo.textToSentences();
        List<String>   conjunctions   =   Arrays.asList("διότι",   "Διότι",
"επειδή", "Επειδή", "ώστε", "Ώστε",
                "ένεκεν", "Ένεκεν", "ένεκα", "Ένεκα", "διά το", "Διά το",
"άλλωστε", "Άλλωστε", "δηλαδή", "Δηλαδή");

       for (String conj : conjunctions) {

           MyUtils.sentenceWithIbGr(db, "ibsGr", grList, conj);
       }
    }
}
```

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Παρατίθενται τα δημοσιογραφικά άρθρα και κείμενα του Θουκυδίδη που εξετάστηκαν:

Δημοσιογραφικά άρθρα:

1. Άρθρο από CNN

Τίτλος: Will Wisconsin humble some big egos?
Σύνδεσμος: http://edition.cnn.com/2016/04/04/opinions/wisconsin-humble-political-celebrities-opinion-borsuk/index.html
Κείμενο: In this campaign season of big egos, how about a little humility? Maybe that's what Wisconsin is providing some of the key players in the presidential race as the state takes its somewhat surprising turn at the center of the action.
Overall, Wisconsin isn't a place loaded with celebrities and big shots, and we like people to be pretty down to earth. So maybe it's appropriate that we've brought some people down a bit during this primary season.
With the potential for Tuesday's outcome to have impact on both party's nominations, let's suggest people, including some prominent Wisconsinites, who have (or should have) learned some lessons in humility and maybe even humiliation in the remarkable primary battle here.
Donald Trump
You have to start any list with Donald Trump. I work on the Marquette Law School Poll, so I have a conflict of interest in saying this, but, since 2012, the poll has been the best place to look to understand public opinion in Wisconsin. When the last pre-election poll was released Wednesday, it showed a big surge in recent weeks for Sen. Ted Cruz of Texas, while there was no gain or loss in support for Trump. The result was a much different outlook for the election than in February. Cruz was supported by 40% of likely Republican voters, Trump by 30% and Ohio Gov. John Kasich by 21%.
Trump just hasn't picked up steam here. Some of his missteps of late were tied to Wisconsin. He got roasted in several interviews with the state's most prominent conservative radio talk show hosts last week. And Green Bay was where he gave his notorious answer to a question, envisioning punishment for women who have had abortions, that he soon retracted.
Looking toward a battle for delegates, Trump spent more time in Wisconsin than had been expected. Yet as he sat Sunday morning eating breakfast at a popular but modest eatery near downtown Milwaukee, perhaps he wondered if even he should have worked a bit harder to win over supporters.
Hillary Clinton
Hillary Clinton was soundly defeated in Wisconsin's primary in 2008 by then-Sen Barack Obama. Now she is in a tight race in the state with Sen. Bernie Sanders (49% Sanders, 45% Clinton in the Marquette poll). She too is spending more time than expected crossing Wisconsin, trying to ignite a campaign that just hasn't generated much heat.
An interesting thing in recent Wisconsin polls: Clinton has done better than Sanders among Democrats, but Sanders has done much better than Clinton in trial head-to-head races with the leading Republican candidates because he attracts so much more support from independents. Kind of a humbling message.
Scott Walker
If anyone in the whole pack has had a humiliating presidential season, it is Wisconsin's governor. Scott Walker led the Republican race last summer and was out of the race by fall. Back home, he saw his poll ratings drop sharply. Those ratings have just begun to recover. Walker has now tied himself to Cruz, making campaign appearances with him and cutting a commercial for him.

Trump has frequently and bluntly derided Walker in recent days. Walker remains popular among the Republican faithful in Wisconsin and could sway some votes for Cruz. But everyone knows that the party mainstream hasn't carried much weight in a lot of states. Will Wisconsin be an exception?

Paul Ryan

Who would imagine that a Republican presidential front-runner would come to the hometown of the Republican speaker of the House and get a large crowd at a rally to boo the local hero? But it happened last week. How big a distance is Ryan keeping from the dicey party situation in his own state? Literally, thousands of miles. He left for Israel as Election Day approached -- and this is a man famous for wanting to spend his weekends at his home in Janesville.

Reince Priebus

You would think a high-profile primary in your home state would be a great moment for the national Republican Party chair. Instead, Priebus has been trying to keep the party from splintering. He has spent a lot of energy assuring everyone that there's no problem here, just move along. "Nothing bad will happen," he said last week. Not the kind of messaging originally envisioned for this point.

John Kasich

The Ohio governor hasn't made any missteps in Wisconsin, and he picked up the endorsement of the Milwaukee Journal Sentinel, the state's largest newspaper. But don't you have to get some lessons in humility when you show up in lots of places around the state as the person running third in what almost every sees as a two-person race?

Ted Cruz and Bernie Sanders

So who hasn't been humbled in Wisconsin lately? Cruz and Sanders, the two candidates who led the Marquette poll last week. They've been all over the state, and they've attracted big, enthusiastic crowds. Neither has made particular missteps. The Republican establishment in the state has (rather belatedly) gathered behind Cruz.

That doesn't necessarily mean either Cruz or Sanders will win Tuesday in Wisconsin. They appear to have done the best jobs of marshaling their forces, but the election landscape still seems fluid and unsettled. Wisconsin has a history of surprises that leave people a bit more humble in the aftermath of its elections.

Maybe that's one broader lesson in humility that can be drawn not only from Wisconsin but also from the entire amazing presidential selection process so far: Don't take people for granted. Sentiment against big shots has fueled the rise of both Trump and Sanders. A big message across the board has been: Listen to what the folks at the ground level have to say or you'll pay a price for ignoring them.

Wisconsin has lots of folks at ground level. Tuesday, what they say will not be ignored.

2. Άρθρο από Economist

Τίτλος: *Why Myanmar's path to democracy will be bumpy*

Σύνδεσμος: http://www.economist.com/blogs/economist-explains/2016/04/economist-explains-0?fsrc=permar|text4

Κείμενο: ON MARCH 30th in Napyidaw, Myanmar's eerie purpose-built capital, Htin Kyaw was sworn in as the country's first civilian president in more than 50 years. Parliament elected him president just over two weeks ago; in Myanmar's hybrid electoral system, the people elect parliament, and then parliamentarians vote for president. His party, Aung San Suu Kyi's National League for Democracy (NLD), won commanding majorities in both houses of parliament last November, allowing them to elect their chosen candidate easily. Thein Sein, the outgoing president, handed over power peacefully. Min Aung Hlaing, head of the army, which ruled Myanmar either directly or through its fig-leaf party since 1962, said he supports the country's

democratic transition. This seems a triumph for Burmese democracy. The reality is more complex.

Mr Htin Kyaw was neither the NLD's nor Myanmar's first choice for president. They would have preferred Miss Suu Kyi, but the constitution bars anyone with a foreign spouse or children from the top job (her sons, like her late husband, are British; most believe the bar was specifically written to keep her out of office). Before last November's elections Miss Suu Kyi said she would put herself "above the president". She will run the country from the foreign ministry, while Mr Htin Kyaw, her longtime confidante and loyal placeholder, holds what looks like a nominal presidency. Installing a puppet president and subverting the constitution marks an inauspicious beginning for a party nominally devoted to democracy, transparency and rule of law.

But the larger threat to democracy comes from the expansive power Myanmar's constitution reserves for the army. At a parade on March 27th Mr Min Aung Hlaing reminded Myanmar's citizens that the army "ensure[s] the stability of the country" and "has to be present in a leading role in national politics." The constitution was written to preserve that role. The army controls three powerful ministries: defence, border affairs and home affairs. The last gives it control of the state's administrative backbone, right down to the village level. Through those ministries the army dominates the National Defence and Security Council, which can disband parliament, impose martial law and run the country. Changing the constitution requires a 75%+1 majority in parliament; since the army has 25% of seats reserved by law, it holds a perpetual veto.

So the civilian government and army will essentially control different parts of the government. The NLD's top priorities are economic development and reaching a lasting peace with ethnic minorities along the country's borders, some of whom have been fighting the central government for decades. These tasks are linked: unless Myanmar's central government extends the state's reach into the resource-rich borderlands, its economy will never reach full potential. But that may require the new government to make concessions that the army does not like, and the army's control over the border-affairs and defence ministries—as well as its operational independence—give it an effective veto. How this conflict plays out will determine whether Myanmar keeps going forward on the road to democracy, or whether the army grabs the steering wheel for a quick U-turn.

3. Άρθρο από BBC

Τίτλος: *US elections 2016: Gloves come off for Clinton and Sanders*

Σύνδεσμος: http://www.bbc.com/news/election-us-2016-35962179

Κείμενο: It's crunch time in the Democratic race, and if the past week is any indication, nerves are starting to fray.

The fratricide within the Republican Party is getting much of the national attention, but the two remaining Democratic candidates - and their supporters - are starting to swing some sharp elbows.

The Wisconsin primary on Tuesday marks the beginning of the Democratic presidential campaign's endgame. More than half the pledged delegates have already been apportioned, and only a few truly landscape-altering battlegrounds - New York, Pennsylvania, New Jersey and California - remain on the calendar.

Mr Sanders can claim momentum, with wins in five of the last six contests, but he needs a sizeable victory in Wisconsin if he wants to properly set the stage for the critical coming contests and cut into Mrs Clinton's 263 delegate lead.

It's enough to set both candidates on edge.

On Thursday, when confronted by a Greenpeace activist in New York about whether she could address climate change while taking donations from the fossil fuel industry, Mrs Clinton showed a rare flash of anger.

"I am so sick of the Sanders campaign lying about me," she said. Her campaign would later assert that the former secretary of state, like Mr Sanders, takes donations from individuals employed in the energy sector but is prohibited from accepting money from corporations.
It was a moment of emotion for a usually carefully controlled candidate - and the Sanders camp quickly responded.
"If the Clinton campaign wants to argue that industry lobbyists giving thousands of dollars to her campaign won't affect her decisions if she's elected, that's fine," Sanders adviser Jeff Weaver said. "But to call us liars for pointing out basic facts about the secretary's fundraising is deeply cynical and very disappointing."
It was just one of numerous recent shots between the two campaigns. When Mrs Clinton unveiled manufacturing proposals on Friday, a Sanders spokesperson said the former secretary of state has embraced "policies that have decimated the manufacturing industry ... and eliminated millions of jobs across the country".
At a campaign event, Mr Sanders offered criticisms of Mrs Clinton's six-figure speeches to Wall Street firms, her foreign policy views and her position on environmental issues, as his supporters heartily booed.
On Saturday Mrs Clinton noted that she has been a "proud Democrat my adult life" - drawing a contrast with Mr Sanders, who is a self identified "democratic socialist" who serves in Congress as an independent.
"I think that is kind of important if we are selecting someone to be the Democratic nominee of the Democratic Party," Mrs Clinton said.
"I think the secretary is getting very nervous," Mr Sanders countered on Sunday, noting that polls show him doing better than Mrs Clinton against Republican front-runner Donald Trump.
"I think we've got a lot of young people's vote, working-class people's vote," Mr Sanders said. "I think we're on the way to a victory if we can win the Democratic nomination."
This tension in the Democrat race is a relatively recent development. Last autumn, Mr Sanders famously said during the first debate that he was "sick and tired" of talking about Mrs Clinton's email server imbroglio - passing on a chance to target what could have been a key weakness in his main opponent.
When Mr Sanders entered the race, he said he wasn't interested in running a negative political campaign. It was a strategic decision that has led to some recent second-guessing among advisers within the candidate's campaign, as witnessed by a surprisingly pessimistic story in the New York Times on Monday.
"The central complication with Bernie is that he never wanted to cross into the zone of personal attacks because it would undercut his brand," Sanders adviser Tad Devine told the Times.
That hasn't stopped acrimony from flaring among the two candidates' supporters, however - even in typically restrained states like Wisconsin.

Lisa Subek, a state representative who endorsed Mrs Clinton early in the campaign, says she's caught fire from pro-Sanders constituents in the ultra-liberal state capital of Madison.
"Bernie Sanders supporters are pretty relentless, unfortunately, as far as their support and as far as attacking those who support anyone but their candidate," she said. "And that's not true of everyone, but certainly there is a core group of Bernie Sanders supporters here in Madison who do that."
While Ms Subek says that the campaign has largely been above-the-board, things have taken a turn for the worse.

"I think certainly when you have Bernie Sanders out there stretching the truth or out-and-out lying, things do heat up," she said. "I'm glad that Hillary is out there defending her record. More than anything people in our state want the facts."
Another Madison-area Democratic representative, Melissa Sargent, says she decided not to endorse a presidential candidate in part because the noise between the two candidates would drown out her efforts to address other issues and local campaigns.
"When I go to doors and I'm stumping for my local candidates, I can talk about the things that I want to talk about and I can hear authentically what folks are saying," she said. "It felt like I wouldn't be able to navigate the path that I am with these other races."
Democrats in Wisconsin are quick to note that their challenges are nothing compared to what the Republicans are facing, as their two leading candidates engage in harsh negative attacks and exchange barbs over their wives and marital infidelity.
Brett Hulsey, a former Wisconsin Democratic state representative who is backing Mr Sanders, called the Republican campaign a "food fight circus".
"Democrats are still fighting by the Queensberry Rules," he said, drawing a boxing analogy.
He cautions that while tempers seem to be flaring among Democrats at this point, things will eventually calm down. If Mrs Clinton wins, he plans to support her - and he predicts most Sanders backers will follow suit.
"We're in the middle of the fray right now," he said. "I remind everybody to take a few deep breaths and remain calm. I've worked every presidential since 1980 for Jimmy Carter. I've seen this movie before."

At a rally in Madison on Sunday night it seemed an era of good feelings may have returned. Mr Sanders spoke to a crowd of 4,200 for more than an hour and made no mention of his Democratic opponent. Instead, he focused his criticism on Mr Trump and Republican Governor (and former candidate) Scott Walker.
He also seemed to be broadening his perspective.
"This campaign is about more than just electing a president of the United States, although I would very much appreciate your support," he said. "It's about creating a political revolution."
After the event, Jess A Weber - who had travelled to Madison from Illinois to volunteer for the Sanders campaign - said she appreciated that Mr Sanders has tried to run a positive campaign.
"He continues to pull focus back to the message and back to our strength in unifying, coming together instead of dividing and bringing anyone down," she said.
On the campaign trail in Janesville on Monday, however, Mr Sanders was back to swiping at his opponent for her past positions on international trade and commerce.
"I have voted against and led the opposition to every one of these disastrous trade agreements," Mr Sanders said. "Secretary Clinton has supported virtually every one."
The Democratic race is far from a bare-knuckle fight, but the candidates aren't done trying to draw blood.

4. Άρθρο από CNN

Τίτλος: *Clinton's health is fine, but what about Trump?*
Σύνδεσμος:http://edition.cnn.com/2016/08/23/politics/donald-trump-hillary-clinton-health/
Κείμενο: As Donald Trump and his allies attempt to raise dubious questions over Hillary Clinton's health, the Republican nominee has invited new scrutiny into his own medical history.
Like Clinton, Trump has released minimal information, most notably in the form of a December 2015 letter of a few paragraphs from his personal physician, a gastroenterologist, that described his blood pressure and lab results as "astonishingly

excellent" while suggesting a President Trump would be the "healthiest individual ever elected."

Dr. Sanjay Gupta, CNN's chief medical correspondent, found much of that language surprising and, in some cases, almost comically lacking in objective data.
"I don't even know what to make of this letter," he told CNN's Ashleigh Banfield on Tuesday. "Whether you are a doctor or not, that degree of hyperbole and these words being used is very unusual. People don't write like that. ... 'Strength and stamina are extraordinary' -- what does that mean, exactly?"
Even Trump surrogate Dr. Ben Carson said in an interview on MSNBC's "Morning Joe" Wednesday that Trump should disclose his current medical history, as he referred to both Trump and Clinton as "elderly."
"I think that somebody who is running for president of the United States, particularly if they're elderly, and that would include both major candidates, should disclose their medical history. And I'm not talking about from a year ago or two years ago. I'm talking about currently," Carson said.
"Anybody who is elderly should expose their records and we, the people, should know what they are. It's a very stressful job. It's not an eight hour a day job. it's 24/7 and we need to make sure it's taken care of."
Neither the Trump campaign nor Dr. Harold Bornstein, his physician, responded to requests for comment.
Trump, at age 70, would be the oldest man to assume the presidency if elected in November, about eight months senior to Ronald Reagan when he was first sworn-in more than 35 years ago. But both he and Clinton, according to a federal life expectancy model from 2013, are statistically likely to live comfortably through and beyond potential second terms in the White House, well into their 80s.
There is little in Trump's personal medical history or lifestyle to suggest he is disproportionately disposed to future risks.
His status as a teetotaler has been well-documented, going back decades. Dr. Bornstein in his letter wrote that Trump had never used alcohol or tobacco, an assertion backed by the candidate's own statements and independent reporting.
Biographer Michael D'Antonio wrote in his book, "Never Enough: Donald Trump and the Pursuit of Success," that the young mogul during his time as an undergrad at Fordham had set himself apart "by his refusal to drink or smoke cigarettes, let alone experiment with the drugs that were increasingly evident on American campuses."
More recently, the candidate has openly professed and displayed his affection for fast food -- though in moderation.
At a CNN town hall in February, he spoke glowingly of McDonald's ("great stuff") and KFC ("not the worst thing in the world"), while assuring viewers his burger diet was "very carefully" calibrated. He has posted images to social media showing him eating both while aboard his private jet.
In a December Q&A with People Magazine, Trump said that, unlike what so many others have experienced, he had actually "lost 15 lbs. on the campaign trail."
"One of the reasons," he explained, "is that I have big crowds" and that entertaining them "is almost a form of exercise."
"I could see how it could go the other way for some people," he added. "(But) that's only because their events are boring."
But a New York Times story published Monday suggested that his luck had not extended into 2016, saying it was the "the opinion of some friends of Mr. Trump that he has gained weight recently."
In the past, Trump has cited golf as his main avenue for keeping fit.

"I used to play all sports. I was always a good athlete. I was always the captain of my teams," he told Men's Health in 2013, adding that as he's aged, there have been more long walks and golf outings.
"When I play a few rounds on the weekend, I'll come in Monday morning and I'll have lost three or four pounds," he said. "That's very pleasurable exercise, and it keeps you away from the refrigerator because you're out on the course."
Clinton, who says she tries to keep up a yoga routine on the trail, has struck a relaxed pose when questioned about Trump and the conspiracy theories surrounding her own health.
"As far as I can tell," she deadpanned to Jimmy Kimmel on Monday, "he is as healthy as a horse."

5. Άρθρο από Guardian

Τίτλος: *A truly balanced view from the BBC: don't blame us for Brexit*
Σύνδεσμος: https://www.theguardian.com/commentisfree/2016/sep/24/dont-blame-bbc-for-brexit-false-balance
Κείμενο: The BBC's coverage of the EU referendum was highly regarded by the critics who matter most to us: the public. Our audience research shows that the BBC was the most trusted reporter of the referendum. In fact, our scores for trust rose as the campaign progressed. Complaints were low. And more than 90% of people in the UK came to the BBC during the campaign for the news. That said, there have been two strands of criticism of our coverage. On the one hand, some Leavers have said the BBC reported impartially and accurately through the course of the campaign, but, since the vote of 23 June, we have returned to what they say are our true EU-luvvie colours and our reporting of the prospects for Brexit Britain has been gloomy or hysterical.
On the other, some Remainers have complained that we have been too impartial – that our unthinking insistence on balance meant we treated Remain and Leave arguments with equivalence, giving the same treatment to respected experts as to know-nothings and lightweights. Worse, the criticism has gone, we abandoned our duty to inform the public: the Leavers' exaggerations, distortions and downright lies, they say, were given the same airtime as the Remainers' evidence-based judgments. Impartial reporting, this argument goes, is contributing to the problem of post-truth politics.
It is easy to dismiss these critics as regular BBC bashers or sore losers. But the BBC has no business being complacent. It is worth making a few points that, I hope, show that we are alive to our critics.
The Leavers' complaint will, in no small part, be answered by what happens next and how we report it. The fact is that, since the EU referendum, there has been a revaluation of sterling, the Bank of England cut interest rates because it says the outlook for economic growth has weakened markedly and the government's plans for Brexit are unclear. But consumer confidence has bounced back and manufacturing and services sectors have rebounded accordingly. In the months ahead, our job is to understand what Brexit actually means – without relish or alarm.
The Remainers who grieve at the result have blamed the BBC. But they know that the BBC did not choose to hold the referendum, frame the question, decide the timing of the vote, agree the reform package with Brussels or set the terms, tone and talking points of the campaign. Nor was the BBC responsible for the approach of the big political parties to the campaign. Labour chose to operate separately from Stronger In. Downing Street refused to send out Conservative cabinet ministers to rebut arguments made by prominent Tory Leavers live on air, because they insisted that "blue on blue" arguments would turn the national debate into a Westminster soap opera. Unsurprisingly, the BBC did not carry water for the government: our job is to challenge politicians, not to serve as a rebuttal unit or advocate the alternative argument.

One other point: inasmuch as the EU referendum was about the economy, it was about forecasts more than facts. It was not a contest of hard truths but an argument over whose predictions of the future you preferred. The BBC was abundantly clear that the overwhelming weight of expert economic opinion advised people to vote Remain. But the BBC, at all times, should be open to those who may challenge a consensus – not all such opinions stand the test of time. (And, for the avoidance of doubt, that does not mean any crank heretic can come along and think they can take a pop at a point of historical, scientific or social fact.)

The fundamental charge – that BBC reporting resulted in a false balance in which fanciful claims got the same billing as serious insights – is not true. We were keenly aware of this risk, precisely because the BBC had been so roundly criticised by the scientific community over climate change.

For the uninitiated: "false balance" means thinking wrongly that you have to give pro and anti equal airtime, regardless of the facts, editorial judgment and the expertise of the interviewee. The BBC's rules are clear. We have to deliver "due impartiality" and "broad balance", terms designed to ensure that we are free to make judgments on the validity of stories, that we challenge facts and figures, that we acknowledge that different people speak with different levels of authority on a subject.

The editorial guidelines that we spend a great deal of time thinking through make clear that balance is not measured with a stopwatch. So, if you go back, you will see that the squeakier claims made by politicians were challenged again and again by our presenters and correspondents. Go back and look at Evan Davis take on Douglas Carswell over the claim that voting Leave would bring £350m a week back into UK coffers; watch David Dimbleby take on Michael Gove's dismissal of the IFS; read what Reality Check said about George Osborne's forecast that voting Leave would cost each home £4,300; watch Andrew Neil pick apart Nigel Farage's numbers on immigration. Or Kamal Ahmed on the 6pm and 10pm bulletins saying: "The economic consensus is on one side of this debate." I could go on and on.

The Remainers' criticism does not stand up. No one who watched the BBC during the campaign could have been left in any doubt that President Obama, the governor of the Bank of England, the IMF, OECD, IFS, CBI, prime minister, chancellor and, yes, both David Beckham and Jeremy Clarkson believed Britain should remain in the EU. People who voted out made up their own minds and did so knowing that all those people thought it was a bad idea. If some people who believe in the benefits of EU membership think they lost the referendum because their case was not sufficiently heard on the BBC, I can't help feeling they may be missing the point of the 52%. It is impossible to generalise on what 17.5 million voters were saying, but it was a vote for a change.

We plainly do not get everything right. We make mistakes and, I hope, move quickly to grip them. More than that, there is a real issue about how newsrooms can get beyond the noise to the news. This means thinking differently about reporting stories, the resources we put into data analysis, and the prominence we give to context. But no one wants paternalistic news. The BBC's job is not to preside over the democratic process – it is to report, to host the argument and to interrogate the participants. We aim to inform our audiences, not seek the approval of politicians or pundits. That is what we sought to do in this difficult and contentious contests. And it is what we continue to do.

6. Άρθρο από Guardian

Τίτλος: *Brexit Ardmageddon was a terrifying vision – but it simply hasn't happened*
Σύνδεσμος:https://www.theguardian.com/commentisfree/2016/aug/20/brexit-eu-referendum-economy-project-fear
Κείμενο: Unemployment would rocket. Tumbleweed would billow through deserted high streets. Share prices would crash. The government would struggle to find buyers for UK

bonds. Financial markets would be in meltdown. Britain would be plunged instantly into another deep recession.

Remember all that? It was hard to avoid the doom and gloom, not just in the weeks leading up to the referendum, but in those immediately after it. Many of those who voted remain comforted themselves with the certain knowledge that those who had voted for Brexit would suffer a bad case of buyer's remorse.

It hasn't worked out that way. The 1.4% jump in retail sales in July showed that consumers have not stopped spending, and seem to be more influenced by the weather than they are by fear of the consequences of what happened on 23 June. Retailers are licking their lips in anticipation of an Olympics feelgood factor.

The financial markets are serene. Share prices are close to a record high, and fears that companies would find it difficult and expensive to borrow have proved wide of the mark. Far from dumping UK government gilts, pension funds and insurance companies have been keen to hold on to them.

City economists had predicted an immediate rise in the claimant count measure of unemployment in July. That hasn't happened either. This week's figures show that instead of a 9,000 rise, there was an 8,600 drop.

Some caveats are in order. It is still early days. Hard data is scant. Survey evidence is still consistent with a slowdown in the economy in the second half of 2016. Brexit may be a slow burn, with the impact only becoming apparent in the months and years to come.

But it is obvious that the sky has not fallen in as a result of the referendum, and those who said it would look a bit silly. By now, Britain was supposed to be reeling from the emergency budget George Osborne said would be necessary to fill a £30bn black hole in the public finances caused by a plunging economy. The emergency budget is history, as is Osborne.

In a way, Project Fear did work. It put the wind up businesses, making them warier about investing in new kit. And at least some of the people who voted remain did so because they were worried about the economic consequences of leaving. That was hardly surprising, given the regular and lurid warnings – from the Treasury, the Bank of England, the International Monetary Fund and the Organisation for Economic Cooperation and Development – about the dire consequences that would inevitably flow from Brexit.

The British state did an abrupt U-turn on 24 June. Having failed to secure a yes vote, the official position had to change fast. The imperative was to get all those people who had been frightened witless to chill out. Some surveys since the Brexit vote did indeed pick up an abrupt drop in consumer confidence. The government feared a recession of its own making.

So instead of telling the public how hard life was going to be outside the EU, ministers and officials sought to reassure, to administer large doses of soothing balm, to insist that the UK could cope just fine on its own.

The economy would certainly have had a tough time had the Treasury and the Bank of England done nothing in the wake of the referendum, but that was never going to happen. There was no passive acceptance of the result: it was an all-action approach. Before his defenestration by Theresa May, Osborne ditched his plan to run a budget surplus by the end of the parliament, while his successor Philip Hammond has said he might "reset" fiscal policy in the autumn statement. There will now be a more measured – and sensible – approach to reducing the budget deficit.

Meanwhile, Bank of England governor Mark Carney has been sweet-talking the City, making it clear that the banks could have access to unlimited quantities of cheap cash. Interest rates, which stood at 0.5% for more than seven years, have been cut to 0.25%, with a strong hint they will be cut again during the autumn.

Project Everything's OK has worked well so far. Again, this is understandable. There were millions who thought Project Fear was well over the top, which it was, or didn't think life could become much tougher. The remain camp was ill-advised to rely so heavily on its warnings of economic Armageddon, when only two regions of the country – London and the south-east – had seen GDP per head rise above the level before the 2008-9 recession. After weighing up the pros and cons, plenty of voters didn't think they were risking all that much.

As far as it is possible to tell, there was a collective sharp intake of breath in the aftermath of the vote, but then consumers carried on regardless. The latest monthly health-check of household sentiment found a sharp drop in optimism in July followed by a rapid recovery in August. John Lewis and Next – two bellwethers of activity in the high street – say trading has not been affected by Brexit.

This doesn't mean everything is fine. Britain has deep structural economic problems that would have to be addressed inside or outside the EU. Investment has been weak, productivity has flatlined since the recession, earnings growth is running at half its 4-5% pre-financial crisis level and, except in times of war, the balance of payments deficit has never been higher.

Brexit could make some of these challenges more acute. Investment is likely to remain subdued, while the fall in value of the pound since the referendum will push up inflation by making imports more expensive. That will put the squeeze on consumer spending power.

But in other respects, Brexit has been a help. It has forced the government to take a long, hard look at the British economy – something that would not have happened without the shock administered by the referendum. It's brought home the fact that most of Britain feels disconnected from the economic story peddled by successive governments.

For decades, there's been a tendency for businesses to meet rising demand by employing cheap labour rather than by investing in modern equipment. Large chunks of the economy are characterised by low skills, low wages, and low productivity. As the Resolution Foundation noted this week, companies that rely on the ability to import low-cost employees from the EU are going to have to rethink their business models. This is not necessarily a bad thing.

The government has responded to Brexit by soft-pedalling on austerity, by contemplating spending more on infrastructure and by committing itself to an industrial strategy. A degree of scepticism is warranted here. The referendum has made change possible: it doesn't guarantee it will happen. It remains to be seen how many new roads and railways get built, or whether the industrial strategy amounts to anything more than a new name for Whitehall's business department.

When I voted for Brexit on 23 June, I did so for three reasons: because the European Union is a failed project; because Europe is moving in an increasingly free-market direction; and because I wanted to shake up the status quo. It would take an extremely deep and prolonged recession to make me regret my choice. That prospect seems even more remote than it did eight weeks ago.

7. Άρθρο από Guardian

Τίτλος: *The BBC's fixation on 'balance' skews the truth*

Σύνδεσμος: https://www.theguardian.com/commentisfree/2016/sep/03/bbc-impartiality-skewers-evidence-based-facts

Κείμενο: It's right to give different sides of a story, but as a new report says, some are backed by facts and some by lies

As any young Earth creationist will confirm, the BBC occasionally fails in its objective of due impartiality. Only last week, it reported on a fossil find in Greenland, without

bothering to balance this with a contribution from a fundamentalist Christian, such as Trump's running mate, Mike Pence.

If the US might seem like a long way to go for comment, the BBC's referendum coverage demonstrated that, when balance is at stake, a contributor's passion can be quite as compelling a qualification as his or her expertise, reputation or, even, connection with the subject under discussion. Moreover, Pence has a long acquaintance with creationism.

It was never clear, at least to this listener, why Steve Hilton, a US resident who once fell out with the last prime minister, became one of the anti-EU stars of the BBC's Brexit coverage, to the point of assisting with analysis on referendum night. But in line with BBC impartiality guidelines that are enforced, arguably to the point of misrepresentation, when the corporation feels threatened, he was no doubt balanced by a yet more embittered – but pro-Remain – ex-Cameron adviser with a similarly touristic stake in the outcome.

To be fair to Mr Hilton, he could hardly be blamed for embracing a dazzling career in EU punditry when the BBC pressed it upon him, nor was his inexplicable prominence the most bizarre or regrettable aspect of the coverage which, according to polling by the Electoral Reform Society, played the biggest part in the referendum in keeping the British public informed. Throughout a debate the ERS describes as "dire", the BBC was the source of information most commonly cited as important. The final level of public understanding, after a four-month campaign, is well illustrated, says its new report, by the great spike on 24 June in the number of people googling "What is the EU?" "We would argue," say the authors, "that the levels of knowledge reported by members of the public were too low throughout." This, despite demonstrably high levels of public interest and lavish airtime for the individuals they describe as "big beasts".

Among their recommendations for better informed plebiscites, as referendums become more commonplace, are longer campaign periods and an independent body empowered to correct misleading statements such as the untruth – holy writ according to Gisela Stuart, Michael Gove and Boris Johnson – that Britain sends a weekly £350m to the EU. Further public understanding might be achieved, it says, if broadcasters attempted more "deliberative" as opposed to tit-for-tat coverage of the type that infuriated complainants to the BBC's Feedback programme long before they could be written off as sore losers.

If there are pointed lessons here for some BBC programme-makers, who must bear partial responsibility for the final level of public bafflement, maybe they shouldn't be blamed for submitting to management orders, issued when the now forgotten escort fan and culture secretary, John Whittingdale, was emitting worrying noises. The EU referendum guidelines effectively ordained that BBC coverage would adhere, in the aim of impartiality, to traditional, binary practices, despite this being a non-party political debate to which any number of non-affiliated, non big beasts might have more insights to contribute than Westminster's in-fighters. In Johnson's case, these amounted to: "We export French knickers to France... Are the French really going to put tariffs on our French knickers when we buy so much of their cheese and their champagne? Of course they're not!"

Questioned about the many, normally respected authorities whose research indicated more problematic economic outcomes, Johnson's ally, Gove, urged voters to shun the Nobel laureates' paperwork. "We have to be careful about historical comparisons, but Albert Einstein during the 1930s was denounced by the German authorities for being wrong and his theories were denounced and one of the reasons of course he was denounced was because he was Jewish. They got 100 German scientists in the pay of the government to say that he was wrong and Einstein said, 'Look, if I was wrong, one would have been enough.'"

"For me," writes Professor John van Reenen, formerly of the LSE, now at MIT and one of the economists thus likened by Gove to an antisemitic, government-owned Nazi, "it simply capped off a frankly disgusting campaign, one where the Leave side simply impugned the motives of 'the experts' rather than seriously engaging with the substance of the economic debate."

But the Leave side might not have got away with this ugliness, nor Remain with prattling about imminent apocalypse, had not the BBC, as well as enabling an often asinine level of argument, allowed its obsession with balance to dictate that any carefully argued observation on Brexit, deserving of analysis, be promptly followed by its formal opponent's unsubstantiated bluster.

Similarly, no more attention would be devoted to a striking near-consensus of economic opinion than to its negation by a speaker representing a groupuscule of eight. Admittedly, this was tough on the eight. Professor Patrick Minford was working hours to which no elderly economist should be subjected. But that's just one of the costs of the BBC's "regulated equivocation", as its critics call a habit that has previously embarrassed the corporation when applied to climate change and the MMR. Until recently, it considered the climate change denier Nigel Lawson as fine a match for peer-reviewed research as it now believes him a trusted guarantor of post-Brexit glories, possibly forgetting his earlier history of shadowing the deutschmark.

In his 2011 report on BBC science coverage, the geneticist Professor Steve Jones criticised the "over-rigid" insistence on due impartiality that could give "undue attention to marginal opinion". But once again, in referendum coverage, the corporation actively required its journalists to supply this phony balance, even when that meant, as Jones put it on science, allowing rhetoric – say Gove's "hostages" in a car – "to give the appearance of debate".

As with climate change, implicit in extreme BBC impartiality is a distinctly un-BBC like, post-truth proposal that, since all opinions merit equal coverage, the public might as well give up on evidence-based argument. So much was plainly stated by Today's Nick Robinson when he assured voters who were, in huge numbers, seeking information from the BBC that the debate was all "claims and counterclaims", "guesswork". "No journalist," he declared, "no pundit, no expert can resolve these questions for you." Whether the imaginary £350m claimed by Johnson and Gove would ever be imaginarily spent on the NHS was not, it presumably followed, a lie for the BBC to repeatedly expose, but "a matter of judgment".

Whichever side you were on, the BBC's coverage was not, as the ERS is not the first to point out, such as to create unalloyed confidence in the outcome. Even the winners would discover, shortly after voting, that one big beast (Gove) had never meant it about the NHS's £350m; that another (Hannan) saw no connection with reduced immigration. That ERS idea, the official fact checker, has already been derided as a "stuck-up quango". But would the ERS be asking if the BBC had done its job?

8. Άρθρο από Guardian

Τίτλος: *G20: is it time to go back to the future, before globalisation?*

Σύνδεσμος:https://www.theguardian.com/business/2016/sep/04/g20-is-it-time-to-go-back-to-the-future-before-globalisation

Κείμενο: As at the first G6 in 1975 the world economy is experiencing a system failure. No surprise the radical solutions offered then are taking root again now

An ailing Mao Zedong was presiding over the last knockings of the Cultural Revolution when the era of modern summitry was launched in a French chateau just outside Paris in late 1975. It's a reasonable bet that none of those present at Rambouillet envisaged that 43 years later the annual get-together for their successors would be in Hangzhou.

The emergence of China as an economic superpower with its distinctive breed of state capitalism is a striking example of what has changed in the past four decades. Back then, the six developed nations represented at Rambouillet dominated the global economy. These days it would be inconceivable to hold a meeting to discuss trade, currencies or climate change without the Chinese, the Indians, the Brazilians, the Russians and the Saudis. The G6 has become the G20.

But while the guest list has expanded, the agenda has remained similar. The inspiration for Giscard d'Estaing's fireside chat in 1975 was the stagflation unleashed by the weakening of the post second world war boom, triggered by soaring oil prices. The summit was an attempt to reinvigorate the full employment model that had delivered record levels of growth over the previous quarter of a century, but it proved impossible to return to business as usual. Time was up for a generation represented by Harold Wilson and Gerald Ford, both attendees at Rambouillet.

The G20 was born in equally difficult circumstances. It met for the first time in Washington a couple of months after the collapse of Lehman Brothers, just after the US had voted for Barack Obama to succeed George W Bush. As in the 1970s, the prevailing economic model had suffered system failure. This time the problem was caused by unfettered capital flows and over-exposed banks. Again the imperative was to return to business as usual as quickly as possible. Again, the attempt has been unsuccessful.

The extent of the failure was highlighted by the International Monetary Fund in the report it prepared for the Hangzhou G20. "The weak outlook can further reduce incentives to invest and slow down trade, adding to demand shortfalls and limiting the room for productivity gains going forward. At the same time, income growth has not only been meagre, it has bypassed low-income earners in many countries, raising anxiety about globalisation and worsening the climate for political reform."

You don't need the skills of a Bletchley Park cryptographer to get the gist. The fund's message is that there is a lack of investment, a lack of good, well-paid jobs, and a growing disenchantment with the status quo. Hence Donald Trump and his plan to build a wall along the Rio Grande. Hence Brexit, the rise of the Five Star Movement in Italy, and the support for Marine Le Pen in France.

To be sure, these trends can be over-stated. Governments of the centre-right and centre-left are still in power in Germany, Italy and France. The polls suggest Trump is going to lose to Hillary Clinton, and Le Pen is unlikely to be the next president of France. Greece's experiment with the radical left has not been an unalloyed success.

But the fund is still right to be concerned. Globalisation was sold to voters in the west as a system that would deliver greater prosperity for all through more open markets. Yet as the IMF noted, the income for top earners in many developed countries has been rising while remaining stagnant for those at the bottom. The customers are not getting what it says on the tin.

In his new book*, Guy Standing says it is a myth that the political and economic changes of the 1970s created free markets. Instead, he argues, globalisation has hastened the development of rigged markets dominated by "a plutocracy and plutocratic corporations linked to concentrated financial capital that are able to gain increasing amounts of rental income by virtue of their wealth. Meanwhile wages are stagnating".

Interestingly, this critique has echoes of another feature of the 1970s – the Alternative Economic Strategy (AES) developed by Tony Benn and his allies on the left of the Labour party. The main thrust of the strategy was that Britain's economic problems stemmed from the size and power of multinational corporations able to exploit their market power by pushing up prices while at the same time under-investing.

Rejecting the idea that Keynesian demand management was sufficient to tackle what Benn called the "spiral of decline" in manufacturing, the AES provided a radical

alternative. It involved public ownership of a company in each key sector of the economy, planning agreements with big private-sector companies, price controls, industrial democracy, curbs on imports and withdrawal from what was then the European Economic Community.

While Benn and his allies were putting together the strategy, Mrs Thatcher was putting together what might be called the "alternative alternative economy strategy". There was agreement between Benn and Thatcher that British capitalism was in a bad way and a shared derision for the attempts to fix it by the Wilson and Callaghan governments. But there was disagreement about the remedy: Thatcher wanted to sweep away the physical and financial controls without which Benn's siege economy would not have been viable, and her idea of industrial democracy was to limit the power of the trade unions and restore the "right to manage". Thatcher's opponents inside the Conservative party were as dismissive of her ideas as Benn's enemies inside the Labour party were of his. But only one of the alternative economic strategies was ever implemented, and it was not the left's.

Decades later, there are again competing alternative economic strategies. On the right, Theresa May's plan to make Brexit work involves some themes familiar to those in the 1970s: workers on boards, an industrial strategy, the need for more public investment.

On the left, the Labour party is led by Jeremy Corbyn, who is as critical of Labour's handling of the economy under Blair and Brown as the Bennites were of the policies pursued by Wilson and Callaghan. If Corbyn's approach has echoes of the AES that's because the problems identified in the 1970s – hollowing out of manufacturing, under-investment and the power of multinational corporations – remain unresolved.

Of course, pursuing an AES in the 2010s is a lot more difficult than it was in the 1970s. Globalisation has seen to that. It is also possible that the AES will be rejected by voters just as it was in 1983. But it is important to understand why Corbyn sees a role for nationalising the train operating companies, why he would set up a national investment bank, and why he retains a strong degree of Euroscepticism. His critique, that there is something dysfunctional about modern industrial capitalism, has not changed since he was a supporter of Benn in the 1970s and 1980s. And, after a decade of crisis, recession and austerity, that's perhaps unsurprising.

9. Άρθρο από Guardian

Τίτλος: *IMF study warns free trade seen as benefiting 'only a fortunate few'*

Συνδεσμος: https://www.theguardian.com/business/2016/sep/27/international-monetary-fund-world-economic-outlook-globalisation-free-trade

Κείμενο: The International Monetary Fund has warned that free trade is increasingly seen as benefiting only the well-off and that help is needed for those whose job prospects have been damaged by globalisation in order to put fresh momentum behind removing barriers to international commerce.

In a chapter from the half-yearly World Economic Outlook study released ahead of its annual meeting next week, the IMF said the weakness of the global economy, rather than a wave of protectionism, had been largely responsible for the sharp slowdown in trade growth over the past four years.

But it said the uptick in protectionist measures since the financial crisis had "not been innocuous" and stressed that anti-trade sentiment could harden.

The IMF noted there had been studies showing "significant and long-lasting adjustment costs" for those whose job opportunities had been impaired by the structural changes associated with the trend, even if the lower prices generated by globalisation helped those on low incomes.

"An increasingly popular narrative that sees the benefits of globalisation and trade accrue only to a fortunate few is also gaining traction," the IMF study said.

"Policymakers need to address the concerns of trade-affected workers, including through effective support for retraining, skill building and occupational and geographic mobility, to mitigate the downsides of further trade integration for the trade agenda to revive."
The IMF said global trade had grown by just over 3% per year since 2012, less than half the average rate of expansion during the previous three decades.
"The slowdown in trade growth is remarkable, especially when set against the historical relationship between growth in trade and global economic activity. Between 1985 and 2007, real world trade grew on average twice as fast as global GDP, whereas over the past four years it has barely kept pace. Such prolonged sluggish growth in trade volumes relative to economic activity has few historical precedents during the past five decades."
Calls for greater protectionism have featured in the US presidential race, but the IMF said three-quarters of the decline in trade growth since 2012 relative to 2003–07, the four years prior to the global crisis, was the result of weaker economic activity and in particular subdued investment growth.
However, it said other factors – including the lack of new trade deals – had also shaved 1.75 percentage points off trade growth. "The pace of new trade policy initiatives at the global level has slowed notably. At the same time, the uptick in protectionism since the global financial crisis is not innocuous.
"While the quantitative contribution of trade policies to the slowdown in trade growth has been limited so far, protectionist measures could significantly weigh on global trade if they become more widespread."
In a separate chapter, the IMF said there were signs that the anti-deflation policies being pursued by central banks around the world were becoming less effective, and urged a broader mix of actions to increase demand.
"Given the broad-based nature of the disinflation and the corresponding fact that many countries are easing monetary policy at the same time, dampening the downward pressure that monetary policy easing exerts on the exchange rate, monetary policy stimulus on its own may not be sufficient to keep medium-term inflation expectations anchored at central bank targets.
"A comprehensive package consisting of a more growth-friendly composition of fiscal policy, an expansionary fiscal stance where fiscal space is available, demand-supportive structural reforms and measures aimed at addressing weaknesses in bank and corporate balance sheets should play a complementary role in mitigating the risk of protracted weak demand and low inflation."

10. Άρθρο από Guardian

Τίτλος: *To challenge anti-Semitism, Labour must first admit that it is not immune*
Συνδεσμος:https://www.theguardian.com/commentisfree/2016/sep/29/antisemitism-labour-progressive-momentum-naz-shah
Κείμενο: The Corbyn-supporting Momentum movement was this week accused by some Labour MPs of downplaying antisemitism. Then it got worse, as Jackie Walker, the group's vice-chair – already suspended from the party once over antisemitism – made cringe-inducingly unpleasant criticisms of Holocaust Memorial Day and more. Rightly, she now faces calls to resign.
Not for the first time, the wider suggestion is that the party has a wide-scale problem. And not for the first time, it feels as though British Jews have become a political football in the bigger battle over the party's leadership.
Antisemitism is manifestly real and exists within the Labour party, as it does within British society. The surge of new members – the party now has more than half a million

– will no doubt reflect that. In recent years, the climate in the UK has palpably worsened – to a great extent, dismayingly, because of the Israeli-Palestinian conflict. Witness the spikes in antisemitism that cluster around Israel's Gaza invasions.

But there is no evidence that Labour is now overrun by antisemites. And the problem with tying antisemitism to Labour's current leadership is that it corrodes the capacity to talk sensibly about the subject. While many accusations come wrapped in anti-Corbyn sentiment, some of his supporters – so routinely vilified and besieged – dismiss the claims outright. The ensuing back-and-forth is increasingly painful to watch.

Jeremy Corbyn has repeatedly stood against antisemitism. Labour's leader emphasised this again in his conference speech and at the Labour Friends of Israel fringe event, where it was noted that there had been real progress. Party members recently suspended over antisemitic comments have been swiftly dealt with. In fact, most had made those comments before Corbyn came to power. He set up the Chakrabarti inquiry precisely to stamp out this prejudice. And even if you doubt Corbyn, there's no doubt that the ensuing report contains solid, usable recommendations, along the lines made by groups long engaged in tackling antisemitism.

Still Corbyn, his supporters and progressives in general are not inoculated against being antisemitic or racist – or sexist, for that matter. Progressives for whom the Palestinian cause is important can have blind spots over, and be desensitised to, antisemitism. Yes, it's hard to admit susceptibility to such "isms", but acceptance (we are all susceptible) really is the first step. And the onus is on the progressive left to get this right (this step being one of the things that "progressive" means). So it doesn't work for the left to counter accusations of antisemitism by saying the Tories have a bigger racism problem: true, but hardly the point.

Neither is it helpful to point out that supporters of an expansionist Israel use claims of antisemitism to shut down debate. Again, true: but so what? Are you seriously suggesting that all complaints of antisemitism are crying wolf?

The Israeli-Palestinian conflict has long been a core issue for the Labour party, and a leader who is more openly critical of Israel than his predecessors may well lose support among those backing a very rightist Israel. But at the same time, exasperatingly, discussions around Israel, Palestinians and the British Jewish community can drive a wedge between progressives who might otherwise be united over common causes: raise the issue of antisemitism and you may be dismissed, or told that criticism of Israel is not the same as antisemitism. A true progressive would give careful consideration to suggestions that their language or views are offensive and alienating. The Israeli-Palestinian conflict does not make antisemitism an exception to the rule.

People with shared aims and causes build a strong, unified political force by staying in conversation with each other. That means challenging antisemitism, rather than overlooking it, downplaying it, or walking away.

'Her report focuses on the way Israel is discussed: stop saying the manifestly racist 'Zio', and leave Nazis out of it'

None of which is to absolve abhorrent views – but the idea is to encourage more responses like those of Naz Shah: suspended over antisemitic comments, the Labour MP for Bradford West apologised and then, with support from the local Jewish community, developed her understanding of the issue.

In similar vein, Shami Chakrabarti's recommendation that Labour implement training on antisemitism is welcome. Her report focuses on the way Israel is discussed – stop saying the manifestly racist "Zio", use "Zionist" only advisedly, and leave the Nazis out of it. Underlying much of the hostile language seems an inability to comprehend that Jewish people can hold power (in Israel) and be victims of antisemitism (everywhere), all at the same time. And let's be honest: for some, antisemitism pales when set against

the plight of the Palestinian people (as though we should rank such things, rather than tackle both).
Dealing with this deep-rooted and so often denied hatred is continuous and often infuriating. But if we engage with it honestly, in all its complications and outside of Labour's internal power struggles, the progressive left can genuinely take on antisemitism – effectively and together.

Κείμενα Θουκυδίδη:

1. **Απόσπασμα από Βιβλίο Γ':**

Έτος 4ον: 428- 427 πΧ

1. Εισβολή των Πελοποννησίων εις Αττικήν

Κατά το επόμενον θέρος, την εποχήν που αρχίζει να ωριμάζη ο σίτος, οι Πελοποννήσιοι και οι σύμμαχοί των, υπό την αρχηγίαν του βασιλέως των Λακεδαιμονίων Αρχιδάμου, υιού του Ζευξιδάμου, εξεστράτευσαν εις την Αττικήν, όπου εστρατοπέδευσαν και ήρχισαν να ερημώνουν την χώραν. Και κατά το σύνηθες το Αθηναϊκόν ιππικόν ενήργει επελάσεις, οπουδήποτε παρουσιάζετο ευκαιρία, και ημπόδιζε το κύριον σώμα των ελαφρώς ωπλισμένων στρατιωτών ν' απομακρύνωνται από το στρατόπεδον και καταστρέφουν τα περίχωρα της πόλεως. Αφού δε παρέμειναν όσον καιρόν είχαν τρόφιμα, απεσύρθησαν, και έκαστον απόσπασμα μετέβη εις τα ίδια.

2. Οι Μυτιληναίοι αποστατούν από τους Αθηναίους

Ευθύς μετά την εισβολήν των Πελοποννησίων, απεστάτησεν από τους Αθηναίους η Λέσβος, εκτός της Μηθύμνης. Ήδη προ του πολέμου, οι Μυτιληναίοι ηθέλησαν να προβούν εις τούτο, αλλ' οι Λακεδαιμόνιοι ηρνήθησαν να δεχθούν τας προτάσεις των, και τώρα ακόμη ηναγκάσθησαν ν' αποστατήσουν ενωρίτερον, παρ' ό,τι ήτο το σχέδιόν των, κατά το οποίον επρόκειτο να περιμείνουν, διά να συντελεσθή προηγουμένως το κλείσιμον των λιμένων και η οικοδόμησις των τειχών και η κατασκευή των πλοίων, και να φτάσουν επί πλέον όσα επερίμεναν από τον Εύξεινον Πόντον, τοξόται δηλαδή και σίτος και όσα άλλα είχαν στείλει να φέρουν από εκεί. Αλλ' οι Τενέδιοι, οι οποίοι είχαν διαφοράς προς αυτούς, και οι Μηθυμναίοι, και ένεκα εμφυλίων σπαραγμών μερικοί από τους ιδίους τους Μυτιληναίους του ενός κόμματος, οι οποίοι ήσαν πρόξενοι των Αθηναίων, κατήγγειλαν εις τους τελευταίους ότι οι Μυτιληναίοι επιδιώκουν δια της βίας να καταστήσουν την Μυτιλήνην πολιτικόν κέντρον όλης της νήσου, και ότι, εκ συνεννοήσεως προς τους Λακεδαιμονίους και τους ομοφύλους των Βοιωτούς [1], επέσπευδαν όλας τας αναγκαίας ετοιμασίας, με τον σκοπόν ν' αποστατήσουν, και ότι αν δεν προληφθή αμέσως το πράγμα, οι Αθηναίοι θα χάσουν την Λέσβον.

3. Αποστολή Αθηναϊκού στόλου κατά των Μυτιληναίων

Οι Αθηναίοι, ταλαιπωρημένοι από την νόσον και τον πόλεμον, ο οποίος είχεν αρχίσει να γίνεται χρόνιος και ευρίσκετο ήδη εις την ακμήν του, εθεώρουν πολύ σοβαρόν πράγμα το να προσθέσουν εις τους εχθρούς των και την Λέσβον, η οποία ήτο ναυτική δύναμις και της οποίας οι πόροι ήσαν άθικτοι, και επειδή επεθύμουν να είναι ψευδείς αι κατηγορίαι, δεν ήθελαν κατ' αρχάς να τας πιστεύσουν. Όταν όμως οι πρέσβεις που έστειλαν δεν ημπόρεσαν να πείσουν τους Μυτιληναίους να παραιτηθούν από το σχέδιον της πολιτικής ενώσεως της νήσου και των παρασκευών, ήρχισαν ν' ανησυχούν και απεφάσισαν να τους προκαταλάβουν. Και χωρίς να χάσουν στιγμήν, στέλλουν υπό την αρχηγίαν του Κλεϊππίδου, υιού του Δεινίου, και δύο άλλων στρατηγών, μοίραν σαράντα πλοίων, η οποία είχεν ετοιμασθή δια να περιπολή εις τας ακτάς της Πελοποννήσου. Είχαν τωόντι ειδοποιηθή ότι ετελείτο εκτός της πόλεως εορτή του Απόλλωνος, προστάτου της Μαλέας, την οποίαν οι Μυτιληναίοι επανηγύριζαν πανδήμως, και ότι υπήρχεν ελπίς, εάν σπεύσουν, να επιπέσουν εναντίον των αιφνιδιαστικώς. Αι προς τους στρατηγούς οδηγίαι ώριζαν ότι αν μεν επιτύχη ο αιφνιδιασμός, έχει καλώς, ειδεμή ν' απαιτήσουν από τους Μυτιληναίους να παραδώσουν τα πλοία των και να κατεδαφίσουν τα τείχη των, και αν αρνηθούν, ν' αρχίσουν τας εχθροπραξίας. Και ο μεν στόλος

απέπλευσεν. Αλλά τα δέκα πλοία των Μυτιληναίων, τα οποία, κατά τους όρους της συμμαχίας ευρίσκοντο με τον Αθηναϊκόν στόλον προς ενίσχυσιν αυτού, οι Αθηναίοι τα κατέσχον και εφυλάκισαν τα πληρώματά των. Οι Μυτιληναίοι, εν τούτοις, έμαθαν την είδησιν της εκστρατείας από κάποιον, ο οποίος, αφού επέρασεν εις την Εύβοιαν, ήλθε πεζός εις την Γεραιστόν και επιτυχών εμπορικόν πλοίον, το οποίον απέπλεεν, επεβιβάσθη, και την τρίτην ημέραν μετά την αναχώρησίν του εξ Αθηνών έφθασε με ευνοϊκόν καιρόν εις Μυτιλήνην, Συνεπεία τούτου, οι Μυτιληναίοι όχι μόνον εις τον ναόν του Απόλλωνος της Μαλέας δεν εξήλθαν, αλλά και επροστάτευσαν δια προχείρου οχυρώσεως καθ' όλην την γραμμήν τα ημιτελή ακόμη έργα του τείχους και των λιμένων, και τα εφρούρουν.

4. Ανακωχή Αθηναίων και Μυτιληναίων προς διεξαγωγήν διαπραγματεύσεων

Οι Αθηναίοι κατέπλευσαν μετ' ολίγον, και οι στρατηγοί των, βλέποντες την κατάστασιν, εκοινοποίησαν εις τους Μυτιληναίους τας διαταγάς των. Και επειδή ηρνήθησαν να συμμορφωθούν, ήρχισαν τας εχθροπραξίας. Αλλ' οι Μυτιληναίοι, αναγκασθέντες ν' αναλάβουν τον πόλεμον αιφνιδίως και απαράσκευοι, εξήλθαν με τον στόλον των εις μικράν από του λιμένος απόστασιν, δια να ναυμαχήσουν. Αλλ' επειδή απεκρούσθησαν και κατεδιώχθησαν από τον Αθηναϊκόν στόλον, ήρχισαν αμέσως διαπραγματεύσεις, επιδιώκοντες ν' απαλλαγούν, ει δυνατόν επί του παρόντος, από την παρουσίαν του εχθρικού στόλου, δια της συνάψεως επιεικούς οπωσδήποτε συμφωνίας. Οι στρατηγοί των Αθηναίων εδέχθησαν τας προτάσεις των, διότι και αυτοί εφοβούντο μήπως δεν είναι ικανοί ν' αντιταχθούν εναντίον ολοκλήρου της νήσου. Συνομολογήσαντες επομένως ανακωχήν, οι Μυτιληναίοι έστειλαν πρέσβεις εις τας Αθήνας και άλλους και ένα από τους καταμηνυτάς, ο οποίος είχεν ήδη μεταμεληθή δια να πείσουν, ει δυνατόν, τους Αθηναίους ν' ανακαλέσουν τον στόλον των, υποσχόμενοι, ότι και αυτοί δεν θα επιχειρήσουν τίποτε αντίθετον προς την συμμαχίαν. Αλλ' επειδή δεν είχαν πεποίθησιν ότι θα επιτύχουν αι διαπραγματεύσεις των με τους Αθηναίους, έστειλαν εν τω μεταξύ και εις την Λακεδαίμονα πρέσβεις. Οι τελευταίοι αυτοί πρέσβεις, επιβιβασθέντες εις τριήρη, χωρίς να τους αντιληφθή ο Αθηναϊκός στόλος, ο οποίος εστάθμευεν εις την Μαλέαν, προς βορράν της πόλεως, και διασχίσαντες κατ' ευθείαν το Αιγαίον Πέλαγος, έφθασαν ύστερα από ταραχώδη πλουν εις Λακεδαίμονα, όπου ήρχισαν τας ενεργείας των δια την αποστολήν βοηθείας προς τους συμπολίτας των.

5. Όταν οι πρέσβεις που εστάλησαν εις τας Αθήνας επέστρεψαν άπρακτοι, οι Μυτιληναίοι και η λοιπή Λέσβος, πλην της Μηθύμνης, ανέλαβαν οριστικώς τον πόλεμον. Οι Μηθυμναίοι, εν τούτοις, οι Ίμβριοι, οι Λήμνιοι και μερικοί από τους άλλους συμμάχους ήλθαν εις βοήθειαν των Αθηναίων. Οι Μυτιληναίοι ενήργησαν πανστρατιά έξοδον κατά του Αθηναϊκού στρατοπέδου, μολονότι όμως η συγκροτηθείσα μάχη απέβη μάλλον υπέρ αυτών, μη έχοντες ικανήν εμπιστοσύνην εις εαυτούς, δεν κατηυλίσθησαν επί του πεδίου της μάχης, αλλ' απεσύρθησαν πάλιν εντός της πόλεως και έμεναν του λοιπού ήσυχοι, μη θέλοντες να διακινδυνεύσουν νέαν μάχην πριν ενισχυθούν, ει δυνατόν, δια της αποστολής επικουριών εκ Πελοποννήσου και δια προσθέτων επί τόπου παρασκευών. Τωόντι, ήλθε προς αυτούς ο Λάκων Μελέας και ο Θηβαίος Ερμαιώνδας, οι οποίοι είχαν αποστολή προ της αποστασίας, αλλ' επειδή δεν επρόλαβαν τον κατάπλουν του Αθηναϊκού στόλου, εισέδυσαν μετά την μάχην κρυφίως εις τον λιμένα, επιβαίνοντες επί τριήρους, και συνεβούλευσαν ν' αποσταλούν, με αυτούς πρέσβεις επί άλλης τριήρους, το οποίον και έγινε πράγματι.

6. Αποκλεισμός της Μυτιλήνης υπό των Αθηναίων από θαλάσσης

Οι Αθηναίοι, ενθαρρυνθέντες πολύ από την αδράνειαν των Μυτιληναίων, εζήτησαν την συνδρομήν των συμμάχων των, οι οποίοι προσήλθαν με μεγαλυτέραν σπουδήν, καθόσον δεν έβλεπαν καμμίαν εκδήλωσιν ενεργού αντιστάσεως εκ μέρους των Λεσβίων. Εγκατέστησαν προς τούτοις και νοτίως της πόλεως ορμητήριον του στόλου των, κατεσκεύασαν ανά εν ωχυρωμένον στρατόπεδον εκατέρωθεν της πόλεως και εφήρμοσαν αποκλεισμόν και κατά των δύο λιμένων. Κατ' αυτόν τον τρόπον, ημπόδιζαν τους

Μυτιληναίους από την χρήσιν της θαλάσσης, κατά ξηράν όμως οι Μυτιληναίοι, και οι άλλοι Λέσβιοι, οι οποίοι είχαν ήδη έλθει προς βοήθειάν των, ήσαν κύριοι της όλης χώρας, εξαιρουμένης μικράς εκτάσεως πέριξ των στρατοπέδων, η οποία κατείχετο από τους Αθηναίους. Ως σταθμός των μεταφορικών πλοίων και αγορά εχρησίμευε κυρίως εις αυτούς η Μαλέα. Τοιαύτη ήτο η πορεία του πολέμου εις την Μυτιλήνην.

7. Εκστρατεία των Αθηναίων εις Ακαρνανίαν και Λευκάδα

Κατά την ιδίαν εποχήν του θέρους τούτου, οι Αθηναίοι έστειλαν επίσης προς περιπολίαν πέριξ της Πελοποννήσου μοίραν τριάντα πλοίων, υπό την αρχηγίαν του Ασωπίου, υιού του Φορμίωνος, διότι οι Ακαρνάνες είχαν ζητήσει να τους στείλουν ως αρχηγόν κάποιον ή υιόν ή άλλον συγγενή του τελευταίου. Και καθώς τα πλοία παρέπλεαν την Λακωνικήν, ελεηλάτησαν τα παράλιά της μέρη. Ο Ασώπιος ακολούθως απέστειλεν οπίσω τα περισσότερα πλοία του στόλου του, κρατήσας δώδεκα, επί κεφαλής των οποίων ήλθεν εις Ναύπακτον. Καλέσας βραδύτερον τους Ακαρνάνας εις γενικήν επιστράτευσιν, εξεστράτευσεν εναντίον των Οινιαδών, αναπλεύσας με τον στόλον τον Αχελώον, ενώ ο κατά ξηράν στρατός ηρήμωνε την χώραν των. Αλλ' επειδή οι κάτοικοι ηρνούντο να υποκύψουν, απέλυσε τον στρατόν της ξηράς, ο ίδιος δε έπλευσεν εις Λευκάδα και ενήργησεν απόβασιν εις τον Νήρικον, όπου αυτός και μέρος του στρατού του,επιστρέφονες εις τα πλοία, εφονεύθησαν από τους κατοίκους, οι οποίοι έσπευσαν εναντίον του, και από μικράν Πελοποννησιακήν φρουράν. Αποπλεύσαντες οι Αθηναίοι μετά την αποτυχίαν αυτήν, παρέλαβαν ακολούθως τους νεκρούς των ζητήσαντες προς τούτο βραχείαν ανακωχήν από τους Λευκαδίους.

8. Γενική συνέλευσις των Πελοποννησίων συμμάχων εν Ολυμπία

Επειδή οι Λακεδαιμόνιοι προσεκάλεσαν τους πρέσβεις των Μυτιληναίων, οι οποίοι είχαν αποστολή δια του πρώτου πλοίου, να προσέλθουν εις την Ολυμπίαν, δια να τους ακούσουν και οι λοιποί σύμμαχοι και ληφθή από κοινού απόφασις, μετέβησαν πράγματι εκεί. Ήτο δε η Ολυμπιάς αυτή εκείνη, κατά την οποίαν ο Ρόδιος Δωριεύς ανεδείχθη δια δεύτερον φοράν νικητής. Και όταν μετά την εορτήν συνήλθαν εις διάσκεψιν οι πρέσβεις, ωμίλησαν ως εξής περίπου:

9. Λόγος των Μυτιληναίων πρέσβεων

"Λακεδαιμόνιοι και λοιποί σύμμαχοι, γνωρίζομεν ποία είναι η επικρατούσα μεταξύ των Ελλήνων αντίληψις. Λαός, ο οποίος αποστατεί εν καιρώ πολέμου και εγκαταλείπει τους τέως συμμάχους του, καθίσταται μεν ευχάριστος εις τους νέους φίλους του, εφόσον ωφελούνται, δεν εκτιμάται όμως απ' αυτούς, διότι τον θεωρούν προδότην των πρώην φίλων του. Και πράγματι, η κρίσις αυτή δεν είναι άδικος, εάν τύχη μεταξύ εκείνου που αποστατεί και εκείνων, από τους οποίους αποστατεί, να υπάρχη αμοιβαιότης αισθημάτων και ευμενείας και ισότης πόρων και δυνάμεως, και εάν, εξ άλλου, δεν υπάρχη εύλογος αιτία δια την αποστασίαν. Τοιαύτη όμως δεν ήτο η ιδική μας θέσις απέναντι των Αθηναίων, ούτε πρέπει να μας μεμφθή κανείς, λόγω του ότι, ενώ ετιμώμεθα από αυτούς εν καιρώ ειρήνης, τους εγκατελείψαμεν κατά την ώραν του κινδύνου.

10. "Και πρώτον μεν θα ομιλήσωμεν περί του δικαίου του αγώνος μας και της ευθύτητός μας, όπως επιβάλλεται εις εκείνους που ζητούν την συμμαχίαν άλλων. Διότι γνωρίζομεν ότι ούτε φιλία μεταξύ ιδιωτών, ούτε συμμαχία μεταξύ πόλεων ημπορεί να είναι στερεά, εάν οι συνάπτοντες τας σχέσεις αυτάς δεν στηρίζονται επί της αναγνωρίσεως της αμοιβαίας ευθύτητας και δεν εμπνέωνται γενικώς από κοινότητα αντιλήψεων. Διότι από την διαφοράν των αντιλήψεων προέρχεται και η διαφορετική δράσις των. Η συμμαχία μας λοιπόν προς τους Αθηναίους συνωμολογήθη δια πρώτην φοράν, όταν σεις απεσύρθητε από τον Περσικόν πόλεμον και εκείνοι έμειναν εις την θέσιν των, προς συμπλήρωσιν του αγώνος. Σύμμαχοι όμως εγίναμεν όχι των Αθηναίων, χάριν υποδουλώσεως των Ελλήνων, αλλά των Ελλήνων, χάριν απελευθερώσεώς των από τους Πέρσας. Και εφόσον την αρχηγίαν ήσκουν υπό όρους ισότητος τους ηκολουθούμεν προθύμως, όταν όμως τους είδαμεν να χαλαρώνουν την κατά των Περσών έχθραν και

να επιδιώκουν την υποδούλωσιν των συμμάχων, ηρχίσαμεν ν' ανησυχούμεν. Επειδή όμως δια το πολυκέφαλον ήτο αδύνατος η σύμπραξις προς κοινήν άμυναν, οι λοιποί σύμμαχοι, εκτός από ημάς και τους Χίους, έχασαν την ανεξαρτησίαν των. Ημείς, ανεξάρτητοι βέβαια και ελεύθεροι κατ' όνομα, ηγωνίσθημεν παρά το πλευρόν των. Αλλά παραδειγματιζόμενοι από όσα προηγουμένως έλαβαν χώραν, δεν εθεωρούμεν πλέον τους Αθηναίους ως αρχηγούς, εις τους οποίους ημπορούμεν να έχωμεν εμπιστοσύνην. Διότι δεν ήτο πιθανόν, ότι αυτοί ενώ υπεδούλωσαν εκείνους, προς τους οποίους είχαν συνδεθή διά συνθήκης συγχρόνως με ημάς, δεν θα έκαμναν το ίδιον και απέναντι των λοιπών, εάν τυχόν ήθελε τους παρουσιασθή κατάλληλος προς τούτο ευκαιρία.

11."Εάν πάλιν εξηκολουθούμεν να είμεθα όλοι ανεξάρτητοι, θα είμεθα βεβαιότεροι ότι δεν θα επιδιώξουν βιαίαν μεταβολήν της απέναντί μας σχέσεώς των. Αλλ' έχοντες τους περισσοτέρους των συμμάχων υποχειρίους, και διατηρούντες σχέσεις ισότητος προς ημάς, ήτο φυσικόν ότι, εν μέσω της γενικής υποταγής, δυσκολώτερον θα ηνείχοντο την διατήρησιν της ισότητος από μόνους ημάς, καθόσον μάλιστα εκείνοι εγίνοντο οσημέραι ισχυρότεροι, ενώ ημείς περιηρχόμεθα εις μεγαλυτέραν απομόνωσιν. Ίσος και αμοιβαίος τωόντι φόβος είναι η μόνη ασφαλής βάσις μιας συμμαχίας. Διότι εις τοιαύτην περίστασιν εκείνος που θέλει να την παραβίαση αποτρέπεται από την συναίσθησιν ότι δεν ημπορεί να επιτεθή με ανωτέρας δυνάμεις. Εάν, εξ άλλου, μας άφησαν ανεξαρτήτους έως τώρα, το έκαμαν όχι δι' άλλον κανένα λόγον, παρά μόνον εφόσον έκριναν ότι ημπορούν να γίνουν κύριοι της καταστάσεως προς επιβολήν της ηγεμονίας των, δι' ευσχήμων επιχειρημάτων και πολιτικών μεθόδων μάλλον παρά δια της βίας. Διότι, αφ' ενός μεν επεκαλούντο το τεκμήριον ότι οι έχοντες ίσην προς αυτούς ψήφον, όπως ημείς, δεν θα ελάμβαναν εκουσίως μέρος εις τας εκστρατείας των εάν εκείνοι, κατά των οποίων επήρχοντο, δεν ήσαν ένοχοι. Ενώ, εξ άλλου, εχρησιμοποίουν πρώτον την ηνωμένην δύναμιν των ισχυρότερων κρατών εναντίον των υποδεεστέρων, και αφίνοντες εκείνα τελευταία, θα τα εύρισκαν ασθενέστερα, όταν όλα τ' άλλα πέριξ των θα είχαν τεθή εκποδών. Αλλ' εάν ήρχιζαν από ημάς τους ιδίους, εφόσον όχι μόνον η δύναμις όλων των συμμάχων ήτο ακέραια, αλλά και είχαν αυτοί που να στηριχθούν, δεν θα τους υπέτασσαν με την ιδίαν ευκολίαν. Και το ναυτικόν μας, άλλωστε, τους ανησυχεί, διότι εφοβούντο μήπως, ενούμενον με το ιδικόν σας ή προστιθέμενον εις το ναυτικόν άλλου κράτους, καταστή επικίνδυνον δι' αυτούς, Εν μέρει, άλλωστε, την διατήρησιν της ανεξαρτησίας μας οφείλομεν εις τας παντός είδους περιποιήσεις μας προς τον Αθηναϊκόν λαόν και τους εκάστοτε ηγέτας του. Έχοντες όμως παράδειγμα την προς τους άλλους συμπεριφοράν των Αθηναίων, δεν ενομίζαμεν ότι ημπορούμεν να διατηρήσωμεν επί πολύ την ανεξαρτησίαν μας αυτήν, εκτός εάν επήρχετο ο σημερινός πόλεμος.

12. "Τι είδους λοιπόν φιλία ή ελευθερία αξία εμπιστοσύνης ήτο αυτή, υπό την οποίαν η αμοιβαία φιλική επικοινωνία εστερείτο ειλικρινείας, και εκείνοι μεν μας επεριποιούντο εν καιρώ πολέμου εκ φόβου, ημείς δε επράτταμεν το αυτό απέναντί των, εν καιρώ ειρήνης; Διότι εκείνο, το οποίον μεταξύ των άλλων ανθρώπων στερεώνει κυρίως η αμοιβαία ευμένεια, εις ημάς εξησφάλιζεν ο φόβος, και από τον φόβον αυτόν μάλλον παρά από την φιλίαν συγκρατούμενοι, εμέναμεν σύμμαχοι. Και εκείνος εκ των δύο, εις τον οποίον το αίσθημα της ασφαλείας ήθελεν εμπνεύσει ενωρίτερον θάρρος, θα ήτο ο πρώτος τωόντι που έμελλε να παραβίαση την συμμαχίαν. Δια τούτο, εάν κανείς θεωρή ότι έχομεν άδικον, διότι ενώ εκείνοι ανέβαλαν την εφαρμογήν των βιαίων μέτρων, τα οποία εφοβούμεθα, ημείς απεστατήσαμεν προηγουμένως, χωρίς να περιμείνωμεν το καθ' εαυτούς, όπως αποδείχθη σαφώς το βάσιμον των υπονοιών μας, δεν σκέπτεται ορθώς. Καθόσον, εάν είμεθα όπως εκείνοι εις θέσιν να επιτεθώμεν κατά τον κατάλληλον δι' ημάς καιρόν, τότε θα έπρεπε και ν' αναβάλωμεν επίσης δια μερικόν διάστημα την εναντίον των επίθεσίν μας, όπως εκείνοι. Εφόσον όμως απόκειται εις την ελεύθερον διάθεσιν εκείνων να επιτεθούν εναντίον μας εις κάθε στιγμήν, πρέπει να έχωμεν και ημείς το δικαίωμα να προλάβωμεν την επίθεσίν των.

13. "Τοιαύται, Λακεδαιμόνιοι και λοιποί σύμμαχοι, υπήρξαν αι αιτίαι και οι λόγοι της αποστασίας μας, αρκετά σαφείς δια να πείσουν κάθε ακροατήν ότι ορθώς επράξαμεν, και αρκετά ισχυροί δια να μας φοβίσουν και μας αναγκάσουν να ζητήσωμεν κάποιον μέσον ασφαλείας. Προ πολλού ήδη ηθέλαμεν να προβώμεν εις τούτο, όταν από τον καιρόν ακόμη της ειρήνης σας εστείλαμεν πρέσβεις δια να διαπραγματευθούν περί της αποστασίας μας, αλλ' ημποδίσθημεν, διότι σεις δεν εδέχθητε τας προτάσεις μας. Τώρα όμως που οι Βοιωτοί μας προσεκάλεσαν, υπηκούσαμεν ευθύς, διότι επιστεύσαμεν, ότι δια μιας και της αυτής ενεργείας, ημπορούμεν να επιτύχωμεν διπλόν σκοπόν, και από την συνομοσπονδίαν των Ελλήνων δηλαδή ν' αποσπασθώμεν, δια να μη συμπράττωμεν με τους Αθηναίους εις την δυστυχίαν εκείνων, αλλά να συντελέσωμεν εις την απελευθέρωσίν των, και από τους Αθηναίους ν' αποστατήσωμεν, δια να προλάβωμεν να τους καταστρέψωμεν, αντί να καταστραφώμεν από αυτούς αργότερα. Η αποστασία μας, εν τούτοις, έγινεν ενωρίτερον παρ' ό,τι υπελογίζαμεν και χωρίς επαρκή προετοιμασίαν. Αλλά τούτο είναι πρόσθετος λόγος δια να μας δεχθήτε συμμάχους και στείλετε ταχείαν βοήθειαν δια να γίνη εις όλους φανερόν ότι προστατεύετε τους άξιους προστασίας και συγχρόνως ότι βλάπτετε τους εχθρούς σας. Ουδέποτε τωόντι παρουσιάσθη καλλιτέρα προς τούτο ευκαιρία. Διότι οι Αθηναίοι είναι εξηντλημένοι όχι μόνον από την ασθένειαν, αλλά και από τας πολεμικάς δαπάνας. Μέρος του στόλου των ευρίσκεται απησχολημένον πέριξ των παραλίων σας και μέρος είναι παρατεταγμένον εναντίον μας. Ώστε δεν είναι πιθανόν ότι θα έχουν διαθέσιμα αρκετά πλοία, εάν κατά την διάρκειαν του θέρους αυτού εισβάλετε και πάλιν δια δευτέραν φοράν εις την Αττικήν δια ξηράς και δια θαλάσσης, αλλ' ή δεν θ' αντισταθούν εις την κατά θάλασσαν επίθεσίν σας, ή θ' αποσύρουν τα πλοία των και από τα ιδικά μας και από τα ιδικά σας παράλια. Ούτε πρέπει, εξ άλλου, να νομίση κανείς ότι εκτίθεται εις προσωπικόν κίνδυνον, χάριν ξένης χώρας. Διότι, αν και θα νομίζη τις, ότι η Λέσβος απέχει πολύ, εν τούτοις εγγύς θα είναι η βοήθεια, την οποίαν θα παράσχη εις αυτόν. Καθόσον ο πόλεμος δεν θ' αποφασισθή εις την Αττικήν, όπως φαντάζονται μερικοί, αλλ' εις τας χώρας, αι οποίαι παρέχουν εις την Αττικήν τους πόρους των. Τα εισοδήματα, τωόντι, των Αθηναίων προέρχονται από τους συμμάχους των, και θ' αυξήσουν έτι μάλλον εάν μας υποτάξουν. Διότι όχι μόνον δεν θ' αποστατήση πλέον άλλος κανείς, αλλά και οι πόροι μας θα προστεθούν εις τους ιδικούς των, και επί πλέον θα μας μεταχειρισθούν με μεγαλυτέραν αυστηρότητα παρ' εκείνους, οι οποίοι από πριν έχουν γίνει υποτελείς υπήκοοί των. Ενώ, εάν σπεύσετε να μας βοηθήσετε, θα προσθέσετε εις την δύναμίν σας πόλιν έχουσαν στόλον ισχυρόν, του οποίου προ πάντων έχετε ακόμη ανάγκην, και θα καταβάλετε ευκολώτερα τους Αθηναίους, αφαιρούντες βαθμιαίως απ' αυτούς τους συμμάχους των (διότι καθείς τότε θαρραλεώτερον θα ταχθή με το μέρος σας), και θ' απαλλαγήτε από την μομφήν η οποία θα σας απηυθύνετο εις το παρελθόν, ότι δεν βοηθείτε τους αποστατούντας. Εάν άλλωστε παρουσιασθήτε δημοσία ως ελευθερωταί, η νίκη σας κατά τον πόλεμον θα είναι ασφαλεστέρα.

14. "Σεβασθήτε λοιπόν και τας ελπίδας που οι Έλληνες στηρίζουν εις σας και τον Ολύμπιον Δία, εις τον ναόν του οποίου καθήμεθα οιονεί ικέται, και βοηθήσατε τους Μυτιληναίους, δεχόμενοι αυτούς εις την συμμαχίαν σας. Και μη εγκαταλείψετε ημάς, οι οποίοι μολονότι εκθέτομεν ατομικώς την ζωήν μας εις κίνδυνον, θα παράσχωμεν, εν περιπτώσει επιτυχίας, κοινήν εις όλους την ωφέλειαν αλλ' επίσης γενικωτέραν την βλάβην, εάν μείνετε αμετάπειστοι και ως εκ τούτου αποτύχωμεν. Φανήτε άνδρες τοιούτοι οποίους οι Έλληνες σας θεωρούν και οποίους ο φόβος μας θέλει να δειχθήτε".

15. Οι Μυτιληναίοι σύμμαχοι των Πελοποννησίων. Οι Λακεδαιμόνιοι εις τον Ισθμόν

Κατ' αυτόν τον τρόπον ωμίλησαν οι Μυτιληναίοι. Οι Λακεδαιμόνιοι και λοιποί σύμμαχοι, αφού τους ήκουσαν εδέχθησαν τας προτάσεις των, και όχι μόνον έκαμαν τους Λεσβίους συμμάχους, αλλά και εις όλους τους συμμάχους, πριν ακόμη αναχωρήσουν, συνεστήθη να συγκεντρωθούν εσπευσμένως εις τον ισθμόν με τα δύο τρίτα των δυνάμεών των, δια να εισβάλουν εις την Αττικήν. Οι Λακεδαιμόνιοι έφθασαν εκεί πρώτοι, και ήρχισαν να

κατασκευάζουν μηχανάς, δια να σύρουν τα πλοία και τα μεταφέρουν δια του Ισθμού εις την προς τας Αθήνας θάλασσαν, δια να επιτεθούν εναντίον των Αθηνών δια ξηράς συγχρόνως και δια θαλάσσης. Και αυτοί μεν προέβαιναν δραστηρίως εις τας ενεργείας των, αλλ' οι λοιποί σύμμαχοι συνεκεντρώνοντο βραδέως, καθόσον ήσαν απησχολημένοι με την συγκομιδήν της εσοδείας και είχαν πολύ ολίγην διάθεσιν προς εκστρατείαν.

16. Ναυτική επίδειξις των Αθηναίων εις Πελοπόννησον

Εννοήσαντες οι Αθηναίοι ότι αι προετοιμασίαι αυταί εγίνοντο ένεκα υποτιμήσεως της ιδικής των δυνάμεως, ηθέλησαν ν' αποδείξουν ότι η γνώμη αυτή ήτο εσφαλμένη και ότι ήσαν εις θέσιν, χωρίς να μετακινήσουν τον εναντίον της Λέσβου παρατεταγμένον στόλον, ν' αποκρούσουν ευκόλως και την απειλουμέχην ναυτικήν εκ Πελοποννήσου επίθεσιν. Εξώπλισαν λοπόν εκατόν πλοία, των οποίων τα πληρώματα εστρατολογήθησαν μεταξύ των Αθηναίων πολιτών (εξαιρουμένων των Ιππέων και των πεντακοσιομεδίμνων [2]) και των μετοίκων, και εκπλεύσαντες έκαμαν επίδειξιν κατά μήκος του Ισθμού και ενήργουν αποβάσεις επί της Πελοποννησιακής ακτής κατ' αρέσκειαν. Οι Λακεδαιμόνιοι, ενώπιον του εντελώς απροσδόκητου τούτου θεάματος, εθεώρησαν ότι τα λεχθέντα από τους Λεσβίους δεν ήσαν αληθή, και κρίνοντες την κατάστασιν δύσκολον, καθόσον όχι μόνον οι σύμμαχοι δεν προσήρχοντο, αλλά και ανηγγέλθη προς τούτοις ότι η περί την Πελοπόννησον μοίρα των Αθηναϊκών τριάκοντα πλοίων ηρήμωνε τα παράλια των Περιοίκων, επέστρεψαν εις τα ίδια. Βραδύτερον, εν τούτοις, ήρχισαν να ετοιμάζουν στόλον δια να τον στείλουν εις την Λέσβον, προσεκάλεσαν τους συμμάχους να εξοπλίσουν σαράντα πλοία, και διώρισαν ναύαρχον τον Αλκίδαν, ο οποίος θα ήτο αρχηγός της ναυτικής αυτής εκστρατείας. Όταν οι Αθηναίοι είδαν ότι και ο εχθρός απεσύρθη, επέστρεψαν και αυτοί με τον στόλον των εκατόν πλοίων κατ' οίκον.

17. Η δύναμις του Αθηναϊκού στόλου

Κατά το διάστημα που τα πλοία αυτά ευρίσκοντο εν πλώ οι Αθηναίοι είχαν εν ενεργεία εις τα διάφορα θέατρα του πολέμου ένα από τους μεγαλύτερους τωόντι στόλους που είχαν ποτέ. Μόνον κατά την αρχήν του πολέμου είχαν ανάλογον και ακόμη μάλιστα μεγαλύτερον στόλον. Διότι εκατόν πλοία επροστάτευαν την Αττικήν, την Εύβοιαν και την Σαλαμίνα, εκατόν δ' άλλα επεριπόλουν περί την Πελοπόννησον, μη υπολογιζομένων των ευρισκομένων προ της Ποτειδαίας και εις άλλα μέρη, ώστε, κατά την διάρκειαν ενός και του ιδίου θέρους, η ολική δύναμις του στόλου των είχεν ανέλθει εις διακόσια πενήντα πλοία. Η διατήρησις τόσον μεγάλων στόλων κυρίως και η πολιορκία της Ποτειδαίας εξήντλησαν ολίγον κατ' ολίγον το δημόσιον ταμείον. Διότι οι οπλίται, που επολιόρκουν την Ποτείδαιαν, ελάμβαναν ημερησίως δύο δραχμάς έκαστος (μίαν δια τον εαυτόν του και μίαν δια τον υπηρέτην του). Ο αριθμός των ανήρχετο αρχικώς εις τρεις χιλιάδας και δεν ηλαττώθη καθ' όλην την διάρκειαν της πολιορκίας. Χίλιοι εξακόσιοι προσετέθησαν βραδύτερον υπό τον Φορμίωνα, αλλ' απήλθαν προ του τέλους της πολιορκίας. Και οι επί των πλοίων ναύται ελάμβαναν τον αυτόν με τους στρατιώτας μισθόν. Κατά τοιούτον λοιπόν τρόπον εξηντλήθησαν τα χρήματα ολίγον κατ' ολίγον, και τόσος υπήρξεν ο μεγαλύτερος αριθμός πλοίων που εξώπλισαν ποτέ.

18. Αποκλεισμός της Μυτιλήνης υπό των Αθηναίων και από ξηράς

Εις την ιδίαν εποχήν που οι Λακεδαιμόνιοι ευρίσκοντο εις τον Ισθμόν, οι Μυτιληναίοι εξεστράτευσαν δια ξηράς, οι ίδιοι μαζί με την μισθοφορικήν των δύναμιν, εναντίον της Μηθύμνης με την ελπίδα ότι θα παρεδίδετο δια προδοσίας, Επειδή όμως η κατά της πόλεως επίθεσίς των δεν ευωδώνετο, όπως είχαν ελπίσει, απήλθαν εις την Άντισσαν, την Πύρραν και την Έρεσον, και αφού ερρύθμισαν τα πράγματα των πόλεων αυτών, κατά τρόπον ασφαλίζοντα καλλίτερα τα συμφέροντά των, και ενίσχυσαν τα τείχη των, επέστρεψαν ταχέως εις τα ίδια. Μετά την αναχώρησίν των εξεστράτευσαν και οι Μηθυμναίοι εναντίον της Αντίσσης. Αλλά ηττηθέντες σοβαρώς από τους εξορμήσαντας Αντισσαίους και τους μισθοφόρους αυτών, εφονεύθησαν πολλοί και οι περισωθέντες υπεχώρησαν εσπευσμένως. Οι Αθηναίοι, μαθόντες ταύτα, ότι δηλαδή όχι μόνον οι

Μυτιληναίοι ήσαν κύριοι της υπαίθρου χώρας, αλλά και ο ιδικός των στρατός δεν ήτο εις θέσιν να τους κρατή αποκλεισμένους εντός των τειχών των, απέστειλαν κατά τας αρχάς του φθινοπώρου χίλιους ιδικούς των οπλίτας, υπό τον στρατηγόν Πάχητα, υιόν του Επικούρου. Οι στρατιώται αυτοί, εκτελέσαντες οι ίδιοι χρέη κωπηλατών, έφθασαν εις Μυτιλήνην, την οποίαν περιεκύκλωσαν με απλούν τείχος, ενώ εις τα εκ φύσεως οχυρώτερα σημεία ανηγέρθησαν συγχρόνως προσιτά οχυρώματα, αποτελούντα μέρος του τείχους. Κατ' αυτόν τον τρόπον, η Μυτιλήνη ευρίσκετο πλέον στενώς αποκλεισμένη και από τα δύο μέρη, από ξηράς δηλαδή και από θαλάσσης, και εν τω μεταξύ ήρχιζεν ήδη ο χειμών.

19. Επιβολή ειδικού φόρου εις Αθήνας. Είσπραξις των συμμαχικών φόρων

Επειδή οι Αθηναίοι είχαν ανάγκην προσθέτων δαπανών δια την εξακολούθησιν της πολιορκίας, και οι ίδιοι δια πρώτην τότε φοράν κατέβαλαν έκτακτον πολεμικόν φόρον επί του κεφαλαίου, ανελθόντα εις διακόσια τάλαντα, και συγχρόνως απέστειλαν μοίραν δώδεκα πλοίων, υπό τον στρατηγόν Λυσικλή και τέσσαρας άλλους, προς είσπραξιν των καθυστερουμένων φόρων των συμμάχων. Ο Λυσικλής περιέπλεε πολλά μέρη συνάζων τους φόρους, αλλ' όταν επροχώρησεν από τον Μυούντα της Καριάς εις το εσωτερικόν, δια της πεδιάδος του Μαιάνδρου, μέχρι του Σανδίου λόφου, επετέθησαν κατ' αυτού Κάρες και Αναιίται και εφόνευσαν και τον ίδιον και μέγα μέρος του στρατού του.

2. Απόσπασμα από Βιβλίο Δ':

Έτος 7ον : 425 - 424 π.Χ.

1. Επιχειρήσεις εις Σικελίαν

Κατά το ακόλουθον θέρος, την εποχήν περίπου που τα σιτάρια σταχίζουν, δέκα πλοία των Συρακουσίων και άλλα τόσα των Λοκρών εξέπλευσαν, κατά πρόσκλησιν των κατοίκων της Μεσσήνης της Σικελίας, και κατέλαβαν την πόλιν, η οποία ως εκ τούτου απεσπάσθη από τους Αθηναίους. Εις τούτο προέβησαν κυρίως, οι μεν Συρακούσιοι, διότι εθεώρουν ότι η Μεσσήνη είναι το κλειδί της Σικελίας και εφοβούντο μήπως οι Αθηναίοι την καταστήσουν μίαν ημέραν βάσιν επιχειρήσεων και επιτεθούν εναντίον των με υπερτέρας δυνάμεις. Οι δε Λοκροί, λόγω της έχθρας των εναντίον των Ρηγίνων, τους οποίους επεδίωκαν να εξαντλήσουν, διεξάγοντες τον πόλεμον εναντίον των από ξηράς συγχρόνως και από θαλάσσης. Είχαν, άλλωστε, εισβάλει συγχρόνως οι Λοκροί με όλον τον στρατόν των εις την χώραν των Ρηγίνων, αφ' ενός δια να τους εμποδίσουν να έλθουν εις βοήθειαν των Μεσσηνίων, και εξ άλλου, διότι τους παρεκίνουν εις τούτο και οι μεταξύ των διατρίβοντες Ρηγίνοι φυγάδες. Διότι από πολύν καιρόν το Ρήγιον εσπαράσσετο από φατριαστικάς έριδας και δεν ήτο τότε εις θέσιν ν' αντισταθή εις τους Λοκρούς, οι οποίοι ένεκα τούτου έτι μάλλον επετίθεντο εναντίον του. Αφού ηρήμωσαν την χώραν, οι Λοκροί απέσυραν τον στρατόν των της ξηράς, αλλά τα πλοία των εξηκολούθουν να φρουρούν την Μεσσήνην. Οι σύμμαχοι, άλλωστε, εξώπλισαν και άλλην μοίραν στόλου, με τον σκοπόν να εγκατασταθή εις τον λιμένα της πόλεως αυτής ως ορμητήριον και διεξάγη από εκεί τον πόλεμον.

2. Νέα επιδρομή Λακεδαιμονίων εις Αττικήν. Νέος στόλοςαποστέλλεται εις Σικελίαν

Την ιδίαν περίπου εποχήν της ανοίξεως, πριν ωριμάσουν τα σιτάρια, οι Πελοποννήσιοι και οι σύμμαχοί των, υπό την αρχηγίαν του βασιλέως των Λακεδαιμονίων Άγιδος, υιού του Αρχιδάμου, εισέβαλαν εις την Αττικήν, και αφού εστρατοπέδευσαν, ήρχισαν να ερημώνουν την χώραν. Οι Αθηναίοι, εξ άλλου, απέστειλαν εις την Σικελίαν τα σαράντα πλοία που ητοίμαζαν και τους υπολοίπους δύο στρατηγούς, τον Ευρυμέδοντα και τον Σοφοκλή (καθόσον ο τρίτος, ο Πυθόδωρος, είχε φθάσει προηγουμένως εις την Σικελίαν). Εις τους στρατηγούς έδωκαν συγχρόνως διαταγήν, όταν περνούν από την Κέρκυραν, να φροντίσουν και δια τους κατοίκους της πόλεως, οι οποίοι ελησταύοντο από τους φυγάδας που είχαν καταφύγει εις το όρος. Προς υποστήριξιν των τελευταίων, είχαν στείλει και οι Πελοποννήσιοι στόλον εξήντα πλοίων, και επειδή επεκράτει μεγάλη πείνα εις την πόλιν, ήλπιζαν ότι θα γίνουν ευκόλως κύριοι των πραγμάτων. Ο Δημοσθένης, ο

οποίος, αφότου επέστρεψεν από την Ακαρνανίαν, ιδιώτευεν, εξουσιοδοτήθη κατ' αίτησίν του από τους Αθηναίους να χρησιμοποιήση, εάν θέλη, την μοίραν των σαράντα πλοίων, τον καιρόν που θα έπλεε γύρω από την Πελοπόννησον.

Κατάληψις της Πύλου υπό του Αθηναϊκού στόλου

Ως εκ τούτου, όταν κατά τον πλουν έφθασαν εις τα παράλια της Λακωνικής και έμαθαν ότι ο στόλος των Πελοποννησίων ήτο ήδη εις την Κέρκυραν, ο Ευρυμέδων και ο Σοφοκλής ήθελαν να σπεύσουν εκεί, ο Δημοσθένης όμως επέμενε να προσεγγίσουν πρώτον εις την Πύλον και μη συνεχίσουν τον πλουν, παρά αφού κάμουν εκεί ό,τι θα επέβαλαν αι περιστάσεις. Αλλ' ενώ εκείνοι αντέλεγαν, εσηκώθη κατά τύχην κακοκαιρία, η οποία παρέσυρε τα πλοία εις την Πύλον. Ο Δημοσθένης επέμενε να κατασκευάσουν αμέσως οχύρωμα εκεί, λέγων ότι με τον σκοπόν αυτόν συνώδευε τον στόλον, και τους εδείκνυεν ότι υπήρχαν εκεί άφθονα ξύλα και πέτραι και ότι η θέσις ήτο εκ φύσεως οχυρά και όχι μόνον αυτό το μέρος, αλλά και το εσωτερικόν, εις ικανήν απόστασιν, ήσαν ακατοίκητα. Η Πύλος, τωόντι, την οποίαν οι Λακεδαιμόνιοι ονομάζουν Κορυφάσιον, κείται επί του εδάφους της αρχαίας Μεσσηνίας, και απέχει από την Σπάρτην τετρακόσια περίπου στάδια. Οι άλλοι στρατηγοί απήντησαν ότι υπάρχουν εις την Πελοπόννησον πολλά ακατοίκητα ακρωτήρια, τα οποία ημπορεί να καταλάβη, εάν θέλη να υποβάλη την πόλιν εις έξοδα. Αλλ' εις τον Δημοσθένη εφαίνετο ότι η θέσις αυτή παρουσιάζει πλεονεκτήματα εντελώς εξαιρετικά. Εκτός του ότι υπήρχεν εκεί πέραν λιμήν, εθεώρει ότι οι Μεσσήνιοι, οι οποίοι ήσαν οι παλαιοί κύριοι του μέρους και ωμίλουν την ιδίαν με τους Λακεδαιμονίους διάλεκτον, ημπορούσαν, χρησιμοποιούντες αυτό ως ορμητήριον, να προξενούν μεγάλας ζημίας, και θα ήσαν συγχρόνως αξιόπιστοι φρουροί της θέσεως.

4. Επειδή όμως δεν ημπορούσε να πείση ούτε τους στρατηγούς, ούτε τους στρατιώτας, μολονότι ανεκοίνωσεν ακολούθως τα σχέδιά του και εις αυτούς δια μέσου των αξιωματικών των, έμειναν εκεί αδρανούντες, επειδή ο καιρός ήταν ακατάλληλος δια πλουν έως ότου οι ίδιοι οι στρατιώται εβαρύνθησαν να μένουν αργοί και τους ήλθεν η ζωηρά επιθυμία να μοιρασθούν γύρω από την θέσιν και συμπληρώσουν με τεχνικά έργα την φυσικήν οχυρότητά της. Και ήρχισαν να εργάζωνται σοβαρώς, μολονότι δε δεν είχαν εργαλεία προς κατεργασίαν των λίθων, τους εξέλεγαν όμως ένα προς ένα και τους ετοποθέτουν, όπως καθείς ετύχαινε να προσαρμόζεται. Και οπουδήποτε υπήρχεν ανάγκη πηλού, δι' έλλειψιν πινακίων, τον μετέφεραν εις την ράχην των, σκύβοντες, εις τρόπον ώστε να συγκρατήται καλλίτερα, και συμπλέκοντες τα χέρια από πίσω δια να μη χύνεται. Και με κάθε τρόπον εβιάζοντο να προλάβουν να συμπληρώσουν τα πλέον αδύνατα μέρη, πριν έλθουν οι Λακεδαιμόνιοι και τους επιτεθούν. Διότι το μεγαλύτερον μέρος της θέσεως ήτο εκ φύσεως ισχυρόν, ώστε να μη έχη καμμίαν ανάγκην οχυρώσεως.

5. Αλλ' οι Λακεδαιμόνιοι έτυχε να τελούν τότε κάποιαν πανήγυριν, και εκτός τούτου, όταν έμαθαν την είδησιν, δεν επήραν το πράγμα υπό σοβαράν έποψιν, διότι επίστευαν ότι είτε οι Αθηναίοι δεν θα αντισταθούν καθόλου, όταν προελάσουν εναντίον των, είτε, εάν αντισταθούν, αυτοί θα ημπορέσουν ευκόλως να καταλάβουν την θέσιν δια της βίας. Και η απουσία, άλλωστε, του στρατού των εις την Αττικήν συνετέλεσεν εν μέρει εις την καθυστέρησίν των. Οι Αθηναίοι, αφού εις διάστημα εξ ημερών ωχύρωσαν την θέσιν προς το μέρος της ξηράς, και ιδίως εις τα σημεία που ήτο μεγαλυτέρα η ανάγκη, άφισαν προς προστασίαν της τον Δημοσθένη με πέντε πλοία, και το μεγαλύτερον μέρος του στόλου επέσπευσαν τον πλουν του προς την Κέρκυραν και την Σικελίαν.

6. Αναχώρησις των Λακεδαιμονίων εκ της Αττικής

Ο Πελοποννησιακός στρατός, που ευρίσκετο εις την Αττικήν, ευθύς ως ήκουσαν την κατάληψιν της Πύλου, έσπευσαν να επιστρέψουν εις τα ίδια, διότι ο βασιλεύς Άγις και οι Λακεδαιμόνιοι εθεώρουν ότι η υπόθεσις της Πύλου ήτο ζήτημα ζωτικού δι' αυτούς ενδιαφέροντος, εξ άλλου, διότι η εισβολή είχε γίνει πολύ ενωρίς, και τα σιτάρια ήσαν ακόμη χλωρά, ώστε δεν είχαν επαρκή τροφήν δια τους στρατιώτας, και τέλος διότι επήλθε μεγάλη κακοκαιρία, συνήθης δια την εποχήν αυτήν του έτους, από την οποίαν

υπέφερε πολύ ο στρατός. Συνεπώς, πολλοί λόγοι συνετέλεσαν δια να επισπεύσουν την επάνοδόν των και αποβή η εισβολή αυτή συντομωτέρα από κάθε άλλην. Πράγματι, δέκα πέντε μόνον ημέρας έμειναν εις την Αττικήν.

7. Οι Αθηναίοι καταλαμβάνουν την Ηιόνα της Χαλκιδικής

Κατά την ιδίαν εποχήν, ο Αθηναίος στρατηγός Σιμωνίδης, συγκεντρώσας ολίγους Αθηναίους από τας φρουράς και πολλούς συμμάχους των μερών εκείνων, κατέλαβε δια προδοσίας των κατοίκων την επί της Χαλκιδικής κειμένην Ηιόνα, αποικίαν των Μενδαίων και εχθράν των Αθηναίων. Αλλ' οι Χαλκιδείς και οι Βοττιαίοι έσπευσαν προς βοήθειάν της και όχι μόνον τον εξετόπισαν, αλλά και έχασε πολλούς από τους άνδρας του.

8. Οι Σπαρτιαται σπεύδουν να ελευθερώσουν την Πύλον

Μετά την επιστροφήν των Πελοποννησίων από την Αττικήν, οι Σπαρτιάται, με τους πλησιεστέρους από τους περιοίκους, έσπευσαν ευθύς δια να ελευθερώσουν την Πύλον. Οι επίλοιποι όμως Λακεδαιμόνιοι, επειδή μόλις προ μικρού είχαν επιστρέψει από άλλην εκστρατείαν, εξεκίνησαν αργότερα. Έστειλαν επίσης οδηγίας εις όλην την Πελοπόννησον, δια να στείλουν όσον το δυνατόν ταχύτερον επικουρίας εις την Πύλον, και συγχρόνως προσεκάλεσαν την μοίραν των εξήντα πλοίων που ήσαν εις την Κέρκυραν. Τα πλοία αυτά, αφού μετεφέρθησαν συρόμενα δια του Ισθμού της Λευκάδος και διέφυγαν την προσοχήν της μοίρας του Αθηναϊκού στόλου, που είχε φθάσει εις την Ζάκυνθον, κατέπλευσαν εις Πύλον, όπου είχεν ήδη συγκεντρωθή και ο στρατός της ξηράς. Αλλ' ο Δημοσθένης επρόφθασε, πριν ακόμη καταπλεύση η Πελοποννησιακή μοίρα του στόλου, να στείλη ασφαλώς δύο πλοία εις Ζάκυνθον, δια να ειδοποιήση τον Ευρυμέδοντα και την μοίραν του Αθηναϊκού στόλου ότι πρέπει να έλθη κατεπειγόντως, διότι η Πύλος εκινδύνευεν. Αλλ' ενώ η ειρημένη μοίρα έπλεεν εσπευσμένως εις βοήθειαν του Δημοσθένους, σύμφωνα με την πρόσκλησίν του, οι Λακεδαιμόνιοι ητοιμάζοντο να επιτεθούν εναντίον του τείχους από ξηράς συγχρόνως και από θαλάσσης, διότι ήλπιζαν να κυριεύσουν ευκόλως οχύρωμα, το οποίον είχε κατασκευασθή εσπευσμένως και είχεν ολιγάριθμον φρουράν. Επειδή όμως επερίμεναν ότι και η μοίρα του Αθηναϊκού στόλου θα φθάση από την Ζάκυνθον προς βοήθειαν της Πύλου, εσχεδίαζαν να φράξουν τα στόμια του λιμένος, δια να μην ημπορέσουν να τον καταστήσουν ορμητήριον των Αθηναίων, εις περίστασιν που δεν θα κατώρθωναν τυχόν να καταλάβουν την Πύλον προ του κατάπλου της. Το φράξιμον των στομίων ήτο εύκολον, διότι η νήσος Σφακτηρία, η οποία εκτείνεται κατά μήκος της ακτής και πολύ πλησίον της, καθιστά όχι μόνον τον λιμένα ασφαλή, αλλά και τα στόμιά του στενά. Από το ένα στόμιον, το απέναντι της Πύλου και του Αθηναϊκού οχυρώματος, δύο μόνον πλοία ημπορούν να περάσουν συγχρόνως, ενώ από το δεύτερον, το απέναντι του άλλου μέρους της ξηράς, οκτώ ή εννέα. Ήτο προς τούτοις σκεπασμένη από δάσος και καθό ακατοίκητος δεν είχε δρόμους. Το μάκρος της είναι έως δέκα πέντε στάδια, επάνω κάτω. Οι Λακεδαιμόνιοι λοιπόν εσχεδίαζαν να κλείσουν τα στόμια με πλοία, κολλητά το ένα με το άλλο και με τας πρώρας εστραμμένας προς την θάλασσαν. Επειδή, εξ άλλου, εφοβούντο μήπως η Σφακτηρία χρησιμοποιηθή εναντίον των ως ορμητήριον δια τας εχθροπραξίας, απεβίβασαν εκεί μερικούς οπλίτας και ετοποθέτησαν συγχρόνως άλλους κατά μήκος της απέναντι ακτής. Διότι κατ' αυτόν τον τρόπον ελογάριαζαν, ότι και η νήσος θα ήτο απρόσιτος εις τους Αθηναίους, αλλά και η ξηρά, η οποία άλλωστε δεν είχε μέρος που να ημπορή κανείς ν' αποβιβασθή. (Καθόσον, εκτός του στομίου του λυμένος, τα παράλια της ιδίας της Πύλου προς το μέρος του πελάγους είναι αλίμενα, και δεν θα είχαν που να εγκαταστήσουν ορμητήριον δια να βοηθήσουν τους ιδικούς των). Επομένως οι Λακεδαιμόνιοι, χωρίς να εκτεθούν εις τον κίνδυνον ναυμαχίας, θα κατώρθωναν πιθανώς να εκπολιορκήσουν την θέσιν, η οποία είχε καταληφθή με ανεπαρκείς προετοιμασίας και εστερείτο τρόφιμα. Ευθύς, τωόντι, ως κατέληξαν εις τα συμπεράσματα αυτά, απεβίβασαν εις την νήσον τους οπλίτας, κληρώσαντες αυτούς από όλους τους λόχους. Και είχαν περάσει και άλλοι προτήτερα, αλλάζοντες εκ περιτροπής. Αλλ' οι τελευταίοι

αποβιβασθέντες, οι οποίοι και απεκλείσθησαν εκεί, ήσαν τετρακόσιοι είκοσι, και χωριστά οι Είλωτες υπηρέται των. Αρχηγός δ' αυτών ήτο ο Επιτάδας, υιός του Μολόβρου.

9. Οι Αθηναίοι παρασκευάζονται να αποκρούσουν τους Λακεδαιμονίους

Ο Δημοσθένης, βλέπων ότι οι Λακεδαιμόνιοι ητοιμάζοντο να επιτεθούν δια ξηράς συγχρόνως και δια θαλάσσης, παρεσκευάζετο και αυτός. Έσυρε τα τρία πλοία που του έμεναν κάτω από το οχύρωμα και τα περιέβαλεν εκεί δια χαρακώματος. Επήρε τους ναύτας από τα πλοία και τους ώπλισε με ασπίδας κατωτέρας ποιότητος, τας περισσοτέρας από πλεγμένους κλάδους λυγαριάς, διότι εις τόπον ακατοίκητον δεν ήτο δυνατόν να προμηθευθούν όπλα, αλλά και αυτά ακόμη που είχαν τα είχαν πάρει από δύο πειρατικά πλοία, το ένα τριαντάκωπον και το άλλο ελαφρόν ακάτιον, τα οποία ανήκαν εις τους Μεσσηνίους που έτυχε να φθάσουν και από τους οποίους συνεκεντρώθησαν σαράντα περίπου οπλίται, τους οποίους ο Δημοσθένης εχρησιμοποίησε μαζί με τους άλλους που είχεν. Ετοποθέτησεν ακολούθως τους περισσοτέρους στρατιώτας του, τόσον τους αόπλους όσον και τους οπλισμένους, εις το απέναντι της στερεάς μέρος του οχυρώματος, το οποίον ήτο ισχυρότερον και καλύτερα ωχυρωμένον, και τους διέταξε ν' αποκρούσουν τον στρατόν της ξηράς, εάν τους επιτεθή. Ο ίδιος, εξ άλλου, εκλέξας από όλον τον στρατόν εξήντα οπλίτας και ολίγους τοξότας, εξήλθε μετ' αυτών από το τείχος προς την θάλασσαν, εις μέρος όπου προ πάντων υπέθετεν ότι ο εχθρός θα επεχείρει απόβασιν. Το μέρος αυτό ήτο αληθώς δύσβατον και πετρώδες και ανοικτόν προς το πέλαγος, αλλ' επειδή το Αθηναϊκόν τείχος ήτο προς το ίδιον μέρος πολύ αδύνατον, επίστευεν ότι οι Πελοποννήσιοι θα παρασυρθούν να επιχειρήσουν εκεί την απόβασιν. Διότι οι Αθηναίοι, επειδή δεν επίστευαν ποτέ ότι θα νικηθούν κατά θάλασσαν, δεν ωχύρωσαν δυνατά το μέρος τούτο, και ο Δημοσθένης αντελαμβάνετο, ότι αν οι Λακεδαιμόνιοι κατώρθωναν ν' αποβιβασθούν εκεί δια της βίας, θα τους ήτο εύκολον να κυριεύσουν την θέσιν. Εις το μέρος λοιπόν αυτό επροχώρησεν όσον ημπορούσε πλησιέστερα προς την θάλασσαν και παρέταξε τους οπλίτας του, δια να εμποδίση, ει δυνατόν, την απόβασιν. Και δια να εξυψώση το φρόνημά των, τους απηύθυνε τους επομένους προτρεπτικούς λόγους:

10. Λόγος του στρατηγού Δημοσθένους προς τους στρατιώτας του

"Στρατιώται, όσοι απεφασίσατε να συμμερισθήτε μαζί μου τον κίνδυνον αυτόν, εις περίστασιν τόσον κρίσιμον, καθώς η παρούσα, κανείς από σας ας μη θελήση να φανή έξυπνος, υπολογίζων με ακρίβειαν όλην την έκτασιν του κινδύνου που μας περιστοιχίζει. Οφείλει τουναντίον καθείς εμπνεόμενος μάλλον από ευέλπιδα απερισκεψίαν, γεμάτος από ελπίδα και θέτων κατά μέρος κάθε ενδοιασμόν, ν' αντιμετωπίση τον εχθρόν, με την πεποίθησιν ότι θα εξέλθη θριαμβεύων και από τους κινδύνους αυτούς. Διότι εις περιστάσεις καθώς η παρούσα, όπου δεν επιτρέπεται εκλογή, κάθε υπολογισμός είναι μάταιος και εκείνο που χρειάζεται προ πάντων είναι η ταχίστη αντιμετώπισις του κινδύνου. Αλλ' εγώ βλέπω ότι και αι περισσότεραι πιθανότητες είναι με το μέρος μας, εάν μόνον αποφασίσωμεν να σταθώμεν ακλόνητοι και να μη θυσιάσωμεν τα πλεονεκτήματα που έχομεν, καταπληττόμενοι από την αριθμητικήν του εχθρού υπεροχήν. Διότι και το δυσπρόσιτον της θέσεως νομίζω ότι είναι εις όφελός μας, καθόσον εάν σταθώμεν ακλόνητοι, αυξάνει η δύναμίς μας, ενώ άπαξ υποχωρήσωμεν, και μολονότι η θέσις είναι δύσβατος, θ' αποβή ευπρόσιτος εις τον εχθρόν, καθόσον κανείς δεν θα αντετάσσετο εναντίον του. Και αν ακόμη ημπορούσεν ακολούθως να πιεσθή από ημάς, θ' απέβαινε φοβερώτερος, αφού δεν θα ήτο εύκολος εις αυτόν η υποχώρησις. Διότι, εφόσον είναι ακόμη επάνω εις τα πλοία, η απόκρουσίς του είναι πολύ εύκολος, άμα όμως άπαξ αποβιβασθή, είναι εις ίσην απέναντί μας θέσιν. Και την αριθμητικήν του υπεροχήν δεν πρέπει να φοβούμεθα πολύ. Διότι, όσον πολλοί και αν είναι, θα υποχρεωθούν να πολεμήσουν κατά μικρά αποσπάσματα, λόγω της δυσκολίας της προσορμίσεως. Ούτε έχομεν ν' αντιμετωπίσωμεν στρατόν επί της ξηράς, ο οποίος μάχεται υπό ομοίας με ημάς περιστάσεις, είναι όμως αριθμητικώς ανώτερος, αλλά στρατόν, που μάχεται από το κατάστρωμα πλοίων, τα οποία έχουν ανάγκην πολλών ευνοϊκών περιστάσεων μέσα εις

την θάλασσαν. Ώστε θεωρώ ότι τα μειονεκτήματά των ισοφαρίζουν τον μικρόν αριθμόν μας. Από σας, οι οποίοι είσθε Αθηναίοι και γνωρίζετε εκ πρακτικής πείρας τί σημαίνει ναυτική απόβασις ενώπιον εχθρού, και ότι δεν ημπορεί να εκβιασθή, εφόσον εκείνος είναι αποφασισμένος ν' αντισταθή και δεν υποχωρήση από τον φόβον του κρότου της κωπηλασίας και την απειλητικήν θέαν των ορμητικώς προσεγγιζόντων πλοίων - από σας ήλθε τώρα η ώρα ν' απαιτήσω να σταθήτε ακλόνητοι, εμποδίζοντες τον εχθρόν να πατήση το πόδι του εις την παραλίαν, και να σώσετε και εαυτούς και την θέσιν αυτήν".

3. Απόσπασμα από Βιβλίο Η':

Έτος 19ον : 413 - 412 π.Χ. (1-6)

1. Οι Αθηναίοι μετά την αναγγελίαν της καταστροφής αποφασίζουν να παρασκευασθούν διά την συνέχισιν του αγώνος

Όταν αι εκ Σικελίας ειδήσεις έφθασαν εις τας Αθήνας, επί πολύν χρόνον εδυσπίστουν εις το μέγεθος της πανωλεθρίας, παρ' όλας τας θετικάς πληροφορίας των πλέον αξιοπίστων στρατιωτών που είχαν διαφύγει από το θέατρον της καταστροφής. Αλλ' όταν εβεβαιώθησαν περί τούτου εμαίνοντο κατά των ρητόρων, οι οποίοι τους είχαν εξωθήσει εις την εκστρατείαν, ως να μη την είχαν ψηφίσει οι ίδιοι, και συγχρόνως ηγανάκτουν εναντίον των χρησμολόγων και των μάντεων και όλων εκείνων, οι οποίοι διά των προφητειών των είχαν διεγείρει τότε την ελπίδα κατακτήσεως της Σικελίας. Προς όλα τα σημεία, μόνον αφορμάς βαθυτάτης λύπης διέβλεπαν και είχαν καταληφθή, ως εκ της επελθούσης καταστροφής, από μέγιστον αληθώς φόβον και κατάπληξιν. Διότι δεν τους κατέθλιβαν μόνον αι ατομικαί των απώλειαι και όσας υπέστη η πόλις, απωλέσασα τόσον πλήθος οπλιτών και ιππέων και το άνθος της νεολαίας της, διά την οποίαν δεν είχαν υπολειφθή πλέον αντικαταστάται. Αλλά συγχρόνως, βλέποντες ανεπαρκή πλοία εις τους νεωσοίκους των, το δημόσιον ταμείον κενόν, έλλειψιν τεχνικού προσωπικού διά τον στόλον, απηλπίζοντο, ότι ημπορούσαν την φοράν αυτήν να σωθούν, και συγχρόνως εφαντάζοντο, ότι οι εκ Σικελίας εχθροί των, μετά την μεγάλην μάλιστα νίκην των, θα πλεύσουν αμέσως με τον στόλον των εναντίον του Πειραιώς, και ότι εκ της κυρίως Ελλάδος τοιούτοι, των οποίων αι πολεμικαί παρασκευαί είχαν γενικώς διπλασιασθή, θα επετίθεντο ήδη κατ' αυτών διά ξηράς και διά θαλάσσης, με όλας των τας δυνάμεις, βοηθούμενοι και από τους ιδίους των υπηκόους, οι οποίοι θ' απεστάτουν απ' αυτούς. Παρ' όλα ταύτα, απεφάσισαν και με τα μέσα που είχαν να μη υποκύψουν, αλλά και στόλον να παρασκευάσουν, προμηθευόμενοι από όπου ημπορέσουν ξυλείαν και χρήματα, και τους συμμάχους να συγκρατήσουν διά σταθεράς χειρός, και προ πάντων την Εύβοιαν, και τας δαπάνας της πόλεως να περιορίσουν δι' οικονομιών και να εκλέξουν συμβούλιον εκ πρεσβυτέρων, οι οποίοι, διασκεπτόμενοι, θα εισηγούνται προς τον λαόν τα εκάστοτε αναγκαία μέτρα. Ο φόβος της στιγμής, όπως συνήθως συμβαίνει εις τας δημοκρατίας, τους διέθεσε προς διαγωγήν γενικώς σώφρονα. Αι αποφάσεις αύται ετέθησαν εις πλήρη εφαρμογήν, και το θέρος ετελείωσεν.

2. Αι διαθέσεις των άλλων πολιτειών έναντι των Αθηναίων και των Λακεδαιμονίων

Ως εκ της μεγάλης καταστροφής των Αθηναίων εις την Σικελίαν, ολόκληρος η Ελλάς συνεταράχθη, κατά τον επακολουθήσαντα χειμώνα. Οι ουδέτεροι ήσαν πεπεισμένοι, ότι και απρόσκλητοι ακόμη οφείλουν να εγκαταλείψουν την μέχρι τούδε ουδετερότητα των και επιτεθούν εξ ιδίας πρωτοβουλίας κατά των Αθηναίων, διότι καθείς απ' αυτούς επίστευεν ότι, αν ούτοι επετύγχαναν εις την Σικελίαν, θα επετίθεντο και κατ' αυτών και συγχρόνως, ότι ο πόλεμος του λοιπού θα είναι σύντομος, και ότι τιμητικόν δι' αυτούς θα ήτο να μετάσχουν αυτού. Οι σύμμαχοι, εξ άλλου, των Λακεδαιμονίων ενεπνέοντο περισσότερον παρά πριν από τον κοινόν πόθον ν' απαλλαγούν ταχέως των μεγάλων ταλαιπωριών του πολέμου. Αλλ' οι υπήκοοι προ πάντων των Αθηναίων εδείκνυαν μεγάλην επιθυμίαν, όπως αποτινάξουν την κυριαρχίαν των, και αν ακόμη αι δυνάμεις των, ορθώς εκτιμώμεναι, δεν ήσαν επαρκείς εις τούτο, διότι εις τας κρίσεις των παρεσύροντο από τον επαναστατικόν οργασμόν και δεν ήθελαν να παραδεχθούν καν,

ότι οι Αθηναίοι ήτο ενδεχόμενον να ανθέξουν κατά το προσεχές θέρος. Πάντα ταύτα ήσαν ενθαρρυντικώτατα διά τους Λακεδαιμονίους και προ πάντων η προσδοκία, ότι οι εκ Σικελίας σύμμαχοι των, προσαποκτήσαντες ήδη εκ της ανάγκης των περιστάσεων και στόλον, έμελλαν να έλθουν προς ενίσχυσιν των, με μεγάλας δυνάμεις κατά τας αρχάς της ανοίξεως. Και επειδή εξ όλων των σημείων εμειδία προς αυτούς η ελπίς, απεφάσισαν να συνεχίσουν τον πόλεμον μετ' εντάσεως, σκεπτόμενοι, ότι μετά το αίσιον αυτού τέρμα και από τοιούτους κινδύνους θ' απαλλαγούν του λοιπού, οποίοι θα τους ηπείλουν, εάν οι Αθηναίοι κατώρθωναν να προσθέσουν εις τους πόρους των και τους πόρους της Σικελίας, και θα εξασφαλίσουν δι' εαυτούς την ηγεσίαν της Ελλάδος, μετά την κατάλυσιν της ηγεμονίας των Αθηνών.

3. Οι Λακεδαιμόνιοι ζητούν από τους συμμάχους των νέους εξοπλισμούς

Ως εκ τούτου, ο βασιλεύς αυτών Άγις, εκκινήσας αμέσως, διαρκούντος του χειμώνος, εκ της Δεκελείας, επί κεφαλής μέρους του στρατού, εισέπραξε παρά των συμμάχων χρηματικάς εισφοράς διά τον εξοπλισμόν του στόλου. Διευθυνθείς ακολούθως προς τον Μαλιακόν κόλπον αφήρεσεν από τους Οιταίους, λόγω παλαιάς έχθρας, το πλείστον των κτηνών των, προς απόδοσιν των οποίων τους υπεχρέωσε να καταβάλουν λύτρα. Υπεχρέωσεν επίσης τους Αχαιούς της Φθιώτιδος και τους άλλους εις τα μέρη ταύτα υπηκόους των Θεσσαλών, παρά την θέλησιν και τας διαμαρτυρίας των τελευταίων τούτων, να καταβάλουν χρήματα και δώσουν ομήρους, τους οποίους ετοποθέτησε προς φύλαξιν εις την Κόρινθον, και προσεπάθησε να επιτύχη την προσχώρησίν των εις την συμμαχίαν. Η κυβέρνησις, εξ άλλου, των Λακεδαιμονίων επέβαλεν εις τας διαφόρους συμμάχους πόλεις την κατασκευήν εκατόν πολεμικών πλοίων, προσδιορίσασα δι' εαυτούς μεν και τους Βοιωτούς την κατασκευήν ανά είκοσι πέντε πλοίων, διά τους Φωκείς και Λοκρούς δέκα πέντε, διά τους Κορινθίους δέκα πέντε, διά τους Αρκάδας και Πελληνείς και Σικυωνίους δέκα, διά τους Μεγαρείς και Τροιζηνίους και Επιδαυρίους και Ερμιονείς δέκα. Και προέβαιναν συγχρόνως εις όλας τας άλλας παρασκευάς, όπως συνεχίσουν τον πόλεμον, μόλις θα ήρχιζεν η άνοιξις.

4. Οι Αθηναίοι κατασκευάζουν νέα πλοία

Και οι Αθηναίοι, διαρκούντος του χειμώνος, ησχολούντο εις τας αποφασισθείσας παρασκευάς. Προμηθευθέντες ξυλείαν, εναυπήγουν πλοία, ωχύρωσαν το Σούνιον, όπως εξασφαλίσουν τον περίπλουν αυτού εις τα πλοία που τους μετέφεραν σίτον, εγκατέλειψαν το οχύρωμα, το οποίον είχαν κατασκευάσει εις την Λακωνικήν παραλίαν, ότε έπλεαν προς την Σικελίαν, και περιώρισαν τας δαπανάς των διά της αποκοπής όλων, όσαι εθεωρήθησαν περιτταί, και προ πάντων επέστησαν την προσοχήν των, όπως προλάβουν αποστασίαν των συμμάχων των.

5. Ο Άγις βοηθεί τους Ευβοείς και τους Λεσβίους εις την αποστασίαν των από τους Αθηναίους

Διαρκούντος του χειμώνος, ενώ αμφότεροι ησχολούντο εις τας παρασκευάς ταύτας μετά τόσου ζήλου, πού θα ενόμιζε κανείς, ότι τότε πρώτον παρεσκευάζοντο διά τον πόλεμον, πρώτοι οι Ευβοείς έστειλαν προς τον Άγιν πρέσβεις, όπως διαπραγματευθούν μετ' αυτού τα της αποστασίας των από τους Αθηναίους. Ο Άγις, δεχθείς τας προτάσεις των, έφερεν από την Σπάρτην, όπως τους αναθέση την στρατιωτικήν διοίκησιν της Ευβοίας, τον υιόν του Σθενελάδου Αλκαμένη και τον Μέλανθον, οι οποίοι έφθασαν, επί κεφαλής τριακοσίων περίπου Νεοδαμωδών. Αλλ' ενώ ητοίμαζε τα της εκεί διαβάσεως των, έφθασαν και Λεσβίοι, θέλοντες και αυτοί ν' αποστατήσουν. Επειδή δε υπεστηρίζοντο ούτοι υπό των Βοιωτών, κατεπείσθη ο Άγις να αναστείλη τας ενεργείας του, όσον αφορά την Εύβοιαν, και να βοηθήση τους Λεσβίους, όπως ετοιμάσουν την επανάστασίν των. Προς τούτο έδωσεν εις αυτούς ως αρμοστήν τον Αλκαμένη, τον οποίον προώριζε διά την Εύβοιαν, και τους υπεσχέθη δέκα πλοία αυτός και άλλα δέκα οι Βοιωτοί. Εις τας αποφάσεις ταύτας προέβη ο Άγις εξ ιδίας πρωτοβουλίας και χωρίς να ζητήση την συγκατάθεσιν της κυβερνήσεως του. Διότι εφόσον χρόνον έμενεν εις την Δεκέλειαν, επί κεφαλής του στρατού του, είχε το δικαίωμα ν' αποστέλλη στρατόν οπουδήποτε ήθελε, και

να στρατολογή τοιούτον και καταναγκαστικάς εισφοράς να επιβάλλη. Και ημπορεί κανείς να είπη ότι κατά το διάστημα τούτο οι σύμμαχοι υπήκουαν εις αυτόν περισσότερον παρά εις την κυβέρνησιν του. Διότι ημπορούσε να παρουσιασθή παντού επί κεφαλής στρατιωτικής δυνάμεως και να εμπνεύση τον σεβασμόν και τον φόβον.
Αλλ' οι Χίοι απευθύνονται προς την Σπάρτην επιθυμούντες να αποστατήσουν από τας Αθήνας
ενώ ο Άγις παρείχε την συνδρομήν του εις τους Λεσβίους, οι Χίοι και οι Ερυθραίοι, οι όποιοι ήσαν επίσης έτοιμοι όπως αποστατήσουν, απηυθύνθησαν εις την Λακεδαίμονα και όχι προς αυτόν. Συγχρόνως με αυτούς, ήλθε και απεσταλμένος του Τισσαφέρνους, ο οποίος ήτο διωρισμένος υπό του βασιλέως Δαρείου, υιού του Αρταξέρξου, σατράπης της Μικρασιατικής παραλίας. Διότι και ο Τισσαφέρνης, επεκαλείτο
την Ο Τισσαφέρνης ζητεί από τους Λακεδαιμονίους βοήθειαν προς είσπραξιν φόρων από πόλεις της Μικράς Ασίας
βοήθειαν των Λακεδαιμονίων, αναλαμβάνων την τροφοδοσίαν της αποσταλησομένης δυνάμεως, λόγω του ότι προ μικρού ακριβώς είχεν υποχρεωθή υπό του Βασιλέως να καταβάλη τους φόρους, τους οποίους είχε καθυστερήσει, διότι δεν ηδύνατο να τους εισπράξη από τας Ελληνικάς πόλεις της σατραπείας του, χάρις εις τους Αθηναίους. Ενόμιζεν, ως εκ τούτου, ότι αν ηδύνατο να εξασθενίση τους Αθηναίους, θα εισέπραττεν ευκολώτερα τους φόρους, και συγχρόνως ότι θα καθίστα τους Λακεδαιμονίους συμμάχους του Βασιλέως και ότι θα κατώρθωνε να εκτελέση την διαταγήν του Βασιλέως, όπως συλλάβη ζώντα ή φονεύση τον νόθον υιόν του Πισσούθνου, Αμόργην, ο οποίος είχεν επαναστατήσει εις την Καρίαν. Οι Χίοι λοιπόν και ο Τισσαφέρνης συνειργάζοντο, προς επιτυχίαν του αυτού πράγματος.
6. Ο Φαρνάβαζος εζήτησε από τους Σπαρτιάτας να τον υποστηρίξουν διά να επιτύχη την αποστασίαν από τους Αθηναίους Ελληνικών πόλεων της σατραπείας του
Αλλά κατά τον αυτόν περίπου χρόνον, ο Καλλίγειτος, υιός του Λαοφώντος, Μεγαρεύς, και ο Τιμαγόρας, υιός του Αθηναγόρου, Κυζικηνός, εξόριστοι αμφότεροι από τας πατρίδας των και ζώντες εις την αυλήν του Φαρναβάζου, υιού του Φαρνάκου, έφθασαν εις την Λακεδαίμονα αποσταλέντες υπό του Φαρναβάζου, όπως επιτύχουν την αποστολήν στόλου εις τον Ελλήσποντον. Διότι και ούτος επεδίωκε, καθώς και ο Τισσαφέρνης, όπως, εάν δυνηθή, αποστατήση, χάριν ασφαλεστέρας εισπράξεως των φόρων, τας Ελληνικάς πόλεις της σατραπείας του από τους Αθηναίους και ήθελεν, όπως δι' αυτού επιτευχθή η προς τον βασιλέα συμμαχία των Λακεδαιμονίων. Οι απεσταλμένοι του Φαρναβάζου και του Τισσαφέρνους ενήργουν χωριστά, οι μεν από τους δε, προς επιτυχίαν της αποστολής των, και ζωηρά ανεπτύχθη άμιλλα, διότι εζήτουν να πείσουν τους Λακεδαιμονίους, οι μεν όπως στείλουν στόλον και στρατόν εις την Ιωνίαν και την Χίον, οι δε όπως προτιμηθή η αποστολή αυτών εις τον Ελλήσποντον. Οι Λακεδαιμόνιοι, εν οι Λακεδαιμόνιοι ευνοούν τους Χίους και τον Τισσαφέρνη τούτοις, ήσαν ασυγκρίτως ευνοϊκώτερα διατεθειμένοι προς τας προτάσεις των Χίων και του Τισσαφέρνους. Διότι τους τελευταίους υπεστήριζε και ο Αλκιβιάδης, ο οποίος ήτο μεγάλος πατρικός φίλος του εφόρου Ενδίου, και η εισαγωγή του Λακωνικής πηγής ονόματος του Αλκιβιάδου εις την οικογένειάν του ωφείλετο εις την φιλίαν αυτού, φέροντος το όνομα «Ένδιος, υιός του Αλκιβιάδου». Οι Λακεδαιμόνιοι όμως έστειλαν προηγουμένως εις την Χίον τον περίοικον Φρύνιν, όπως εξετάση επιτοπίως και αναφέρη εάν πράγματι έχουν όσα πλοία ισχυρίζοντο και εάν γενικώς η δύναμις της πόλεως ανταποκρίνεται εις την φήμην της. Επειδή δε ούτος εβεβαίωσε την αλήθειαν των όσων ήκουαν, συνωμολόγησαν αμέσως συμμαχίαν προς τους Χίους και τους Ερυθραίους και εψήφισαν την προς αυτούς αποστολήν μοίρας στόλου σαράντα πλοίων, καθόσον υπήρχαν ήδη εκεί, κατά τας πληροφορίας των Χίων, όχι ολιγώτερα των εξήντα πλοίων. Εκ των σαράντα τούτων πλοίων επρόκειτο να στείλουν αυτοί κατ' αρχάς δέκα, υπό την αρχηγίαν του ναυάρχου των Μελαγχρίδου. Αλλ' ένεκα επισυμβάντος σεισμού, αντικατέστησαν τον Μελαγχρίδαν διά του Χαλκιδέως και αντί των δέκα πλοίων ητοίμαζαν πέντε, τα οποία εξήρτυαν εις την

Λακωνικήν. Εν τω μεταξύ, ο χειμών έφθανεν εις το τέλος του και συγχρόνως ετελείωνε το δέκατον έννατον έτος του πολέμου, του οποίου την ιστορίαν έγραψεν ο Θουκυδίδης.

4. Απόσπασμα από Βιβλίο Η':

Έτος 20ον : 412 - 411 π.Χ. (7-60)

7. Οι Λακεδαιμόνιοι ετοιμάζονται να βοηθήσουν τους Χίους εις την αποστασίαν των

Αρχομένου του επομένου θέρους, οι Χίοι εβιάζοντο να επιτύχουν την αποστολήν των πλοίων, διότι εφοβούντο, μήπως οι Αθηναίοι μάθουν τα τεκταινόμενα (καθόσον αι συνεννοήσεις διεξήγοντο κρυφίως απ' αυτούς). Ως εκ τούτου, οι Λακεδαιμόνιοι έστειλαν εις την Κόρινθον τρεις Σπαρτιάτας, διά να φροντίσουν να σύρουν και μεταφέρουν τα πλοία άνωθεν του Ισθμού εις την προς τας Αθήνας θάλασσαν (τον Σαρωνικόν κόλπον), και διατάξουν να πλεύσουν όλα εις την Χίον, περιλαμβανομένων και εκείνων, τα οποία ο Άγις ητοίμαζε διά την Λέσβον. Ο όλος αριθμός των συμμαχικών πλοίων, τα οποία ευρίσκοντο τότε εις τον Ισθμόν, ανήρχετο εις τριάντα εννέα.

8. Ο Καλλίγειτος και ο Τιμαγόρας, αντιπροσωπεύοντες τον Φαρνάβαζον, ηρνήθησαν να συμφωνήσουν με τους άλλους διά την εκστρατείαν της Χίου, και δεν έδωσαν δι' αυτήν τα χρήματα, με τα οποία είχαν έλθει, ανερχόμενα εις είκοσι πέντε τάλαντα, αλλ' επροτίθεντο να εκπλεύσουν βραδύτερον εις χωριστήν εκστρατείαν. Ο Άγις, εξ άλλου, βλέπων τους Λακεδαιμονίους προθυμότερους να διευθυνθούν κατά πρώτον εις την Χίον, συνετάχθη και αυτός με την γνώμην ταύτην. Εις συμβούλιον των συμμάχων, συγκροτηθέν εις την Κόρινθον, απεφασίσθη να πλεύσουν πρώτον εις την Χίον, υπό την αρχηγίαν του Χαλκιδέως, ο οποίος εξήρτυε τα πέντε πλοία εις την Λακωνικήν, έπειτα εις την Λέσβον, υπό την αρχηγίαν του Αλκαμένους, τον οποίον και ο Άγις επροτίθετο εξ αρχής τα στείλη εκεί, και τελευταίον εις τον Ελλήσποντον. (Διά την τελευταίαν ταύτην εκστρατείαν, αρχηγός είχε ταχθή ο Κλέαρχος, υιός του Ραμφίου). Συγχρόνως απεφασίσθη να μεταφέρουν υπεράνω του Ισθμού πρώτον τα ήμιση από τα πλοία και να εκπλεύσουν ταύτα αμέσως, όπως η προσοχή των Αθηναίων διασπασθή μεταξύ τούτων και εκείνων, τα οποία έμελλαν να μεταφερθούν διά του Ισθμού ακολούθως. Διότι, επειδή η δύναμις των Αθηναίων είχεν εκπέσει εις την εκτίμησιν των, καθόσον δεν ενεφανίζετο πουθενά στόλος αυτών άξιος λόγου, ητοιμάζοντο να εκτελέσουν τον προς την Χίον πλουν φανερά. Η απόφασις αυτών εξετελέσθη αμέσως και ακριβώς, διακομισθέντων είκοσι και ενός πλοίων υπεράνω του Ισθμού.

9. Οι Χίοι κατόπιν επεμβάσεως των Αθηναίων στέλλουν προς αυτούς βοήθειαν αρνούμενοι κατηγορίαν περί αποστασίας

Αλλ' ενώ οι άλλοι σύμμαχοι επέσπευδαν τον έκπλουν, οι Κορίνθιοι δεν είχαν καμμίαν όρεξιν να εκπλεύσουν μετά των άλλων, πριν περατωθούν οι αγώνες των Ισθμίων, τους οποίους εώρταζαν τότε. Ο Άγις, εν τούτοις, εδήλωσε προς αυτούς, ότι δεν εννοεί βέβαια να παραβιάσουν την εκεχειρίαν, η οποία συνδέεται με τους αγώνας των Ισθμίων, αλλ' ότι είναι έτοιμος, ν' αναλάβη την εκστρατείαν εις ίδιον αυτού όνομα. Αλλ' επειδή οι Κορίνθιοι απέκρουαν την λύσιν ταύτην και επήρχετο χρονοτριβή, ήρχισαν οι Αθηναίοι αντιλαμβανόμενοι τας ενεργείας των Χίων, και έστειλαν τον Αριστοκράτη, ένα εκ των στρατηγών, όπως ζητήση παρ' αυτών εξηγήσεις. Και επειδή οι Χίοι ηρνούντο την κατηγορίαν, εζήτησεν από αυτούς, προς απόδειξιν της πίστεώς των, να στείλουν εις τας Αθήνας πλοία διά τον συμμαχικόν στόλον. Και υπεχρεώθησαν ούτοι να στείλουν επτά, διότι οι μεν πολλοί Χίοι ηγνόουν τα τεκταινόμενα, οι δ' ολιγαρχικοί, οι οποίοι, μετείχαν της συνωμοσίας, δεν ήθελαν να εκτεθούν επί του παρόντος εις την εχθρότητα του πλήθους, πριν εξασφαλίσουν τα νώτα των, και ως εκ της μακράς καθυστερήσεως των Πελοποννησίων, δεν υπελόγιζαν πλέον εις την άφιξιν των.

10. Οι Αθηναίοι εμποδίζουν Πελοποννησιακήν μοίραν να βοηθήση τους Χίους προς αποστασίαν

Εν τω μεταξύ, εωρτάζοντο οι αγώνες των Ισθμίων, και επειδή είχε προκηρυχθή επισήμως υπό των Κορινθίων η ιερά εκεχειρία, οι Αθηναίοι έστειλαν αντιπροσώπους των

εις αυτούς, και τούτο υπήρξεν ευκαιρία, όπως γίνουν μάλλον κατάδηλα εις αυτούς τα τεκταινόμενα υπό των Χίων. Μετά την επιστροφήν των αντιπροσώπων των, οι Αθηναίοι ήρχισαν να λαμβάνουν μέτρα, όπως μη δυνηθούν να εκπλεύσουν πλοία από τας Κεγχρεάς, χωρίς να τα αντιληφθούν. Μετά το πέρας της εορτής, οι Πελοποννήσιοι εξέπλευσαν με είκοσι εν πλοία, υπό την αρχηγίαν του Αλκαμένους, κατευθυνόμενα εις Χίον. Οι Αθηναίοι έπλευσαν εις συνάντησίν των με ίσον κατ' αρχάς αριθμόν πλοίων και προσεπάθουν να τους παρασύρουν προς την ανοικτήν θάλασσαν. Επειδή όμως οι Πελοποννήσιοι δεν τους ηκολούθησαν επί πολύ, αλλ' εστράφησαν προς τα οπίσω, απεσύρθησαν ομοίως και οι Αθηναίοι, διότι εκ των είκοσι ενός πλοίων της μοίρας των, τα επτά ήσαν Χιακά και δεν είχαν εις αυτά εμπιστοσύνην. Ακολούθως όμως, εξοπλίσαντες και άλλα πλοία, ηύξησαν την δύναμιν της μοίρας των εις τριάντα επτά πλοία, με τα οποία κατεδίωξαν την παραπλέουσαν Πελοποννησιακήν μοίραν και την ηνάγκασαν να καταφύγη εις το Σπείραιον της Κορινθίας, λιμένα έρημον, παρά τα σύνορα της Επιδαυρίας. Οι Πελοποννήσιοι έχασαν κατά την καταδίωξιν εν πλοίον εις την ανοικτήν θάλασσαν, αλλά συγκεντρώσαντες τα λοιπά, ηγκυροβόλησαν εντός του λιμένος. Αλλ' οι Αθηναίοι τους επετέθησαν πάλιν διά θαλάσσης με τα πλοία των και δι' αποβάσεως εις την ξηράν. Κατά την επακολουθήσασαν συμπλοκήν, η οποία επροκάλεσε πολλήν σύγχυσιν και αταξίαν, οι Αθηναίοι επροξένησαν σοβαράς ζημίας εις πλείστα εχθρικά σκάφη και εφόνευσαν τον αρχηγόν Αλκαμένη, υποστάντες και αυτοί μερικάς απωλείας εις νεκρούς.

11. Μετά το πέρας της συμπλοκής, οι Αθηναίοι άφισαν τον αναγκαίον αριθμόν πλοίων προς επιτήρησιν των εχθρικών, και ηγκυροβόλησαν με τας λοιπάς εις κάποιο νησίδιον, ευρισκόμενον εις μικράν απόστασιν, το οποίον και κατέστησαν ορμητήριον των, έστειλαν δ' εις τας Αθήνας να ζητήσουν ενισχύσεις. Διότι την επομένην ήλθαν διά ξηράς προς υπεράσπισιν των Πελοποννησιακών πλοίων και οι Κορίνθιοι και ολίγον ύστερον και οι άλλοι περίοικοι. Και βλέποντες πόσον επίπονος ήτον η φρούρησις των πλοίων εις μέρος έρημον, δεν ήξευραν τί να κάμουν. Εσκέφθησαν μάλιστα κατ' αρχάς να καύσουν τα πλοία, αλλ' έπειτα απεφάσισαν να τα σύρουν εις την παραλίαν και τα φρουρούν, στρατοπεδεύοντες εκεί, έως ότου παρουσιασθή ευκαιρία διαφυγής. Και ο Άγις, πληροφορηθείς ταύτα, έπεμψε προς αυτούς αρχηγόν τον Σπαρτιάτην Θέρμωνα. Η πρώτη είδησις, η οποία ήλθεν εις τους Λακεδαιμονίους, ήτο η του έκπλου της μοίρας εκ του Ισθμού, διότι οι έφοροι είχαν παραγγείλει εις τον Αλκαμένη να στείλη ιππέα, όπως τους ειδοποιήση περί τούτου, και εσχεδίαζαν να στείλουν ευθύς τα ιδικά των πέντε πλοία, υπό την αρχηγίαν του Χαλκιδέως, συνοδευόμενου και από τον Αλκιβιάδην. Αλλ' ενώ είχαν ήδη επιληφθή της εκτελέσεως του σχεδίου τούτου, ήλθεν η είδησις, ότι ο στόλος ηναγκάσθη να καταφύγη εις το Σπείραιον και αποθαρρυνθέντες, διότι ήρχιζαν τον Ιωνικόν πόλεμον με μίαν αποτυχίαν, απεφάσισαν όχι μόνον να μη στείλουν τα πλοία ταύτα από την Λακωνικήν, αλλά και ν' ανακαλέσουν μερικά άλλα, που είχαν εκπλεύσει προηγουμένως.

12. Ο Αλκιβιάδης πείθει τους Σπαρτιάτας να στείλουν στόλον εις Ιωνίαν, τον οποίον ακολουθεί και ο ίδιος

Μαθών ταύτα ο Αλκιβιάδης, προσεπάθει να ττείση πάλιν τον Ένδιον και τους άλλους εφόρους να μη διστάσουν να στείλουν τα πλοία, υποστηρίζων, ότι θα προφθάσουν να καταπλεύσουν πριν μάθουν οι Χίοι το ατύχημα της Πελοποννησιακής μοίρας, και ότι, όταν αυτός φθάση εις την Ιωνίαν, θα πείση ευκόλως τας πόλεις να επαναστατήσουν, εκθέτων προς αυτάς την αδυναμίαν των Αθηναίων και τον υπέρ του αγώνος ζήλον των Λακεδαιμονίων. Διότι, εκθέτων ταύτα, θα είναι πιστευτότερος από κάθε άλλον. Ο Αλκιβιάδης, ο οποίος ευρίσκετο εις προσωπικήν αντίθεσιν προς τον Άγιν, έλεγε προς τον ίδιον τον Ένδιον ιδιαιτέρως, ότι θα ήτο μεγάλη τιμή να επιτύχη αυτός την επανάστασιν της Ιωνίας και την συμμαχίαν του Βασιλέως προς τους Λακεδαιμονίους και να μη αφίση εις τον Άγιν την δόξαν τοιούτου κατορθώματος. Κατορθώσας δε να πείση τον Ένδιον και

τους άλλους εφόρους, εξέπλευσε με πέντε πλοία και τον Λακεδαιμόνιον Χαλκιδέα και ο πλους εγίνετο με μεγάλην ταχύτητα.

13. Επιτυχής επίθεσις μοίρας Αθηναϊκού στόλου εναντίον επιστρεφόντων εκ Σικελίας Σπαρτιατικών πλοίων

Κατά τον αυτόν τούτον χρόνον, επέστρεφαν εκ Σικελίας και τα δέκα εξ Πελοποννησιακά πλοία, τα οποία είχαν υπηρετήσει υπό τον Γύλιππον μέχρι τέλους του Σικελικού πολέμου. Μοίρα Αθηναϊκού στόλου εξ είκοσι επτά πλοίων, υπό την αρχηγίαν του Ιπποκλέους, υιού του Μενίππου, εντεταλμένη την κατόπτευσιν των εκ Σικελίας προερχομένων πλοίων, τα κατέλαβε περί την χώραν των Λευκαδίων και τους επροξένησε σοβαράς βλάβας, πλην ενός όμως, τα λοιπά διέφυγαν την καταδίωξιν και κατέπλευσαν εις Κόρινθον.

14. Ο Αλκιβιάδης και ο Χαλκιδεύς επιτυγχάνουν την αποστασίαν της Χίου και των Κλαζομενών από τας Αθήνας

Ο Χαλκιδεύς και ο Αλκιβιάδης συνελάμβαναν όσα πλοία συνήντων κατά τον πλουν, διά να μη γίνη ούτος προώρως γνωστός, και προσεγγίσαντες κατά πρώτον εις το Κωρύκαιον της Μικράς Ασίας απηλευθέρωσαν τους συλληφθέντας και κατόπιν προκαταρκτικής εκεί συνεννοήσεως με μερικούς εκ των Χίων, των μεμυημένων εις την συνωμοσίαν, οι οποίοι συνέστησαν εις αυτούς να καταπλεύσουν άνευ προειδοποιήσεως, έφθασαν αιφνιδίως εις την Χίον, όπου η εμφάνισίς των επροκάλεσεν έκπληξιν και τρόμον εις τον λαόν. Αλλ' οι ολιγαρχικοί είχαν προετοιμάσει τα πράγματα, ούτως ώστε κατά την αυτήν στιγμήν συνήρχετο εις συνεδρίασιν η Γερουσία, ενώπιον της οποίας ωμίλησαν ο Χαλκιδεύς και ο Αλκιβιάδης, βεβαιώσαντες, ότι και πολλά άλλα πλοία ευρίσκονται καθ' οδόν, αλλ' αποκρύψαντες τα του αποκλεισμού των Πελοποννησιακών πλοίων εις το Σπείραιον. Ούτως οι Χίοι απεκήρυξαν την συμμαχίαν των Αθηναίων και ευθύς ύστερον και οι Ερυθραίοι. Ακολούθως έπλευσαν με τρία πλοία εις τας Κλαζομενάς, τας οποίας εξήγειραν επίσης εις αποστασίαν. Αμέσως μετά τούτο, οι Κλαζομένιοι διέβησαν εις την απέναντι Μικρασιατικήν ακτήν, όπου ωχύρωσαν την Πολίχνην, διά να καταφύγουν εκεί, εις περίπτωσιν ανάγκης, εκ της νησίδος, όπου κατώκουν. Όλαι αυταί αι αποστατήσασαι πόλεις ησχολούντο εις την κατασκευήν οχυρωμάτων και προετοιμασίας διά τον πόλεμον.

15. Οι Αθηναίοι εξοπλίζουν στόλον προς αποστολήν κατά της Χίου

Εις τας Αθήνας, εν τούτοις, έφθασε ταχέως η είδησις των γεγονότων της Χίου και οι Αθηναίοι έκριναν αμέσως, ότι ο απειλών αυτούς κίνδυνος είναι μέγας και προφανής, καθόσον, μετά την προσχώρησιν της μεγαλητέρας πόλεως προς τους εχθρούς, ούτε οι λοιποί σύμμαχοι θα ήθελαν να μείνουν ήσυχοι. Ως εκ του τρόμου δε, ο οποίος τους κατέλαβε, κατήργησαν αμέσως τας ποινάς, τας απειλουμένας υπό του νόμου εναντίον εκείνου, όστις θα εισηγείτο ή θα υπέβαλλεν εις την ψήφον του λαού πρότασιν περί χρησιμοποιήσεως των χιλίων ταλάντων, τα οποία τόσον ζηλοτύπως εφύλαξαν άθικτα καθ' όλην την διάρκειαν του πολέμου, και απεφάσισαν να θέσουν χείρα επ' αυτών, διά να εξοπλίσουν σημαντικόν αριθμόν πλοίων. Συγχρόνως απεφάσισαν, όπως εκ της μοίρας του στόλου, της ενεργούσης τον αποκλεισμόν του Σπειραίου, πέμψουν από τούδε εις την Χίον τα οκτώ πλοία, τα οποία, υπό την αρχηγίαν του Στρομβιχίδου, υιού του Διοτίμου, είχαν αποσπασθή των λοιπών, προς καταδίωξιν των πλοίων του Χαλκιδέως, αλλά μη προλαβόντα αυτά, είχαν επιστρέψει, και στείλουν ολίγον ύστερον προς ενίσχυσιν άλλα δώδεκα, υπό την αρχηγίαν του Θρασυκλέους, αποσπώμενα και ταύτα εκ της μοίρας του αποκλεισμού. Απέσυραν, προς τούτοις, τα επτά Χιακά πλοία, τα οποία τους εβοήθουν εις τον αποκλεισμόν του Σπειραίου, και ελευθερώσαντες τους δούλους, όσοι επέβαιναν επ' αυτών, ενέκλεισαν τους ελεύθερους εις το δεσμωτήριον. Εξώπλισαν επίσης εσπευσμένως δέκα άλλα πλοία, τα οποία έστειλαν εις την ενεργούσαν τον αποκλεισμόν των Πελοποννησιακών πλοίων μοίραν, προς αντικατάστασιν των αποσπασθέντων απ' αυτήν πλοίων και απεφάσισαν τον εξοπλισμόν

και άλλων τριάντα. Γενικώς δ' ανέπτυξαν μεγάλην δραστηριότητα και ουδενός εφείδοντο διά την αποστολήν ενισχύσεων κατά της αποστάτιδος Χίου.

16. Οι Τήϊοι αποστατούν από τους Αθηναίους

Εν τω μεταξύ, ο Στρομβιχίδης έφθασεν εις Σάμον με τα οκτώ πλοία του, και προσλαβών εν Σαμιακόν πλοίον έσπευσεν εις την Τέων και απήτησεν από τους κατοίκους να μείνουν ήσυχοι. Αλλά και ο Χαλκιδεύς επί κεφαλής μοίρας στόλου είκοσι τριών, έπλεε κατά της Τέω, ενώ συγχρόνως ο αποβατικός στρατός των Κλαζομενών και των Ερυθραίων εβάδιζε προς την αυτήν διεύθυνσιν, κατά μήκος της ακτής. Ο Στρομβιχίδης, πληροφορηθείς εγκαίρως τας κινήσεις ταύτας, εξέπλευσεν εκ του λιμένος και ιδών, όταν έφθασεν εις την ανοικτήν θάλασσαν, ότι ο εκ Χίου ερχόμενος στόλος απετελείτο από πολλά πλοία, έφυγε προς την Σάμον, καταδιωκόμενος υπ' αυτού. Οι Τήϊοι, οι οποίοι κατ' αρχάς ηρνήθησαν να δεχθούν τον αποβατικόν στρατόν ήνοιξαν εις αυτόν τας πύλας της πόλεως των, μετά την αναχώρησιν των Αθηναίων. Ούτος επερίμεινε την επιστροφήν του Χαλκιδέως εκ της καταδιώξεως των Αθηναϊκών πλοίων, αλλ' επειδή εβράδυνε, ήρχισαν κατεδαφίζοντες εκ πρωτοβουλίας των το τείχος της πόλεως των Τηίων, το οποίον είχαν οικοδομήσει οι Αθηναίοι, προς το μέρος της ξηράς. Εις την κατεδάφισιν ήλθαν και τους εβοήθησαν μερικοί βάρβαροι, υπό την αρχηγίαν του Στάγου, υπάρχου του Τισσαφέρνους.

17. Η Μίλητος αποστατεί από τους Αθηναίους

Ο Χαλκιδεύς και ο Αλκιβιάδης, μετά την επιστροφήν εκ της μέχρι Σάμου καταδιώξεως του Στρομβιχίδου, ώπλισαν τα πληρώματα των Πελοπονησιακών πλοίων με οπλισμόν οπλίτου και τα άφισαν εις την Χίον. Αντικαταστήσαντες δε τα πληρώματα ταύτα διά Χίων και εξοπλίσαντες άλλα είκοσι Χιακά πλοία, απέπλευσαν διά την Μίλητον, όπως ωθήσουν αυτήν εις αποστασίαν. Διότι ο Αλκιβιάδης, ένεκα της φιλίας του προς τους προεστώτας της Μιλήτου, ήθελε να προσεταιρισθή αυτήν, πριν φθάσουν τα εκ της Πελοποννήσου αναμενόμενα πλοία, και κατορθώση διά της χρησιμοποιήσεως μόνης της δυνάμεως των Χίων και του Χαλκιδέως, να επιτύχη την αποστασίαν όσον το δυνατόν περισσοτέρων πόλεων, διά να κερδίση τοιουτοτρόπως την τιμήν του κατορθώματος τούτου υπέρ των Χίων, υπέρ εαυτού υπέρ του Χαλκιδέως και τέλος υπέρ του Ενδίου, σύμφωνα με την υπόσχεσιν που του είχε δώσει. Κατώρθωσαν, τωόντι, να διαφύγουν την προσοχήν του εχθρού κατά το μεγαλήτερον μέρος του πλου, και μολονότι ολίγον έλειψε να τους φθάσουν ο Στρομβιχίδης και ο Θρασυκλής, ο οποίος ακριβώς προ μικρού είχεν έλθει εξ Αθηνών με δώδεκα πλοία και ηνώθη με εκείνον προς καταδίωξιν των, επρόλαβαν και επέτυχαν την αποστασίαν της Μιλήτου. Οι Αθηναίοι έφθασαν και αυτοί, καταδιώκοντες αυτούς κατά πόδας, με δέκα εννέα πλοία, αλλ' επειδή οι Μιλήσιοι ηρνήθησαν να τους δεχθούν, ηγκυροβόλησαν εις την παρακειμένην νήσον Λάδην. Και ευθύς μετά την αποστασίαν των Μιλησίων, συνωμολογήθη διά του Τισσαφέρνους και του Χαλκιδέως η πρώτη μετά του Βασιλέως συμμαχία των Λακεδαιμονίων, έχουσα ως έξης.

18. Η πρώτη συμμαχία μεταξύ των Λακεδαιμονίων και του βασιλέως των Περσών κατά των Αθηναίων

«Οι Λακεδαιμόνιοι και οι σύμμαχοι των συνομολογούν μετά του Βασιλέως και του Τισσαφέρνους συμμαχίαν, υπό τους επομένους όρους. Όλη η χώρα και όλαι αι πόλεις, όσαι κατέχονται υπό του Βασιλέως, ή κατείχοντο υπό των προγόνων του Βασιλέως, θ' ανήκουν εις τον Βασιλέα και όσα χρήματα και άλλα πλεονεκτήματα περιήρχοντο εκ των πόλεων τούτων εις τους Αθηναίους, ο Βασιλεύς και οι Λακεδαιμόνιοι μετά των συμμάχων των, ενεργούντες από κοινού, θα τα εμποδίσουν, ώστε του λοιπού ούτε χρήματα να λαμβάνουν οι Αθηναίοι, ούτε άλλα πλεονεκτήματα.

«Τον πόλεμον κατά των Αθηναίων θα διεξαγάγουν από κοινού ο Βασιλεύς και οι Λακεδαιμόνιοι μετά των συμμάχων των, και δεν επιτρέπεται τερματισμός αυτού παρά κατόπιν κοινής συμφωνίας του Βασιλέως και των Λακεδαιμονίων μετά των συμμάχων των.

«Οποιοσδήποτε αποστατήση από τον Βασιλέα θα είναι εχθρός και των Λακεδαιμονίων και των συμμάχων των. Και ομοίως οποιοσδήποτε αποστατήση από τους Λακεδαιμονίους και τους συμμάχους των θα είναι εχθρός του Βασιλέως.»

19. Αποστασία της Λεβέδου και των Αιρών

Τοιούτον ήτο το περιεχόμενον της συμμαχίας. Ευθύς δε σχεδόν μετά την υπογραφήν αυτής, οι Χίοι, εξοπλίσαντες δέκα ακόμη πλοία, έπλευσαν εις τα Άναια, όπως πληροφορηθούν τι απέγινεν εις την Μίλητον και συγχρόνως επιτύχουν την αποστασίαν νέων πόλεων. Αλλ' επειδή ο Χαλκιδεύς τους παρήγγειλεν, ότι πρέπει να επιστρέψουν και ότι ο Αρμόγης έρχεται εκεί διά ξηράς επί κεφαλής στρατού, έπλευσαν προς τον ναόν του Διός, ότε βλέπουν αιφνιδίως πλέοντα προς την διεύθυνσιν των δέκα εξ πλοία, με τα οποία ανεχώρησεν εξ Αθηνών ο Διομέδων, κατόπιν του Θρασυκλέους. Μόλις τα είδαν, έφυγαν, και εν μεν πλοίον διηυθύνθη εις την Έφεσον, τα δε λοιπά προς την Τέων. Εκ τούτων οι Αθηναίοι εκυρίευσαν τέσσερα άνευ των πληρωμάτων, τα οποία επρόλαβαν να σωθούν εις την ξηράν. Τα λοιπά κατέφυγαν εις την πόλιν των Τηΐων. Μετά τούτο, οι μεν Αθηναίοι απέπλευσαν προς την Σάμον, τα δε Χιακά πλοία εξέπλευσαν, και βοηθούμενα υπό του στρατού της ξηράς, επέτυχαν την αποστασίαν της Λεβέδου και έπειτα και των Αιρών. Ακολούθως και ο στρατός και ο στόλος επέστρεψαν εις τα ίδια.

20. Επιτυχία του Πελοποννησιακού στόλου εις Σπείραιον

Κατά τον αυτόν περίπου χρόνον, τα είκοσι Πελοποννησιακά πλοία, τα οποία, καταδιωχθέντα, όπως διηγήθην, επολιορκούντο ήδη εις τον λιμένα του Σπειραίου υπό ισαρίθμων Αθηναϊκών πλοίων, εξορμήσαντα αιφνιδίως, επέπεσαν κατά της πολιορκητικής μοίρας, την ενίκησαν, εκυρίευσαν τέσσερα πλοία και απέπλευσαν εις τας Κεγχρεάς, όπου ήρχισαν να ετοιμάζωνται εκ νέου, όπως πλεύσουν εις την Χίον και την Ιωνίαν. Εκεί ήλθε προς αυτούς, σταλείς εκ Λακεδαίμονος, ο ναύαρχος Αστύοχος, ο οποίος έμελλε ν' αναλάβη του λοιπού την αρχηγίαν του όλου στόλου. Μετά την εκ της Τέω αναχώρησιν του στρατού των Ερυθραίων και Κλαζομενίων, ήλθεν εκεί αυτοπροσώπως, επί κεφαλής στρατού, ο Τισσαφέρνης, ο οποίος, αφού απετελείωσε

Συμφωνία Αθηναίων και Τηΐων

την κατεδάφισιν του τυχόν υπολειφθέντος μέρους του τείχους της πόλεως, ανεχώρησεν επίσης. Ολίγον χρόνον μετά την αναχώρησιν αυτού, ήλθε και ο Διομέδων, επί κεφαλής δέκα Αθηναϊκών πλοίων, και συνωμολόγησε με τους Τηΐους συμφωνίαν, όπως ούτοι δέχωνται και τους Αθηναίους. Ακολούθως έπλευσε κατά μήκος της ακτής εναντίον των Αιρών, αλλ' αποτυχών εις την κατ' αυτών επίθεσιν, απέπλευσεν.

21. Οι δημοκρατικοί επικρατούν εις Σάμον. Εις αυτήν παρέχεται υπό των Αθηναίων ανεξαρτησία

Κατά τον αυτόν ωσαύτως χρόνον, έγινε εις την Σάμον η κατά των ολιγαρχικών επανάστασις των δημοκρατικών, βοηθούμενων υπό τριών Αθηναϊκών πλοίων, τα οποία έτυχαν να ευρίσκωνται εκεί. Οι δημοκρατικοί εφόνευσαν διακοσίους περίπου εν όλω ολιγαρχικούς, κατεδίκασαν τετρακοσίους εξ αυτών εις εξορίαν και διένειμαν μεταξύ των τας οικίας και τα κτήματα των. Διά ψηφίσματος του Αθηναϊκού λαού, παρεχωρήθη ανεξαρτησία εις τους Σαμίους, λόγω της εμπιστοσύνης, την οποίαν ενέπνεε το γεγονός, ότι του λοιπού η διοίκησις της πολιτείας θα ευρίσκετο εις χείρας των δημοκρατικών, οι οποίοι όχι μόνον εστέρησαν τους τέως ιδιοκτήτας της γης παντός άλλου δικαιώματος, αλλά και απηγόρευσαν εις τους δημοκρατικούς να έρχωνται του λοιπού εις επιγαμίαν με αυτούς.

22. Οι Χίοι ωθούν πολλάς πόλεις εις αποστασίαν από τους Αθηναίους . Αποστασία της Μηθύμνης και της Μυτιλήνης

Κατά το υπόλοιπον διάστημα του θέρους, οι Χίοι, εξακολουθούντες, χωρίς καθόλου να ελαττωθή ο αρχικός ζήλος των, να εμφανίζωνται με ισχυράς δυνάμεις, και χωρίς ακόμη την συνδρομήν των Πελοποννησίων, και ωθούν τας διαφόρους πόλεις εις αποστασίαν και θέλοντες συγχρόνως να περιπλέξουν εις τον ίδιον αυτών κίνδυνον όσον το δυνατόν περισσοτέρους, εξεστράτευσαν με δέκα τρία πλοία κατά της Λέσβου, σύμφωνα με την

απόφασιν των Λακεδαιμονίων, ότι η δευτέρα εκστρατεία θα διευθυνθή κατά της Λέσβου και η τρίτη εκείθεν κατά του Ελλησπόντου. Συγχρόνως ο στρατός της ξηράς, αποτελούμενος από τους παρόντας οπλίτας των Πελοποννησίων και τους των συμμάχων των μερών εκείνων, επορεύετο κατά μήκος της ακτής προς την διεύθυνσιν των Κλαζομενών και της Κύμης. Και του μεν στρατού της ξηράς αρχηγός ήτον ο Σπαρτιάτης Ευάλας, της δε μοίρας του στόλου, ο περίοικος Δεινιάδας. Η μοίρα του στόλου κατέπλευσε πρώτον εις την Μήθυμναν, την οποίαν έπεισε ν' αποστατήση. Αφού τέσσερα εκ των πλοίων της μοίρας έμειναν εκεί, τα λοιπά κατέπλευσαν εις την Μυτιλήνην, την οποίαν έπεισαν επίσης ν' αποστατήση.

23. Οι Αθηναίοι καταλαμβάνουν την Μυτιλήνην και τας Κλαζομενάς

Εξ άλλου, ο αρχιναύαρχος των Λακεδαιμονίων Αστύοχος, εκπλεύσας εκ των Κεγχρεών, έφθασε, κατά το αρχικόν σχέδιόν του, εις Χίον με τέσσερα πλοία. Αλλά τρεις ημέρας μετά την άφιξιν του, Αθηναϊκή μοίρα εξ είκοσι πέντε πλοίων, έπλεε προς την Λέσβον, υπό την αρχηγίαν του Διομέδοντος και του Λέοντος. Ο τελευταίος ήλθε προς περαιτέρω ενίσχυσιν εξ Αθηνών, ολίγον ύστερον, με δέκα πλοία. Το εσπέρας της αυτής ημέρας αργά, ο Αστύοχος, παραλαβών και εν Χιακόν πλοίον, εξέπλευσε, διευθυνόμενος επίσης εις Λέσβον, διά να βοηθήση, όπως ημπορέση, την μοίραν των Χιακών πλοίων. Κατέπλευσεν εις την Πύρραν και εκείθεν την επιούσαν εις την Έρεσον, όπου έμαθεν, ότι η Μυτιλήνη είχε καταληφθή, με τον πρώτον αλαλαγμόν της επιθέσεως. Διότι οι Αθηναίοι, χωρίς να χάσουν στιγμήν, κατέπλευσαν εις τον λιμένα, χωρίς κανείς να τους περιμένη, έγιναν κύριοι των Χιακών πλοίων και αποβιβασθέντες, ενίκησαν τους αντιταχθέντας κατ' αυτών και κατέλαβαν την πόλιν. Ο Αστύοχος έμαθε τας ειδήσεις αυτάς και από τους Ερεσίους και από τα Χιακά πλοία, τα οποία, ως ήδη διηγήθην, είχαν μείνει εις την Μήθυμναν, υπό την αρχηγίαν του Ευβούλου και εκ των οποίων τρία, φεύγοντα, μετά την άλωσιν της Μυτιλήνης, συνηντήθησαν μετ' αυτού, του τετάρτου συλληφθέντος υπό των Αθηναίων. Ως εκ τούτου, δεν επροχώρησε πλέον εις την Μυτιλήνην, αλλ' εξεγείρας την Έρεσον εις αποστασίαν και εξοπλίσας τους κατοίκους αυτής, απέστειλεν τους επί των πλοίων του οπλίτας, υπό την αρχηγίαν του Ετεονίκου, προς την διεύθυνσιν της Αντίσσης και Μηθύμνης, ενώ συγχρόνως αυτός με τα πλοία του και τα τρία Χιακά πλοία έπλεε κατά μήκος της ακτής, προς την αυτήν διεύθυνσιν, με την ελπίδα, ότι οι Μηθυμναίοι, βλέποντες αυτούς, θα ενθαρρυνθούν και θα εμμείνουν εις την αποστασίαν. Αλλ' επειδή όλα εστρέφοντο κατ' αυτού εις την Λέσβον, επεβίβασε πάλιν τους οπλίτας του επί των πλοίων και απέπλευσεν εις την Χίον. Και ο στρατός, ο οποίος είχεν αποβιβασθή εκ των πλοίων και επρόκειτο να βαδίση προς τον Ελλήσποντον, επέστρεψεν εις τας διαφόρους πόλεις, εις τας οποίας ανήκε. Μετά τούτο, εξ πλοία, από την μοίραν του συμμαχικού στόλου των Πελοποννησίων, η οποία ευρίσκετο εις τας Κεγχρεάς, ήλθαν εις Χίον, προς ενίσχυσιν του. Οι Αθηναίοι, εξ άλλου, αφού ερρύθμισαν τα πράγματα της Λέσβου, έπλευσαν εξ αυτής εις την υπό των Κλαζομενίων οχυρουμένην επί της Μικρασιατικής ακτής Πολίχνην, την οποίαν και κατέλαβαν, και μετέφεραν πάλιν τούτους εις επί της νήσου πόλιν, πλην των πρωταιτίων της αποστασίας, οι οποίοι είχαν φύγει εις την Δαφνούντα. Ούτως αι Κλαζομεναί προσεχώρησαν και πάλιν εις την Αθηναϊκήν συμμαχίαν.

24. Ενέργεια των Αθηναίων κατά της Μιλήτου. Φόνος του Χαλκιδέως

Κατά το αυτό θέρος, οι Αθηναίοι, οι οποίοι με την μοίραν των είκοσι πλοίων, την σταθμεύουσαν εις Λάδην, επολιόρκουν την Μίλητον ενεργήσαντες απόβασιν εις το Πάνορμον, έδαφος των Μιλησίων, εφόνευσαν τον Λακεδαιμόνιον αρχηγόν Χαλκιδέα, ο οποίος έσπευσε με ολίγους άλλους εκ Μιλήτου, κατά μήκος της ακτής, προς απόκρουσιν αυτών. Την μεθεπομένην, διαβάντες πάλιν εις Πάνορμον, έστησαν τρόπαιον, το οποίον οι Μιλήσιοι κατέρριψαν, λόγω του ότι εστήθη χωρίς να μείνη ο εχθρός κύριος του πεδίου της μάχης. Ο Λέων, εξ άλλου, και ο Διομέδων, επί κεφαλής των Αθηναϊκών πλοίων της Λέσβου, προέβαιναν εις πολεμικάς κατά

Επιθέσεις των Αθηναίων κατά της Χίου

θάλασσαν επιχειρήσεις εναντίον των Χιών, χρησιμοποιούντες ως ορμητήρια τας απέναντι της Χίου κειμένας νήσους Οινούσσας, τα φρούρια της Σιδούσης και του Πτελεού, τα οποία είχαν επί της Ερυθραίας, τέλος δε και αυτήν την Λέσβον. Ως πεζοναύτας είχαν επί του καταστρώματος άνδρας, στρατολογηθέντας υποχρεωτικώς εκ του καταλόγου των οπλιτών. Ενεργήσαντες δ' απόβασιν εις την Καρδαμύλην και τον Βολίσκον, ενίκησαν τους προσδραμόντας προς απόκρουσιν αυτών Χίους, φονεύσαντες πολλούς, και ερήμωσαν τα περίχωρα. Ενίκησαν επίσης άλλην μάχην εις τας Φάνας και τρίτην εις το Λευκώνιον. Του λοιπού οι Χίοι έπαυσαν να εξέρχωνται των τειχών της πόλεως, προς αντιμετώπισιν των Αθηναίων, ενώ ούτοι ερήμωσαν καθ' ολοκληρίαν την χώραν των, η οποία ευρίσκετο εις ανθηροτάτην κατάστασιν και από της εποχής των Περσικών πολέμων έως τότε ουδεμίαν είχε πάθει καταστροφήν. Μετά τους Λακεδαιμονίους, τωόντι, οι Χίοι μόνοι, καθόσον εγώ γνωρίζω, κατώρθωσαν να ευημερούν και να είναι συγχρόνως σώφρονες, και όσον περισσότερον προήγετο η πόλις των εις δύναμιν, τόσον καλλίτερον ερρύθμιζαν τα πράγματα των, προς εξασφάλισιν του μέλλοντος. Και αν κανείς νομίση, ότι η αποστασία αυτών υπήρξε πράξις παρακεκινδυνευμένη, οφείλει να σκεφθή, ότι ούτε εις αυτήν ακόμη ετόλμησαν να προβούν, παρά μόνον αφού έμελλαν ν' αποδυθούν εις τον κίνδυνον παρά το πλευρόν πολλών και γενναίων συμμάχων, και αφού έβλεπαν, ότι και οι Αθηναίοι αυτοί, μετά την Σικελικήν καταστροφήν, δεν ηρνούντο πλέον, ότι η κατάστασις των ήτον αναμφισβητήτως εκτάκτως επισφαλής. Και εάν ως εκ της αβεβαιότητος των ανθρωπίνων πραγμάτων, επλανήθησαν, την πλάνην συνεμερίσθησαν μετά πολλών άλλων, οι οποίοι επίσης ενόμισαν, ότι τα πράγματα των Αθηναίων φέρονται προς ταχείαν καταστροφήν. Τώρα όμως, ότε και από την θάλασσαν απεκλείοντο και από την ξηράν ερημώνοντο, επεδίωξαν μερικοί να φέρουν εκ νέου την πόλιν εις την Αθηναϊκήν συμμαχίαν. Αντιληφθέντες τούτο οι εν τέλει, αυτοί μεν εις ουδεμίαν προέβησαν άμεσον ενέργειαν, αλλά προσκαλέσαντες τον αρχιναύαρχον Αστύοχον, ο οποίος ήλθεν εκ των Ερυθρών μετά τεσσάρων πλοίων, τα οποία ευρέθησαν εκεί, διεσκέφθησαν μετ' αυτού διά ποίων μέσων, όσον το δυνατόν ολιγώτερον βιαίων, είτε λήψεως ομήρων, είτε άλλων οιωνδήποτε, ηδύναντο να θέσουν τέρμα εις την συνωμοσίαν. Και ούτω μεν διεξήγοντο τα πράγματα εις την Χίον.

5. Απόσπασμα από Βιβλίο Η':

25. Νίκη των Αθηναίων παρά την Μίλητον

Κατά το τέλος δε του ιδίου θέρους, έφθασαν εξ Αθηνών εις Σάμον χίλιοι οπλίται Αθηναίοι, και προς τούτοις χίλιοι πεντακόσιοι Αργείοι, εκ των οποίων πεντακόσιοι ήσαν ψιλοί και εφωδιάσθησαν υπό των Αθηναίων με βαρύν οπλισμόν. Ο στρατός ούτος, μεταφερθείς υπό μοίρας στόλου σαράντα οκτώ πλοίων, μεταξύ των οποίων ήσαν και οπλιταγωγά, υπό την αρχηγίαν του Φρυνίχου, του Ονομακλέους και του Σκιρωνίδου, διεβιβάσθη εκ του λιμένος της Σάμου εις την Μίλητον, όπου εστρατοπέδευσεν. Εκ της πόλεως εξήλθαν οκτακόσιοι Μιλήσιοι οπλίται, οι υπό τον Χαλκιδέα ελθόντες Πελοποννήσιοι, σώμα μισθοφορικόν του Τισσαφέρνους και αυτός ούτος ο Τισσαφέρνης, όστις έτυχε να ευρίσκεται εκεί με το ιππικόν του, και συνεπλάκησαν με τους Αθηναίους και τους συμμάχους των. Και οι μεν Αργείοι, προελάσαντες διά της πτέρυγας των προ των άλλων, επετέθησαν κατά των Μιλησίων, με πολλήν αταξίαν, καταφρονήσαντες αυτούς ως Ίωνας και ως ανθρώπους, οι οποίοι δεν θα ημπορέσουν να αντισταθούν, αλλ' ενικήθησαν υπό τούτων και έχασαν σχεδόν τριακοσίους νεκρούς. Ενώ οι Αθηναίοι, αφού ενίκησαν πρώτον τους Πελοποννησίους, απώθησαν έπειτα τους βαρβάρους και το λοιπόν άτακτον πλήθος, δεν κατώρθωσαν όμως να έλθουν εις χείρας προς τους Μιλησίους, καθόσον ούτοι, αφού έτρεψαν εις φυγήν τους Αργείους, βλέποντες την λοιπήν παράταξιν των νικωμένην, υπεχώρησαν εντός της πόλεως. Και συνέβη εις την μάχην αυτήν οι Ίωνες και των δύο στρατών να νικήσουν τους Δωριείς. Διότι και οι Αθηναίοι ενίκησαν τους απέναντι των Πελοποννησίους, και οι Μιλήσιοι τους Αργείους:

Αφού έστησαν τρόπαιον, οι Αθηναίοι ήρχισαν ετοιμαζόμενοι να κατασκευάσουν τείχος, κατά μήκος του Ισθμού, ο οποίος χωρίζει την πόλιν από την στερεάν, φρονούντες, ότι εάν γίνουν κύριοι της Μιλήτου, και αι λοιπαί πόλεις θα επανέλθουν ευκόλως εις την Αθηναϊκήν συμμαχίαν.

26. Ενισχύσεις του Σπαρτιατικού στόλου

Εις το σημείον τούτο ευρίσκοντο τα πράγματα, όταν περί την δύσιν ήδη του ηλίου τους ανηγγέλθη ότι από στιγμής εις στιγμήν καταφθάνουν τα εκ της Πελοποννήσου και της Σικελίας προερχόμενα πενήντα πέντε εχθρικά πλοία. Εκ τούτων είκοσιν εστέλλοντο υπό των Συρακουσίων και δύο υπό των Σελινουντίων, τους οποίους, καθώς και τους Σικελιώτας, είχε παρακινήσει κυρίως ο Ερμοκράτης να συμπράξουν προς συμπλήρωσιν της καταλύσεως της Αθηναϊκής δυνάμεως. Τα λοιπά ήσαν εκείνα, τα οποία παρεσκεύαζαν οι Πελοποννήσιοι και τα οποία είχαν ήδη ετοιμασθή. Αμφότεραι αι μοίραι του στόλου τούτου, τεθείσαι υπό τας διαταγάς του Λακεδαιμονίου Θηριμένους, όπως τας φέρη προς τον αρχιναύαρχον Αστύοχον, κατέπλευσαν πρώτον εις την Λέρον, νήσον κειμένην απέναντι της Μιλήτου. Ακολούθως, όταν έμαθαν, ότι οι Αθηναίοι ήσαν πλησίον της Μιλήτου, έπλευσαν απ' εκεί κατ' αρχάς εις τον Ιασικόν κόλπον, όπως λάβουν ακριβεστέρας πληροφορίας περί της καταστάσεως της πόλεως, και διήλθαν την νύκτα εις την Τειχιούσσαν, πόλιν της χώρας των Μιλησίων. Εκεί ήλθεν ο Αλκιβιάδης έφιππος, και παρ' αυτού έμαθαν τα της μάχης, καθόσον ούτος είχε παραστή εις αυτήν και είχε συμπολεμήσει με τους Μιλησίους και τον Τισσαφέρνη. Ο Αλκιβιάδης συνέστησε προς αυτούς διά μακρών, εάν δεν θέλουν να καταστρέψουν την Ιωνίαν και τον όλον αγώνα των, να σπεύσουν ως τάχιστα εις βοήθειαν της Μιλήτου και να μην ανεχθούν την συμπλήρωσιν του αποκλεισμού της διά της κατασκευής του τείχους.

27. Οι Αθηναίοι εγκαταλείπουν την Μίλητον

Απεφάσισαν λοιπόν να σπεύσουν εις βοήθειαν της ευθύς ως εξημέρωση. Αλλ' ο Φρύνιχος, αρχηγός των Αθηναίων, ευθύς ως επληροφορήθη από την Λέρον ασφαλώς τας κινήσεις του εχθρικού στόλου, ενώ οι συναρχηγοί του ήθελαν να παραμείνουν και συνάψουν αποφασιστικήν ναυμαχίαν, εδήλωσεν, ότι ούτε αυτός θα πράξη τούτο, ούτε εις εκείνους, ούτε εις άλλον κανένα θα επιτρέψη τούτο, εφόσον ημπορεί. Διότι εκεί όπου ημπορούν βραδύτερον να συνάψουν την μάχην, αφού πρώτον πληροφορηθούν τον ακριβή αριθμόν των εχθρικών πλοίων και την αναλογίαν αυτών προς τα ιδικά των, και προβούν με την ησυχίαν των εις την απαιτουμένην προετοιμασίαν, δεν θα διέπραττε ποτέ την παραφροσύνην να διακινδυνεύση, παρασυρόμενος εκ του φόβου μήπως η ενέργειά του χαρακτηρισθή ατιμωτική. Διότι δεν είναι ατιμωτικόν διά τους Αθηναίους να υποχωρήσουν απέναντι εχθρικού στόλου, όταν αι περιστάσεις επιβάλλουν τούτο, αλλά θα ήτο πολύ ατιμωτικόν, εάν υπό οιασδήποτε περιστάσεις, συμβή να ηττηθούν, οπότε το κράτος δεν θα υφίστατο μόνον την ατίμωσιν, αλλά και θα περιέπιπτεν εις τον μέγιστον των κινδύνων. Μετά τας συμφοράς, εν τούτοις, τας οποίας έχουν ήδη υποστή αι Αθήναι, μόλις θα ήτον επιτετραμμένον εις αυτάς ν' αναλάβουν επιθετικήν επιχείρησιν, κατόπιν παρασκευής αρτίας ή τουλάχιστον ένεκα αναπόδραστου ανάγκης, και θα ήτο πολύ μάλλον ασυγχώρητον να δράμουν άνευ ανάγκης εις αναζήτησιν περιττών κινδύνων. Συνέστησεν επομένως, αφού επιβιβάσουν τους τραυματίας, τους οπλίτας και τα πολεμικόν υλικόν, με το οποίον είχαν έλθει, και εγκαταλείψουν τα εκ της εχθρικής χώρας λάφυρα, όπως τα πλοία είναι ελαφρά, αποπλεύσουν διά την Σάμον, και συγκεντρώνοντες εκεί όλον τον στόλον των, χρησιμοποιήσουν αυτήν του λοιπού ως βάσιν περαιτέρω επιχειρήσεων, όταν παρουσιασθή κατάλληλος ευκαιρία. Η γνώμη του έγινε δεκτή και ετέθη αμέσως εις πλήρη εφαρμογήν. Και όχι μόνον εις την περίστασιν αυτήν, αλλ' έτι μάλλον βραδύτερον, εις πάσας τας περιστάσεις εις τας οποίας ευρέθη, εξετιμήθη ο Φρύνιχος ως ανήρ συνετώτατος. Ούτοι υπήρξαν οι λόγοι, ένεκα των οποίων οι Αθηναίοι εγκατέλειψαν την Μίλητον μόλις εβράδυασε, χωρίς να δυνηθούν να

συμπληρώσουν την νίκην των, ενώ οι Αργείοι εσπευσμένως και κατηγανακτημένοι διά την ατυχίαν των, απέπλευσαν εις τα ίδια.

28. Οι Πελοποννήσιοι καταλαμβάνουν την Ίασον

Οι Πελοποννήσιοι, εξ άλλου, εκπλεύσαντες κατά τα εξημερώματα εκ της Τειχιούσσης, κατέπλευσαν εις την Μίλητον, ότε ήδη οι Αθηναίοι είχαν αναχωρήσει. Αφού δ' έμειναν εκεί μίαν ημέραν, παρέλαβαν και τα υπό την διοίκησιν του Χαλκιδέως Χιακά πλοία, τα οποία είχαν καταδιωχθή προηγουμένως μετά των λοιπών και καταφύγει εις την Μίλητον, απεφάσισαν να επαναπλεύσουν εις την Τειχιούσσαν, όπως παραλάβουν το πολεμικόν υλικόν, το οποίον είχαν αποβιβάσει εις την ξηράν. Αφού έφθασαν εκεί, ήλθε προς αυτούς ο Τισσαφέρνης, επί κεφαλής του στρατού του, και τους έπεισε να πλεύσουν κατά της Ιάσου, την οποίαν κατείχεν ο Αμόργης, με τον οποίον ευρίσκετο εις πόλεμον. Και επιτεθέντες αιφνιδίως κατά της Ιάσου, κατέλαβαν αυτήν, καθόσον οι εντός αυτής δεν ηδύναντο να υποθέσουν, ότι τα καταπλέοντα πλοία δεν ήσαν Αθηναϊκά. Κατά την επίθεσιν, διεκρίθησαν προ πάντων οι Συρακούσιοι. Οι Πελοποννήσιοι, συλλαβόντες ζώντα τον Αμόργη, τον παρέδωκαν εις τον Τισσαφέρνη, διά να τον φέρη, εάν θέλη, προς τον Βασιλέα, όπως είχε διαταχθή. Συγχρόνως ελεηλάτησαν την Ίασον από άκρου εις άκρον, και ο στρατός απεκόμισε πλουσίαν λείαν, καθόσον η πόλις ήτο παλαιόπλουτος. Τους μισθοφόρους του Αμόργου παρέλαβαν εις το στρατόπεδον των και χωρίς να τους κάμουν κανέν κακόν τους προσέλαβαν εις τας τάξεις των, καθόσον οι πλείστοι εξ αυτών ήσαν Πελοποννήσιοι. Την πόλιν και όλους των τους αιχμαλώτους, είτε δούλους, είτε ελευθέρους, παρέδωκαν εις τον Τισσαφέρνη, συμφωνήσαντες να λάβουν παρ' αυτού ένα Δαρεικόν στατήρα δι' έκαστον, μεθ' ο επέστρεψαν εις την Μίλητον. Εκείθεν απέστειλαν διά ξηράς μέχρι των Ερυθρών τον υπό των Λακεδαιμονίων σταλέντα διοικητήν της Χίου Πεδάριτον, τον υιόν του Λέοντος, επί κεφαλής των μισθοφόρων του Αμόργου, και διώρισαν επί τόπου διοικητήν της Μιλήτου τον Φίλιππον. Και εν τω μεταξύ ετελείωσε το θέρος.

29. Ο Τισσαφέρνης καταβάλλει μισθόν εις τον στρατόν των Πελοποννησίων

Κατά τον επακολουθήσαντα χειμώνα, αφού εγκατέστησε φρουράν εις την Ίασον, ο Τισσαφέρνης ήλθεν εις την Μίλητον, όπου διένειμεν εις όλον τον στρατόν μισθόν ενός μηνός, μίαν ολόκληρον δραχμήν ημερησίως εις έκαστον, σύμφωνα με την υπόσχεσιν πού είχεν αναλάβει εις την Λακεδαίμονα, δηλώσας όμως, ότι του λοιπού θα δίδη μόνον τρεις οβολούς ημερησίως δι' έκαστον, έως ότου ζητήση οδηγίας παρά του Βασιλέως, υποσχεθείς να καταβάλη ολόκληρον την δραχμήν, εάν ο Βασιλεύς εγκρίνη τούτο. Αλλ' επειδή ο αρχηγός των Συρακουσίων Ερμοκράτης αντετάχθη (ενώ ο Θηριμένης, μη ων ναύαρχος, αλλ' επιφορτισμένος μόνον να παραδώση τον στόλον εις τον Αστύοχον, εδείχθη χλιαρός εις το ζήτημα του μισθού), συνεφωνήθη η πληρωμή μισθού ανωτέρου των τριών οβολών δι' εκάστην ομάδα πέντε πλοίων, διότι διά κάθε τοιαύτην ομάδα εδίδοντο τρία τάλαντα και διά κάθε κλάσμα του αριθμού τούτου ποσόν ανάλογον.

30. Ο Αθηναϊκός στύλος διαιρείται εις δύο μοίρας προς δράσιν εναντίον της Μιλήτου και της Χίου

Κατά τον αυτόν χειμώνα, οι εις Σάμον σταθμεύοντες Αθηναίοι, αφού έλαβαν εξ Αθηνών περαιτέρω ενισχύσεις τριάντα πέντε πλοίων, υπό την αρχηγίαν του Χαρμίνου, του Στρομβιχίδου και του Ευκτήμονος, συνεκέντρωσαν και την μοίραν, την απησχολημένην εις την Χίον, και όλα τα άλλα πλοία των, θέλοντες να προβούν εις κατανομήν του στόλου διά κλήρου, όπως μέρος μεν αυτού ενεργή τον αποκλεισμόν της Μιλήτου, άλλο δε μέρος μετά του στρατού της ξηράς σταλή εις την Χίον. Και όντως ούτως ενήργησαν. Διότι ο μεν Στρομβιχίδης και ο Ονομακλής και ο Ευκτήμων, επί κεφαλής μοίρας τριάντα πλοίων και έχοντες μαζύ των επί οπλιταγωγών σκαφών μέρος των χιλίων οπλιτών, πού είχαν έλθει εις την Μίλητον, έπλεαν προς την Χίον, ως προσδιωρίσθη υπό του λαχνού, ενώ οι λοιποί, μένοντες εις την Σάμον, με εβδομήντα τέσσερα πλοία, εθαλασσοκράτουν και προέβαιναν εις επιθετικάς επί της Μιλήτου αποβάσεις.

31. Αποτυχία των Πελοποννησίων εις Κλαζομενάς

Ο Αστύοχος ευρίσκετο τότε εις την Χίον, ασχολούμενος ακριβώς εις την εκλογήν των ομήρων ως προληπτικού μέτρου κατά της προδοσίας. Αλλ' όταν έμαθε την άφιξιν των υπό τον Λακεδαιμόνιον Θηριμένη πλοίων και ότι τα πράγματα της συμμαχίας ήσαν ήδη εις πολύ καλλιτέραν κατάστασιν, ανέστειλε πάσαν περαιτέρω ενέργειαν εν σχέσει προς την προδοσίαν και παραλαβών τα δέκα Πελοποννησιακά πλοία και δέκα Χιακά απέπλευσεν. Αποτυχούσης δ' επιθέσεως κατά της Πτελεού, την οποίαν ενήργησεν, έπλευσε κατά μήκος της παραλίας προς τας Κλαζομενάς και απήτησεν από τους φρονούντας τα των Αθηναίων να μετοικήσουν προς το εσωτερικόν, εις τον Δαφνούντα, και προσχωρήσουν προς τους Πελοποννησίους. Την απαίτησιν ταύτην υπεστήριζεν ο Πέρσης, ύπαρχος της Ιωνίας, Τάμως. Αλλ' επειδή οι Κλαζομένιοι δεν ήθελαν να υπακούσουν, επετέθη κατά της πόλεως, η οποία ήτον ατείχιστος, και μη δυνηθείς να την καταλάβη, απέπλευσεν υπό ισχυρόν άνεμον, αυτός μεν εις την Φώκαιαν και την Κύμην, ενώ τα λοιπά πλοία κατέπλευσαν εις τας πλησίον των Κλαζομενών νήσους Μαραθούσσαν, Πήλην και Δρυμούσσαν. Μείναντες εις τας νήσους ταύτας επί οκτώ ημέρας, ένεκα της επικρατούσης κακοκαιρίας, διήρπασαν και κατηνάλωσαν μέρος των πραγμάτων, τα οποία οι Κλαζομένιοι είχαν τοποθετήσει εκεί χάριν ασφαλείας, και φορτώσαντες εσπευσμένως τα υπόλοιπα επί των πλοίων, απέπλευσαν εις Φώκαιαν και εκείθεν εις Κύμην, προς συνάντησιν του Αστυόχου.

32. Πρέσβεις των Λεσβίων ήλθαν εις τον Αστύοχον δηλούντες ότι θέλουν να αποστατήσουν εκ νέου από τους Αθηναίους

Ενώ ο Αστύοχος ευρίσκετο εκεί, ήλθαν προς αυτόν πρέσβεις των Λεσβίων, οι οποίοι προσεφέροντο ν' αποστατήσουν πάλιν. Και αυτός μεν ήκουσεν ευνοϊκώς τας προτάσεις των, αλλ' επειδή οι Κορίνθιοι και οι λοιποί σύμμαχοι ουδεμίαν εδείκνυαν προθυμίαν, ένεκα της προηγουμένης αποτυχίας, απέπλευσε, διευθυνόμενος προς την Χίον. Αλλά τα πλοία, διασκορπισθέντα υπό κακοκαιρίας, έφθασαν εις Χίον, άλλα από εν μέρος και άλλα από άλλο. Ολίγον ύστερον ο Πεδάριτος, ο οποίος, ως ελέχθη ήδη, ήρχετο εκ της Μιλήτου επί κεφαλής στρατού, έφθασεν εις τας Ερυθράς, οπόθεν διεπεραιώθη μετ' αυτού εις την Χίον, όπου ευρήκεν επίσης υπό τας διαταγάς του τους πεντακοσίους περίπου άνδρας των πληρωμάτων των πέντε πλοίων, τους οποίους είχεν αφήσει ο Χαλκιδεύς με οπλισμόν οπλίτου. Και επειδή μερικοί Λεσβίοι προσεφέροντο πάλιν ν' αποστατήσουν, ο Αστύοχος εισηγήθη εις τον Πεδάριτον και τους Χίους την αποστολήν πλοίων εις την Λέσβον, διά να εξεγείρουν αυτήν εις επανάστασιν, λέγων ότι τοιουτοτρόπως ή θ' αυξήσουν τον αριθμόν των συμμάχων των ή και αν αποτύχουν, θα εξασθενήσουν πάντως τους Αθηναίους. Αλλ' οι Χίοι ηρνούντο να υπακούσουν και ο Πεδάριτος εδήλωσεν, ότι ούτε τα Χιακά πλοία θ' αφίση εις την διάθεσίν του.

33. Κινήσεις του Πελοποννησιακού και του Αθηναϊκού στόλου περί την Χίον

Ο Αστύοχος, παραλαβών τα πέντε Κορινθιακά πλοία, εν εκ των Μεγάρων, εν εκ της Ερμιονίδος και όσα αυτός είχε φέρει εκ της Λακωνικής, εξέπλευσε, κατευθυνόμενος εις την Μίλητον, όπως αναλάβη την αρχιναυαρχίαν του στόλου, αφού ηπείλησεν επανειλημμένως τους Χίους, ότι, μα την αλήθειαν, δεν θα έλθη εις βοήθειαν των, εάν λάβουν ανάγκην αυτής. Προσεγγίσας δ' εις Κώρυκον της Ερυθραίας, διενυκτέρευσεν εκεί. Αλλά και οι Αθηναίοι, πλέοντες εκ Σάμου εις την Χίον, μετά του στρατού των, προσωρμίσθησαν εις μέρος, το οποίον εχωρίζετο από το αγκυροβόλιον της Πελοποννησιακής μοίρας διά λόφου χωρίς οι δύο στόλοι ν' αντιληφθούν την παρουσίαν ο εις του άλλου. Επειδή, εν τούτοις, διαρκούσης της νυκτός, ήλθεν είδησις, εκ μέρους του Πεδαρίτου, ότι μερικοί Αθηναίοι αιχμάλωτοι, αφεθέντες υπό των Αθηναίων ελεύθεροι εκ της Σάμου, ήλθαν εις τας Ερυθράς, διά να επιτύχουν την διά προδοσίας παράδοσιν της πόλεως, ο Αστύοχος εξέπλευσεν ευθύς πάλιν διά τας Ερυθράς και έτσι παρά τρίχα έλειψε να πέση εις χείρας των Αθηναίων. Αλλά και ο Πεδάριτος διέβη εκ Χίου εις τας Ερυθράς προς συνάντησιν του Αστυόχου και αφού εξήτασαν τα της κατηγορίας κατά των υποτιθεμένων συνωμοτών και εξηκρίβωσαν ότι η όλη υπόθεσις ήτο στρατήγημα των αιχμαλώτων, όπως φύγουν από την Σάμον, απήλλαξαν αυτούς της κατηγορίας και ο μεν

Πεδάριτος επέστρεψεν εις την Χίον, ο δε Αστύοχος συνέχισε το αρχικόν δρομολόγιόν του προς την Μίλητον.
34. Εν τω μεταξύ, και ο φέρων τον στρατόν Αθηναϊκός στόλος, εκπλεύσας και κάμπτων το ακρωτήριον Κώρυκον προς την διεύθυνσιν του Αργίνου, συναντά τρία Χιακά πολεμικά σκάφη και χωρίς να χάση στιγμήν ετέθη εις καταδίωξιν των. Αλλ' επελθούσης μεγάλης τρικυμίας, τα μεν Χιακά πλοία μετά πολλής δυσκολίας κατώρθωσαν να σωθούν εντός του λιμένος των, αλλ' εκ των Αθηναϊκών, τρία τα οποία είχαν προχωρήσει πολύ περισσότερον των λοιπών εις την καταδίωξιν, εξώκειλαν πλησίον της πόλεως της Χίου και κατεστράφησαν. Και άλλοι μεν των ανδρών συνελήφθησαν ζώντες, άλλοι δ' εφονεύθησαν. Τα λοιπά όμως πλοία κατέφυγαν εις τον καλούμενον Φοινικούντα λιμένα, κείμενον υπό το όρος Μίμαντα. Εκείθεν βραδύτερον κατέπλευσαν εις την Λέσβον, όπου ήρχισαν ετοιμαζόμενοι διά τον τειχισμόν.
35. Αποτυχία των Λακεδαιμονίων να καταλάβουν την Κνίδον
Κατά την διάρκειαν του αυτού χειμώνος, ο Λακεδαιμόνιος Ιπποκράτης, εκπλεύσας με δέκα πλοία των Θουρίων, υπό την αρχηγίαν του Δωριέως, υιού του Διαγόρου, και δύο άλλων, εν Λακωνικόν και εν Συρακούσιον, κατέπλευσεν εις την Κνίδον, η οποία είχεν ήδη πεισθή υπό του Τισσαφέρνους ν' αποστατήση από τους Αθηναίους. Όταν αι Πελοποννησιακαί αρχαί της Μιλήτου έμαθαν τον κατάπλουν των, διέταξαν τα μεν ημίση των πλοίων να περιμένουν προς αποστασίαν της Κνίδου, τα δε άλλα ημίση να περιπολούν περί το Τριόπιον και συλλαμβάνουν τα εξ Αιγύπτου προερχόμενα και εκεί καταπλέοντα εμπορικά πλοία. Το Τριόπιον είναι ακρωτήριον της περιφερείας της Κνίδου, καθιερωμένον εις τον Απόλλωνα. Μαθόντες τούτο οι Αθηναίοι, έπλευσαν από την Σάμον και εκυρίευσαν τα παρά το Τριόπιον φρουρούντα εξ πλοία, των οποίων οι άνδρες κατώρθωσαν να διαφύγουν. Μετά τούτο καταπλεύσαντες εις την Κνίδον και επιτεθέντες κατά της πόλεως, η οποία είναι ατείχιστος, ολίγον έλειψε να την καταλάβουν. Την επομένην επανέλαβαν την επίθεσιν, αλλ' επειδή οι Κνίδιοι, διαρκούσης της νυκτός, έλαβαν προσφορώτερα αμυντικά μέτρα από την προτεραίαν, και συγχρόνως ενισχύθησαν διά της προσελεύσεως των πληρωμάτων, τα οποία είχαν διαφύγει από τα πλοία πού είχαν κυριευθή εις το Τριόπιον, η επίθεσις των επροξένει ολιγωτέρας ακόμη βλάβας παρά την προηγουμένην, και ως εκ τούτου απεσύρθησαν και αφού ερήμωσαν τα πέριξ, απέπλευσαν εις την Σάμον.
36. Νέα συμμαχία Λακεδαιμονίων και Περσών
Κατά την ιδίαν περίπου εποχήν, ήλθεν ο Αστύοχος εις την Μίλητον, διά ν' αναλάβη την αρχηγίαν του στόλου. Οι Πελοποννήσιοι είχαν ακόμη κατά την εποχήν ταύτην αφθονίαν των πάντων εις το στρατόπεδον των. Τωόντι και μισθός επαρκής κατεβάλλετο και οι διαρπαγέντες εκ της Ιάσου άφθονοι θησαυροί ήσαν ακόμη εις χείρας των στρατιωτών, και οι Μιλήσιοι έφεραν προθύμως τα βάρη του πολέμου. Εις τους Πελοποννησίους, εν τούτοις, εφαίνετο, ότι η πρώτη προς τον Τισσαφέρνη συνθήκη, η συνομολογηθείσα υπό του Χαλκιδέως, ήτο ανεπαρκής και όχι τόσον επωφελής δι' αυτούς. Ως εκ τούτου, προ της αναχωρήσεως του Θηριμένους, συνήψαν και νέαν τοιαύτην, της οποίας το περιεχόμενον είχεν ως έξης.
37. «Συνθήκη μεταξύ Λακεδαιμονίων και των συμμάχων αυτών προς τον βασιλέα Δαρείον και τους υιούς του Βασιλέως και τον Τισσαφέρνη. Συνομολογείται μεταξύ των ανωτέρω συνθήκη ειρήνης και φιλίας, υπό τους επομένους όρους.
«Απαγορεύεται εις τους Λακεδαιμονίους και τους συμμάχους αυτών επιδρομή, προς τον σκοπόν πολέμου ή οιασδήποτε βλάβης εναντίον πάσης χώρας και πάσης πόλεως, αι οποίαι ανήκουν εις τον βασιλέα Δαρείον ή ανήκαν εις τον πατέρα ή τους προγόνους αυτού, ως επίσης απαγορεύεται εις τους Λα κεδαιμονίους και τους συμμάχους αυτών η είσπραξις φόρων εκ των πόλεων τούτων. Επίσης απαγορεύεται εις τον βασιλέα Δαρείον και εκείνους, επί των οποίων εκτείνεται η κυριαρχία αυτού, επιδρομή κατά των Λακεδαιμονίων και των συμμάχων αυτών, προς τον σκοπόν πολέμου ή οιασδήποτε βλάβης.

«Εάν οι Λακεδαιμόνιοι ή οι σύμμαχοι των λάβουν οιανδήποτε ανάγκην του Βασιλέως, ή ο Βασιλεύς οιανδήποτε ανάγκην των Λακεδαιμονίων ή των συμμάχων των, κάθε τι που θα κάμουν, κατόπιν κοινής συμφωνίας, θεωρείται καλώς έχον.
«Τον κατά των Αθηναίων πόλεμον θα διεξαγάγουν από κοινού και εάν αποφασισθή ο τερματισμός αυτού, ούτος θα γίνη επίσης από κοινού.
«Ό Βασιλεύς υποχρεούται να καταβάλη την δαπάνην ολοκλήρου του στρατού, ο οποίος, κατά πρόσκλησιν αυτού, θα ευρίσκεται επί του εδάφους του.
«Εάν καμμία εκ των πόλεων, αι οποίαι συνωμολόγησαν την παρούσαν συνθήκην, επιτεθή κατά της χώρας του Βασιλέως, οι λοιποί υποχρεούνται να την εμποδίσουν και να βοηθήσουν τον Βασιλέα με όλας των τας δυνάμεις. Και εάν κανείς εκ των κατοίκων της χώρας του Βασιλέως ή των χωρών, όσαι υπόκεινται υπό την κυριαρχίαν αυτού, επιτεθή κατά του εδάφους των Λακεδαιμονίων ή των συμμάχων των, ο Βασιλεύς υποχρεούται να τον εμποδίση και να τους βοηθήση με όλας του τας δυνάμεις.»
38. Οι Αθηναίοι επικρατούν εις Χίον κατά ξηράν και θάλασσαν
Μετά την συνομολόγησιν της συνθήκης ταύτης, ο Θηριμένης παρέδωσε τον στόλον προς τον Αστύοχον και εκπλεύσας επί μικρού σκάφους εξηφανίσθη έκτοτε. Οι Αθηναίοι, εξ άλλου, οι οποίοι είχαν εν τω μεταξύ μεταφέρει τον στρατόν των εκ της Λέσβου εις την Χίον, όπου επεκράτουν και κατά γην και κατά θάλασσαν, ήρχισαν να οχυρώνουν το Δελφίνιον, θέσιν άλλωστε καθ' εαυτήν οχυράν εκ του μέρους της ξηράς, έχουσαν λιμένας και κειμένην επί μικράς από της πόλεως της Χίου αποστάσεως. Ενώ οι Χίοι, ένεκα των επανειλημμένων σοβαρών ήττων, τας οποίας είχαν υποστή προηγουμένως, και διότι εκτός τούτων, αι μεταξύ των σχέσεις ήσαν πολύ κακαί (καθόσον ήδη μετά την υπό του Πεδαρίτου θανάτωσιν του υιού του Ίωνος Τυδέως και των περί αυτόν, καταδικασθέντων ως αττικιζόντων, και την αναγκαστικήν υποβολήν του κράτους υπό ολιγαρχίαν, οι μεν υπωπτεύοντο τους δε), έμενον αδρανούντες, διότι εθεώρουν, ότι ούτε οι ίδιοι, ένεκα των λόγων τούτων, ούτε οι υπό τον Πεδάριτον μισθοφόροι ήσαν ικανοί ν' αντιπαραταχθούν κατά των Αθηναίων. Έστειλαν, εν τούτοις, εις την Μίλητον, ζητούντες βοήθειαν από τον Αστύοχον. Επειδή όμως ούτος δεν εισήκουσε την αίτησίν των, ο Πεδάριτος έγραψεν εις την Λακεδαίμονα, κατηγορών αυτόν διά την αδικαιολόγητον στάσιν του. Τοιαύτη ήτον η κατάστασις των Αθηναίων εις την Χίον, ενώ ο εις την Σάμον σταθμεύων στόλος των ήρχετο μεν συχνά, προκαλών τον εις Μίλητον σταθμεύοντα εχθρικόν στόλον, αλλ' επειδή ούτος ηρνείτο ν' αντεπεξέλθη, επέστρεφε πάλιν εις την Σάμον, όπου ησύχαζεν.

39. Κινήσεις του Σπαρτιατικού στόλου εις Μ. Ασίαν και επιτυχία αυτού παρά την Μήλον
Εν τω μεταξύ, τα είκοσι επτά πλοία, τα οποία, χάρις εις τας ενεργείας του Μεγαρέως Καλλιγείτου και του Κυζικηνού Τιμαγόρου, είχαν ετοιμασθή υπό των Λακεδαιμονίων διά τον Φαρνάβαζον, εξέπλευσαν περί το χειμερινόν ηλιοτρόπιον, διευθυνόμενα εις την Ιωνίαν. Της μοίρας ταύτης του στόλου επέβαι νεν ως αρχηγός ο Σπαρτιάτης Αντισθένης, τον οποίον συνώδευαν ένδεκα Σπαρτιάται, εις εκ των οποίων ήτον ο Λίχας, υιός του Αρκεσιλάου, αποστελλόμενοι υπό των Λακεδαιμονίων ως σύμβουλοι του Αστυόχου. Ούτοι είχαν εντολήν, φθάνοντες εις την Μίλητον, όχι μόνον να συμμερίζωνται μετά του Αστυόχου την μέριμναν, όπως τα πράγματα ρυθμισθούν κατά τον καλλίτερον δυνατόν τρόπον, αλλά και να στείλουν, εάν το εγκρίνουν, εις τον Ελλήσποντον προς τον Φαρνάβαζον την μοίραν ταύτην, αποτελουμένην είτε από τα ίδια πλοία, είτε από περισσότερα, είτε από ολιγώτερα, υπό την αρχηγίαν του συνοδεύοντος αυτούς Κλεάρχου, υιού του Ραμφίου. Συγχρόνως ήσαν εξουσιοδοτημένοι, εάν το έκριναν ενδεδειγμένον, να παύσουν τον Αστύοχον από την αχιναυαρχίαν του στόλου και τον αντικαταστήσουν διά του Αντισθένους, καθόσον, συνεπεία της επιστολής του Πεδαρίτου, οι Λακεδαιμόνιοι υπωπτεύοντο αυτόν. Η μοίρα λοιπόν αύτη του στόλου από το ακρωτήριον του Μαλέα διηυθύνθη προς το ανοικτόν πέλαγος και προσήγγισεν εις την Μήλον, όπου συναντήσασα δέκα Αθηναϊκά πλοία συνέλαβε τρία εξ αυτών, κενά πληρωμάτων, και τα έκαυσε. Φοβούμενοι όμως μετά τούτο μήπως τα εκ της Μήλου

διαφυγόντα Αθηναϊκά πλοία αναγγείλουν, όπως και πράγματι έκαμαν, την προσέγγισιν των εις τον Αθηναϊκόν στόλον της Σάμου, έπλευσαν προς την Κρήτην, επεκτείναντες, χάριν ασφαλείας, τον πλουν των, και κατέπλευσαν εις την Καύνον της Μικράς Ασίας. Απ' εκεί, θεωρήσαντες εαυτούς ασφαλείς πλέον, ειδοποίησαν τον στόλον εις την Μίλητον, να στείλη να τους συνοδεύση, όπως πλεύσουν εκεί, κατά μήκος της ακτής.

40. Οι Χίοι ζητούν βοήθειαν από τον Λακεδαιμόνιον Αστύοχον

Κατά τον ίδιον εν τούτοις καιρόν, οι Χίοι και ο Πεδάριτος, παρ' όλην την αδιαφορίαν του Αστυόχου, έστειλαν επανειλημμένως αγγελιαφόρους εις την Μίλητον, ζητούντες από αυτόν να έλθη με όλον τον στόλον προς βοήθειαν των, αφού πολιορκούνται, και να μη ανεχθή, όπως η μεγίστη των συμμαχίδων πόλεων της Ιωνίας διατελή αποκλεισμένη από θαλάσσης και ερημούται κατά ξηράν διά ληστρικών επιδρομών. Διότι η Χίος είχε πολλούς δούλους, περισσοτέρους μάλιστα από κάθε άλλην πόλιν μετά την Λακεδαίμονα, και συγχρόνως ως εκ του μεγάλου αριθμού των, αι παρεκτροπαί των ετιμωρούντο με μεγαλητέραν αυστηρότητα. Ως εκ τούτου, θεωρήσαντες ούτοι ότι διά της οχυρώσεως του Δελφινίου, ο στρατός των Αθηνών είχεν εγκατασταθή ασφαλώς εις την Χίον, ηυτομόλησαν αμέσως προς αυτούς οι περισσότεροι και επροξένησαν αυτοί τας μεγαλητέρας ζημίας εις την χώραν, λόγω του ότι την εγνώριζαν καλώς. Ισχυρίζοντο λοιπόν οι Χίοι, ότι έπρεπε να έλθουν προς βοήθειαν των, ενόσω δεν είχε συμπληρωθή ούτε η γινομένη οχύρωσις του Δελφινίου, ούτε το κατασκευαζόμενον προσθέτως περί το στρατόπεδον και το ορμητήριον του στόλου ευρύτερον οχύρωμα, και υπήρχεν ελπίς να εμποδισθή η συμπλήρωσις αυτών. Ο Αστύοχος, μολονότι ένεκα της ανωτέρω μνημονευθείσης απειλής του, δεν εσκέπτετο τοιούτον τι, βλέπων ότι οι σύμμαχοι εδείκνυαν μεγάλην προθυμίαν διά την επιχείρησιν ταύτην, είχεν ετοιμασθή, όπως έλθη εις βοήθειαν των.

41. Κινήσεις του Αθηναϊκού και Σπαρτιατικού στόλου περί τας νήσους Σύμην, Χάλκην και Ρόδον οδηγούν εις ναυμαχίαν

Αλλ' εν τω μεταξύ, ήλθεν εκ της Καύνου η είδησις, ότι έφθασαν τα είκοσι επτά πλοία και οι αποστελλόμενοι υπό των Λακεδαιμονίων σύμβουλοι. Και ο Αστύοχος, θεωρήσας, ότι υπέρ πάντα τα άλλα, προείχε κατά την σπουδαιό τητα η συνοδεία τόσου αριθμού πλοίων, διά των οποίων θα εξησφαλίζετο η επικράτησίς των κατά θάλασσαν, και η ασφαλής μεταφορά των αποσταλέντων Λακεδαιμονίων επιθεωρητών, παρήτησε την εκστρατείαν της Χίου και εξέπλευσε, διευθυνόμενος εις την Καύνον. Πλέων δε παρά την Κω την Μεροπίδα, ενήργησεν απόβασιν, και ευρών την πόλιν, η οποία ήτον ατείχιστος, κατεστραμμένην υπό συμβάντος σεισμού, του μεγίστου βεβαίως εξ όσων ενθυμούμεθα, και τους κατοίκους καταφυγόντας εις τα όρη, διήρπασε την πόλιν και επιδραμών ελεηλάτησε την ύπαιθρον χώραν, παραλαβών κάθε τι, πλην των ελευθέρων, τους οποίους δεν επείραξε. Φθάσας δ' εκ της Κω εις την Κνίδον, εν καιρώ νυκτός, επείσθη από τας επιμόνους παραινέσεις των Κνιδίων να μη αποβιβάση τους ναύτας, αλλά να πλεύση, χωρίς να χάση ούτε στιγμήν, κατ' ευθείαν εναντίον των είκοσιν Αθηναϊκών πλοίων, τα οποία, υπό την αρχηγίαν του Χαρμίνου, ενός των εις την Σάμον ευρισκομένων Αθηναίων στρατηγών, παρεφύλαττε τα εκ της Πελοποννήσου αναμενόμενα είκοσι επτά πλοία, αυτά ακριβώς, τα οποία μετέβαινε διά να συνοδεύση ο Αστύοχος. Την προσέγγισιν αυτών είχε πληροφορηθή ο Αθηναϊκός στόλος της Σάμου από την Μήλον και εις τον Χαρμίνον ανετέθη η περιπολία περί τας νήσους Σύμην, Χάλκην και Ρόδον και τας ακτάς της Λυκίας. Είχε μάλιστα αυτός εξακριβώσει ήδη, ότι ευρίσκοντο εις την Καύνον.

42 Ο Αστύοχος, λοιπόν, χωρίς να χάση καιρόν, έπλευσεν αμέσως προς την διεύθυνσιν της Σύμης, πριν γίνη γνωστή η εκεί παρουσία του, ελπίζων να περιλάβη τα Αθηναϊκά πλοία εις τα δίκτυα του, εις κανέν μέρος ανοικτής θαλάσσης. Αλλ' η βροχή και ο νεφελώδης ουρανός επροκάλεσαν μέσα εις σκότος σύγχυσιν και απεπλάνησαν τα πλοία από την πορείαν των. Κατά τα εξημερώματα, ενώ ο στόλος είχε διασπασθή και μέρος μεν αυτού, το αριστερόν κέρας, ήτον ορατόν υπό των Αθηναίων, ενώ ο λοιπός στόλος

επλανάτο ακόμη περί την νήσον, ο Χαρμίνος και οι Αθηναίοι εξεκίνησαν εναντίον των με πλοία ολιγώτερα των είκοσι, νομίσαντες, ότι τα πλοία ταύτα ήρχοντο από την Καύνον και ήσαν ακριβώς τα, πλοία, τα οποία παρεφύλατταν, και επιπεσόντες κατ' αυτών εβύθισαν αμέσως τρία και επροξένησαν σοβαράς ζημίας εις άλλα, και επεκράτουν κατά την μάχην, μέχρι της στιγμής, κατά την οποίαν αντελήφθησαν, απροσδοκήτως ερχόμενον, το κύριον τμήμα του εχθρικού στόλου και ήρχισαν να περικυκλούται εξ όλων των σημείων. Ετράπησαν τότε εις φυγήν, και απολέσαντες εξ πλοία, κατέφυγαν με τα λοιπά εις την νήσον Τευτλούσσαν και εκείθεν εις την Αλικαρνασσόν. Μετά τούτο, ο Πελοποννησιακός στόλος κατέπλευσεν εις την Κνίδον και αφού ενώθη με τα εκ της Καύνου ελθόντα είκοσι επτά πλοία, έπλευσεν, ήδη ολόκληρος, εις την Σύμην, όπου έστησε τρόπαιον και εκείθεν επέστρεψε και προσωρμίσθη εις την Κνίδον.

43. Ο Αθηναϊκός στόλος επιστρέφει εις Σάμον, ο δε Πελοποννησιακός συγκεντρούται εις Κνίδον

Ο Αθηναϊκός στόλος, άμα έμαθε τα της ναυμαχίας, έπλευσεν ολόκληρος εις την Σύμην, και χωρίς να επιτεθή κατά του Πελοποννησιακού στόλου εις την Κνίδον, ούτε ούτος εναντίον εκείνου, παρέλαβε την αποθήκην της εξαρτύσεως των πλοίων, την οποίαν είχεν αφίσει εις την Σύμην, και αφού προσήγγισεν εις τα Λώρυμα της Μικρασιατικής ακτής, επέστρεψεν εις την Σάμον.

Ήδη, ότε όλα τα πλοία των Πελοποννησίων συνεκεντρώθησαν εις την Κνίδον, ήρχισαν προβαίνοντες εις τας απαιτουμένας τυχόν επισκευάς αυτών, ενώ συγχρόνως οι ένδεκα Λακεδαιμόνιοι σύμβουλοι συνεζήτουν με τον Τισσα φέρνη, ο οποίος είχε φθάσει εκεί, και περί των ήδη γενομένων, όσα τυχόν δεν ήσαν της αρεσκείας των, και περί των μελλουσών πολεμικών επιχειρήσεων, κατά τίνα τρόπον θα διεξαχθούν καλλίτερον και συμφερώτερον διά τα δύο μέρη. Ο Λίχας ιδίως υπέβαλεν υπό αυστηρόν έλεγχον τα μέχρι τούδε γενόμενα και υπεστήριζεν ότι αι διατάξεις και των δύο συνθηκών, και της υπό του Χαλκιδέως συνομολογηθείσης και της υπό του Θηριμένους, είχαν συνταχθή κακώς, και ότι θα ήτο τερατώδες, εάν ο Βασιλεύς ήθελεν απαιτήσει την σήμερον ημέραν ν' ασκήση κυριαρχίαν επί όλων των χωρών όσων προηγουμένως αυτός, ή και οι προγονοί του, ήσαν κύριοι (διότι, εν τοιαύτη περιπτώσει, πράγματι, και αι νήσοι όλαι, και η Θεσσαλία και οι Λοκροί και όλη η Ελλάς μέχρι και της Βοιωτίας θα υπεδουλώνοντο) και αν οι Λακεδαιμόνιοι, αντί ν' αποδώσουν εις τους Έλληνας την ελευθερίαν, θα επέβαλαν εις αυτούς τον Περσικόν ζυγόν. Εζήτησεν, ως εκ τούτου, την συνομολόγησιν άλλης καλλιτέρας συνθήκης, δηλώσας ότι τας υπαρχούσας δεν θα εφαρμόση εν πάση περιπτώσει, ούτε εννοεί, επί τη βάσει αυτών, να δεχθή τας δαπάνας της συντηρήσεως του στρατού του. Ο Τισσαφέρνης, αγανακτήσας, απήλθε μαινόμενος από θυμόν, χωρίς να καταλήξη εις καμμίαν συνεννόησιν.

6. Απόσπασμα από Βιβλίο Η':

44. Η Ρόδος προσχωρεί εις τους Πελοποννησίους

Οι Πελοποννήσιοι, εξ άλλου, απεφάσισαν να πλεύσουν εις την Ρόδον, οπόθεν τους ήρχοντο προσκλήσεις από τους επιφανεστάτους των ολιγαρχικών, ελπίζοντες να προσεταιρισθούν νήσον ισχυράν, ως εκ του πλήθους των ναυτών και των στρατιωτών της, και συγχρόνως πιστεύοντες, ότι, εν τοιαύτη περιπτώσει, θα ημπορέσουν μόνοι των να συντηρήσουν τον στόλον με την βοήθειαν των ιδικών των συμμάχων, χωρίς ν' αναγκάζωνται να ζητούν χρήματα από τον Τισσαφέρνη. Πλεύσαντες, επομένως, αμέσως, διαρκούντος του χειμώνος, εκ της Κνίδου προσήγγισαν πρώτον εις την Κάμιρον της Ρόδου, με εννενήντα τέσσερα πλοία και ενέπνευσαν τοιούτον τρόμον εις τους πολλούς των κατοίκων, οι οποίοι δεν εγνώριζαν τα της συνωμοσίας, ώστε ούτοι ήρχισαν φεύγοντες, αφού μάλιστα η πόλις ήτο και ατείχιστος. Μετ' ολίγον όμως, συνεκάλεσαν οι Λακεδαιμόνιοι και τούτους και τους κατοίκους της Λίνδου και της Ιαλυσού, των δύο άλλων πόλεων της νήσου, έπεισαν αυτούς ν' αποστατήσουν από τους Αθηναίους και ούτως η Ρόδος προσεχώρησε προς τους Πελοποννησίους. Αλλ' οι Αθηναίοι, οι οποίοι εν

τω μεταξύ επληροφορήθησαν περί των προθέσεών των, έσπευσαν να έλθουν εκ της Σάμου, επιδιώκοντες να προλάβουν το πράγμα, και παρουσιάσθησαν έξω του λιμένος. Αλλά βλέποντες, ότι έφθασαν ολίγον αργά, απέπλευσαν κατ' αρχάς εις την Χάλκην και εκείθεν εις την Σάμον. Ακολούθως διεξήγαν τας κατά της Ρόδου εχθροπραξίας, χρησιμοποιούντες ως ορμητήρια διά τας κατ' αυτής επιθέσεις την Χάλκην και την Κω. Οι Πελοποννήσιοι, εξ άλλου, εισέπραξαν από τους Ροδίους μέχρι τριάντα δύο ταλάντων, αλλά κατά τα λοιπά έμειναν αδρανούντες επί ογδοήκοντα ημέρας, ανασύραντες τα πλοία εις την ξηράν.

45. Ο Αλκιβιάδης φοβηθείς διότι κατέστη ύποπτος εις τους Πελοποννησίους προσφεύγει εις τον Τισσαφέρνην παροτρύνων τούτον εις αντισπαρτιατικάς ενεργείας

Εν τω μεταξύ, και πριν ακόμη μάλιστα μεταφερθούν οι Πελοποννήσιοι εις την Ρόδον, έλαβαν χώραν τα επόμενα γεγονότα. Μετά τον θάνατον του Χαλκιδέως και την μάχην της Μιλήτου, ο Αλκιβιάδης έγινεν ύποπτος εις τους Πελοποννησίους και ελήφθη επιστολή αυτών εκ Λακεδαίμονος προς τον Αστύοχον, διατάσσουσα αυτόν να τον θανατώση. Ήτο τωόντι εχθρός του Άγιδος και επί πλέον εθεωρείτο ανάξιος πάσης εμπιστοσύνης. Φοβηθείς, ως εκ τούτου, ο Αλκιβιάδης έφυγεν αμέσως προς τον Τισσαφέρνη, όπου μετ' ολίγον διά της επ' αυτού επιρροής του ήρχισε να βλάπτη όσον ημπορούσε περισσότερον τα συμφέροντα των Πελοποννησίων. Και καθοδηγών αυτόν εις όλα, επέτυχε να ελαττωθή ο μισθός των ναυτών από μιας δραχμής εις τρεις οβολούς, χωρίς μάλιστα να καταβάλλεται ούτος ολόκληρος διά μιας, συνιστών εις τον Τισσαφέρνη να επικαλεσθή απέναντι αυτών, ότι οι Αθηναίοι, οι οποίοι έχουν μακράν εμπειρίαν των ναυτικών, δίδουν εις τους ιδικούς των τρεις οβολούς, όχι τόσον από οικονομικήν ανεπάρκειαν, όσον διότι δεν θέλουν να διαφθείρωνται οι ναύται των διά του μεγάλου μισθού και άλλοι μεν να καταστρέφουν την υγείαν των, δαπανώντες εις πράγματα, εκ των οποίων προκαλούνται ασθένειαι, άλλοι δε να λιποτακτούν, χωρίς ν' αφίνουν οπίσω των ως ενέχυρον το καθυστερούμενον μέρος του μισθού των. Συνεβούλευε συγχρόνως αυτόν να επιτύχη διά δωροδοκίας την έγκρισιν του μέτρου τούτου εκ μέρους των τριηράρχων και στρατηγών των διαφόρων πόλεων, πλην των Συρακουσίων, εκ των οποίων ο Ερμοκράτης μόνος, εξ ονόματος όλων των συμμάχων, ηναντιούτο κατά του μέτρου τούτου. Και τους αντιπροσώπους των πόλεων, οι οποίοι ήλθαν ζητούντες χρήματα, απέπεμψεν, αποκρούων, εξ ονόματος του Τισσαφέρνους, την αίτησίν των, διά του ισχυρισμού, ότι οι μεν Χίοι θα ήσαν αναίσχυντοι, εάν, ενώ είναι οι πλουσιώτεροι των Ελλήνων και οφείλουν την σωτηρίαν των εις ξένην συνδρομήν, έχουν εν τούτοις την αξίωσιν, όπως άλλοι διακινδυνεύουν υπέρ της ελευθερίας των, όχι μόνον την ζωήν των, άλλα και την περιουσίαν των. Ως προς δε τας λοιπάς πόλεις, είπεν, ότι, αφού πριν επαναστατήσουν δεν εφείδοντο δαπανών χάριν των Αθηναίων, διαπράττουν αδικίαν, εάν δεν θελήσουν και τώρα να εισφέρουν ίσα ποσά και ακόμη περισσότερα, χάριν του ιδίου αυτών συμφέροντος. Και εξηγεί ότι ο Τισσαφέρνης, τώρα μεν όπου διεξάγει τον πόλεμον δαπανών εκ των ιδίων, ήτο φυσικόν να δεικνύεται φειδωλός, αλλ' εάν ποτέ σταλούν από την πρωτεύουσαν χρήματα του Βασιλέως διά τον μισθόν των ναυτών, θα τους τον αποδώση ακέραιον και θα κάμη ό,τι ήτον εύλογον, προς το συμφέρον των πόλεων.

46. Συνεβούλευσεν επίσης τον Τισσαφέρνη να μη σπεύδη παρά πολύ να τερματίση τον πόλεμον, μηδέ να θελήση, προσκαλών τον Φοινικικόν στόλον, όπως ητοιμάζετο να κάμη, ή παρέχων μισθόν εις περισσοτέρους Έλληνας ναύτας, να συγκεντρώση εις τας ιδίας χείρας την κυριαρχίαν και επί της ξηράς και επί της θαλάσσης, αλλά ν' αφίση να έχουν οι δύο διηρημένην την κυριαρχίαν και να δύναται ούτως ο Βασιλεύς να χρησιμοποιή, τον έτερον κατά του εκάστοτε οχληρού εξ αυτών. Καθόσον, εάν η υπεροχή και κατά γην και κατά θάλασσαν ήθελε συγκεντρωθή εις χείρας του αυτού κράτους, ο Βασιλεύς δεν θα είχε κανένα να τον βοηθήση εις κατάλυσιν της δυνάμεως του ισχυροτέρου και θα εξηναγκάζετο κάποτε να εξεγερθή και αναλάβη μόνος τον κατ' αυτού αγώνα, με μεγάλας δαπανάς και κινδύνους. Ενώ είναι ευθηνότερον, με μέρος μόνον της

δαπάνης αυτής και συγχρόνως, χωρίς κανένα κίνδυνον δι' εαυτόν, να κατατρίψη τους ιδίους τους Έλληνας, τους μεν διά των δε. Υπεστήριξεν ακόμη, ότι οι Αθηναίοι ήσαν προσφορώτεροι διά τον Βασιλέα συμμέτοχοι της επί των άλλων ηγεμονίας, καθόσον εποφθαλμιούν ολιγώτερον τας χερσαίας κτήσεις και όχι μόνον ο δεδηλωμένος σκοπός, διά τον οποίον διεξάγουν τον πόλεμον, αλλά και ο τρόπος της διεξαγωγής αυτού, προσαρμόζεται καλλίτερα προς τα συμφέροντα του Βασιλέως. Διότι ενώ αυτοί θα συνέπρατταν μετά του Βασιλέως, όπως εξασφαλίσουν δι' εαυτούς μεν την κυριαρχίαν της θαλάσσης, δι' εκείνον δε την υποταγήν των εις την επικράτειάν του κατοικούντων Ελλήνων, οι Λακεδαιμόνιοι, τουναντίον, ήλθαν ως ελευθερωταί αυτών. Και δεν είναι πιθανόν, ότι ενώ ελευθερώνουν σήμερον τους Έλληνας από την κυριαρχίαν των Αθηναίων, δεν θα ελευθερώσουν αυτούς και από την κυριαρχίαν των Περσών, εφόσον οι τελευταίοι δεν κατορθώσουν μίαν ημέραν να τους βάλουν κατά μέρος. Συνίστα, λοιπόν, εις τον Τισσαφέρνη να κατατρίψη πρώτον αμφοτέρους, και αφού κολοβώση όσον ημπορέση περισσότερον την δύναμιν των Αθηναίων, εκδιώξη τελευταίον τους Λακεδαιμονίους εκ της χώρας. Ο Τισσαφέρνης απεδέχθη πραγματικώς το πρόγραμμα τούτο διά το μέλλον, όπως τουλάχιστον ημπορεί να εικάση κανείς εκ των ενεργειών του. Διότι, συνεπεία των λόγων τούτων του Αλκιβιάδου, και αναγνωρίζων την ορθότητα των συμβουλών του, περιέβαλεν αυτόν με την πλήρη εμπιστοσύνην του και όχι μόνον παρείχεν ανεπαρκή τα μέσα της συντηρήσεως εις τους Πελοποννησίους, αλλά και τους απέτρεπεν επιμόνως να ναυμαχήσουν, επιμένων ότι πρέπει να περιμένουν την έλευσιν του Φοινικικού στόλου, διά να διεξαχθή ο αγών με υπερτέρας εκ μέρους των δυνάμεις. Και τοιουτοτρόπως και των αγώνα των εζημίωνε και την δύναμιν του στόλου των, η οποία είχε φθάσει να γίνη πολύ μεγάλη, εμείωσε και γενικώς η έλλειψις προθυμίας κατά την σύμπραξίν του εις τον πόλεμον ήτο τόσον φανερά, ώστε να μη ημπορή ν' αποκρυβή.

47. Διά των κατά της Σπάρτης ενεργειών του επιδιώκει ο Αλκιβιάδης να επιστρέψη εις Αθήνας

Αλλ' ο Αλκιβιάδης, δίδων τας συμβουλάς ταύτας εις τον Τισσαφέρνη και τον Βασιλέα, καθ' όν χρόνον ευρίσκετο υπό την προστασίαν των, έπραττε τούτο όχι μόνον, διότι εθεώρει αυτάς ως τας μάλλον εξυπηρετικάς του συμφέροντος των, αλλά συγχρόνως διότι επεδίωκε μετά πολλής επιμελείας να προετοιμάση την κάθοδόν του εις την πατρίδα και εγνώριζεν, ότι εάν δεν καταστρέψη αυτήν εξ ολοκλήρου, θα ήρχετο ημέρα, κατά την οποίαν θα την έπειθε να του επιτρέψη την επάνοδον. Και ενόμιζεν, ότι το αποτελεσματικώτερον προς τούτο επιχείρημα θα ήτο, εάν εγίνετο γνωστόν, ότι ευρίσκεται εις στενάς σχέσεις μετά του Τισσαφέρνους. Όπως και πράγματι συνέβη. Διότι όταν οι Αθηναίοι στρατιώται της Σάμου αντελήφθησαν την επιρροήν πού εξήσκει επί του Τισσαφέρνους ο Αλκιβιάδης και συγχρόνως ούτος διεμήνυσε προς τους επιφανέστερους εξ αυτών, όπως ομιλήσουν περί αυτού εις τους αρίστους πολίτας και τους είπουν, ότι η επιθυμία του είναι, υπό πολίτευμα ολιγαρχικόν και όχι βέβαια την σημερινήν φαυλοκρατίαν, η οποία τον εξώρισε, να κατέλθη εις τας Αθήνας, φέρων και την φιλίαν του Τισσαφέρνους και συνεργασθή μετ' αυτών υπέρ του τόπου, οι τριήραρχοι και οι άλλοι επιφανέστατοι άνδρες του Αθηναϊκού στρατού της Σάμου, εν μέρει συνεπεία των προτάσεων τούτων και περισσότερον ακόμη διότι ήθελαν το πράγμα εξ ιδίας πρωτοβουλίας, απεφάσισαν να επιδιώξουν την κατάλυσιν της δημοκρατίας.

48. Ο Αλκιβιάδης συνεννοείται με το εν Σάμω εκστρατευτικόν σώμα περί της καταλύσεως του δημοκρατικού πολιτεύματος εις Αθήνας εις αντάλλαγμα της φιλίας με τους Πέρσας

Και ούτως ήρχισεν η σχετική κίνησις, πρώτον εις το στρατόπεδον της Σάμου, απ' εκεί δ' επεξετάθη ύστερον και εις την πόλιν. Μερικοί μάλιστα ήλθαν από την Σάμον και συνεννοήθησαν προφορικώς με τον Αλκιβιάδην, και όταν υπεσχέθη να τους εξασφαλίση πρώτον μεν την φιλίαν του Τισσαφέρνους ακολούθως δε και την του Βασιλέως, εάν κατέλυαν την δημοκρατίαν, οπότε ο Βασιλεύς θα είχε περισσοτέραν εμπιστοσύνην, όσοι εξ αυτών ανήκαν εις τους ολιγαρχικούς συνέλαβαν μεγάλας ελπίδας, ότι θα δυνηθούν αυτοί, οι οποίοι φέρουν και τα μεγαλήτερα βάρη, να γίνουν κύριοι των πραγμάτων και

συγχρόνως να νικήσουν τους εξωτερικούς εχθρούς των. Διά τούτο, μετά την επιστροφήν των εις την Σάμον, ήρχισαν να οργανώνουν συνωμοσίαν μεταξύ των ομοϊδεατών των και έλεγαν απροκαλύπτως εις τους πολλούς, ότι ο Βασιλεύς θα εγίνετο φίλος των και θα εβοήθει χρηματικώς, εάν ο Αλκιβιάδης επανήρχετο εις τας Αθήνας και κατελύετο η δημοκρατία. Και μολονότι η πρώτη εντύπωσις των στρατιωτών ήτο δυσφορία διά το πράγμα, η ελπίς της χρηματικής επικουρίας του Βασιλέως ήτο τόσον ευπρόσδεκτος, ώστε δεν έφεραν αντίρρησιν. Οι πρωτεργάται του κινήματος, αφού ανεκοίνωσαν ταύτα εις τους στρατιώτας, συνήλθαν, διά να εξετάσουν περαιτέρω μεταξύ των και μετά των περισσοτέρων ομοφρόνων των τας προτάσεις του Αλκιβιάδου. Αλλ' ενώ οι λοιποί εθεώρουν αυτάς ευκολοκατορθώτους και ειλικρινείς, ο Φρύνιχος, ο οποίος εξηκολούθει να είναι αρχηγός, ποσώς δεν τας ενέκρινεν. Αυτός επίστευεν, ότι ο Αλκιβιάδης, όπως ήτο και η αλήθεια, δεν ενδιεφέρετο περισσότερον διά την ολιγαρχίαν παρ' όσον διά την δημοκρατίαν, ούτε απέβλεπεν εις άλλο τίποτε παρά πώς να μεταβάλη το πολίτευμα διά ν' ανακληθή υπό του νέου καθεστώτος και επανέλθη εις τας Αθήνας, ενώ, κατ' αυτόν, κυρία μέριμνά των έπρεπε να είναι πώς ν' αποφύγουν τους εμφυλίους σπαραγμούς. Ούτε ήτον, άλλωστε, εύκολον διά τον Βασιλέα, τώρα ιδίως που και οι Πελοποννήσιοι ήσαν εξ ίσου ισχυροί κατά θάλασσαν και είχαν υπό την κατοχήν των μερικάς εκ των σπουδαιότατων πόλεων της επικρατείας του, να συνταχθή με τους Αθηναίους, προς τους οποίους δεν είχεν εμπιστοσύνην, και να δημιουργήση εις εαυτόν πράγματα, ενώ ημπορούσε να εξασφαλίση την φιλίαν των Πελοποννησίων, οι οποίοι ποτέ δεν τον είχαν βλάψει. Και αι σύμμαχοι πόλεις, προσέθεσεν, εις τας οποίας θα υποσχεθούν βέβαια την εισαγωγήν της ολιγαρχίας, αφού δα και οι ίδιοι θα παύσωμεν δημοκρατούμενοι, γνωρίζει καλώς, ότι ούτε αι ήδη αποστατήσασαι θα επανέλθουν διά τούτο ευκολώτερον εις την συμμαχίαν των, ούτε αι παραμείνασαι ως σύμμαχοι θα γίνουν πιστότεροι. Διότι δεν θα θελήσουν να χάσουν την ελευθερίαν των από προτίμησιν προς την ολιγαρχίαν ή την δημοκρατίαν, αλλά θα προτιμήσουν να είναι ελεύθεροι, αδιαφορούσαι αν την ελευθερίαν θα έχουν με το εν ή το άλλο πολίτευμα. Ούτε νομίζουν οι σύμμαχοι, ότι οι καλούμενοι ευγενείς θα τους δημιουργήσουν ολιγώτερα πράγματα από το πλήθος, διότι αυτοί είναι οι εισηγούμενοι εις το πλήθος τα κακά, οι χορηγούντες εις αυτά τα μέσα προς διάπραξιν τούτων, και οι αποκομίζοντες υπέρ εαυτών τας μεγαλητέρας εξ αυτών ωφελείας. Και εάν η εξουσία περιέλθη εις χείρας των, οι σύμμαχοι πιστεύουν, ότι θα είναι εκτεθειμένοι εις βιαίας και άνευ δικαστικής αποφάσεως θανατώσεις, ενώ ο λαός εκείνων μεν περιορίζει τας παρεκτροπάς, δι' αυτούς δ' αποτελεί καταφύγιον. Ο Φρύνιχος ισχυρίσθη, ότι ως γνωρίζει καλώς, αι σύμμαχοι πόλεις, διδαχθείσαι εκ της πείρας των, τοιαύτας είχαν αντιλήψεις. Διά τους λόγους δε τούτους, αυτός, τουλάχιστον, αποκρούει τα προτεινόμενα σχέδια του Αλκιβιάδου καθ' όλην την γραμμήν.

49. Στέλλεται εις Αθήνας ο Πείσανδρος προς εκτέλεσιν των σχεδίων του Αλκιβιάδου

Αλλ' οι εκ των συνωμοτών συνελθόντες ενέμειναν εις την αρχικήν γνώμην των και αποδεχθέντες τας προτάσεις του Αλκιβιάδου, απεφάσισαν να στείλουν εις τας Αθήνας τον Πεί σανδρον και άλλους απεσταλμένους, όπως διενεργήσουν την κάθοδον του Αλκιβιάδου και την ανατροπήν της Αθηναϊκής δημοκρατίας και εξασφαλίσουν ούτω την προς τους Αθηναίους φιλίαν του Τισσαφέρνους.

50. Ο Αθηναίος στρατηγός Φρύνιχος αντιδρά εις τα σχέδια του Αλκιβιάδου προδίδων αυτά εις τους Λακεδαιμονίους

Πεισθείς ο Φρύνιχος, ότι η περί καθόδου του Αλκιβιάδου πρότασις θα υπεβάλλετο εις τας Αθήνας, όπου βεβαίως θα εγίνετο δεκτή, και φοβηθείς μήπως, ένεκα της αντιδράσεως, την οποίαν επέδειξε κατ' αυτής διά των λόγων του, εάν επιστρέψη ο Αλκιβιάδης εκ της εξορίας, θελήση να εκδικηθή κατ' αυτού ως αντιθέτου του, κατέφυγεν εις το εξής μέσον. Έστειλε κρυφίως επιστολήν προς τον αρχιναύαρχον των Λακεδαιμονίων Αστύοχον, ενώ ούτος ευρίσκετο ακόμη εις την Μίλητον, διά της οποίας τον επληροφόρει, ότι ο Αλκιβιάδης καταστρέφει τα συμφέροντα των Πελοποννησίων, εργαζόμενος, όπως εξασφαλίση υπέρ των Αθηναίων την φιλίαν του Τισσαφέρνους και

εξέθετεν ανεπιφυλάκτως όλας τας λεπτομερείας. Προσέθετεν, ότι πρέπει να θεωρηθή συγγνωστός, εάν ζητή να βλάψη ένα εχθρόν του, έστω αν τούτο ημπορούσε να βλάψη και την πατρίδα του. Αλλ' ο Αστύοχος ούτε εσκέφθη καν να εκδικηθή τον Αλκιβιάδην, ο οποίος άλλωστε έπαυσε να έρχεται, όπως προηγουμένως, εις συνάντησίν του. Αλλά μεταβάς προς επίσκεψιν αυτού και του Τισσαφέρνους εις την Μαγνησίαν, κατέδωκεν ο ίδιος το πράγμα, ανακοινώσας συγχρόνως προς αυτούς το περιεχόμενον της επιστολής του Φρυνίχου και ετέθη εις την διάθεσιν του Τισσαφέρνους, ως προς το ζήτημα τούτο και ως προς τα άλλα, διότι, ως ελέγετο, εδωροδοκείτο υπ' αυτού, και ένεκα του λόγου τούτου, χλιαρώς ανθίστατο εις το ζήτημα της μη ακεραίας καταβολής του μισθού. Ο Αλκιβιάδης έστειλεν αμέσως επιστολήν εις την Σάμον, διά της οποίας κατήγγελλεν εις τας αρχάς την προδοσίαν του Φρυνίχου και εζήτει να θανατωθή ούτος. Ο Φρύνιχος, ως εκ του μεγίστου κινδύνου, εις τον οποίον τον εξέθετεν η αποκάλυψις αύτη, τα έχασε και απέστειλε νέαν επιστολήν προς τον Αστύοχον, διά της οποίας τον κατηγόρει, διότι δεν εφύλαξε, ως ώφειλε, μυστικήν την προηγουμένην ανακοίνωσιν του, εδήλωνεν ότι τίθεται ήδη εις την διάθεσιν του, όπως διευκολύνη τους Πελοποννησίους να καταστρέψουν ολόκληρον τον Αθηναϊκόν στρατόν, εξέθετε λεπτομερώς κατά ποίον τρόπον θα κατώρθωνε τούτο, λαμβανομένου υπ' όψιν, ότι η Σάμος είναι ατείχιστος και ότι δεν πρέπει να κατηγορηθή, εάν, κινδυνεύων ήδη την ζωήν του χάριν αυτών, πράξη και τούτο και κάθε άλλο πού ημπορεί μάλλον, παρά ν' αφίση να πέση θύμα των χειροτέρων του εχθρών. Αλλ' ο Αστύοχος έφερε και ταύτα εις γνώσιν του Αλκιβιάδου.

51. Ο Αλκιβιάδης καταγγέλλει την προδοσίαν του Φρυνίχου

Ο Φρύνιχος, εξ άλλου, πληροφορηθείς εγκαίρως την προδοσίαν του Αστυόχου, ανέμενεν από στιγμής εις στιγμήν επιστολήν του Αλκιβιάδου, καταγγέλλουσαν το πράγμα. Διά να προλάβη δε τούτο, ανεκοίνωσεν ο ίδιος εις το στράτευμα, ότι, κατά πληροφορίας ασφαλείς, τας οποίας έχει, οι εχθροί, ως εκ του ότι η πόλις της Σάμου είναι ατείχιστος και τα πλοία του στόλου δεν αγκυροβολούν όλα εντός του λιμένος, είναι αποφασισμένοι να επιτεθούν κατά του στρατοπέδου, και είναι ανάγκη να οχυρωθή η Σάμος το ταχύτερον και να λάβουν όλας τας αναγκαίας προφυλάξεις. Ως εκ του ότι δ' ήτον αρχηγός του στρατού, είχεν ο ίδιος δικαιοδοσίαν να λάβη τα μέτρα ταύτα. Επομένως, η οχύρωσις ήρχισεν αμέσως μετά δραστηριότητος και ως εκ της αιτίας αυτής, η Σάμος, η οποία εν πάση περιπτώσει θα ωχυρώνετο, ωχυρώθη ταχύτερον. Ολίγον ύστερον έφθασεν η αναμενόμενη επιστολή του Αλκιβιάδου, διά της οποίας ανήγγελλε την κατά του στρατού προδοσίαν του Φρυνίχου και την επικειμένην επίθεσιν του εχθρού. Ο Αλκιβιάδης, εν τούτοις, εθεωρήθη όχι αξιόπιστος, αλλ' ότι, μαθών εκ των προτέρων τα σχέδια των εχθρών, ήθελεν από έχθραν προς τον Φρύνιχον ν' αποδώση εις αυτόν συνενοχήν εις αυτά και ως εκ τούτου, η επιστολή του όχι μόνον δεν έβλαψε τον Φρύνιχον, αλλά τουναντίον εθεωρήθη αυτός αξιοπιστότερος, διότι τα λεχθέντα υπ' αυτού επεβεβαιούντο διά των πληροφοριών του Αλκιβιάδου.

52. Έκτοτε ο Αλκιβιάδης κατέβαλε πάσαν προσπάθειαν, όπως πείση τον Τισσαφέρνη να ταχθή υπέρ των Αθηναίων. Ούτος, μολονότι φοβούμενος τους Πελοποννησίους, λόγω του ότι είχαν επί τόπου περισσότερον στόλον από τους Αθηναίους, τίποτε άλλο καλλίτερον δεν ήθελε παρά να ημπορέση να πεισθή, ιδίως αφότου αντελήφθη εις την Κνίδον την δυσαρέσκειαν των Λακεδαιμονίων, διά την υπό του Θηριμένους συνομολογηθείσαν συνθήκην. Διότι το επεισόδιον τούτο της Κνίδου είχε λάβει χώραν, πριν μετασταθμεύσουν οι Πελοποννήσιοι εις την Ρόδον, όπου ευρίσκοντο τώρα, και ο έτι προγενέστερος ισχυρισμός του Αλκιβιάδου, ότι η πολιτική των Λακεδαιμονίων αποβλέπει εις την απελευθέρωσιν όλων των Ελληνικών πόλεων, επεβεβαιώθη διά των λόγων του Λίχα, υποστηρίξαντος, ότι δεν είναι ανεκτή η διάταξις των συνθηκών, κατά την οποίαν αναγνωρίζεται η κυριαρχία του Βασιλέως εφ' όλων των χωρών, των οποίων, εις παρελθούσαν ποτέ εποχήν, αυτός ή οι προγονοί του ήσαν κύριοι. Ούτω, λοιπόν, ο Αλκιβιάδης, αγωνιζόμενος υπέρ μεγάλων πραγμάτων, εκολάκευε τον Τισσαφέρνη και εδείκνυε προς αυτόν μεγάλην αφοσίωσιν.

53. Ο Πείσανδρος ενεργεί εν Αθήναις υπέρ των σχεδίων του Αλκιβιάδου. Απαλλάσσεται της στρατηγίας ο Φρύνιχος
Εν τω μεταξύ, η εκ Σάμου αποσταλείσα υπό τον Πείσανδρον πρεσβεία, ελθούσα εις τας Αθήνας, ωμίλησε προς τον δήμον κεφαλαιωδώς περί των λοιπών, ενδιατρίψασα ιδίως εις το ότι ημπορούν, εάν επαναφέρουν τον Αλκιβιάδην και φέρουν τροποποιήσεις εις το δημοκρατικόν των πολίτευμα, να εξασφαλίσουν και την συμμαχίαν του Βασιλέως και την νίκην κατά των Πελοποννησίων. Και πολλοί όμως άλλοι αντετάσσοντο κατά πάσης μεταβολής του δημοκρατικού πολιτεύματος, και οι εχθροί συγχρόνως του Αλκιβιάδου κατεκραύγαζαν, ότι θα ήτο τερατώδες να επιτύχη την κάθοδόν του διά της ανατροπής του δημοκρατικού πολιτεύματος, και οι Ευμολπίδαι και οι Κήρυκες διεμαρτύροντο και εξώρκιζαν να μη επαναφέρουν άνθρωπον εξορισθέντα διά την βεβήλωσιν των μυστηρίων. Ο Πείσανδρος, χωρίς να πτοηθή ενώπιον τοιαύτης αντιδράσεως και τόσων ύβρεων, επροχώρησεν εις το μέσον και προσκαλών αλληλοδιαδόχως ένα έκαστον των αντιλεγόντων τον ηρώτα, εάν τώρα πού οι Πελοποννήσιοι και στόλον όχι μικρότερον του ιδικού των έχουν, έτοιμον ανά πάσαν στιγμήν προς επίθεσιν, και συμμάχους περισσοτέρους και χρήματα ελάμβαναν από τον Βασιλέα και τον Τισσαφέρνη, έχουν καμμίαν ελπίδα σωτηρίας διά την πόλιν, εφόσον δεν κατορθώση κανείς να πείση τον Βασιλέα να στραφή με το μέρος των. Και όταν εις την ερώτησιν, η απάντησις ήτον αρνητική, τότε πλέον έλεγε προς αυτούς άνευ περιστροφών «Αυτό λοιπόν δεν ημπορούμεν να το κατορθώσωμεν, παρά μόνον, εάν πολιτευθώμεν σωφρονέστερον και αναθέσωμεν την εξουσίαν εις ολίγους μάλλον, διά να εμπνέωμεν εμπιστοσύνην εις τον Βασιλέα, εάν την προσοχήν μας στρέψωμεν σήμερον ολιγώτερον προς το πολίτευμα και περισσότερον προς την σωτηρίαν του κράτους (διότι αργότερα βέβαια κανείς δεν μας εμποδίζει να μεταβάλωμεν ό,τι τυχόν δεν μας αρέσει) και επαναφέρωμεν τον Αλκιβιάδην, ο οποίος είναι ο μόνος σήμερον άνθρωπος που ημπορεί να το κατορθώση.»

54. Ο λαός, μολονότι εδυσανασχέτει κατ' αρχάς ακούων τα περί ολιγαρχίας, όταν ο Πείσανδρος τους εξήγησεν άνευ περιστροφών ότι δεν υπάρχει άλλη σωτηρία, ενέδωσε, και εκ φόβου και διότι συγχρόνως ήλπιζεν, ότι το νέον αυτό καθεστώς δεν θα ήτο μακρόβιον. Ως εκ τούτου, εψήφισαν την αποστολήν του Πεισάνδρου, με δέκα άλλους, όπως διαπραγματευθούν με τον Τισσαφέρνη και τον Αλκιβιάδην, όπως αυτοί κρίνουν συμφερώτερον, και επειδή συγχρόνως ο Πείσανδρος διέβαλε τον Φρύνιχον, ο λαός απέλυσεν αυτόν και τον Σκυρωνίδην και διώρισεν εις αντικατάστασίν των τον Διομέδοντα και τον Λέοντα. Τον Φρύνιχον διέβαλεν ο Πείσανδρος, ισχυριζόμενος ότι επρόδωσε την Ίασον και τον Αμόργην, πράγματι όμως, διότι τον εθεώρει αντίθετον εις τας μετά του Αλκιβιάδου διαπραγματεύσεις. Ο Πείσανδρος, ακολούθως, αφού επεσκέφθη όλας τας πολιτικάς λέσχας, όσαι υφίσταντο ήδη από πριν εις την πόλιν, ασχολούμεναι με δίκας και τας εκλογάς, και εσύστησεν εις αυτάς να ενωθούν και προβούν, κατόπιν κοινής αποφάσεως, εις την κατάλυσιν της δημοκρατίας, και έλαβεν όλα τα υπό των περιστάσεων ενδεικνυόμενα μέτρα, διά να μη χάνεται πλέον καιρός, αυτός μετά των άλλων δέκα απεσταλμένων ανεχώρησαν, προς συνάντησιν του Τισσαφέρνους.
55. Επιτυχής επίθεσις των Αθηναίων κατά των Ροδίων
Ο Λέων, εξ άλλου, και ο Διομέδων, οι οποίοι είχαν ήδη φθάσει, διαρκούντος του αυτού χειμώνος, προς ανάληψιν της διοικήσεως του Αθηναϊκού στόλου, προέβησαν εις επίθεσιν κατά της Ρόδου. Και τον μεν στόλον των Πελοποννησίων ευρήκαν ανειλκυσμένον εις την παραλίαν του λιμένος, ενεργήσαντες όμως απόβασιν και νικήσαντες εις μάχην τους προσδραμόντας προς απόκρουσιν των Ροδίους, επέστρεψαν εις την Χάλκην, την οποίαν, κατά προτίμησιν της Κω, εχρησιμοποίουν του λοιπού ως ορμητήριον των κατά της Ρόδου επιχειρήσεων των, διότι απ' εκεί ημπορούσαν να επιτηρούν καλλίτερα τας κινήσεις του Πελοποννησιακού στόλου.
Εν Νίκη των Αθηναίων εις την Χίον τω μεταξύ, ήλθεν εις Ρόδον ο Λάκων Ξενοφαντίδας, τον οποίον έστειλεν ο Πεδάριτος εκ Χίου, διά ν' αναγγείλη, ότι το φρούριον, το όποιον

κατεσκεύαζαν οι Αθηναίοι εις το Δελφίνιον, ήτον ήδη εντελώς έτοιμον, και ότι, εάν δεν έλθη ολόκληρος ο στόλος προς βοήθειαν, η Χίος θα χαθή δι' αυτούς. Οι Πελοποννήσιοι απεφάσισαν να έλθουν εις βοήθειαν. Αλλά πριν ακόμη έλθουν, ο Πεδάριτος, τεθείς ο ίδιος επί κεφαλής των μισθοφόρων και ολοκλήρου του Χιακού στρατού, επετέθη κατά του οχυρώματος, το οποίον επροστάτευε το ορμητήριον του Αθηναϊκού στόλου, και καταλαβών μέρος αυτού, έγινε κύριος μερικών πλοίων, τα οποία ήσαν ανειλκυσμένα εις την ξηράν. Αλλ' οι Αθηναίοι αντεπεξήλθαν, και αφού έτρεψαν πρώτον εις φυγήν τους Χίους, ενίκησαν και το υπόλοιπον του στρατού του Πεδαρίτου. Κατά την μάχην εφονεύθη και ο ίδιος ο Πεδάριτος και πολλοί Χίοι και εκυριεύθησαν υπό των Αθηναίων πολλά όπλα.

56. Αποτυχία των διαπραγματεύσεων των Αθηναίων πρέσβεων με τον Τισσαφέρνη

Κατόπιν της νέας ταύτης αποτυχίας, ο από ξηράς και θαλάσσης αποκλεισμός της Χίου έγινε στενώτερος παρά πριν και η πείνα εντός της πόλεως ήτο μεγάλη. Εν τω μεταξύ, η υπό τον Πείσανδρον Αθηναϊκή πρεσβεία ήλθε προς τον Τισσαφέρνη και ήρχισε διαπραγματευόμενη την συνομολόγησιν συμβάσεως. Ο Αλκιβιάδης, εν τούτοις, ο οποίος δεν ήτο βέβαιος περί της επί του Τισσαφέρνους επιρροής του, καθόσον ο τελευταίος εφοβείτο περισσότερον τους Πελοποννησίους παρά τους Αθηναίους, και ήθελεν ακόμη, σύμφωνα με την συμβουλήν που του είχε δώσει εκείνος, να εξασθενίση και τους δύο, εσοφίσθη να ματαίωση την συμφωνίαν δι' υπερβολικών απαιτήσεων, προβαλλομένων υπό του Τισσαφέρνους. Νομίζω, άλλωστε, ότι το ίδιον επεδίωκε και ο Τισσαφέρνης, αυτός μεν διά τον φόβον των Πελοποννησίων, εκείνος δε διότι έβλεπεν, ότι ούτος δεν είχε καμμίαν διάθεσιν να συνομολόγηση συμφωνίαν και ήθελε να πιστεύσουν οι Αθηναίοι, όχι ότι δεν είχεν αρκετήν επιρροήν επ' αυτού, αλλ' ότι, ενώ ο Τισσαφέρνης είχε πεισθή και ήθελε να συνομολόγηση την συμφωνίαν, αυτοί δεν προέβαιναν εις αρκετάς παραχωρήσεις. Διότι ο Αλκιβιάδης, ομιλών εξ ονόματος του Τισσαφέρνους και παρόντος αυτού, διετύπωσε τοιαύτας υπερβολικάς απαιτήσεις, ώστε, μολονότι οι Αθηναίοι επί πολύ παρεχώρουν οτιδήποτε τους εζήτει, αυτούς εν τούτοις έπρεπε να βαρύνη η ευθύνη της αποτυχίας των διαπραγματεύσεων. Διότι, αφού εζήτησε την παραχώρησιν ολοκλήρου της Ιωνίας εις τον Βασιλέα, έπειτα εζήτησε και τας παρακείμενος νήσους και άλλα ακόμη. Αλλ' ενώ οι Αθηναίοι δεν ηρνούντο να δεχθούν όλα ταύτα, τέλος, κατά την τρίτην πλέον συνεδρίασιν, φοβηθείς μήπως γίνη κατάφωρος η έλλειψις επιρροής του επί του Τισσαφέρνους, απήτησε ν' αναγνωρισθή εις τον Βασιλέα το δικαίωμα να κατασκευάση πολεμικά πλοία και πλέη εντός των Αθηναϊκών χωρικών υδάτων, όπου ήθελε και με όσα σκάφη ήθελε. Τότε πλέον οι Αθηναίοι, θεωρήσαντες, ότι τους ζητούνται εντελώς αδύνατα πράγματα, και ότι ο Αλκιβιάδης τους είχεν εξαπατήσει, ανεχώρησαν εξωργισμένοι, επιστρέφοντες εις την Σάμον.

57. Τρίτη συμμαχία των Λακεδαιμονίων και του Βασιλέως των Περσών

Κατά την διάρκειαν του αυτού χειμώνος, και ευθύς μετά την ματαίωσιν των διαπραγματεύσεων προς τους Αθηναίους, κατήλθεν ο Τισσαφέρνης εις την Καύνον, θέλων να επαναφέρη τους Πελοποννησίους εις την Μίλητον, και αφού συνάψη υπό τους καλλιτέρους δυνατούς όρους νέαν πάλιν προς αυτούς συνθήκην, να παρέχη εις αυτούς τα αναγκαία διά την συντήρησιν του στόλου των χρήματα, και μη περιέλθη εις ολοσχερή προς αυτούς ρήξιν. Διότι εφοβείτο μήπως, στερούμενοι τυχόν των αναγκαίων διά την συντήρησιν μεγάλου στόλου μέσων, ή εξαναγκασθούν να ναυμαχήσουν προς τους Αθηναίους και ηττηθούν, ή λιποτακτήσουν τα πληρώματα και ούτως οι Αθηναίοι επιτύχουν τους σκοπούς των, χωρίς την βοήθειαν του. Αλλά προ πάντων εφοβείτο μήπως, προς αναζήτησιν τροφής, προβούν εις διαρπαγάς επί της Μικρασιατικής ακτής. Λαμβάνων λοιπόν υπ' όψιν του πάντα ταύτα και συνεπής προς την προνοητικήν πολιτικήν του, όπως διατηρή την ισορροπίαν των αντιμαχομένων Ελληνικών δυνάμεων, προσεκάλεσε τους Πελοποννησίους, τους έδωσε χρήματα διά την συντήρησιν του στόλου των και συνωμολόγησε την επομένην τρίτην προς αυτούς συνθήκην.

58. «Κατά το δέκατον τρίτον έτος της βασιλείας του Δαρείου, εφόρου όντος εις την Λακεδαίμονα του Αλεξιππίδα, συνωμολογήθη εις την πεδιάδα του Μαιάνδρου συνθήκη μεταξύ των Πελοποννησίων και των συμμάχων αφ' ενός, και του Τισσαφέρνους, του Ιεραμένους και των υιών του Φαρνάκου, εξ άλλου, αφορώσα τα συμφέροντα του Βασιλέως και των Λακεδαιμονίων ως και των συμμάχων των.
«Αι κτήσεις του Βασιλέως, αι κείμεναι επί της Ασίας, εξακολουθούν ανήκουσαι εις αυτόν και ο Βασιλεύς δικαιούται, προκειμένου περί των κτήσεων του, να λαμβάνη οιαδήποτε μέτρα θέλει.
«Απαγορεύεται εις τους Λακεδαιμονίους και τους συμμάχους των επιδρομή, προς τον σκοπόν οιασδήποτε βλάβης, εναντίον των κτήσεων του Βασιλέως, ως επίσης απαγορεύεται εις τον Βασιλέα οιαδήποτε επιδρομή, επί σκοπώ βλάβης, εναντίον των κτήσεων των Λακεδαιμονίων ή των συμμάχων των.
«Εάν κανείς εκ των Λακεδαιμονίων ή των συμμάχων των έλθη, επί σκοπώ βλάβης, εναντίον των κτήσεων του Βασιλέως, οι Λακεδαιμόνιοι και οι σύμμαχοι των οφείλουν να τον εμποδίζουν. Και εάν κανείς έρχεται εκ της επικρατείας του Βασιλέως, προς τον σκοπόν βλάβης, κατά των Λακεδαιμονίων ή των συμμάχων των, ο Βασιλεύς οφείλει να τον εμποδίζη.
«Ο Τισσαφέρνης υποχρεούται να παρέχη, συμφώνως με τα ήδη συμπεφωνημένα, τα αναγκαία χρήματα διά την συντήρησιν της σημερινής δυνάμεως του Πελοποννησιακού στόλου, έως ότου έλθη ο στόλος του Βασιλέως. Μετά την άφιξιν του στόλου του Βασιλέως, οι Λακεδαιμόνιοι και οι σύμμαχοι των δικαιούνται, εάν θέλουν, να συντηρούν τον στόλον εξ ιδίων, αλλ' αν θέλουν να λαμβάνουν τα αναγκαία διά την συντήρησιν αυτού χρήματα από τον Τισσαφέρνη, ούτος υποχρεούται να παρέχη αυτά. Εν τοιαύτη όμως περιπτώσει, οι Λακεδαιμόνιοι και οι σύμμαχοι θ' αποδώσουν κατά το τέλος του πολέμου τα ποσά, τα οποία θα έχουν λάβει.
«Μετά την άφιξιν του στόλου του Βασιλέως, ο στόλος των Λακεδαιμονίων και ο στόλος των συμμάχων των και ο στόλος του Βασιλέως θα διεξάγουν από κοινού τας πολεμικάς εχθροπραξίας, σύμφωνα με το σχέδιον, περί του οποίου θα μείνουν σύμφωνοι ο Τισσαφέρνης, οι Λακεδαιμόνιοι και οι σύμμαχοι των. Και εάν πρόκειται να συνομολογηθή ειρήνη προς τους Αθηναίους, η ειρήνη θα συνομολογηθή κατά τον αυτόν επίσης τρόπον.»
59. Τοιούτον ήτο το περιεχόμενον της συνομολογηθείσης συνθήκης, κατόπιν της οποίας ο Τισσαφέρνης ήρχισεν ετοιμαζόμενος, όπως, κατά τα συμφωνηθέντα, φέρη τον Φοινικικόν στόλον και εκτελέση όσα άλλα υπεσχέθη. Ήθελε τουλάχιστον ν' αποδείξη, ότι ετοιμάζεται να τα εκτελέση.
60. Οι Βοιωτοί καταλαμβάνουν τον Ωρωπόν
Περί το τέλος ήδη του χειμώνος, οι Βοιωτοί κατέλαβαν διά προδοσίας τον Ωρωπόν, ο οποίος κατείχετο υπό Αθηναϊκής φρουράς. Τους Βοιωτούς εβοήθησαν μερικοί Ερετριείς και μερικοί ακόμη εκ των κατοίκων αυτού του Ωρωπού, επιδιώκοντες την επανάστασιν της Ευβοίας. Διότι η θέσις αύτη, κειμένη απέναντι της Ερετρίας, εφόσον κατείχετο υπό των Αθηναίων, απετέλει διαρκή κίνδυνον κατά της ασφαλείας αυτής και της λοιπής Ευβοίας. Έχοντες ήδη εις την κατοχήν των τον Ωρωπόν, ήλθαν οι Ερετριείς εις την Ρόδον, προσκαλούντες τους Πελοποννησίους εις την Εύβοιαν. Αλλ' ούτοι επροθυμοποιούντο μάλλον να έλθουν εις βοήθειαν της δεινώς δοκιμαζόμενης Χίου, και εκπλεύσαντες εκ της Ρόδου με όλον τον στόλον, διηυθύνοντο προς τα εκεί. Όταν ευρίσκοντο πλησίον του Τριοπίου, διέκριναν εις το πέλαγος τον Αθηναϊκόν στόλον, προερχόμενον εκ Χάλκης. Και χωρίς να επιτεθούν οι μεν κατά των δε, διηυθύνθησαν οι μεν Αθηναίοι εις την Σάμον, οι δε Πελοποννήσιοι εις την Μίλητον, αναγνωρίσαντες οι τελευταίοι, ότι δεν ήτο δυνατόν να δοθή βοήθεια εις την Χίον, χωρίς να συναφθή ναυμαχία. Εν τω μεταξύ, ετελείωσεν ο χειμών και συγχρόνως το εικοστόν έτος του πολέμου τούτου, του οποίου την ιστορίαν συνέγραψεν ο Θουκυδίδης.

7. Απόσπασμα από Βιβλίο Η':

Έτος 21ον : 411 - 410 π.Χ. (61-109)

61. Επίθεσις των Χίων κατά του Αθηναϊκού στόλου

Ευθύς κατά την αρχήν του επομένου έαρος, ο Σπαρτιάτης Δερκυλίδας εξεπέμφθη επί κεφαλής αποσπάσματος στρατού διά της παραλιακής οδού προς τον Ελλήσποντον, όπως επαναστατήση την Άβυδον, αποικίαν των Μιλησίων. Οι Χίοι, εξ άλλου, ενόσω ο Αστύοχος ευρίσκετο εις απορίαν κατά τίνα τρόπον ημπορεί να τους βοηθήση, ευρέθησαν εις την ανάγκην, πιεζόμενοι υπό της πολιορκίας, να ναυμαχήσουν. Ευτυχώς, ότε ακόμη ο Αστύοχος ευρίσκετο εις την Ρόδον, είχε σταλή προς αυτούς εκ της Μιλήτου, μετά τον θάνατον του Πεδαρίτου, νέος αρχηγός, ο Σπαρτιάτης Λέων, ο οποίος είχε συνεκστρατεύσει ως βοηθός του Αντισθένους, μαζύ με δώδεκα πλοία, τα οποία τότε εφύλατταν την Μίλητον. Εκ των πλοίων τούτων, πέντε ήσαν των θουρίων, τέσσερα των Συρακουσίων, εν των Αναίων, εν των Μιλησίων και εν ανήκεν εις τον ίδιον τον Λέοντα. Οι Χίοι, ενεργήσαντες έξοδον με όλον των τον στρατόν, κατέλαβαν κάποιαν οχυράν θέσιν, ενώ συγχρόνως ο στόλος των, συγκείμενος εκ τριάντα εξ πλοίων, εξέπλευσε εναντίον των τριάντα δύο πλοίων των Αθηναίων και εναυμάχησεν. Η ναυμαχία υπήρξε πεισματώδης και οι Χίοι μετά των συμμάχων, χωρίς να ηττηθούν, επειδή άλλωστε και ήρχισεν ήδη να σκοτεινιάζη, επέστρεψαν εις την πόλιν.

62. Προσχώρησις της Αβύδου και της Λαμψάκου εις τους Λακεδαιμονίους

Ευθύς μετά την ναυμαχίαν ταύτην, έφθασεν εκ της Μιλήτου διά ξηράς ο Δερκυλίδας εις τον Ελλήσποντον, όπου η Άβυδος, επαναστατήσασα, προσεχώρησεν εις αυτόν και τον Φαρνάβαζον, και δύο ημέρας ύστερον και η Λάμψακος. Μόλις έμαθε τούτο ο Στρομβιχίδης, έσπευσεν εις βοήθειαν εκ της Χίου, επί κεφαλής είκοσι τεσσάρων πλοίων, εκ των οποίων μερικά ήσαν οπλιταγωγά, μεταφέροντα πεζικόν. Οι Λαμψακηνοί αντεπεξήλθαν κατ' αυτού, αλλ' ο Στρομβιχίδης ενίκησεν αυτούς κατά την συναφθείσαν μάχην και κατέλαβε με τον πρώτον αλαλαγμόν της εφόδου την Λάμψακον, η οποία ήτο ανοχύρωτος. Αφού δε διήρπασε τα κινητά και απήγαγε τους δούλους της πόλεως, επέτρεψεν εις τους ελευθέρους να εξακολουθούν κατοικούντες την πόλιν των και ήλθεν εναντίον της Αβύδου. Αλλ' επειδή αύτη ηρνείτο να παραδοθή και δεν ημπόρεσε να την καταλάβη δι' εφόδου, έπλευσεν εις την απέναντι Σηστόν, πόλιν της χερσονήσου Καλλιπόλεως, εις την οποίαν, ως γνωστόν, είχαν άλλοτε εγκατασταθή οι Πέρσαι, και εγκατέστησεν εις αυτήν φρουράν, διά να επιτηρή ολόκληρον τον Ελλήσποντον.

63. Επικράτησις των Χίων

Εν τω μεταξύ, η κατά θάλασσαν επικράτησις των Χίων εξησφαλίσθη και ο Αστύοχος, μετά των Πελοποννησίων της Μιλήτου, ενεθαρρύνθησαν. Πλεύσας εις την Χίον ο Αστύοχος με δύο πλοία, παρέλαβε την εκεί μοίραν και επί κεφαλής όλου ήδη του στόλου, έπλευσεν εναντίον της Σάμου. Αλλ' επειδή οι Αθηναίοι, υποπτεύοντες αλλήλους, δεν αντεπεξήλθαν, επέστρεψε πάλιν εις την Μίλητον.

Καθόσον Οι εν Σάμω Αθηναίοι αποφασίζουν να ενεργήσουν εγκατάστασιν ολιγαρχίας εις τας Αθήνας περί την αυτήν εποχήν, ή μάλλον προηγουμένως, η Αθηναϊκή δημοκρατία έπνεε τα λοίσθια. Διότι, όταν η υπό τον Πείσανδρον πρεσβεία επέστρεψεν από τον Τισσαφέρνη εις την Σάμον, όχι μόνον την υποστήριξιν του στρατού υπέρ των σχεδίων των εξησφάλισαν έτι μάλλον, αλλά και τους επιφανεστάτους των Σαμίων προέτρεψαν να τους μιμηθούν και αυτοί, αποδεχόμενοι το ολιγαρχικόν πολίτευμα, μολονότι αυτοί ούτοι είχαν επαναστατήσει εναντίον των συμπολιτών των, διά να παύσουν ολιγαρχούμενοι. Συγχρόνως οι Αθηναίοι της Σάμου, συνεννοούμενοι μεταξύ των, κατέληξαν εις το συμπέρασμα ν' αφίσουν κατά μέρος τον Αλκιβιάδην, όχι μόνον διότι δεν ήθελε να τους βοηθήση, αλλά και διότι δεν ήτον ο άνθρωπος πού ημπορούσε να προσαρμοσθή προς το ολιγαρχικόν πολίτευμα, και να σκεφθούν μεταξύ των αυτοί, οι οποίοι είχαν ήδη εκτεθή, κατά ποίον τρόπον το κίνημα δεν θα εματαιούτο. Απεφάσισαν, συγχρόνως, να επιμείνουν εις την αποφασιστικήν διεξαγωγήν του πολέμου και να εισφέρουν αυτοί εξ

ιδίων και χρήματα, και ό,τι άλλο τυχόν χρειασθή, καθόσον του λοιπού επρόκειτο να εργασθούν περί των ιδίων πλέον και όχι ξένων συμφερόντων.
64. Ενθαρρυνθέντες, τοιουτοτρόπως, αμοιβαίως, απέστειλαν ευθύς αμέσως εις τας Αθήνας τον Πείσανδρον με τους πέντε συναδέλφους του, όπως εργασθούν εκεί διά την πραγματοποίησιν των σχεδίων των, παραγγείλαντες συγχρόνως εις αυτούς να εγκαταστήσουν την ολιγαρχίαν εις τας υπηκόους πόλεις. Τον Διειτρέφη, ο οποίος ήτο τότε εις την Χίον και είχεν εκλεχθή αρχηγός των στρατιωτικών δυνάμεων εις την Χαλκιδικήν, απέστειλαν, όπως αναλάβη τα καθήκοντα του.
Πολιτικαί μεταβολαί εις Θάσον
Φθάσας ούτος εις την Θάσον, κατέλυσε την δημοκρατίαν. Αλλά δύο περίπου μήνας μετά την αναχώρησιν του, οι Θάσιοι ήρχισαν οχυρώνοντες την πόλιν των, καθόσον δεν είχαν πλέον καμμίαν ανάγκην αριστοκρατίας, εξαρτώμενης από τας Αθήνας, αφού από ημέρας εις ημέραν επερίμεναν να ελευθερωθούν από τους Λακεδαιμονίους. Διότι πλησίον των Πελοποννησίων ευρίσκοντο Θάσιοι, οι οποίοι είχαν εξορισθή υπό των Αθηναίων, και ούτοι, συμπραττόντων και των εις την πόλιν ευρισκομένων φίλων των, επεδίωκαν με όλην των την δραστηριότητα να επιτύχουν την αποστολήν πλοίων και επαναναστήσουν την Θάσον. Είχαν λοιπόν ούτοι την καλήν τύχην να επιτύχουν ό,τι διακαώς επεθύμουν, την ανόρθωσιν δηλαδή του πολιτεύματος των, χωρίς να εκτεθούν εις κινδύνους, και την ανατροπήν της δημοκρατικής μερίδος, η οποία θ' αντετάσσετο κατ' αυτών. Ούτω το αποτέλεσμα, ως προς την Θάσον, και, καθώς πιστεύω, και ως προς πολλάς άλλας υπηκόους πόλεις, υπήρξεν αντίθετον των προσδοκιών των Αθηναίων εκείνων, οι οποίοι ειργάζοντο διά την εγκατάστασιν ολιγαρχίας. Διότι οι κάτοικοι αυτών, εξασφαλίσαντες διά της πολιτικής μεταβολής την νηφαλιότητα της σκέψεως και το ακίνδυνον των ενεργειών των, εχώρησαν προς την πλήρη ελευθερίαν, αδιαφορούντες διά την νόθον ευνομίαν, που τους προσέφεραν οι Αθηναίοι.
65. Φόνος του δημοκρατικού ηγέτου Ανδροκλέους
Ο Πείσανδρος και οι περί αυτόν, διαρκούντος του ταξειδίου των, κατά μήκος της ακτής, προέβαιναν σύμφωνα με τα προαποφασισθέντα εις την κατάλυσιν των δημοκρατιών των διαφόρων πόλεων, και συγχρόνως παρέλαβαν από μερικάς εξ αυτών ως συνεργάτας και οπλίτας, με τους οποίους ήλθαν εις τας Αθήνας. Εκεί ευρήκαν, ότι οι φίλοι των είχαν φέρει εις πέρας το μεγαλήτερον μέρος της εργασίας. Διότι μερικοί εκ των νεωτέρων, συγκροτήσαντες μυστικήν ένωσιν, προέβησαν κρυφίως εις τον φόνον κάποιου Ανδροκλέους, ενός των κυριωτάτων αρχηγών των δημοκρατικών, ο οποίος είχεν ουκ ολίγον συντελέσει εις την έξωσιν του Αλκιβιάδου. Εις τον φόνον τούτον προέβησαν κυρίως διά δύο λόγους, και διότι ο Ανδροκλής ήτον εκ των ηγετών του λαού, και διότι ήθελαν να φανούν ευχάριστοι εις τον Αλκιβιάδην, ο όποιος επερίμεναν, ότι θα επανέλθη και θα τους εξασφαλίση την φιλίαν του Τισσαφέρνους. Αλλά και μερικούς άλλους εκ των οχληρών αντιπάλων εξαπέστρεψαν, κατά τον αυτόν τρόπον, κρυφίως. Διεκήρυτταν δε φανερά το πρόγραμμα των, ότι κανείς άλλος δεν πρέπει να λαμβάνη μισθόν πλην των υπηρετούντων ως στρατιωτών κατά τον πόλεμον και ότι εις την διεύθυνσιν των πραγμάτων δεν πρέπει να μετέχουν περισσότεροι των πέντε χιλιάδων, λαμβανόμενοι μεταξύ εκείνων, οι όποιοι ημπορούν να προσφέρουν περισσοτέρας υπηρεσίας και προσωπικώς και διά της περιουσίας των.
66. Τα σχέδια όμως ταύτα ήσαν απλώς εύσχημος πρόφασις χάριν των πολλών, διότι, πράγματι, την κυβέρνησιν επρόκειτο να έχουν εις χείρας των οι εργάται της μεταβολής του πολιτεύματος. Είναι αληθές, ότι η συνέλευσις του λάου συνεκαλείτο ακόμη, καθώς και η διά κλήρου καταρτιζόμενη Βουλή των Πεντακοσίων. Αλλά τίποτε δεν απεφάσιζαν, χωρίς την έγκρισιν των συνωμοτών, και όχι μόνον οι υποβάλλοντες τας προτάσεις ήσαν εκ των ιδικών των, αλλά και εκ των προτέρων συνεννοούντο και απεφάσιζαν τί θα προταθή. Εκ των άλλων πολιτών, ουδείς ετόλμα ν' αντιλέξη, διότι, βλέποντες το πλήθος των συνωμοτών, κατελαμβάνοντο υπό φόβου. Αλλά και αν κανείς ετόλμα ν' αντιλέξη, ευρίσκετο ευθύς φονευμένος διά καταλλήλου τρόπου, και οι δράσται ούτε ανεζητούντο,

ούτε αν ήσαν ύποπτοι ενηργείτο δικαστική κατ' αυτών καταδίωξις. Ο λαός έμενεν ήσυχος και ο φόβος του ήτο τόσον μεγάλος, ώστε καθείς, και αν ακόμη δεν «άνοιγε το στόμα του», εθεώρει τον εαυτόν του ευτυχή, εάν κατώρθωνε να μη πέση θύμα βίας. Διότι το φρόνημα των κατεβάλλετο εκ της ιδέας, ότι οι συνωμόται ήσαν πολύ περισσότεροι παρ' όσοι πραγματικώς ήσαν, και ήτον αδύνατον να ημπορέσουν να εξακριβώσουν την αλήθειαν, ένεκα του μεγέθους της πόλεως και του γεγονότος, ότι δεν εγνωρίζοντο αμοιβαίως. Διά τον αυτόν επίσης λόγον, δεν ημπορούσε κανείς, μέσα εις την θλίψιν και αγανάκτησιν του, να προσκλαυθή εις άλλον, διά να ζητήση την συνδρομήν του κατά του επιβουλευομένου αυτόν. Διότι έπρεπε να εμπιστευθή ή εις άγνωστον ή και εις γνώριμον, προς τον όποιον όμως εδυσπίστει. Καθόσον οι δημοκρατικοί επλησίαζαν ο εις τον άλλον με δυσπιστίαν, υποπτευόμενοι τον καθένα, ότι ημπορεί να μετέχη εις τα γινόμενα. Και υπήρξαν, τωόντι, μεταξύ των συνωμοτών άνθρωποι, περί των οποίων κανείς ποτέ δεν ημπορούσε να φαντασθή, ότι θα εγίνοντο ολιγαρχικοί. Και ούτοι επροκάλεσαν την μεγαλητέραν δυσπιστίαν μεταξύ του πλήθους, και συνετέλεσαν εκ τούτου τα μέγιστα εις την ασφάλειαν των συνωμοτών, ενισχύοντες την δυσπιστίαν των δημοκρατικών προς αλλήλους.

67. Προτάσεις του Πεισάνδρου περί μεταβολής του Αθηναϊκού πολιτεύματος εις ολιγαρχίαν

Τοιαύτη ήτον η κατάστασις των πραγμάτων εις τας Αθήνας, ότε έφθασεν ο Πείσανδρος με τους περί αυτόν, και επελήφθησαν της περαιτέρω συμπληρώσεως του έργου. Κατά πρώτον, συνεκάλεσαν την συνέλευσιν του λαού και επρότειναν εις αυτήν την εκλογήν δεκαμελούς επιτροπής, όπως συντάξη και υποβάλη απ' ευθείας εις την συνέλευσιν, εις ωρισμένην προς τούτο ημέραν, έγγραφον πρότασιν περί του καλλιτέρου διά την πόλιν πολιτεύματος. Έπειτα, κατά την προσδιωρισμένην ημέραν, συνεκάλεσαν την συνέλευσιν εντός του στενού περιβόλου του ναού του Ποσειδώνος, εις τον Κολωνόν, εις απόστασιν δέκα περίπου σταδίων έξω της πόλεως. Ή δεκαμελής επιτροπή δεν επρότεινε τίποτε άλλο παρά τούτο και μόνον, να επιτραπή εις έκαστον Αθηναίον να υποβάλη ελευθέρως οιανδήποτε πρότασιν θέλει, και να επιβληθούν βαρείαι ποιναί εναντίον εκείνου, ο οποίος θελήση να εγκαλέση τον προτείνοντα ως παρανομήσαντα, ή να τον βλάψη, καθ' οιονδήποτε άλλον τρόπον. Και τότε πλέον επροτάθη απροκαλύπτως να καταργηθούν όλαι αι επί τη βάσει του υφισταμένου πολιτεύματος λειτουργούσαι αρχαί και όλοι οι δημόσιοι μισθοί, και να εκλεχθούν πέντε πρόεδροι, οι οποίοι να εκλέξουν εκατόν άνδρας και έκαστος των εκατόν να προσλάβη τρεις. Οι ούτως εκλεχθησόμενοι, ανερχόμενοι εις τετρακοσίους, αφού εγκατασταθούν εις το βουλευτήριον, ν' αναλάβουν την ανωτάτην εξουσίαν, ενεργούντες με απεριόριστον πληρεξουσιότητα, όπως νομίζουν καλλίτερον, και να συγκαλούν την συνέλευσιν των πέντε χιλιάδων, οσάκις το νομίσουν αναγκαίον.

68. Υπέρ της ολιγαρχίας τάσσονται ο Αντιφών, ο Φρύνιχος και ο Θηραμένης

Την πρότασιν ταύτην υπέβαλεν ο Πείσανδρος, ο οποίος άλλωστε και κατά τα λοιπά ειργάσθη ακαταπονήτως και ανεπιφυλάκτως διά την κατάλυσιν της δημοκρατίας. Εκείνος όμως, ο οποίος συνέλαβε και διετύπωσεν ολόκληρον το σχέδιον της μέχρι τούδε ενεργείας, και επί μακρόν χρόνον αφωσιώθη εις αυτό, ήτο ο Αντιφών, ανήρ μη υστερών ουδενός των συγχρόνων του Αθηναίων, κατά την ευγένειαν των αισθημάτων, προικισμένος δε και με μεγάλην πολιτικήν οξυδέρκειαν και δύναμιν λόγου. Και μολονότι δεν ελάμβανε τον λόγον εις την συνέλευσιν του λαού και απέφευγε ν' αναμιγνύεται εις ουδενός είδους άλλας δημοσίας συζητήσεις, αλλ' ήτον ύποπτος εις το πλήθος, ένεκα της ρητορικής του δεινότητος, οποιοσδήποτε είχε να ομιλήση ενώπιον δικαστηρίου ή της συνελεύσεως του λαού, δεν ημπορούσε ν' απευθυνθή εις κανένα πολυτιμώτερον σύμβουλον από αυτόν. Και προκειμένου περί του ιδίου εαυτού του, όταν βραδύτερον ανετράπη η αρχή των τετρακοσίων, και ούτοι κατεδιώκοντο υπό του λαού, εις την κατηγορίαν, η οποία διετυπώθη εναντίον του, ως συναυτουργού της εγκαταστάσεως της ολιγαρχίας, και διά της οποίας εξητείτο η εις θάνατον καταδίκη του, απελογήθη διά λόγου, ο οποίος υπερέβαλεν όλους τους μέχρι σήμερον απαγγελθέντας εις τοιαύτας

περιστάσεις. Αλλά και ο Φρύνιχος επέδειξεν υπέρ πάντας ζήλον όλως διόλου εξαιρετικόν υπέρ της ολιγαρχίας, καθ' όσον εφοβείτο τον Αλκιβιάδην, γνωρίζων, ότι, εκείνος είχε γνώσιν των προς τον Αστύοχον μυστικών εκ Σάμου ενεργειών του και επίστευεν, ότι καμμία ολιγαρχική κυβέρνησις δεν ήτο πιθανόν να τον ανακαλέση. Και όταν άπαξ ανεμίχθη εις το κίνημα, εδείχθη απέναντι των κινδύνων ανήρ πάσης εμπιστοσύνης άξιος. Και ο Θηραμένης, υιός του Άγνωνος, ανήρ και κρίσεως και ευγλωττίας μεγάλης, υπήρξεν εις εκ των κυριωτέρων ανατροπέων της δημοκρατίας. Ως εκ τούτου, εννοεί κανείς ευκόλως, διατί έργον, υπέρ του οποίου ειργάσθησαν τόσοι πολλοί και ικανοί άνδρες, ευωδόθη παρ' όλας τας δυσχερείας πού παρουσίαζε. Διότι ήτο τωόντι δύσκολον, εκατόν περίπου έτη μετά την κατάλυσιν των τυράννων, ν' αφαίρεση κανείς τας ελευθερίας του Αθηναϊκού λαού, ο οποίος αληθώς όχι μόνον ελεύθερος ήτον, αλλά και επί πλέον του ημίσεος του χρονικού τούτου διαστήματος είχε συνειθίσει να ασκή ηγεμονίαν επί άλλων.

69. Κατάλυσις του δημοκρατικού πολιτεύματος των Αθηνών δι' αποφάσεως του δήμου

Όταν η συνέλευσις του λαού, μηδενός αντιλέγοντος, εψήφισε τας προτάσεις ταύτας και διελύθη, οι ολιγαρχικοί αρχηγοί εγκατέστησαν μετά ταύτα τους τετρακοσίους εις το βουλευτήριον κατά τον εξής τρόπον. Οι Αθηναίοι, ένεκα της παρουσίας του εχθρού εις την Δεκέλειαν, ήσαν διαρκώς πάντες εις υπηρεσίαν, άλλοι μεν επί των τειχών, άλλοι δε κατά συντεταγμένας μονάδας εις τα φυλακεία. Κατά την ημέραν λοιπόν εκείνην, μετά την διάλυσιν της συνελεύσεως του λαού, τους μεν μη μεμυημένους άφισαν ν' απέλθουν, κατά την συνήθειαν, εις την υπηρεσίαν των, εις τους μεμυημένους όμως είχε παραγγελθή μυστικά να μη μεταβούν εις τα φυλακεία των, αλλά να περιμένουν από αποστάσεως, και εάν κανείς επιχειρήση να αντισταθή κατά των γινομένων, να λάβουν τα όπλα και τον εμποδίσουν. Ευρίσκοντο άλλωστε εις τας Αθήνας, ελθόντες με τα όπλα των, και Άνδριοι και Τήνιοι, και τριακόσιοι Καρύστιοι και μερικοί από τους Αθηναίους αποίκους της Αιγίνης, εις τους οποίους εδόθησαν αι αυταί οδηγίαι. Μετά την λήψιν των μέτρων τούτων, ήλθαν οι Τετρακόσιοι, κρατούντες έκαστος κρυμμένον εγχειρίδιον, και ακολουθούμενοι από τους εκατόν είκοσι νέους, τους οποίους μετεχειρίζοντο, οσάκις υπήρχεν ανάγκη εφαρμογής βίας, και εισελθόντες εις το βουλευτήριον, όπου ευρίσκοντο τα μέλη της Βουλής των Πεντακοσίων, εστάθησαν προ αυτών απειλητικοί και τους προσεκάλεσαν να πάρουν τον μισθόν των και να διαλυθούν. Και πράγματι έφεραν μαζύ των τον μισθόν ολοκλήρου του υπολειπομένου χρόνου της θητείας των και καθώς εξήρχοντο, τους τον κατέβαλλαν.

70. Οι βουλευταί διελύθησαν, τοιουτοτρόπως, άνευ αντιρρήσεως, και οι λοιποί πολίται ουδεμίαν αντίστασιν προέβαλαν, αλλ' έμεναν ήσυχοι. Μετά την είσοδον των εις το βουλευτήριον, οι Τετρακόσιοι προέβησαν κατ' αρχάς εις την διά κλήρου εκλογήν των Πρυτάνεων και προσέφεραν διά την εγκατάστασιν των εις την αρχήν τας νενομισμένας ευχάς και θυσίας προς τους θεούς.

Οι ολιγαρχικοί άρχοντες των Αθηνών ζητούν από τον Άγιν συνεννοήσεις προς σύναψιν ειρήνης

Μετ' ολίγον όμως, απεμακρύνθησαν ριζικώς από το δημοκρατικόν σύστημα της διοικήσεως (μολονότι, ένεκα του Αλκιβιάδου, δεν προέβησαν εις αμνηστείαν των εξορίστων) και γενικώς εισήγαγαν διοίκησιν αυταρχικήν, θανατώσαντες μερικούς, αν και όχι πολλούς, των οποίων την εξαφάνισιν εθεώρησαν ωφέλιμον, ρίψαντες άλλους εις τας φύλακας και άλλους απελάσαντες. Συγχρόνως έστελλαν πρέσβεις προς τον Βασιλέα των Λακεδαιμονίων Άγιν, ευρισκόμενον εις την Δεκέλειαν, λέγοντες, ότι επιθυμούν την σύναψιν ειρήνης, και ότι συμφέρον του βασιλέως ήτο να συνεννοήθη με αυτούς, τώρα που δεν έχει πλέον να κάμη με την αναξίαν εμπιστοσύνης δημοκρατίαν.

71. Αλλ' ο Άγις, πιστεύων ότι ο λαός δεν θα ηνείχετο να στερηθή ούτω διά μιας της μακροχρονίου ελευθερίας του, και ότι εάν έβλεπε πολυάριθμον Πελοποννησιακόν στρατόν, δεν θα συνεκρατείτο, υποπτεύων άλλωστε, ότι ούτε κατά το παρόν επεκράτει ακόμη ησυχία, δεν έδωσεν εις τους πρέσβεις απάντησιν διαλλακτικήν, αλλ' εζήτησεν εκ

Πελοποννήσου την αποστολήν νέων επικουριών. Ολίγον δε μετά την άφιξιν των, τεθείς προσωπικώς επί κεφαλής αυτών και της συνήθους φρουράς της Δεκελείας, κατήλθε μέχρις αυτών των τειχών της πόλεως. Ήλπιζεν, ότι οι Αθηναίοι, υπό την εντύπωσιν της ταραχής που θα επροκάλει η εμφάνισίς του, θα εξηναγκάζοντο να αποδεχθούν τους όρους που θα ήθελε να τους επιβάλη ή ότι, ως εκ της συγχύσεως, η οποία φυσικώς θα επεκράτει, ένεκα και των εσωτερικών ανωμαλιών και της προ των τειχών της πόλεως παρουσίας του εχθρού, θα επετύγχανεν ίσως, με την πρώτην πολεμικήν κραυγήν της εφόδου, να καταλάβη και αυτά τα Μακρά Τείχη, έρημα υπερασπιστών. Αλλ' όταν επλησίασεν εις την πόλιν και οι Αθηναίοι, αντί να δείξουν σημεία εσωτερικών ανωμαλιών, εξέπεμψαν το ιππικόν και απόσπασμα οπλιτών, πεζών και τοξοτών, οι οποίοι εφόνευσαν μερικούς εκ των εχθρών, πού είχαν προχωρήσει πάρα πολύ, και έγιναν κύριοι μερικών εχθρικών όπλων και πτωμάτων, ο Άγις, εννοήσας την πλάνην του, απέσυρε πάλιν τον στρατόν του εις την Δεκέλειαν, όπου εξηκολούθησε μένων ο ίδιος μετά της συνήθους φρουράς, ενώ τους τελευταίον προσελθόντας προς ενίσχυσιν άνδρας απέστειλε, μετά ολιγοήμερον εις την Αττικήν διαμονήν, εις τας εστίας των. Οι Τετρακόσιοι, ουδέν ήττον, εξηκολούθησαν και μετά τούτο τας περί ειρήνης προτάσεις των προς τον Άγιν και επειδή ούτος ήκουσεν ήδη αυτάς ευμενέστερον, έστειλαν κατά προτροπήν του πρέσβεις, προς συνομολόγησιν ειρήνης, εις την Λακεδαίμονα, επιδιώκοντες να φθάσουν εις συνεννόησιν.

72. Αλλά και εις την Σάμον έστειλαν δεκαμελή επιτροπήν, όπως καθησυχάσουν τον στρατόν και εξηγήσουν, ότι η ολιγαρχία δεν εγκατεστάθη προς βλάβην της πόλεως και των πολιτών, αλλά χάριν της γενικής σωτηρίας. Προσέθεσαν, ότι οι μετέχοντες της διευθύνσεως των πραγμάτων δεν ήσαν Τετρακόσιοι, αλλά πέντε χιλιάδες, ενώ, ένεκα των πολεμικών των εκστρατειών και των εργασιών των εις το εξωτερικόν, ουδέποτε μέχρι τούδε συνήλθαν εις την συνέλευσιν του λαού πέντε χιλιάδες πολίται, ακόμη και όταν επρόκειτο ν' αποφασισθούν αι σπουδαιότεραι των υποθέσεων. Παραγγείλαντες συγχρόνως αυτούς να είπουν ό,τι άλλο είναι χρήσιμον, τους απέστειλαν, ευθύς μετά την εγκατάστασίν των εις την αρχήν, φοβηθέντες μήπως (όπως και πράγματι συνέβη) το πλήθος των ναυτών δεν ήθελεν ανεχθή το ολιγαρχικόν καθεστώς και το κακόν, αρχίζον από την Σάμον, καταλήξη εις ανατροπήν αυτών εις τας Αθήνας.
73. Αντίδρασις των εν Σάμω Αθηναίων κατά της ολιγαρχίας
Διότι εις την Σάμον είχεν αρχίσει ήδη αντίδρασις κατά της ολιγαρχικής κινήσεως, και κατά τον χρόνον περίπου πού οι Τετρακόσιοι ετοιμάζοντο να καταλάβουν την αρχήν, τα επόμενα γεγονότα έλαβαν χώραν εκεί. Εκείνοι δηλαδή εκ των Σαμίων, οι οποίοι άλλοτε, ως ελέχθη, επανεστάτησαν κατά των ολιγαρχικών και εγκατέστησαν την δημοκρατίαν, παρασυρθέντες υπό του Πεισάνδρου, όταν ήλθεν εις την νήσον, και των εκεί Αθηναίων συνεργατών του, μετέβαλαν πάλιν πολιτικά φρονήματα και αποτελέσαντες τριακοσίους συνωμότας επροτίθεντο να επιτεθούν κατά των λοιπών, οι οποίοι παρέμεναν δημοκρατικοί. Παρασυρόμενοι δ' υπό του Χαρμίνου, ενός των στρατηγών, και άλλων τινών εκ των εις την Σάμον ευρισκομένων Αθηναίων, και θέλοντες να δώσουν εις τούτους δείγμα της αφοσιώσεώς των, οι Σάμιοι συνωμόται εφόνευσαν τον Υπέρβολον, ένα εκ των Αθηναίων, ο οποίος είχεν εξοστρακισθή εξ Αθηνών, όχι εκ φόβου διά την δύναμιν και επιρροήν του, αλλ' ένεκα της αχρειότητός του και διότι απετέλει αίσχος διά την πόλιν. Συγχρόνως προέβησαν εκ συνεννοήσεως μετά των εν λόγω Αθηναίων και εις άλλας βιαιοπραγίας και ήσαν έτοιμοι να επιτεθούν κατά των δημοκρατικών της Σάμου. Αλλ' ούτοι, αντιληφθέντες τας προθέσεις των, ανεκοίνωσαν το πράγμα και εις τους στρατηγούς Λέοντα και Διομέδοντα, οι οποίοι, ως εκ της κοινής εκτιμήσεως, την οποίαν απελάμβανον εκ μέρους του πλήθους, ήσαν δυσμενείς προς την ολιγαρχίαν, και εις τον Θρασύβουλον και τον Θράσυλλον, τον πρώτον τριήραρχον, τον δεύτερον υπηρετούντα ως απλούν οπλίτην και εις άλλους, οι οποίοι εθεωρούντο ανέκαθεν οι αντίθετοι προς την ολιγαρχικήν κίνησιν, και εζήτησαν απ' αυτούς να μη ανεχθούν, όπως και αυτοί

θανατωθούν και η Σάμος, ένεκα της οποίας και μόνης η Αθηναϊκή ηγεμονία διετηρήθη έως τότε, αποξενωθή των Αθηνών. Ούτοι, ακούσαντες ταύτα, ήρχισαν να κατηχούν τους ναύτας ένα προς ένα, διά να μη επιτρέψουν τούτο, και προ πάντων το πλήρωμα της Παράλου, τα οποίον απετελείτο ολόκληρον από ελευθέρους Αθηναίους, και απεστρέφετο ανέκαθεν και διαρκώς την ολιγαρχίαν και πριν ακόμη εγκατασταθή. Επί πλέον, οσάκις ο Λέων και Διομέδων απέπλεαν εις άλλο μέρος, άφιναν εκεί μερικά πλοία, προς υπεράσπισιν των Σαμίων δημοκρατικών. Ως εκ τούτου, όταν οι τριακόσιοι συνωμόται ήρχισαν την κατ' αυτών επίθεσιν, οι δημοκρατικοί, εις βοήθειαν των οποίων έσπευσαν ούτοι και ιδίως οι ανήκοντες εις το πλήρωμα της Παράλου, κατώρθωσαν να τους καταβάλουν. Και περί τους τριάντα μεν εκ των τριακοσίων εφόνευσαν, τρεις δε, τους πρωταιτίους, εξώρισαν. Μετά των λοιπών, προς τους οποίους εχορήγησαν αμνηστείαν, συνέζησαν του λοιπού ειρηνικώς, υπό το δημοκρατικόν καθεστώς.

74. Οι Σάμιοι και οι Αθηναίοι στρατιώται απέστειλαν ήδη διά της Παράλου εις τας Αθήνας τον Αθηναίον Χαιρέαν, υιόν του Αρχεστράτου, ο οποίος είχεν εργασθή μετά πολλού ζήλου διά την επελθούσαν εις την Σάμον μεταβολήν των πολιτικών φρονημάτων, διά ν' αναγγείλη τα γενόμενα, αγνοούντες έως τότε την κατάληψιν της αρχής υπό των Τετρακοσίων. Μόλις έφθασεν η Πάραλος, οι Τετρακόσιοι εφυλάκισαν δύο ή τρεις εκ του πληρώματος αυτής, και αφαιρέσαντες το πλοίον από τους λοιπούς, μετέφεραν αυτούς εις οπλιταγωγόν πλοίον, το οποίον διετάχθη να περιπολή περί την Εύβοιαν. Ο Χαιρέας, άμα ως αντελήφθη την κατάστασιν των πραγμάτων, κατώρθωσεν αμέσως να εύρη τρόπον να διαφύγη απαρατήρητος και επιστρέψας εις την Σάμον, διηγήθη εις τον στρατόν την κατάστασιν των Αθηνών, μεγαλοποιήσας κάθε τι επί το φοβερώτερον. Είπεν ότι εμαστίγωναν τους πάντας και ότι δεν ημπορεί να είπη κανείς τίποτε εναντίον των ασκούντων την εξουσίαν. Ότι εξύβριζαν τας γυναίκας και τα τέκνα των στρατιωτών και ότι επροτίθεντο να συλλάβουν και φυλακίσουν τους συγγενείς των ανδρών του εκστρατευτικού σώματος της Σάμου, όσοι δεν συνεμερίζοντο τα πολιτικά των φρονήματα, διά να τους θανατώσουν, εις περίπτωσιν κατά την οποίαν ούτοι αρνηθούν να υποταχθούν εις το νέον καθεστώς.

75. Οι στρατιώται, ακούοντες τας διηγήσεις ταύτας, ώρμησαν κατ' αρχάς να κακοποιήσουν τους πρωτεργάτας του ολιγαρχικού κινήματος και τους λοιπούς συνεργάτας των. Αλλ' απετράπησαν, εμποδισθέντες από εκείνους, οι οποίοι τους παρέστησαν, ότι κινδυνεύουν να καταστρέψουν τα πάντα, εφόσον ο εχθρός είναι αγκυροβολημένος τόσον πλησίον, έτοιμος να επιτεθή ανά πά σαν στιγμήν. Αλλ' ακολούθως ο Θρασύβουλος, υιός του Λύκου, και ο Θράσυλλος, οι οποίοι είχαν πρωτοστατήσει εις την δημοκρατικόν αντίδρασιν κατά της ολιγαρχίας, θέλοντες πλέον να εγκαταστήσουν πανηγυρικώς την δημοκρατίαν μεταξύ του Αθηναϊκού στρατού της Σάμου, επέτυχαν, όπως όλοι οι στρατιώται, και αυτοί ιδίως οι ολιγαρχικοί, ορκισθούν επισημότατον όρκον, ότι θα είναι πιστοί εις το δημοκρατικόν πολίτευμα και θ' αποφύγουν κάθε διαίρεσιν μεταξύ των, και ότι και τον κατά των Πελοποννησίων πόλεμον θα διεξαγάγουν μετά δραστηριότητος, και τους Τετρακοσίους θα θεωρούν ως εχθρούς και εις καμμίαν δεν θα έλθουν προς αυτούς συνεννόησιν. Τον αυτόν όρκον ώμοσαν συγχρόνως και όλοι οι άγοντες στρατεύσιμον ηλικίαν Σάμιοι. Αθηναίοι στρατιώται και Σάμιοι απεφάσισαν να συμμερισθούν όλας τας περιπετείας του αγώνος και την έκβασιν αυτού, διότι ήσαν πεπεισμένοι, ότι ουδεμία άλλη οδός σωτηρίας υπελείπετο εις αυτούς, αλλ' ότι, είτε οι Τετρακόσιοι επικρατήσουν, είτε οι εις την Μίλητον σταθμεύοντες εχθροί νικήσουν, ο όλεθρος των ήτο βέβαιος.

76. Και ούτως ο αγών είχεν αποβή, κατά την περίοδον ταύτην, πεισματώδης. Και ο μεν στρατός της Σάμου επεδίωκε να επιβάλη εις την πόλιν την δημοκρατίαν, οι δε Τετρακόσιοι να επιβάλουν εις τον στρατόν την ολιγαρχίαν. Ο τελευταίος άλλωστε συνεκρότησεν εις την Σάμον συνέλευσιν του λαού, η οποία έπαυσε τους προηγουμένους στρατηγούς και όσους τυχόν εκ των τριηράρχων εθεώρει υπόπτους και εξέλεξεν αντ' αυτών άλλους τριηράρχους και στρατηγούς. Μεταξύ των τελευταίων περιελαμβάνοντο

και ο Θρασύβουλος και ο Θράσυλλος. Λαμβάνοντες τον λόγον ο εις μετά τον άλλον εις την συνέλευσιν ταύτην, εζήτουν να ενθαρρυνθούν αμοιβαίως, λέγοντες ότι δεν πρέπει να χάσουν το θάρρος των, διότι η πόλις επανεστάτησεν εναντίον των, διότι οι αποσπασθέντες από αυτούς ήσαν ολίγοι, ενώ αυτοί απετέλουν την πλειοψηφίαν, και συγχρόνως είχαν εις την διάθεσιν των περισσοτέρους υπό πάσαν έποψιν πόρους. Διότι, εφόσον αυτοί είναι κύριοι ολοκλήρου του στόλου, θα υποχρεώσουν τας πόλεις, επί των οποίων εκτείνεται η Αθηναϊκή ηγεμονία, να καταβάλουν τους φόρους εις αυτούς, ομοίως ως εάν εξέπλεαν διά την είσπραξίν των εξ Αθηνών. Άλλωστε, η Σάμος αποτελεί δι' αυτούς κέντρον πολιτικόν και στρατιωτικόν σημαντικόν, αφού, ότε περιήλθεν εις πόλεμον προς τας Αθήνας, ολίγον έλειψε ν' αφαιρέση απ' αυτάς την κυριαρχίαν της θαλάσσης, και επί πλέον τους παρέχει το μέσον να συνεχίσουν τον κατά του εχθρού αγώνα από την ιδίαν θέσιν, όπως και μέχρι σήμερον. Εξ άλλου, έχοντες τον στόλον, είναι εις καλλίτερον θέσιν από τους εν Αθήναις να προμηθεύωνται τρόφιμα. Και προηγουμένως, άλλωστε, ως έλεγαν, οι εν Αθήναις ήσαν κύριοι των συγκοινωνιών του Πειραιώς, ακριβώς διότι αυτοί είχαν εγκατασταθή εγκαίρως με τον στόλον εις την Σάμον, και ήδη, εάν δεν θελήσουν να τους αποδώσουν τας συνταγματικάς των ελευθερίας, θα περιέλθουν εις τοιαύτην στενόχωρον θέσιν, ώστε αυτοί θα είναι περισσότερον εις θέσιν να εμποδίζουν τους κατοίκους των Αθηνών από την χρήσιν της θαλάσσης, παρά εκείνοι αυτούς. Μικρά και ασήμαντος ήτον η ωφέλεια, την οποίαν ημπορούσε να τους παράσχη η πόλις προς κατανίκησιν του εχθρού, και τίποτε δεν είχαν χάσει, αφού εκείνοι ούτε χρήματα δεν ήσαν πλέον εις θέσιν να τους στέλλουν, αλλ' οι στρατιώται επρομηθεύοντο αυτά εξ ιδίων, ούτε χρησίμους σύμβουλος, αι οποίαι αποτελούν το μέσον διά του οποίου αι πόλεις επιβάλλονται εις τους στρατούς. Τουναντίον, και υπό την έποψιν ταύτην, εκείνοι είχαν περιπέσει εις το σφάλμα να καταλύσουν το πατροπαράδοτον πολίτευμα, ενώ αυτοί το υπερασπίζουν και θα προσπαθήσουν να εξαναγκάσουν και εκείνους να το σεβασθούν. Ως εκ τούτου, οι δυνάμενοι να δώσουν ορθάς συμβουλάς ήσαν εις τον στρατόν εξ ίσου τουλάχιστον καλοί με τους ευρισκομένους εις την πόλιν. Και αν θελήσουν ν' αμνηστεύσουν τον Αλκιβιάδην και του επιτρέψουν να επανέλθη εις την πατρίδα, θα εργασθή ούτος ευχαρίστως, όπως τους εξασφαλίση την συμμαχίαν του Βασιλέως. Και το σπουδαιότατον, ότι, αν αποτύχουν εις όλα τ' άλλα, έχοντες τοιούτον στόλον, ημπορούν να καταφύγουν εις πολλά μέρη, όπου θα εύρουν νέαν πατρίδα.

77. Διά τοιούτων επιχειρημάτων εζήτησαν, κατά την συνεδρίασιν της συνελεύσεως, να ενθαρρυνθούν αμοιβαίως. Ουδέν ήττον έστρεψαν την προσοχήν των και εις τας αναγκαίας διά την περαιτέρω διεξαγωγήν του πολέμου παρασκευάς. Η υπό των Τετρακοσίων σταλείσα εις Σάμον δεκαμελής επιτροπή, πληροφορηθείσα την εκεί επικρατούσαν κατάστασιν, ενώ ήδη είχε φθάσει εις την Δήλον, ανέστειλε τον περαιτέρω πλουν της και παρέμεινεν εκεί.

8. Απόσπασμα από Βιβλίο Η':

78. Οι ηγέται του Πελοποννησιακού στόλου απεφάσισαν εν Μιλήτω να συγκροτήσουν αποφασιστικήν ναυμαχίαν κατά των Αθηναίων, άλλα τέλος την απέφυγαν

Εν τω μεταξύ, οι άνδρες του ναυτικού στρατού των Πελοποννησίων, εις την Μίλητον, κατεκραύγαζαν μεταξύ των, ότι ο αγών των καταστρέφεται υπό του Αστυόχου και του Τισσαφέρνους. Τον πρώτον κατηγορούν, ότι δεν ήθελε να ναυμαχήση ούτε προηγουμένως, εφόσον και αυτοί ήσαν ισχυρότεροι και ο Αθηναϊκός στόλος ολιγαριθμότερος, ούτε τώρα, οπότε, ως λέγεται, οι Αθηναίοι ευρίσκονται εις εμφυλίους σπαραγμούς, και ο στόλος αυτών ουδέποτε μέχρι σήμερον ευρίσκεται συγκεντρωμένος εις το αυτό μέρος. Ότι αντί τούτου περιμένουν τον Φοινικικόν στόλον, πού υπεσχέθη ο Τισσαφέρνης, ενώ ο στόλος αυτός υφίστατο κατ' όνομα μόνον, όχι πραγματικώς, και διατρέχουν τοιουτοτρόπως τον κίνδυνον να εξαντληθούν. Τον Τισσαφέρνη, εξ άλλου, κατηγορούν, ότι ούτε τον στόλον πού υπεσχέθη φέρει, και τον ιδικόν των φθείρει διά της άτακτου και μη ακεραίας καταβολής του μισθού. Έλεγαν λοιπόν, ότι δεν πρέπει ν'

αναβάλλουν πλέον, αλλά να συνάψουν αποφασιστικήν ναυμαχίαν και οι Συρακούσιοι επέμεναν ιδίως εις τούτο.

79. Όταν η κατακραυγή αυτή έφθασεν εις τας ακοάς του Αστυόχου και των άλλων συμμάχων αρχηγών, συνήλθαν ούτοι εις πολεμικόν συμβούλιον, κατά την διάρκειαν του οποίου ανηγγέλθησαν εις αυτούς και αι ανωμαλίαι της Σάμου. Και επειδή το συμβούλιον απεφάσισε την συγκρότησιν αποφασιστικής ναυμαχίας, εξέπλευσαν με όλον τον στόλον, αποτελούμενον από εκατόν δώδεκα πλοία, διευθυνόμενα προς την Μυκάλην, παραγγείλαντες εις τους Μιλησίους να προελάσουν κατά ξηράν διά της παραλιακής οδού, προς την αυτήν διεύθυνσιν. Αλλ' οι Αθηναίοι, οι οποίοι, εκπλεύσαντες εκ Σάμου με ογδοήντα δύο πλοία, ευρίσκοντο ακριβώς τότε αγκυροβολημένοι εις την Γλαύκην της Μυκάλης, Οπόθεν η μέχρι Σάμου απόστασις είναι μικρά, ευθύς ως είδαν επερχόμενον τον Πελοποννησιακόν στόλον, απεσύρθησαν εις την Σάμον, θεωρήσαντες ότι δεν έχουν αρκετόν αριθμόν πλοίων, όπως διακινδυνεύσουν αποφασιστικήν μάχην. Άλλωστε, πληροφορηθέντες εγκαίρως εκ Μιλήτου, ότι οι Πελοποννήσιοι επιδιώκουν την συγκρότησιν ναυμαχίας, είχαν στείλει προηγουμένως αγγελιαφόρον προς τον Στρομβιχίδην και ανέμεναν να έλθη εκ του Ελλησπόντου προς ενίσχυσιν των με τα πλοία, επί κεφαλής των οποίων είχε πλεύσει εκεί εκ Χίου. Και οι μεν Αθηναίοι, ως ελέχθη, υπεχώρησαν εις την Σάμον, ενώ οι Πελοποννήσιοι, καταπλεύσαντες εις την Μυκάλην, εστρατοπέδευσαν εκεί, ομού με τον στρατόν των Μιλησίων και των πλησιοχώρων. Αλλά την επιούσαν, ενώ ήσαν έτοιμοι να πλεύσουν εναντίον της Σάμου, μανθάνουν ότι ο Στρομβιχίδης είχε φθάσει εκ του Ελλησπόντου με την εκεί μοίραν του Αθηναϊκού στόλου, δι' ο και απέπλευσαν, επιστρέφοντες πάλιν εις την Μίλητον, ενώ οι Αθηναίοι, ενισχυθέντες διά της αφίξεως της εν λόγω μοίρας, έπλευσαν αυτοί με εκατόν οκτώ πλοία κατά της Μιλήτου επιδιώκοντες την σύναψιν αποφασιστικής μάχης. Αλλ' επειδή κανείς δεν αντεπεξήρχετο, επέστρεψαν πάλιν εις την Σάμον.

80. Κινήσεις του Αθηναϊκού και του Σπαρτιατικού στόλου προς τον Ελλήσποντον

Οι Πελοποννήσιοι, αφού με ολόκληρον τον στόλον των συγκεντρωμένον, δεν εδέχθησαν την προς την μάχην πρόκλησιν του Αθηναϊκού στόλου, διότι εθεώρησαν, ότι δεν ήσαν ικανοί ν' αντιπαραταχθούν κατ' αυτού, περιήλθαν εις αμηχανίαν, πόθεν θα ημπορέσουν να πορίζωνται τα αναγκαία διά την συντήρησιν τόσον μεγάλου στόλου ποσά, ιδίως κατόπιν της ανεπαρκούς παροχής χρημάτων υπό του Τισσαφέρνους. Ως εκ τούτου, διαρκούντος του ιδίου θέρους, και αμέσως μετά την επιστροφήν του Αθηναϊκού στόλου εις την Σάμον, απέστειλαν προς τον Φαρνάβαζον μοίραν στόλου εκ σαράντα πλοίων, υπό την αρχηγίαν του Κλεάρχου, υιού του Ραμφίου, σύμφωνα, άλλωστε, με τον αρχικόν εκ Πελοποννήσου διορισμόν του. Διότι και ο Φαρνάβαζος τους προσεκάλει να έλθουν και ήτον έτοιμος να παρέχη τα μέσα της συντηρήσεως των, και το Βυζάντιον συγχρόνως έστελλε προς αυτούς πρέσβεις, όπως συνεννοηθούν περί της αποστασίας του από τους Αθηναίους. Η μοίρα αύτη των σαράντα Πελοποννησιακών πλοίων εξέπλευσε προς το ανοικτόν πέλαγος, διά να διαφύγη, διαρκούντος του πλου, την προσοχήν του Αθηναϊκού στόλου, αλλά κατελήφθη υπό τρικυμίας, και τα μεν περισσότερα πλοία, υπό τον Κλέαρχον, κατέφυγαν εις την Δήλον, οπόθεν επέστρεψαν ακολούθως εις την Μίλητον, τα δε υπό τον αρχηγόν των Μεγαρέων Έλιξον δέκα έφθασαν σώα εις τον Ελλήσποντον, όπου επέτυχαν την αποστασίαν του Βυζαντίου. Ο Κλέαρχος μετέβη βραδύτερον εκ Μιλήτου διά ξηράς εις τον Ελλήσποντον, όπου ανέλαβε την αρχηγίαν. Οι Αθηναίοι, μαθόντες ταύτα εις την Σάμον, έστειλαν απ' εκεί ακολούθως μερικά πλοία προς ενίσχυσιν και εξασφάλισιν των εκεί κτήσεων των, εις τον Ελλήσποντον, όπου συνεκροτήθη προ του Βυζαντίου και ναυμαχία τις μικράς σημασίας μεταξύ οκτώ εκατέρωθεν αντιθέτων πλοίων.

81. Ο Αλκιβιάδης ομιλεί ενώπιον των εν Σάμω Αθηναίων και εκλέγεται εις των αρχηγών αυτών

Αφότου απεκατέστησε την δημοκρατίαν εις το Αθηναϊκόν στρατόπεδον της Σάμου, ο Θρασύβουλος, συμφωνούντων εις τούτο και των άλλων αρχηγών, επέμενε πάντοτε εις την ιδίαν γνώμην, όπως επαναφέρουν τον Αλκιβιάδην. Και αφού τέλος συγκαλέσας συνέλευσιν, επέτυχε από την μεγάλην πλειοψηφίαν των στρατιωτών να ψηφίσουν αμνηστείαν και ελευθέραν επάνοδον δι' αυτόν, επιβιβασθείς εις πλοίον, μετέβη εις την έδραν της σατραπείας του Τισσαφέρνους και έφερε τον Αλκιβιάδην εις Σάμον, πιστεύων, ότι μόνη υπολειπόμενη σωτηρία ήτο ν' απόσπαση ούτος τον Τισσαφέρνη από τους Πελοποννησίους και τον φέρη προς το μέρος των. Συγκροτηθείσης συνελεύσεως, ο Αλκιβιάδης παρεπονέθη διά την άδικον εξορίαν του και διεξετραγώδησε την εξ αυτής ατυχίαν του. Έπειτα, ομιλήσας διά μακρών περί των πολιτικών πραγμάτων, διήγειρε μεταξύ των ακροατών του μεγάλας περί του μέλλοντος ελπίδας.

Συγχρόνως εμεγαλοποίει καθ' υπερβολήν την επί του Τισσαφέρνους επιρροήν του, επιδιώκων αφ' ενός μεν να εκφοβίση την ολιγαρχικήν κυβέρνησιν των Αθηνών και επιτύχη ευκολώτερα την διάλυσιν των εκεί πολιτικών λεσχών, εξ άλλου δ' εξυψώση την προς αυτόν εκτίμησιν του στρατού της Σάμου, και εμπνεύση εις αυτόν μεγαλήτερον θάρρος και τέλος ευρύνη, όσον το δυνατόν περισσότερον, το μεταξύ των Πελοποννησίων και του Τισσαφέρνους χάσμα, και χάσουν ούτοι τας σημερινάς ελπίδας των. Ως εκ τούτου, ώθησε τους υπερβολικούς κομπασμούς του μέχρι του να υποσχεθή, ότι ο Τισσαφέρνης ανέλαβεν επισήμως απέναντι του την υποχρέωσιν, ότι, εάν οι Αθηναίοι ελκύσουν την εμπιστοσύνην του, δεν θα στερηθούν τ' αναγκαία διά την διατροφήν του στρατού των, εφ' όσον υπολείπονται εις την διάθεσιν του χρήματα, και αν ακόμη χρειασθή εις το τέλος να πωλήση προς τούτο και αυτό το κρεββάτι του, και ότι τον Φοινικικόν στόλον, ο οποίος ευρίσκεται ήδη εις την Άσπενδον, θα φέρη προς ενίσχυσιν των Αθηναίων, και όχι των Πελοποννησίων. Προσέθεσεν όμως, ότι οι Αθηναίοι δεν θα κερδίσουν την εμπιστοσύνην του, παρά μόνον εάν αυτός, ο Αλκιβιάδης, επανέλθη σώος εις τας Αθήνας και εγγυηθή δι' αυτούς προς τον Τισσαφέρνη.

82. Οι στρατιώται, μετά τους ωραίους τούτους λόγους και άλλους ακόμη, εξέλεξαν αμέσως τον Αλκιβιάδην συναρχηγόν μετά των άλλων στρατηγών και ανέθεσαν εις αυτόν την διεξαγωγήν των πραγμάτων γενικώς. Κανείς εξ αυτών δεν θ' αντήλλασε με τίποτε εις τον κόσμον την ελπίδα, η οποία εγεννήθη εις αυτόν τώρα περί της ιδίας αυτού σωτηρίας και της εκδικήσεως κατά των Τετρακοσίων και ήσαν πάντες έτοιμοι, ως εκ της υποτιμήσεως, την οποίαν οι λόγοι του Αλκιβιάδου ενέπνευσαν εις αυτούς διά τους Πελοποννησίους της Μιλήτου, να πλεύσουν κατά του Πειραιώς. Ούτος όμως, παρά την επιμονήν των πολλών, απέκρουσεν απολύτως την ιδέαν του ν' αφίσουν οπίσω των τον πλησίον εχθρόν, διά να πλεύσουν κατά του Πειραιώς, και εδήλωσεν, ότι, αφού είχεν εκλεχθή στρατηγός, θα μεταβή προς τον Τισσαφέρνη, όπως μεριμνήση πρώτον περί της διεξαγωγής του πολέμου. Και ευθύς, μετά το πέρας της συνελεύσεως, ανεχώρησε, διά να φανή ότι συνεννοείται με εκείνον περί όλων των πραγμάτων, και συγχρόνως, διότι επεδίωκε να υψωθή εις τα όμματα αυτού, του ανακοίνωση την εκλογήν του ως αρχηγού και τον αφίση επομένως να εννοήση, ότι είναι ήδη εις θέσιν και να του προσφέρη υπηρεσίας και να τον βλάψη. Είχε, τωόντι, ο Αλκιβιάδης το διπλούν πλεονέκτημα να φοβίζη τους Αθηναίους διά του Τισσαφέρνους και τον Τισσαφέρνη διά των Αθηναίων.

83. Δυσπιστία των Πελοποννησίων προς τον Τισσαφέρνη

Οι Πελοποννήσιοι εδυσπίστουν και προηγουμένως ήδη προς τον Τισσαφέρνη, αλλ' άμα έμαθαν εις την Μίλητον την κάθοδον του Αλκιβιάδου, το μεταξύ αυτών και του Τισσαφέρνους χάσμα ηυρύνθη ακόμη περισσότερον. Διότι, μετά την άρνησίν των να δεχθούν την εις μάχην πρόκλησιν των Αθηναίων, ότε ούτοι έπλευσαν κατά της Μιλήτου, παρετήρησαν, ότι ο Τισσαφέρνης κατέστη πολύ απροθυμότερος εις καταβολήν της μισθοδοσίας των πληρωμάτων και η προς αυτόν εχθρότης των, υφισταμένη ήδη και πρότερον, ως εκ των σχέσεων του με τον Αλκιβιάδην, ενετάθη. Και ήδη,συνερχόμενοι, όπως και προηγουμένως, μεταξύ των καθ' ομάδας οι στρατιώται αντήλλασσαν τας σκέψεις των, τας σκέψεις δ' αυτών συνεμερίζοντο και μερικοί εκ των άλλων, των

κατεχόντων ανωτέραν θέσιν. Ότι δηλαδή ούτε ακέραιον έλαβαν ποτέ μέχρι τούδε τον μισθόν, και ο μισθός που ελάμβαναν και ανεπαρκής ήτο και ούτε καν κανονικώς κατεβάλλετο και ότι, εάν δεν συνάψουν αποφασιστικήν ναυμαχίαν ή δεν μεταφερθούν εις άλλο μέρος, όπου να ημπορούν να εξασφαλίσουν την διατροφή ν των, τα πληρώματα θα λιποτακτήσουν. Συγχρόνως έλεγαν, ότι αίτιος όλων τούτων ήτον ο Αστύοχος, ο οποίος επεδίωκε διαρκώς να φαίνεται ευχάριστος εις τον Τισσαφέρνη, από τον οποίον εδωροδοκείτο.

84. Αλλ' ενώ αντηλλάσσοντο αι σκέψεις αύται, συνέβη να προκληθή και θορυβώδες επεισόδιον, εξ αφορμής του Αστυόχου. Οι περισσότεροι, δηλαδή, εκ των Συρακουσίων και των Θουρίων ναυτών, λόγω του ότι απήλαυαν μεγαλητέρας ελευθερίας, ώρμησαν κατ' αυτού, απαιτούντες μετά μείζονος αυθαδείας την καταβολήν του μισθού των. Ούτος, όχι μόνον απήντησεν αποτόμως και ηπείλησεν αυτούς, αλλά ύψωσε και την ράβδον του ακόμη κατά του Δωριέως, ο οποίος συνηγορεί υπέρ των ναυτών του. Οι άνδρες, βλέποντες τούτο, βίαιοι ως ναύται πού ήσαν, ώρμησαν κατ' αυτού κραυγάζοντες, με τον σκοπόν να τον κακοποιήσουν. Αλλ' ούτος, αντιληφθείς εγκαίρως το πράγμα, κατέφυγεν εις βωμόν τινα, και ούτως εσώθη αβλαβής, διαλυθέντων των στρατιωτών. Και οι Μιλήσιοι, εξ άλλου, επιτεθέντες αιφνιδίως κατά του φρουρίου, το οποίον είχεν οικοδομήσει επί του εδάφους των ο Τισσαφέρνης, κατέλαβαν αυτό, εκδιώξαντες την φρουράν του. Την ενέργειαν ταύτην επεδοκίμασαν και οι λοιποί σύμμαχοι και προ πάντων οι Συρακούσιοι. Ο Λίχας όμως, όχι μόνον δυσηρεστήθη διά τούτο, αλλά και υπεστήριξεν, ότι οι Μιλήσιοι και οι λοιποί κάτοικοι της επικρατείας του Βασιλέως οφείλουν να υποτάσσωνται εις τας διαταγάς του Τισσαφέρνους, εφόσον πρόκειται περί πραγμάτων ανεκτών, και να προσπαθούν να διατηρούν την ευμένειάν του, έως ότου τερματίσουν αισίως τον πόλεμον. Αλλ' η διαγωγή αυτού, και εις την περίστασιν αυτήν και εις άλλας αναλόγους, προεκάλει ζωηράν εναντίον του αγανάκτησιν μεταξύ των Μιλησίων και διά τούτο, όταν βραδύτερον νοσήσας απέθανε, δεν επέτρεψαν να ταφή εις το μέρος, όπου ήθελαν να τον θάψουν οι εις την Μίλητον ευρισκόμενοι Λακεδαιμόνιοι.

85. Καθ' όν χρόνον αι σχέσεις των Πελοποννησίων προς τον Τισσαφέρνη και τον Αστύοχον ευρίσκοντο εις τοιαύτην οξύτητα, έφθασεν εκ Λακεδαίμονος ο Μίνδαρος ως διάδοχος του ναυάρχου Αστυόχου, όστις, παραδώσας εις αυτόν την αρχηγίαν, ανεχώρησε. Μετ' αυτού ο Τισσαφέρνης συναπέστειλε τον Κάρα Γαυλίτην, ένα των ακολούθων του ομιλούντα τας δύο γλώσσας, τον οποίον ο Τισσαφέρνης έστελλε πρέσβυν, όπως κατηγορήση τους Μιλησίους διά την κατάληψιν του φρουρίου, και συγχρόνως υπερασπίση αυτόν κατά των κατηγόρων του. Διότι εγνώριζεν, ότι εις την Λακεδαίμονα μετέβαινον πρέσβεις των Μιλησίων, όπως κυρίως καταφερθούν εναντίον του, και ότι τούτους συνώδευεν ο Ερμοκράτης, προτιθέμενος ν' αποδείξη, ότι ο Τισσαφέρνης, συνεργαζόμενος με τον Αλκιβιάδην, έπαιζε διπλούν παιγνίδιον και κατέστρεφε τα συμφέροντα των Λακεδαιμονίων. Ο Τισσαφέρνης εχθρεύετο ανέκαθεν τον Ερμοκράτην, ένεκα του ζητήματος της πληρωμής των δαπανών της διατροφής. Και εσχάτως, όταν ο τελευταίος κατεδικάσθη εις εξορίαν εκ των Συρακουσών και ήλθαν εις την Μίλητον, προς αντικατάστασιν αυτού, άλλοι στρατηγοί, ο Πόταμις, ο Μύσκων και ο Δήμαρχος, ο Τισσαφέρνης επετίθετο με περισσοτέραν ακόμη σφοδρότητα κατά του εξορίστου ήδη Ερμοκράτους και πλην άλλων κατ' αυτού κατηγοριών έλεγεν, ότι η έχθρα, την οποίαν επεδείκνυεν ούτος εναντίον του, ωφείλετο εις το ότι του εζήτησε κάποτε χρήματα, τα οποία ηρνήθη να του δώση.

Ούτω λοιπόν ο Αστύοχος, οι Μιλήσιοι πρέσβεις και ο Ερμοκράτης απέπλευσαν, κατευθυνόμενοι εις την Λακεδαίμονα.

86. Εις τους πρέσβεις των ολιγαρχικών Αθηνών ο Αλκιβιάδης συνιστά την συνέχισιν του πολέμου

Ο Αλκιβιάδης είχεν ήδη επιστρέψει εις την Σάμον από το προς τον Τισσαφέρνη ταξείδιον και ευρίσκετο εκεί, όταν έφθασεν η δεκαμελής επιτροπή, η οποία, ως ελέχθη ήδη, είχε σταλή από τους Τετρακοσίους διά να καθησυχάση και διαφώτιση τον στρατόν της

Σάμου. Συγκροτηθείσης συνελεύσεως, επεχείρησαν ούτοι να ομιλήσουν, αλλ' οι στρατιώται ηρνούντο κατ' αρχάς να τους ακούσουν και εκραύγαζον: «Θάνατος εις τους ανατροπείς της δημοκρατίας! » Μετά πολλά όμως, ησυχάσαντες, τους ήκουσαν. Οι απεσταλμένοι ήρχισαν εκθέτοντες, ότι η μεταβολή του πολιτεύματος δεν απέβλεπεν εις την καταστροφήν, αλλ' εις την σωτηρίαν της πόλεως, ούτε έγινε διά να παραδοθούν αι Αθήναι εις τους εχθρούς, αφού, αν τοιούτος ήτον ο σκοπός των, ημπορούσε να είχε γίνει τούτο κατά την πρόσφατον επίθεσιν, οπότε η νέα κυβέρνησις ευρίσκετο ήδη εις την αρχήν. Προσέθεσαν, ότι αι πέντε χιλιάδες θα λάβουν πάντες εκ περιτροπής μέρος εις την κυβέρνησιν του κράτους, ότι οι συγγενείς των ούτε εξυβρίζονται, όπως ανήγγειλε συκοφαντικώς ο Χαιρέας, ούτε έπαθαν το ελάχιστον, κακόν, αλλ' ότι παραμένουν εις Αθήνας, κατέχοντες ελευθέρως τα κτήματα των. Και μολονότι είπαν ακόμη πολλά άλλα, εις ουδέν ταύτα εχρησίμευαν, διότι οι στρατιώται δεν επείθοντο, αλλ' ήσαν εξηρεθισμένοι, και επρότειναν άλλος το ένα και άλλος το άλλο, κυρίως όμως ήθελαν να πλεύσουν κατά του Πειραιώς. Και οφείλει πράγματι κανείς ν' αναγνωρίση, ότι ο Αλκιβιάδης προσέφερε τότε μεγαλητέραν από κάθε άλλον υπηρεσίαν εις την πόλιν, καθόσον, ενώ ο στρατός της Σάμου εις την έξαψιν του ήθελε να πλεύση κατά της ιδίας του πατρίδος, οπότε οι εχθροί αναμφισβητήτως θα εγίνοντο αμέσως κύριοι και της Ιωνίας και του Ελλησπόντου, αυτός εμπόδισε τούτο. Εις την κρίσιμον αυτήν στιγμήν, όπου κανείς άλλος δεν ήτον ικανός να συγκρατήση τους στρατιώτας, αυτός όχι μόνον εμπόδισεν αυτούς από την εμφύλιον εκστρατείαν, αλλά και τους δι' ιδιαιτέρους λόγους εξαπτομένους κατά των μελών της επιτροπής συνεκράτει, απευθύνων προς αυτούς αυστηράς επιτιμήσεις. Ο ίδιος προσεκάλεσε τα μέλη της επιτροπής να επανέλθουν εις τας Αθήνας και φέρουν την έξης απάντησιν εκ μέρους του. Ότι ουδεμίαν έχει αντίρρησιν κατά της αρχής των πέντε χιλιάδων, αλλά ζητεί την κατάργησιν της αρχής των Τετρακοσίων και την αποκατάστασιν της Βουλής των Πεντακοσίων, όπως και πριν. Ότι, εάν χάριν οικονομίας ηλάττωσαν τας δαπανάς, διά να έχη ο στρατός επαρκέστερα τα μέσα της συντηρήσεως, επιδοκιμάζει απολύτως τα μέτρον τούτο. Κατά τα λοιπά, συνέστησεν εις αυτούς να επιμείνουν αποφασιστικώς και να μη υποχωρήσουν ούτε κατά κεραίαν απέναντι των εχθρών. Διότι εάν η πόλις σωθή, υπάρχει μεγάλη ελπίς και να συμφιλιωθούν μεταξύ των, αλλ' εάν άπαξ, είτε ο στρατός της Σάμου, είτε οι μένοντες εις τας Αθήνας καταστραφούν, δεν θα υπάρχη πλέον εκείνος με τον οποίον να συνδιαλλαγούν. Ήλθαν επίσης και πρέσβεις των Αργείων εις την Σάμον, προσφέροντες την βοήθειαν των εις τον εκεί Αθηναϊκόν λαόν. Ο Αλκιβιάδης, συγχαρείς αυτούς και συστήσας να έλθουν, όταν προσκληθούν, τους απεχαιρέτησεν αναχωρούντας. Οι πρέσβεις ούτοι είχαν έλθει με το πλήρωμα της Παράλου, το οποίον, ως ελέχθη ήδη, μεταφερθέν επί οπλιταγωγού, είχε διαταχθή υπό των Τετρακοσίων να περιπολή περί την Εύβοιαν και να μεταφέρη εις την Λακεδαίμονα τον Λαισποδίαν, τον Αριστοφώντα και τον Μελησίαν, τους οποίους έστελλαν οι Τετρακόσιοι ως πρέσβεις. Αλλ' όταν κατά το ταξείδιον των ευρίσκοντο πλησίον του Άργους, το πλήρωμα, συλλαβόν τους πρέσβεις, τους παρέδωσεν εις τους Αργείους, λόγω του ότι ήσαν εκ των πρωτεργατών της καταλύσεως της δημοκρατίας. Αυτοί, εξ άλλου, δεν επέστρεψαν πλέον εις τας Αθήνας, αλλά παραλαβόντες τους πρέσβεις των Αργείων, ήλθαν εξ Άργους εις την Σάμον, με το πλοίον του οποίου επέβαιναν.

87. Ο Τισσαφέρνης αποφασίζει να μεταβή εις Άσπενδον, διά να διαλύση τας εναντίον του υποψίας των Λακεδαιμονίων

Διαρκούντος του ιδίου θέρους, κατά την εποχήν ακριβώς κατά την οποίαν οι Λακεδαιμόνιοι, και δι' άλλας αιτίας και διά την κάθοδον του Αλκιβιάδου, ήσαν τα μάλιστα ηρεθισμένοι κατά του Τισσαφέρνους, τον οποίον εθεώρουν ως απροκαλύπτως αττικίζοντα, θέλων ούτος, όπως τουλάχιστον εφαίνετο, ν' αποπλύνη εαυτόν απέναντι των από τας υποψίας αυτάς, ετοιμάζετο να μεταβή εις την Άσπενδον, διά να φέρη απ' εκεί τον Φοινικικόν στόλον και εζήτησεν από τον Λίχαν να τον συνοδεύση. Κατά την διάρκειαν της απουσίας του, παρήγγειλεν εις τον Τάμων, ένα των υπάρχων του, να παρέχη τας δαπάνας της διατροφής του στρατού. Διάφοροι διαδόσεις επικρατούν ως

προς τον σκοπόν της μεταβάσεως του εις την Άσπενδον, διά της παραλιακής οδού, ούτε είναι εύκολον να γνωρίση κανείς ούτε διατί μετέβη εκεί, ούτε διατί, ενώ μετέβη, δεν έφερε απ' εκεί τον στόλον. Διότι ότι ήλθε μέχρι της Ασπένδου ο Φοινικικός στόλος, αποτελούμενος από εκατόν σαράντα επτά πλοία, είναι αναμφισβήτητον. Διατί όμως δεν ήλθεν εις συνάντησιν του Πελοποννησιακού, είναι αντικείμενον διαφόρων εικασιών. Και άλλοι μεν ισχυρίζονται, ότι σκοπός του ταξειδίου του Τισσαφέρνους ήτο να εξαντλή, σύμφωνα με την αρχικήν πολιτικήν του, τους Πελοποννησίους. Ή παροχή, τουλάχιστον, των δαπανών της διατροφής του στόλου των, η οποία είχεν ανατεθή εις τον Τάμων, εγίνετο τουναντίον χειρότερα ήδη και όχι καλλίτερα. Άλλοι, ότι σκοπός του ήτον, αφού έφερε τον Φοινικικόν στόλον μέχρι της Ασπένδου, να χρηματισθή, επιτρέπων εις αυτόν να επιστρέψη εις τα ίδια (διότι όπως δήποτε ουδέποτε επροτίθετο ο Τισσαφέρνης να τον χρησιμοποίηση). Και άλλοι πάλιν ότι το ταξείδιον επεχείρησεν, ένεκα της εναντίον του καταφοράς, η οποία είχε φθάσει μέχρι Λακεδαίμονος, διά να ημπορή να προβάλλεται υπέρ αυτού, ότι η διαγωγή του ήτον άψογος, αφού ο καθείς γνωρίζει, ότι μετέβη διά να φέρη τον στόλον, ο οποίος ήτο πράγματι εξωπλισμένος. Εγώ όμως θεωρώ αναμφισβήτητον, ότι ο σκοπός, τον οποίον επεδίωκε διά της ενεργείας ταύτης, ήτον η βαθμιαία εξάντλησις και εξουδετέρωσις των Ελληνικών δυνάμεων. Και εξήντλει μεν αυτάς, καταναλίσκων τον χρόνον του διά του μέχρις Ασπένδου ταξειδίου του και της εκεί χρονοτριβής του, εξουδετέρωνε δε αυτάς, διότι, μη τασσόμενος ούτε με τον ένα, ούτε με τον άλλον, δεν ενίσχυε κανένα εξ αυτών. Διότι, εάν πραγματικώς ήθελεν, ημπορούσε, νομίζω, να τερματίση τον πόλεμον, εμφανιζόμενος επί της σκηνής, κατά τρόπον βέβαια όχι διφορούμενον. Εάν, λόγου χάριν, έφερε τον Φοινικικόν στόλον, θα έδιδε, κατά πάσαν πιθανότητα, την νίκην εις τους Πελοποννησίους, αφού και άνευ τούτου ο στόλος των, πού εστάθμευεν απέναντι του Αθηναϊκού, ήτον ήδη ισόπαλος μάλλον παρά υποδεέστερος τούτου. Εκείνο όμως, το οποίον ιδίως επρόδωσε τας προθέσεις του, είναι η πρόφασις, με την οποίαν εζήτησε να δικαιολογηθή, διατί δεν έφερε τον Φοινικικόν στόλον, το ότι δηλαδή είχαν συγκεντρωθή ολιγώτερα πλοία παρ' όσα είχε διατάξει ο Βασιλεύς. Αλλ' εάν τούτο ήτον αληθές, θα εξησφάλιζε βεβαίως μεγαλητέραν την ευγνωμοσύνην του Βασιλέως, του οποίου θα οικονομεί τα χρήματα, ενώ θα επετύγχανε το αυτό αποτέλεσμα διά μικροτέρας δαπάνης. Εν πάση περιπτώσει, οιοιδήποτε και αν ήσαν οι σκοποί του ταξειδίου του, ο Τισσαφέρνης ήλθεν εις την Άσπενδον, όπου συνδιεσκέφθη με τους Φοίνικας. Και οι Πελοποννήσιοι, ωσαύτως, είχαν στείλει εκεί, κατ' αίτησιν του Τισσαφέρνους, τον Λακεδαιμόνιον Φίλιππον, επί κεφαλής δύο πλοίων, διά να συνοδεύση ερχόμενον τον Φοινικικόν στόλον.

88. Ο Αλκιβιάδης διευθύνεται ομοίως εις Άσπενδον

Ο Αλκιβιάδης, εξ άλλου, όταν έμαθεν, ότι ο Τισσαφέρνης ήτον ήδη καθ' οδόν, μεταβαίνων εις την Άσπενδον, ανεχώρησε και αυτός επί κεφαλής τριών και δέκα πλοίων, διευθυνόμενος εκεί, υποσχόμενος δ' εις τον στρατόν, ότι θα κατώρθωνεν ασφαλώς να τους προσφέρη μεγάλην υπηρεσίαν. Διότι ή θα επετύγχανε να φέρη ο ίδιος τον Φοινικικόν στόλον προς τους Αθηναίους, ή τουλάχιστον θα τον ημπόδιζε να ενωθή με τους Πελοποννησίους. Είχε πιθανώς μάθει από πολλού χρόνου τας αληθείς διαθέσεις του Τισσαφέρνους (ότι δηλαδή δεν εσκόπευε να φέρη τον Φοινικικόν στόλον), και ήθελε να έκθεση αυτόν όσον το δυνατόν περισσότερον απέναντι των Πελοποννησίων, βλεπόντων πόσον φιλικαί ήσαν αι προς αυτόν και τους Αθηναίους σχέσεις του, ίνα ως εκ τούτου αναγκασθή έτι μάλλον να προσχώρηση προς αυτούς. Εκκινήσας ούτως, έπλευσε προς ανατολάς, διευθυνόμενος κατ' ευθείαν εις την Καύνον και την Φάσιλιν.

89. Δυσφορία κατά της εν Αθήναις καταστάσεως

Όταν η δεκαμελής επιτροπή, πού είχε σταλή από τους Τετρακοσίους, επέστρεψε από την Σάμον εις τας Αθήνας και ανεκοίνωσε τα λεχθέντα υπό του Αλκιβιάδου, ότι δηλαδή συνιστά να επιμείνουν αποφασιστικώς και να μη υποχωρήσουν ούτε κατά κεραίαν απέναντι των εχθρών και ότι έχει μεγάλας ελπίδας διά την συνδιαλλαγήν μεταξύ αυτών και του στρατού και την κατά των Πελοποννησίων νίκην, πολλοί εκ των αρχικώς

μεμυημένων εις το ολιγαρχικόν κίνημα, οι οποίοι και πριν εδυσφόρουν κατά της καταστάσεως, και ευχαρίστως ήδη θα ήθελαν ν' απαλλαγούν αυτής άνευ κινδύνου, ενεθαρρύνθησαν πολύ περισσότερον. Ήρχισαν ήδη να συνέρχωνται και να συζητούν και επικρίνουν τα γινόμενα. Αρχηγοί αυτών ήσαν μερικοί εκ των επιφανεστάτων ολιγαρχικών, των κατεχόντων ανώτερα αξιώματα, όπως ο Θηραμένης, ο υιός του Άγκωνος, και ο Αριστοκράτης, υιός του Σκελίου, και άλλοι, Ούτοι ήσαν μεταξύ των πρωτεργατών της ολιγαρχικής μεταβολής, αλλ' επειδή εφοβούντο σοβαρώς τον στρατόν της Σάμου και τον Αλκιβιάδην, καθώς και τους εις την Λακεδαίμονα αποστελλόμενους πρέσβεις, μήπως, άνευ της γνώμης της πλειοψηφίας των ολιγαρχικών, βλάψουν τα συμφέροντα των Αθηνών, δεν υπεστήριζαν μεν φανερά τον μη περιορισμόν της εξουσίας εις στενόν κύκλον προσώπων, υπεστήριζαν όμως, ότι οι Πεντακισχίλιοι πρέπει να μη υφίστανται κατ' όνομα μόνον, αλλά να εκλεχθούν πραγματικώς, και ούτω να δοθή εις το πολίτευμα χαρακτήρ μεγαλητέρας ισότητος. Και ο μεν χαρακτήρ ούτος του πολιτεύματος απετέλει απλούν πρόσχημα, οι πολλοί όμως εξ αυτών ωθούντο πραγματικώς από ελατήρια προσωπικής φιλοδοξίας εις ενεργείας, αι οποίαι ιδίως φθείρουν τας εκ δημοκρατίας προελθούσας ολιγαρχίας. Καθόσον πάντες από της πρώτης ημέρας έχουν την αξίωσιν όχι να είναι ίσοι, αλλ' έκαστος, τουναντίον, να υπερτερήση αυτός κατά πολύ τους άλλους. Ενώ, υπό το δημοκρατικόν πολίτευμα, γινομένων εκλογών, ανέχεται κανείς ευκολώτερα το αποτέλεσμα αυτών, διότι δεν θεωρεί, ότι νικάται από τους ομοίους του. Αλλ' ό,τι προφανώς ενεθάρρυνεν αυτούς, ήτον η μεγάλη επιρροή, την οποίαν εξήσκει εις την Σάμον ο Αλκιβιάδης και η ιδέα, ότι το ολιγαρχικόν καθεστώς δεν ήτο μόνιμον. Και διά τούτο εις έκαστος ηγωνίζετο να γίνη ο ίδιος ο κυριώτατος ηγέτης των δημοκρατικών.

90. Οι ολιγαρχικοί ηγέται στέλλουν εις την Σπάρτην πρέσβεις προς σύναψιν ειρήνης και αρχίζουν την κατασκευήν του τείχους της Ηετιωνείας

Εκείνοι όμως εκ των Τετρακοσίων, οι οποίοι αντετάσσοντο κυριώτατα κατά τοιαύτης πολιτικής και οι οποίοι απετέλουν τας κορυφάς του ολιγαρχικού καθεστώτος, όπως ο Φρύνιχος, ο οποίος, διατελέσας στρατηγός εις την Σάμον, είχε περιέλθει εις αντίθεσιν προς τον Αλκιβιάδην, ως ήδη εξετέθη, ο Αρίσταρχος, ο οποίος από μακρού χρόνου ήτον εις εκ των φανατικωτάτων αντιδημοκρατικών, ο Πείσανδρος, ο Αντιφών, και άλλοι, επιφανέστατοι άνδρες, και προηγουμένως ήδη ευθύς, μετά την εγκατάστασιν των εις την αρχήν και ακολούθως όταν ο στρατός της Σάμου επανεστάτησε κατ' αυτών υπέρ της δημοκρατίας, απέστελλαν πρέσβεις εκ των συναδέλφων των εις την Λακεδαίμονα, καταβάλλοντες σοβαράς προσπάθειας διά την συνομολόγησιν ειρήνης και ήρχισαν κατασκευάζοντες το τείχος της Ηετιωνείας. Εις την πολιτικήν ταύτην ενισχύθησαν έτι μάλλον, μετά την επιστροφήν της επιτροπής των εκ της Σάμου, διότι έβλεπον, ότι όχι μόνον το πλήθος ήρχισε μεταβάλλον γνώμας, αλλά και άνθρωποι του κόμματός των, οι οποίοι εθεωρούντο προηγουμένως ως άξιοι πάσης εμπιστοσύνης. Ως εκ τούτου, κατεπτοημένοι διά την κατάστασιν και των Αθηνών και της Σάμου, απέστειλαν εσπευσμένως τον Αντιφώντα, τον Φρύνιχον και δέκα άλλους, παραγγείλαντες εις αυτούς να συνομολογήσουν ειρήνην προς τους Λακεδαιμονίους υπό οιουσδήποτε ανεκτούς οπωσδήποτε όρους, ενώ εξ άλλου επέσπευδαν μετά μεγαλήτερος δραστηριότητος την κατασκευήν του τείχους της Ηετιωνείας. Σκοπός της κατασκευής τούτου, όπως ισχυρίζετο ο Θηραμένης και οι περί αυτόν, ήτον όχι να εμποδίσουν τον στόλον της Σάμου να εισέλθη εις τον Πειραιά, εάν ήρχετο όπως εκβιάση την είσοδον του, αλλά μάλλον, όπως διευκολύνουν, όταν ήθελαν, την είσοδον του εχθρικού στόλου και του στρατού. Διότι η Ηετιώνεια είναι φυσικός κυματοθραύστης του λιμένος του Πειραιώς και ευθύς παρ' αυτήν ευρίσκεται η είσοδος τούτου. Το νέον τείχος έμελλε να ενωθή με το προϋπάρχον προς το μέρος της ξηράς τοιούτον, ώστε ολίγοι άνθρωποι, εγκαθιστάμενοι εντός αυτού, να είναι κύριοι της εισόδου του λιμένος. Διότι και το παλαιόν προς το μέρος της ξηράς τείχος και το νεωστί ήδη οικοδομούμενον κατά μήκος της θαλάσσης εσωτερικόν τείχος ετελείωναν εις τον ένα ακριβώς εκ των δύο πύργων, οι οποίοι

προϋπήρχαν εις αυτό το στόμιον του λιμένος. Συγχρόνως κατεσκεύασαν εγκάρσιον τείχος, διά του οποίου περιέλαβαν εις την νέαν οχύρωσιν της Ηετιωνείας την εντός του Πειραιώς και ευθύς προ αυτής κειμένην ευρυτάτην στοάν, την οποίαν παρέλαβαν οι ίδιοι εις την κατοχήν των, υποχρεώσαντες πάντας ν' αποθηκεύσουν εντός αυτής και τον ήδη υπάρχοντα και τον εισαγόμενον έξωθεν σίτον, και να, τον λαμβάνουν απ' εκεί, οσάκις επρόκειτο να τον πωλήσουν.

9. Απόσπασμα από Βιβλίο Η':

91. Πολιτική αστάθεια εν Αθήναις

Από πολλού ήδη χρόνου διέσπειρε τας φήμας ταύτας ο Θηραμένης. Και όταν επέστρεψαν εκ της Λακεδαίμονος οι πρέσβεις, χωρίς να κατορθώσουν τίποτε υπέρ της γενικής ειρήνης, εξηκολούθει υποστηρίζων, ότι η οχύρωσις αυτή της Ηετιωνείας θα φέρη πιθανώς την καταστροφήν του κράτους. Διότι κατά την εποχήν ακριβώς αυτήν, συνεπεία προσκλήσεως των Ευβοέων, σαράντα δύο πλοία, μεταξύ των οποίων μερικά ήσαν Ιταλιωτικά, από τον Τάραντα και τους Λοκρούς, και μερικά Σικελιωτικά, εστάθμευαν ήδη εις τον Λαν της Λακωνικής, ετοιμαζόμενα να πλεύσουν κατά της Ευβοίας, υπό την αρχηγίαν του Σπαρτιάτου Ηγησανδρίδου, υιού του Ηγησάνδρου. Τα πλοία ταύτα, υπεστήριζεν ο Θηραμένης, ότι δεν προωρίζοντο διά την Εύβοιαν, αλλ' ότι έμελλαν να πλεύσουν προς προστασίαν εκείνων, οι όποιοι τειχίζουν την Ηετιώνειαν, και ότι αν δεν λάβουν από τούδε τα μέτρα των, θα φθάσουν εις την καταστροφήν, χωρίς να το εννοήσουν. Και πράγματι εκείνοι κατά των οποίων απηυθύνετο η κατηγορία διενήργουν τοιούτο τι και επομένως δεν επρόκειτο περί απλής συκοφαντίας. Διότι ούτοι, διατηρούντες εν πάση περιπτώσει την ολιγαρχικήν αρχήν, επεδίωκαν προ παντός μεν να διατηρήσουν και την επί των συμμάχων ηγεμονίαν, αλλ' εάν τούτο δεν ήτο δυνατόν, να μείνουν ανεξάρτητοι, διατηρούντες απλώς τον στόλον και τα τείχη της πόλεως. Και αν και τούτο απεκλείετο, να μη καταστραφούν τουλάχιστον αυτοί προ των άλλων διά της εκ νέου εγκαταστάσεως της δημοκρατίας, αλλά και τους εχθρούς να εισαγάγουν εντός της πόλεως και παραιτούμενοι της διατηρήσεως του στόλου και των τειχών να συνάψουν ειρήνην υπό οιουσδήποτε όρους διά το κράτος, αρκεί να κατώρθωναν να σώσουν τουλάχιστον την ζωήν των.

92. Ως εκ τούτου, έκτιζαν μετά πολλής δραστηριότητος και επεδίωκαν να τελειώσουν εγκαίρως το τείχος της Ηετιωνείας, το οποίον είχε και πύλας και πυλίδας και παντός είδους ευκολίας διά την είσοδον του εχθρού. Και μέχρι τούδε μεν αι κατηγορίαι του Θηραμένους και των περί αυτόν περιωρίζοντο εις στενόν κύκλον και εγίνοντο κρυφίως μάλλον. Αλλά μετά την επιστροφήν του από της εις την Λακεδαίμονα πρεσβείας, ο Φρύνιχος, πριν απομακρυνθή πολλά βήματα από το Βουλευτήριον, ετραυματίσθη φονικώς από ένα των περιπόλων εντός της αγοράς και κατά την ώραν όπου αύτη είναι γεμάτη από κόσμον, και απέθανεν αμέσως. Ο δράστης διέφυγεν. Αλλ' οι συνεργοί αυτού, κάποιος Αργείος, συλληφθείς και υποβληθείς εις βασανιστήρια υπό των Τετρακοσίων κατά την ανάκρισιν, δεν απεκάλυψε κανένα ηθικόν αυτουργόν ούτε άλλο τι ωμολόγησε παρά μόνον ότι εγνώριζεν, ότι πολλοί συνήρχοντο και εις του περιπολάρχου και εις άλλας οικίας. Και επειδή ουδείς προέβη εις βίαιον μέτρον, ένεκα του φόνου τούτου, τότε πλέον και ο Θηραμένης και ο Αριστοκράτης και όσοι, είτε εκ του κύκλου αυτών των Τετρακοσίων, είτε εκτός αυτού, ήσαν της ιδίας με εκείνον γνώμης, προέβησαν τολμηρότερον ήδη εις την λήψιν αποφασιστικών μέτρων. Καθόσον και η Πελοποννησιακή μοίρα του στόλου, περιπλεύσασα τον Μαλέαν, ήλθεν από τον Λαν και ηγκυροβόλησεν εις την Επίδαυρον, οπόθεν είχε προβή εις επιδρομήν κατά της Αιγίνης. Και ο Θηραμένης υπεστήριζεν, ότι, εάν ο στόλος ούτος έπλεε κατά της Ευβοίας, δεν ήτο φυσικόν ν' ανέλθη τον Σαρωνικόν κόλπον μέχρι της Αιγίνης και απ' εκεί πάλιν να επιστρέψη, όπως αγκυροβολήση εις την Επίδαυρον, εάν δεν είχε προσκληθή προς τον σκοπόν διά τον οποίον ανέκαθεν κατηγόρει ούτος τους άκρους ολιγαρχικούς. Ως εκ τούτου, προσέθεσε, δεν ημπορούν να μένουν πλέον αδρανείς. Τέλος, αφού ηκούσθησαν

πολλοί στασιαστικοί λόγοι και διετυπώθησαν διάφοροι υποψίαι, επελήφθησαν σοβαρώτερον της καταστάσεως. Καθόσον οι οπλίται, οι οποίοι εις τον Πειραιά ησχολούντο με την κατασκευήν του τείχους της Ηετιωνείας, μεταξύ των οποίων ήτον και ο Αριστοκράτης, ως ταξίαρχος την φυλής του, συνέλαβαν τον Αλεξικλέα, ο οποίος είχε διορισθή στρατηγός υπό των ολιγαρχικών και ενδιεφέρετο εξαιρετικώς διά τας πολιτικάς λέσχας, και τον εφυλάκισαν μέσα εις ένα σπήτι. Μετ' αυτών συνέπραξαν και άλλοι, και κάποιος Έρμων, αρχηγός των περιπόλων, αι οποίαι εστάθμευαν εις την Μουνυχίαν. Το σπουδαιότερον όμως ήτον, ότι το πλήθος των οπλιτών επιδοκίμαζε ταύτα.

Ευθύς ως ανηγγέλθησαν ταύτα εις τους Τετρακοσίους, καθ' ην ακριβώς ώραν συνεδρίαζαν εις το Βουλευτήριον, όσοι εξ αυτών απεδοκίμαζαν αυτά, ήσαν έτοιμοι να λάβουν τα όπλα και ήρχισαν απειλούντες τον Θηραμένη και τους περί αυτόν. Αλλ' ούτος απέκρουσε την κατηγορίαν και προσεφέρθη να μεταβή αμέσως με αυτούς, όπως από κοινού ελευθερώσουν τον Αλεξικλέα. Και παραλαβών ένα των ομοφρόνων του στρατηγών κατήρχετο εις τον Πειραιά. Έσπευδεν, εξ άλλου, προς τα εκεί και ο Αρίσταρχος, με μερικούς νέους εκ της τάξεως των ιππέων. Ο επικρατών θόρυβος ήτο μέγας και τρομερός. Καθόσον και εις τας Αθήνας ενόμιζον ότι ο Πειραιεύς είχε καταληφθή υπό επαναστατών και ότι ο συλληφθείς στρατηγός είχε θανατωθή και εις τον Πειραιά, ότι όσον ούπω θα φθάσουν εξ Αθηνών να τους επιτεθούν. Και μόλις και μετά μεγάλης δυσκολίας καθησύχασαν και απέφυγαν την εμφύλιον σύγκρουσιν διά της επεμβάσεως των πρεσβυτέρων, οι οποίοι εμπόδιζαν τους περιτρέχοντας τας Αθήνας και οπλιζομένους, και του εκ Φαρσάλων Θουκυδίδου, προξένου των Αθηναίων, ο οποίος, ευρεθείς εκεί, έσπευδε μετά μεγάλου ζήλου εμποδίζων καθένα πού συνήντα και εξορκίζων αυτούς να μη καταστρέψουν την πατρίδα, καθ' ην στιγμήν ο εχθρός παραμονεύει τόσον πλησίον. Και ο μεν Θηραμένης, ο οποίος ήτο και αυτός στρατηγός, κατελθών εις τον Πειραιά, επετίμα τους οπλίτας, διά κραυγών τουλάχιστον. Ο Αρίσταρχος όμως και οι άλλοι αντίπαλοι του Θηραμένους εμαίνοντο κατά του πλήθους. Οι πλείστοι, εξ άλλου, των οπλιτών ουδαμώς μετέβαλαν γνώμην, αλλ' ετοιμάζοντο να επιληφθούν της κατεδαφίσεως και ηρώτων τον Θηραμένη, εάν νομίζη, ότι η οικοδομή του τείχους γίνεται με απλούν σκοπόν και αν δεν νομίζη, ότι η κατεδάφισίς του είναι προτιμωτέρα. Ούτος απήντησεν, ότι αν εκείνοι νομίζουν, ότι πρέπει να κατεδαφισθή, συμφωνεί και αυτός. Ευθύς αμέσως, οι οπλίται και πολλοί εκ των κατοίκων του Πειραιώς, αναβάντες εις το τείχος, ήρχισαν να το κρημνίζουν. Ή πρόσκλησις, η οποία απηυθύνετο προς το πλήθος, ήτον ότι «όποιος προτιμά να άρχουν οι Πέντε Χιλιάδες αντί των Τετρακοσίων οφείλει να βοηθήση εις την κατεδάφισιν». Διότι απέκρυπταν εισέτι τας αληθείς προθέσεις των υπό το όνομα των Πέντε Χιλιάδων, μη λέγοντες καθαρά «όποιος προτιμά να άρχη ο λαός, διότι εφοβούντο μήπως οι Πέντε Χιλιάδες υφίστανται πραγματικώς και επομένως μήπως ομιλών κανείς, χωρίς να το γνωρίζη, προς άλλον ανήκοντα εις τους Πέντε χιλιάδας, εκτεθή εις κίνδυνον. Και διά τούτο οι Τετρακόσιοι, εάν δεν ήθελαν να υφίστανται πραγματικώς οι Πέντε Χιλιάδες, δεν ήθελαν όμως ούτε να γνωρίζη ο κόσμος, ότι δεν υφίστανται. Διότι το να καταστήσουν συμμέτοχους της αρχής τόσον πολλούς εθεώρουν καθαράν δημοκρατίαν, ενώ εξ άλλου η αβεβαιότης θα εδημιούργει φόβον των μεν προς τους δε.

93. Την επομένην, οι Τετρακόσιοι, μολονότι ζωηρώς ανησυχούντες, ήρχισαν εν τούτοις συγκεντρωνόμενοι εις το Βουλευτήριον. Εξ άλλου, οι οπλίται εις τον Πειραιά, αφού απέλυσαν τον Αλεξικλέα που είχαν συλλάβει, και κατεδάφισαν το τείχος, ήλθαν εις το παρά την Μουνυχίαν Διονυσιακόν θέατρον και αποθέσαντες τα όπλα των συνεκρότησαν συνέλευσιν, και κατόπιν ληφθείσης αποφάσεως, εβάδισαν ευθύς προς τας Αθήνας όπου εστάθμευσαν εις τον αρχαίαν ναόν των Διοσκούρων, αποθέσαντες εκεί τα όπλα των. Εκεί ήλθαν προς συνάντησίν των μερικοί απεσταλμένοι από τους Τετρακοσίους, ο! οποίοι ήρχισαν συνδιαλεγόμενοι εις προς ένα και προσπαθούντες να πείσουν όσους έβλεπαν διαλλακτικού χαρακτήρος και οι ίδιοι να μένουν ήσυχοι και τους άλλους να συγκρατούν, βεβαιώνοντες, ότι θα δημοσιευθούν τα ονόματα των Πέντε Χιλιάδων, και ότι

εκ τούτων θα λαμβάνωνται εκ περιτροπής οι Τετρακόσιοι, καθ' όν τρόπον εγκρίνουν οι Πέντε Χιλιάδες. Αλλ' εν τω μεταξύ συνιστών να μη προβούν εις καμμίαν ενέργειαν, η οποία ημπορεί να καταστρέψη την πόλιν ούτε να εξωθήσουν αυτήν προς τους εχθρούς. Μετά πολλούς εκατέρωθεν λόγους, το όλον πλήθος των οπλιτών κατέστη ηρεμώτερον και ήρχισαν ιδίως φοβούμενοι διά τους επαπειλούντας την όλην πολιτείαν κινδύνους. Συνεφώνησαν λοιπόν, όπως συνέλθη εις ωρισμένην ημέραν συνέλευσις του λαού εις το θέατρον του Διονύσου, διά να επιδίωξη την αποκατάστασιν της ομονοίας.

94. Ήττα των Αθηναίων εις ναυμαχίαν προ του λιμένος της Ερετρίας

Κατά την ορισθείσαν ημέραν, ενώ οι πολίται είχαν αρχίσει ήδη συνερχόμενοι, ανηγγέλθη, ότι η υπό τον Αγησανδρίδαν εκ σαράντα δύο πλοίων μοίρα του Πελοποννησιακού στόλου, προερχομένη εκ Μεγάρων, διήρχετο προ της Σαλαμίνος και καθείς από τους οπλίτας ενόμιζεν, ότι πρόκειται ακριβώς περί πραγματοποιήσεως των όσων από καιρού έλεγεν ο Θηραμένης και οι περί αυτόν, ότι δηλαδή τα πλοία ήρχοντο διά να καταλάβουν το τείχος της Ηετιωνείας, και έχαιραν διότι το είχαν ήδη κατεδαφίσει. Είναι ενδεχόμενον, ότι ο Ηγησανδρίδας περιέπλεε περί την Επίδαυρον και τα γειτονικά μέρη, συνεπεία πράγματι προηγουμένης συνεννοήσεως, είναι όμως πιθανόν και ότι τον συνεκράτει εκεί η ελπίς, ότι, ένεκα των επικρατουσών τότε εμφυλίων διαιρέσεων, ημπορούσε να επωφεληθή καταλλήλου τινός ευκαιρίας. Οπωσδήποτε, μόλις ήκουσαν την είδησιν ταύτην όλοι οι Αθηναίοι, οι δυνάμενοι να φέρουν όπλα, ήρχισαν τρέχοντες προς τον Πειραιά, καθόσον εθεώρησαν ότι των εσωτερικών των ερίδων προείχεν ο μεγαλήτερος αγών προς τους κοινούς εχθρούς, ο οποίος τους ηπείλει πλέον, όχι μακρόθεν, αλλά προ του στομίου του ιδίου λιμένος των. Και άλλοι μεν ήρχισαν επιβαίνοντες εις τα έτοιμα ήδη πλοία, άλλοι προέβαιναν εις την καθέλκυσιν άλλων, και άλλοι έσπευδαν εις άμυναν των τειχών και του στομίου του λιμένος.

95. Ή μοίρα εν τούτοις του Πελοποννησιακού στόλου, αφού έπλευσε κατά μήκος της ακτής και έκαμψε το Σούνιον, ηγκυροβόλησε μεταξύ Θορικού και Πρασιών και ακολούθως κατέπλευσεν εις Ωρωπόν. Οι Αθηναίοι έπεμψαν εσπευσμένως εις Ερέτρειαν, υπό την αρχηγίαν του Θυμοχάρους, μοίραν στόλου, τα πληρώματα του οποίου ηναγκάσθησαν να συγκροτήσουν όπως όπως από μη ησκημένους άνδρας, αφ' ενός μεν ένεκα της επικρατούσης εντός της πόλεως πολιτικής ανωμαλίας, αφ' ετέρου δε ένεκα της επιθυμίας του να σπεύσουν όσον το δυνατόν ταχύτερον εις βοήθειαν των σπουδαιότατων κτήσεων των. Διότι μετά των εκ Δεκελείας αποκλεισμόν της Αττικής, η Εύβοια ήτο το παν δι' αυτούς. Μετά την άφιξιν της μοίρας ταύτης του στόλου και την εις αυτήν προσθήκην των προηγουμένως ήδη εις την Εύβοιαν ναυλοχούντων πλοίων, η δύναμις αυτής ανήλθεν εις τριάντα εξ σκάφη. Και άμα ως μόλις ταύτα έφθασαν, ηναγκάσθησαν ευθύς αμέσως να ναυμαχήσουν. Διότι ο Αγησανδρίδας, μετά το μεσημβρινόν πρόγευμα, εξέπλευσεν από τον Ωρωπόν. Το πλάτος της θαλάσσης μεταξύ τούτου και της Ερετρίας είναι εξήντα στάδιοι. Ως εκ τούτου, όταν οι Αθηναίοι είδαν πλέουσαν κατ' αυτών την Πελοποννησιακήν μοίραν, ήρχισαν αποβιβάζοντες τα πληρώματα των, νομίζοντες ότι οι άνδρες ήσαν παρατεταγμένοι αμέσως πλησίον των πλοίων. Αλλ' ούτοι ευρίσκοντο την στιγμήν εκείνην εις τας πλέον απομακρυσμένος οικίας της Ερετρίας, προς προμήθειαν τροφίμων διά το πρόγευμα των. Διότι εκ προνοίας των Ερετριέων δεν ευρίσκετο εις την αγοράν τίποτε προς πώλησιν, ακριβώς διά να επιβραδυνθή η επιβίβασις των πληρωμάτων και προφθάσουν οι Πελοποννήσιοι να επιτεθούν και αναγκάσουν ούτω τους Αθηναίους να εκπλεύσουν προς αντιμετώπισιν αυτών όπως όπως. Ή κατάλληλος, άλλωστε, στιγμή διά τον έκπλουν εγνωστοποιήθη εις τον Ωρωπόν διά της υψώσεως σήματος εξ Ερετρίας. Ούτως απροετοίμαστοι εκπλεύσαντες οι Αθηναίοι και ναυμαχήσαντες προ του λιμένος της Ερετρίας, κατώρθωσαν μολαταύτα να ανθέξουν επί τινα χρόνον, έπειτα όμως, τραπέντες εις φυγήν, κατεδιώχθησαν μέχρι της ξηράς. Ατυχέστεροι όλων υπήρξαν όσοι εξ αυτών κατέφυγαν εις την πόλιν της Ερετρίας, θεωρούντες αυτήν φιλικήν, καθόσον οι κάτοικοι εφόνευαν αυτούς. Αλλ' όσοι κατέφυγαν εις το οχύρωμα της Ερετρίας, το οποίον

κατείχετο υπ' αυτών των Αθηναίων, εσώθησαν, καθώς και τα πληρώματα των πλοίων, τα οποία έφθασαν εις την Χαλκίδα. Οι Πελοποννήσιοι, κυριεύσαντες είκοσι δύο πλοία, και άλλους μεν εκ των πληρωμάτων αυτών φονεύσαντες, άλλους δε συλλαβόντες ζώντας, έστησαν τρόπαιον. Ολίγον μετά ταύτα, αφού απέσπασαν από τους Αθηναίους ολόκληρον την Εύβοιαν, πλην του Ωρεού, τον οποίον κατείχαν ούτοι, ήρχισαν ρυθμίζοντες τα της διοικήσεως αυτής.

96. Μόλις ήλθεν εις Αθήνας η είδησις των γεγονότων τούτων της Ευβοίας, οι κάτοικοι κατελήφθησαν από μεγαλήτερον παρά ποτέ άλλοτε πανικόν. Ούτε αυτή η καταστροφή της Σικελικής εκστρατείας, όσον φοβερά και αν εθεωρήθη τότε, ούτε άλλο ποτέ τίποτε κατεπτόησεν αυτούς τόσον πολύ. Και πώς ήτο τωόντι δυνατόν να μη αποθαρρυνθούν, όταν ο στρατός της Σάμου είχεν επαναστατήσει, και ούτε πλοία, αλλ' ούτε πληρώματα υπήρχαν, και η πόλις εμαστίζετο υπό εμφυλίων ερίδων και δεν εγνώριζαν μήπως από στιγμής εις στιγμήν εκραγή εμφύλιος πόλεμος, και ως κορύφωμα όλων επήλθε τόσον μεγάλη συμφορά, συνεπεία της οποίας έχασαν τόσα πλοία, και το σπουδαιότερον, την Εύβοιαν, από την οποίαν επορίζοντο περισσοτέρας ωφελείας παρά από αυτήν την Αττικήν. Εκείνο όμως, το οποίον περισσότερον και αμεσώτερον τους ανησύχει, ήτον ο φόβος μήπως ο εχθρός, νικητής ήδη, τολμήση να επιτεθή κατ' ευθείαν εναντίον των, πλέων κατά του Πειραιώς, στερουμένου ναυτικής δυνάμεως προς άμυναν. Ενόμιζαν μάλιστα ότι ο εχθρός φθάνει εκεί από στιγμής εις στιγμήν, πράγμα το οποίον και θα κατώρθωναν ευκόλως, εάν ήσαν τολμηρότεροι. Διά της παραμονής των προς ενέργειαν αποκλεισμού, και τας διαιρέσεις εντός της πόλεως θα επέτειναν, και τον στόλον θα εξηνάγκαζαν, καίτοι εχθρόν της ολιγαρχίας να έλθη εκ των παραλίων της Ιωνίας προς βοήθειαν των ιδίων των συγγενών και ολοκλήρου της πόλεως, οπότε όχι μόνον ο Ελλήσποντος θα περιήρχετο εις την εξουσίαν των, αλλά και η Ιωνία και αι νήσοι και ούτως ειπείν ολό

Πανικός εν Αθήναις εκ της ήττης

κλήρος η επικράτεια της Αθηναϊκής ηγεμονίας. Αλλ' όχι μόνον εις την περίστασιν αυτήν, αλλά και εις πολλάς άλλας απεδείχθησαν οι Λακεδαιμόνιοι χρησιμώτατοι διά τους Αθηναίους εχθροί. Διότι η μεγίστη διαφορά του χαρακτήρος των δύο λαών, των οποίων ο μεν είναι ταχύς, ο δε βραδύς, ο εις αποφασιστικός, ο άλλος άτολμος, παρέσχε μεγίστην υπηρεσίαν εις τους Αθηναίους, προ πάντων καθόσον η ηγεμονία αυτών ήτο ναυτική. Τούτο, άλλωστε, απέδειξαν και οι Συρακούσιοι, οι οποίοι ως εκ του ότι τους ωμοίαζαν κατά τον χαρακτήρα περισσότερον όλων των άλλων, επολέμησαν αυτούς και πολύ καλλίτερα όλων των άλλων.

97. Πολιτειακή μεταβολή εν Αθήναις. Απόφασις να συνεχισθή 6 πόλεμος

Παρ' όλην εν τούτοις την εκ της ειδήσεως ταύτης προξενηθείσαν κατάπληξιν, οι Αθηναίοι κατώρθωσαν να εξοπλίσουν είκοσι πλοία και συνεκάλεσαν αμέσως, διά πρώτην φοράν μετά την εγκατάστασιν της ολιγαρχίας, συνέλευσιν του λαού, εις την θέσιν όπου συνειθίζετο να συνέρχεται αύτη και προηγουμένως, και η οποία ονομάζεται Πνύξ. Κατ' αυτήν κατήργησαν τους Τετρακοσίους και εψήφισαν ν' ανατεθή η κυβέρνησις εις τους Πέντε Χιλιάδες, εις τους οποίους θα περιελαμβάνοντο και όσοι ημπορούσαν εξ ιδίων να προμηθευθούν πλήρη τον οπλισμόν των. Συγχρόνως απεφάσισαν, ότι κανείς από τους ασκούντας δημοσίαν υπηρεσίαν δεν θα λαμβάνη μισθόν. Ο παραβάτης της απαγορεύσεως ταύτης εκηρύττετο κατάρατος. Μετά την πρώτην ταύτην, συνεκλήθησαν ακολούθως και άλλαι συνελεύσεις του λάου εις την Πνύκα, κατά τας οποίας διώρισαν τους νομοθέτας και εψήφισαν όλα τα άλλα αναγκαία διά την οργάνωσιν της πολιτείας μέτρα. Και κατά την πρώτην περίοδον, η οποία επηκολούθησε τα μέτρα ταύτα, οι Αθηναίοι είχον αναμφισβητήτως το άριστον επί των ήμερων μου πολίτευμα. Διότι έγινε τότε η προσήκουσα ανάμιξις δημοκρατίας και ολιγαρχίας και το νέον τούτο πολίτευμα επέτρεψε διά πρώτην φοράν εις την πόλιν ν' ανορθωθή πάλιν μετά την ολεθρίαν κατάστασιν, εις την οποίαν είχε καταπέσει. Εψήφισαν συγχρόνως άδειαν επιστροφής και διά τον Αλκιβιάδην και δι' άλλους συγχρόνως εξορίστους και στείλαντες απεσταλμένους

προς αυτόν και τον στρατόν της Σάμου, τους προσεκάλουν να επιληφθούν δραστηρίως της διεξαγωγής του πολέμου.

98. Η Οινόη καταλαμβάνεται υπό των Βοιωτών

Ευθύς μετά την έναρξιν της νέας ταύτης πολιτειακής μεταβολής, ο Πείσανδρος, ο Αλεξικλής και οι κυριώτεροι ολιγαρχικοί, διέφυγαν λαθραίως εις την Δεκέλειαν. Μόνος εξ αυτών ο Αρίσταρχος, ο οποίος ήτο εις από τους στρατηγούς, παραλαβών μερικούς από τους πλέον βαρβάρους τοξότας, διηυθύνθη εσπευσμένως προς την Οινόην, Αθηναϊκόν φρούριον, παρά τα σύνορα της Βοιωτίας. Το φρούριον τούτο επολιόρκουν τότε, δι' ίδιον λογαριασμόν, οι Κορίνθιοι, ζητήσαντες και την βοήθειαν των Βοιωτών, διά τον λόγον, ότι ήθελαν να εκδικηθούν την φρουράν αυτού, η οποία είχε φονεύσει μερικούς ιδικούς των, επιστρέφοντας εκ Δεκελείας. Συνεννοηθείς με τους πολιορκητάς, ο Αρίσταρχος ηπάτησε την φρουράν της Οινόης, διαβεβαιώνων ότι η κυβέρνησις των Αθηνών είχε συνομολογήσει ειρήνην προς τους Λακεδαιμονίους, ρυθμίζουσαν και τα άλλα ζητήματα, και σύμφωνα με ένα εκ των όρων αυτής έπρεπε να παραδώσουν το φρούριον εις τους Βοιωτούς. Ή φρουρά, πιστεύσασα τον Αρίσταρχον ως στρατηγόν, και διατελούσα ως εκ της πολιορκίας εις πλήρη άγνοιαν των γινομένων, εξεκένωσε το φρούριον, κατόπιν ανακωχής. Κατά τοιούτον τρόπον η Οινόη, μετά την εκκένωσιν της, κατελήφθη υπό των Βοιωτών, ενώ εις την ολιγαρχίαν και τους εμφυλίους σπαραγμούς των Αθηνών ετέθη τέρμα.

99. Ο Πελοποννησιακός στόλος πλέει εκ Μιλήτου προς τον Ελλήσποντον, ο δε Αθηναϊκός αποπλέει εκ Σάμου προς συνάντησιν αυτού

Κατά την αυτήν περίπου εποχήν του θέρους τούτου, επειδή οι Πελοποννήσιοι εις την Μίλητον έβλεπαν, ότι κανείς δεν έδιδεν εις αυτούς την διατροφήν, την οποίαν ο Τισσαφέρνης είχε παραγγείλει, ως ήδη ελέχθη, να δίδεται, ότι ούτε ο Φοινικικός στόλος είχεν έλθει ακόμη, ούτε ο Τισσαφέρνης, ότι ο μετά τούτου συναποσταλείς Φίλιππος, καθώς και ο Σταρτιάτης Ιπποκράτης, ο οποίος ευρίσκετο εις την Φάσιλιν, είχαν ποιήσει τον ναύαρχον Μίνδαρον, ότι και ο στόλος δεν θα έλθη και η συμπεριφορά του Τισσαφέρνους ήτο καθ' όλα ανειλικρινής, και επί πλέον ανήγγελλαν ότι ο Φαρνάβαζος τους προσεκάλει, υποσχόμενος όπως ο Τισσαφέρνης, εάν εξασφαλίση την βοήθειαν του Πελοποννησιακού στόλου, ν' αττοσπάση και αυτός από τους Αθηναίους τας υπολειπομένας ακόμη Ελληνικάς πόλεις της σατραπείας του, προσδοκών εκ της αποστασίας αυτής να ωφεληθή και ο ίδιος. Τότε πλέον ο Μίνδαρος, κατόπιν παραγγέλματος δοθέντος αιφνιδίως, διά να διαφύγη την προσοχήν των εν Σάμω Αθηναίων, εξέπλευσεν εκ της Μιλήτου εις αρίστην τάξιν, επί κεφαλής στόλου εξ εβδομήντα τριών πλοίων, πλέων προς τον Ελλήσποντον, όπου προηγουμένως, κατά την διάρκειαν του ιδίου θέρους, είχε καταπλεύσει μοίρα στόλου δέκα εξ πλοίων, η οποία επέδραμε μέρος της Χερσονήσου (της Καλλιπόλεως). Καταληφθείς όμως υπό τρικυμίας, ηναγκάσθη να προσορμισθή εις την Ίκαρον, και αφού παρέμεινεν εκεί πέντε ή εξ ημέρας, ένεκα της κακοκαιρίας, κατέπλευσεν εις την Χίον.

100. Όταν ο Θράσυλλος έμαθε τον εκ της Μιλήτου έκπλουν του Μινδάρου, απέπλευσε και αυτός αμέσως εκ Σάμου, επί κεφαλής πενήντα πέντε πλοίων, σπεύδων να προλάβη την είσοδον του εχθρικού στόλου εις τον Ελλήσποντον. Αλλά μαθών, ότι ούτος ευρίσκετο εις την Χίον και νομίσας ότι θα κατορθώση να μη τον αφίση να διαφύγη απ' εκεί απαρατήρητος, ετοποθέτησε προς τον σκοπόν τούτον φρουράν και εις την Λέσβον και εις την απέναντι Μικρασιατικήν ακτήν, διά να επιτηρούν τας κινήσεις του. Ο ίδιος, πλεύσας κατά μήκος της ακτής εις την Μήθυμναν, διέταξε την ετοιμασίαν κριθάλευρου και όλων των αναγκαίων τροφίμων, όπως, εάν παραταθή η εκεί παραμονή του Μινδάρου, χρησιμοποίηση την Λέσβον ως ορμητήριον των κατά της Χίου επιχειρήσεων του. Ήθελε, συγχρόνως, επειδή η Ερεσός είχεν αποστατήσει, αποσχισθείσα από την λοιπήν Λέσβον, να πλεύση εναντίον της και την κυρίευση, εάν ημπορέση. Καθόσον μερικοί από τους επιφανεστάτους Μυθημναίους εξόριστους είχαν φέρει από την Κύμην πενήντα περίπου οπλίτας οπαδούς των, εκτός άλλων μισθοφόρων εκ Μικρασίας, του

όλου αυτών αριθμού ανελθόντος εις τριακοσίους περίπου. Με την δύναμιν αυτήν, της οποίας την αρχηγίαν ανέλαβεν ο Θηβαίος Ανάξαρχος, λόγω της κοινότητος της καταγωγής, επετέθησαν πρώτον κατά της Μηθύμνης. Αλλ' επειδή η απόπειρα των απεκρούσθη ως εκ της εγκαίρου αφίξεως της Αθηναϊκής φρουράς εκ Μυτιλήνης, ήτις, εξελθούσα μετά τούτο των τειχών συνήψε μάχην, διά της οποίας και πάλιν τους απώθησεν, ήλθαν διά της ορεινής οδού εις την Έρεσον, την οποίαν έπεισαν να επαναστατήση. Εκεί λοιπόν έπλευσε με όλον του τον στόλον ο Θρά συλλος, προτιθέμενος να επιτεθή κατά της πόλεως. Αλλ' εύρε φθάσαντα προηγουμένως εκεί τον Θρασύβουλον, ο οποίος είχεν έλθει από την Σάμον επί κεφαλής πέντε πλοίων, ευθύς ως ανηγγέλθη εις αυτούς η εις Λέσβον διάβασις των περί ων ο λόγος εξορίστων. Μη προλαβών όμως την έκρηξιν του κινήματος, ηρκέσθη ν' αγκυροβολήση προ της πόλεως. Εκεί επίσης προσήλθαν και δύο πλοία, επιστρέφοντα εκ του Ελλησπόντου εις τα ίδια, και πέντε Μηθυμναϊκά. Ή όλη δύναμις του στόλου ανήλθεν εις εξήντα επτά πλοία, με τους πεζοναύτας των οποίων και χρησιμοποιούντες πολιορκητικάς μηχανάς και κάθε άλλο μέσον ετοιμάζοντο, να καταλάβουν, ει δυνατόν, την Έρεσον εξ εφόδου.

101. Εν τω μεταξύ, ο υπό τον Μίνδαρον Πελοποννησιακός στόλος εις την Χίον, αφού έμεινεν εκεί δύο ημέρας προς παραλαβήν τροφών, έκαστος δε των ανδρών έλαβε παρά των Χίων τρεις Χιακάς τεσσαρακοστός (Σημ. πιθανώς το 40όν του χρυσού στατήρος), απέπλευσαν την τρίτην ημέραν εσπευσμένως εκ της Χίου, όχι προς την διεύθυνσιν της ανοικτής θαλάσσης, (και τούτο εκ φόβου μήπως συναντηθούν με τον προ της Ερεσού Αθηναϊκόν στόλον), αλλά με κατεύθυνσιν προς βορράν, έχοντες την Λέσβον αριστερά. Και αφού προσήγγισαν εις τον λιμένα των Καρτερείων, οι οποίοι ανήκαν εις το κράτος της Φώκαιας, όπου επρογευμάτισαν, και έπλευσαν έπειτα κατά μήκος του εδάφους της Κύμης, εδείπνησαν μέρος μεν εις τας Αργινούσας νήσους, μέρος δε επί της απέναντι της Μυτιλήνης Μικρασιατικής ακτής. Εκείθεν ανεχώρησαν πάλιν πολύ πριν να εξημέρωση, πλέοντες κατά μήκος της ακτής. Φθάσαντες εις Αρματούντα, απέναντι ακριβώς της Μηθύμνης, επί της Μικρασιατικής ακτής, αφού δ' επρογευμάτισαν εσπευσμένως, συνέχισαν τον παρά την ακτήν πλουν των. Και αφού διήλθαν προ του Λεκτού, της Λαρίσης, της Αμαξιτού, και των άλλων πλησιοχώρων μερών, έφθασαν προ του μεσονυκτίου εις το Ροίτειον, το οποίον ευρίσκεται ήδη εις τον Ελλήσποντον. Μερικά μάλιστα εκ των πλοίων του στόλου κατέπλευσαν εις το Σίγειον και εις άλλα πλησιόχωρα μέρη.

102. Αλλ' η εκ δέκα οκτώ πλοίων Αθηναϊκή μοίρα στόλου, η οποία εστάθμευεν εις την Σηστόν, επληροφορήθη και δι' οπτικού τηλεγράφου και από την αιφνιδίαν εμφάνισιν πολλών πυρών επί του εχθρικού εδάφους, ότι ο Πελοποννησιακάς στόλος εισέπλεεν εις τον Ελλήσποντον. Ως εκ τούτου, διαρκούσης της ιδίας νυκτός, πλέοντες όσον το δυνατόν εγγύτερον της ακτής της Χερσονήσου, διηυθύνοντο προς τον Ελαιούντα, επιδιώκοντες να εξέλθουν εις το ανοικτόν πέλαγος. Και διέφυγαν μεν την προσοχήν των δέκα εξ Πελοποννησιακών πλοίων, τα όποια εστάθμευαν εις την Άβυδον, μολονότι είχε συστηθή εις αυτά υπό του προσεγγίζοντος υπό τον Μίνδαρον φιλικού στόλου να επιτηρούν τας κινήσεις των, μήπως θελήσουν να εκπλεύσουν. Τον στόλον όμως του Μινδάρου, ο οποίος τους αντελήφθη κατά τα εξημερώματα και έσπευσεν ευθύς εις καταδίωξιν των, δεν κατώρθωσαν να διαφύγουν όλα τα Αθηναϊκά πλοία, αλλά τα περισσότερα μεν εσώθησαν, καταφυγόντα εις την Ίμβρον και την Λήμνον, τέσσαρα όμως, τα οποία έπλεαν τελευταία, κατέφθασεν ο Πελοποννησιακός στόλος, πλησίον του Ελαιούντος. Εν εξ αυτών, το οποίον εξώκειλε πλησίον του ναού του Πρωτεσίλαου, συνέλαβαν οι Πελοποννήσιοι με όλον το πλήρωμα του. Δύο άλλα εκυρίευσαν κενά πληρωμάτων και το τέταρτον, εγκαταλειφθέν επίσης υπό του πληρώματος του, έκαυσαν πλησίον της Ίμβρου.

103. Κατόπιν τούτου, ο στόλος του Μινδάρου, ενωθείς και με την μοίραν της Αβύδου, και έχων ήδη δύναμιν ογδοήντα εξ πλοίων, απέκλεισε, κατά την ημέραν αυτήν, τον Ελαιούντα, επειδή όμως η πόλις ηρνείτο να παραδοθή, απέπλευσαν εις την Άβυδον.

Οι Αθηναίοι, οι οποίοι δεν έλαβον καμμίαν είδησιν από τους σκοπούς πού είχον τοποθετήσει, και δεν εφαντάζοντο, ότι ημπορούσαν να μη αντιληφθούν τον κατά μήκος της ακτής πλουν του εχθρικού στόλου, αλλ' εξηκολούθουν με την ησυχίαν των ασχολούμενοι εις επιθέσεις κατά του τείχους της Ερέσου, ευθύς ως αντελήφθησαν την πλάνην των, εγκατέλειψαν την Έρεσον και έπλευσαν μετά πάσης ταχύτητος προς υπεράσπισιν του Ελλησπόντου. Συναντήσαντες δε δύο Πελοποννησιακά πλοία, τα οποία, κατά την μνημονευθείσαν προ μικρού καταδίωξιν της Αθηναϊκής μοίρας, είχαν παρασυρθή υπό της τόλμης των πολύ προς το ανοικτόν πέλαγος, συνέλαβαν αυτά και κατέπλευσαν την επιούσαν εις Ελαιούντα. Εκεί, αφού ηγκυροβόλησαν, προσήλθαν προς αυτούς τα εκ της Ίμβρου καταφυγόντα πλοία, και ησχολήθησαν επί πέντε ημέρας παρασκευαζόμενοι διά την επικειμένην ναυμαχίαν, η οποία διεξήχθη κατά τον έξης τρόπον.

104. Ναυμαχία παρά την Άβυδον. Ήττα των Σπαρτιατών

Ο Αθηναϊκός στόλος, τεταγμένος εις γραμμήν παραγωγής, έπλεε πλησιέστατα της ακτής προς την διεύθυνσιν της Σηστού. Οι Πελοποννήσιοι, εξ άλλου, αντιληφθέντες αυτόν, εξέπλευσαν και αυτοί εκ της Αβύδου, κατά διεύθυνσιν αντίθετον. Ευθύς ως αντελήφθησαν την επικειμένην ναυμαχίαν, ο μεν Αθηναϊκός στόλος, έχων δύναμιν εβδομήντα εξ πλοίων, εξέτεινε την γραμμήν της παρατάξεως του κατά μήκος της ακτής της Χερσονήσου από του Ιδάκου μέχρι των Αρριανών, ο δε Πελοποννησιακός, έχων δύναμιν ογδοήντα εξ πλοίων, από της Αβύδου μέχρι του Δαρδάνου. Το δεξιόν κέρας των Πελοποννησίων κατείχαν οι Συρακούσιοι, το αριστερόν ο Μίνδαρος αυτός, με τα ευκινητότερα πλοία του στόλου. Το αριστερόν των Αθηναίων διώκει ο Θράσυλλος, το δεξιόν ο Θρασύβουλος. Οι λοιποί στρατηγοί ετάχθησαν έκαστος εις την ορισθείσαν δι' αυτόν θέσιν. Οι Πελοποννήσιοι εβιάζοντο να επιτεθούν πρώτοι, και διά μεν της αριστεράς των πτερύγων να υπερφαλαγγίσουν το δεξιόν κέρας των Αθηναίων, και αποκόψουν εις αυτό, εάν ημπορούσαν, τον προς την ανοικτήν θάλασσαν έκπλουν, ν' απωθήσουν δε συγχρόνως το κέντρον της εχθρικής παρατάξεως προς την ξηράν, από την οποίαν ολίγον απείχεν. Αλλ' οι Αθηναίοι, αντιληφθέντες τούτο, επεξέτειναν το δεξιόν κέρας των, του οποίου την εις την ανοικτήν θάλασσαν έξοδον επεζήτει ν' αποκόψη ο εχθρός, και επρόλαβαν την υπερφαλάγγισιν. Επειδή όμως το αριστερόν των είχεν ήδη κάμψει το ακρωτήριον, το καλούμενον Κυνός Σήμα, αποτέλεσμα τούτου υπήρξεν, ότι το κέντρον της παρατάξεως των ήρχισε να εξασθενή και τ' αποτελούντα αυτό πλοία ν' απέχουν πολύ το εν του άλλου, τόσον μάλλον, καθόσον εμειονέκτουν υπό έποψιν αριθμού πλοίων και η παραλία περί το Κυνός Σήμα προέχει εις οξείαν γωνίαν, εις τρόπον ώστε δεν ήτο δυνατόν να βλέπουν τι εγίνετο πέραν του ακρωτηρίου τούτου.

105. Επιπεσόντες επομένως οι Πελοποννήσιοι κατά του Αθηναϊκού κέντρου, απώθησαν τα πλοία αυτού εις την ξηράν και υπερτερήσαντες σημαντικώς κατά την μάχην, απεβιβάσθησαν, όπως καταδιώξουν και εκεί τον εχθρόν. Προς βοήθειαν του κέντρου, ούτε ο Θρασύβουλος ηδύνατο να έλθη εκ του δεξιού, ένεκα του πλήθους των πλοίων, τα οποία επίεζαν αυτόν διά των επιθέσεων των, ούτε ο Θράσυλλος εκ του αριστερού, διότι το ακρωτήριον εμπόδιζε την θέαν και διότι συγχρόνως τα πλοία των Συρακουσίων και των άλλων όσοι ήσαν απέναντί του, ισάριθμα προς τα ιδικά του, τον συνεκράτουν. Αλλ' επί τέλους μέρος της παρατάξεως των Πελοποννησίων ήρχισε να περιπίπτη εις αταξίαν λόγω του ότι ήρχισαν να καταδιώκουν άνευ προφυλάξεως άλλοι το εν και άλλοι το άλλο εχθρικόν πλοίον, ένεκα της εμπιστοσύνης, την οποίαν τους ενέπνεεν η νίκη των κατά του κέντρου. Αντιληφθείς τούτο ο Θρασύβουλος, έπαυσεν επεκτείνων την παράταξιν του, και στρέψας αμέσως μέτωπον προς τον εχθρόν, επετέθη κατά του απέναντι του μέρους της εχθρικής παρατάξεως και την ηνάγκασεν εις εσπευσμένην υποχώρησιν. Έπειτα, επιτεθείς κατά του μέρους της εχθρικής παρατάξεως, το οποίον είχε νικήσει εις το κέντρον, επροξένησεν εις τα διεσπαρμένα πλοία του σοβαράς βλάβας, και ενέβαλε τα πλείστα εξ αυτών εις πανικόν, ούτως ώστε ετράπησαν εις φυγήν, χωρίς αντίστασιν. Και οι Συρακούσιοι, άλλωστε, κατά την στιγμήν ακριβώς αυτήν, είχον ενδώσει απέναντι της

υπό τον Θράσυλλον πτέρυγος του Αθηναϊκού στόλου και ετράπησαν έτι μάλλον εις φυγήν, όταν είδαν και τους άλλους φεύγοντας.

106. Μετά την εις φυγήν τροπήν, το πλείστον των Πελοποννησιακών πλοίων κατέφυγαν προς τον Πύδιον ποταμόν το πρώτον, και έπειτα εις την Άβυδον. Οι Αθηναίοι εκυρίευσαν ολίγα πλοία, διότι ένεκα της στενότητος του Ελλησπόντου, ο εχθρός ηδύνατο εις μικράν απόστασιν να εύρη τόπον καταφυγής. Αλλ' η νίκη, την οποίαν κατήγαγαν κατά την ναυμαχίαν ταύτην, υπήρξεν επικαιροτάτη. Διότι, ενώ τελευταίον εφοβούντο τον Πελοποννησιακόν στόλον, ένεκα των επανειλημμένων μικρών αποτυχιών των και της μεγάλης καταστροφής των της Σικελίας, έπαυσαν του λοιπού να μέμφωνται ζωηρώς εαυτούς, ή να νομίζουν, ότι οι εχθροί των αξίζουν μεγάλα πράγματα κατά θάλασσαν. Συνέλαβαν, εν τούτοις, εκ των εχθρικών πλοίων οκτώ Χιακά, πέντε των Κορινθίων, δύο των Αμπρακιωτών, δύο των Βοιωτών, και ανά εν των Λευκαδίων, των Λακεδαιμονίων, των Συρακουσίων και των Πελληνέων. Οι ίδιοι, εξ άλλου, έχασαν δέκα πέντε πλοία. Αφού δ' έστησαν τρόπαιον εις το ακρωτήριον Κυνός Σήμα, συνέλεξαν τα ναυάγια και επέτρεψαν εις τους εχθρούς να παραλάβουν τους νεκρούς των, χορηγήσαντες βραχείαν προς τούτο ανακωχήν, απέστειλαν και εις τας Αθήνας τριήρη, φέρουσαν την αγγελίαν της νίκης. Μετά την άφιξιν της τριήρεως, και το άκουσμα τόσον ανελπίστου επιτυχίας, μετά την καταστροφήν πού έπαθαν προσφάτως και εις την Εύβοιαν και κατά την διάρκειαν των εμφυλίων σπαραγμών, οι Αθηναίοι και πολύ θάρρος ανέλαβαν και ενόμισαν, ότι ημπορούσαν ακόμη να νικήσουν, εάν επιληφθούν μετά ζήλου της καταστάσεως.

107. Νίκη των Αθηναίων έξω του Αρπαγίου

Οι Αθηναίοι, αφού προέβησαν εσπευσμένως εις τας αναγκαίας επισκευάς των πλοίων των, εξέπλευσαν την τετάρτην μετά την ναυμαχίαν ημέραν εκ της Σηστού, διευθυνόμενοι κατά της Κυζίκου, η οποία είχεν αποστατήσει. Έξωθεν του Αρπαγίου και του Πριάπου, αντελήφθησαν αγκυροβολημένα τα οκτώ Πελοποννησιακά πλοία της μοίρας του Βυζαντίου, επετέθησαν κατ' αυτών και τα εκυρίευσαν, αφού ενίκησαν κατόπιν μάχης τους προσδραμόντας εκ της ξηράς προς υπεράσπισιν αυτών. Φθάσαντες ακολούθως εις την Κύζικον, ανέκτησαν αυτήν, ατείχιστον ούσαν, και της επέβαλαν την πληρωμήν πολεμικού προστίμου. Αλλ' εν τω μεταξύ, έπλευσαν και οι Πελοποννήσιοι εκ της Αβύδου κατά του Ελαιούντος, όπου ανέκτησαν όσα εκ των κυριευθέντων πλοίων των ήσαν εις καλήν κατάστασιν (ενώ τα λοιπά εκάησαν από τους Ελαιουσίους), και έπεμψαν τον Ιπποκράτη και τον Επικλέα εις Εύβοιαν, διά να φέρουν τα εκεί ευρισκόμενα πλοία.

108. Ο Αλκιβιάδης ανακοινοί εις τους Αθηναίους της Σάμου ότι ο Τισσαφέρνης δεν πρόσκειται εις τους Σπαρτιάτας

Κατά την ιδίαν εποχήν, κατέπλευσε και ο Αλκιβιάδης, επί κεφαλής των δέκα τριών πλοίων, εις την Σάμον, επιστρέφων από το μέχρι Καύνου και Φασήλιδος ταξείδιον και ανήγγειλε και ότι επέτυχε να επιστρέψη ο Φοινικικός στόλος εις τα ίδια και επομένως να μη έλθη εις βοήθειαν των Πελοποννησίων και ότι εξησφάλισε την υπέρ των Αθηναίων φιλίαν του Τισσαφέρνους περισσότερον από πριν. Ακολούθως, εξοπλίσας εννέα πλοία επί πλέον των όσων ήδη είχεν, εισέπραξε πολλά χρήματα από τους Αλικαρνασσείς και ωχύρωσε την Κων. Μεθ' ο διορίσας διοικητήν της Κω, επέστρεψεν εις την Σάμον, προσεγγίζοντος ήδη του φθινοπώρου.

Ο Τισσαφέρνης, εξ άλλου, όταν έμαθεν, ότι ο Πελοποννησιακός στόλος είχε καταπλεύσει εκ της Μιλήτου εις τον Ελλήσποντον, εξεκίνησεν από την Άσπενδον, διευθυνόμενος προς την Ιωνίαν. Αλλ' ενώ οι Πελοποννήσιοι ευρίσκοντο εις τον Ελλήσποντον, οι Αντάνδριοι, οι οποίοι είναι Αιολείς, έφεραν από την Άβυδον μερικούς οπλίτας διά του όρους της Ίδης και τους εισήγαγαν εντός της πόλεως των, καθόσον επιέζοντο υπό του Πέρσου Αρσάκου, υπάρχου του Τισσαφέρνους. Ο Αρσάκης αυτός προφασιζόμενος έχθραν εναντίον εχθρού, τον οποίον δεν ωνόμαζε, προσεκάλεσε να τον συνοδεύσουν εις την κατ' αυτού εκστρατείαν μερικούς από τους καλλιτέρους στρατιώτας των Δηλίων, όσοι είχαν εγκατασταθή εις το Αδραμύττιον, μετά την υπό των Αθηναίων εκτόπισίν των

εκ της Δήλου, κατά την εποχήν του καθαρμού της νήσου. Τούτους ωδήγησεν έξω της πόλεως ως φίλους και συμμάχους, δήθεν, και περιμείνας την ώραν, κατά την οποίαν ούτοι επρογευμάτιζαν, τους περιεκύκλωσε με τους άνδρας του και τους εφόνευσε, βάλλων κατ' αυτών βροχήν ακοντίων. Ένεκα του κακουργήματος λοιπόν τούτου, εφοβούντο οι Αντάνδριοι μήπως αποπειραθή και κατ' αυτών ανάλογον τινα βιαιοπραγίαν. Και επειδή επέβαλεν εις αυτούς επί πλέον αφόρητα βάρη, εξεδίωξαν την φρουράν αυτού εκ της ακροπόλεως των.

109. Ο Τισσαφέρνης αποφασίζει να μεταβή εις Ελλήσποντον, διά να δικαιολόγηση την στάσιν του έναντι των Πελοποννησίων

Ο Τισσαφέρνης, αντιληφθείς ότι και το νέον τούτο πλήγμα ήτον έργον των Πελοποννησίων, όπως και το της Μιλήτου και της Κνίδου (διότι και εκ της τελευταίας ταύτης πόλεως είχεν εκδιωχθή η φρουρά του), νομίζων δ' ως εκ τούτου, ότι είχε χάσει εντελώς την εκτίμησιν των και φοβηθείς περαιτέρω ζημίας εκ της εχθρότητας των, αλλά και δυσφορών συγχρόνως, διότι ο Φαρνάβαζος, εξασφαλίσας ήδη τας υπηρεσίας των, ήτο ενδεχόμενον να εξασφαλίση, διά μικροτέρας δαπάνης και εις ολιγώτερον διάστημα χρόνου, μεγαλητέρας από τας ιδικάς του επιτυχίας εις τας επιχειρήσεις του εναντίον των [από τας ιδικάς του] Αθηναίων, απεφάσισε να έλθη προς τους Πελοποννησίους εις τον Ελλήσποντον, όπως παραπονεθή διά τα γεγονότα της Αντάνδρου και δικαιολογηθή όσον ημπορούσε καλλίτερα και διά το ζήτημα του Φοινικικού στόλου και διά τας άλλας εναντίον του κατηγορίας. Και πρώτον μεν ήλθεν εις την Έφεσον, όπου προσέφερε θυσίαν εις την Αρτέμιδα.

10. Απόσπασμα από Βιβλίο Η':

Έτος 18ον : 414 - 413 π.Χ. (1-18)

1. Ο Γύλιππος φθάνει εις Συρακούσας

Μετά την επισκευήν των πλοίων, ο Γύλιππος και ο Πυθήν ανεχώρησαν εκ Τάραντος και πλεύσαντες παρά την ακτήν, έφθασαν εις τους Επιζεφυρίους Λοκρούς. Λαμβάνοντες ήδη θετικωτέρας πληροφορίας ότι αι Συρακούσαι δεν είχαν εντελώς αποκλεισθή διά περιτειχίσματος, αλλ' ότι ήτο ακόμη δυνατόν, εάν ήρχοντο με στρατόν, να εισέλθουν εις αυτάς διά των Επιπολών, διεσκέπτοντο εάν έπρεπε να πλεύσουν, αριστερά της Σικελικής ακτής και διακινδυνεύσουν να εισέλθουν εις Συρακούσας διά θαλάσσης, ή εάν έπρεπε να πλεύσουν δεξιά και αποβιβασθούν πρώτον εις Ιμέραν, οπόθεν ενισχύοντες τον στρατόν των με τους ιδίους τους Ιμεραίους και όσους άλλους θα έπειθαν να τους ακολουθήσουν, να έλθουν διά ξηράς εις Συρακούσας. Τέλος απεφάσισαν να πλεύσουν παρά την Ιμέραν αφού μάλιστα τα τέσσαρα πολεμικά σκάφη, τα οποία παρά την αρχικήν αδιαφορίαν του, ο Νικίας, όταν έμαθε την άφιξιν των εχθρικών πλοίων εις Λοκρούς, διέταξε να μεταβούν προς επιτήρησιν εις Ρήγιον δεν είχαν φθάσει ακόμη. Κατώρθωσαν ούτω, προ της αφίξεως της Αθηναϊκής εττιτηρητικής μοίρας, να περάσουν τον πορθμόν, προσεγγίσαντες εις Ρήγιον και Μεσσήνην και έφθασαν εις την Ιμέραν. Εκεί ευρισκόμενοι, έπεισαν τους Ιμερίους να συμπράξουν εις τον πόλεμον, όχι μόνον λαμβάνοντες μέρος οι ίδιοι εις την εκστρατείαν, αλλά και παρέχοντες όπλα εις όλους τους ναύτας των, όσοι εστερούντο τοιούτων, καθόσον είχαν ανελκύσει τα πλοία των εις την παραλίαν της Ιμέρας. Έστειλαν συγχρόνως προς τους Σελινουντίους να τους προσκαλέσουν ν' αποστείλουν προς συνάντησίν των στρατόν εις ωρισμένον σημείον. Και οι κάτοικοι της Γέλας και μερικοί Σικελοί υπέσχοντο να στείλουν μικράν στρατιωτικήν δύναμιν. Οι τελευταίοι ήσαν έτοιμοι να προσχωρήσουν πολύ προθυμότερον, και διότι ο Αρχωνίδης, βασιλεύς των Σικελών της περιφερείας εκείνης, ο οποίος είχε μεγάλην επιρροήν και ήτο φίλος των Αθηναίων, είχεν αποθάνει προ μικρού, και διότι γενική εντύπωσις ήτο, ότι ο Γύλιππος είχεν έλθει εκ Λακεδαίμονος διά να εργασθή με πολύν ζήλον και αποφασιστικότητα.

Και ούτως ο Γύλιππος, επί κεφαλής επτακοσίων περίπου Πελοποννησίων ναυτών και πεζοναυτών, βαρέως ωπλισμένων, αποσπάσματος Ιμεραίων, αποτελουμένου από

χιλίους εν όλω οπλίτας και ψιλούς και εκατόν ιππείς, μερικών ψιλών και ιππέων Σελινουντίων και ολίγων εκ της Γέλας, και χιλίων εν συνόλω Σικελών, εβάδιζε προς τας Συρακούσας.

2. Εν τω μεταξύ, η μοίρα του Κορινθιακού στόλου, πλην ενός πλοίου απέπλευσεν εκ Λευκάδος, σπεύδουσα εις βοήθειαν με όλην την δυνατήν ταχύτητα. Ο Γογγύλος, είς των Κορινθίων αρχηγών, όστις ανεχώρησε τελευταίος με το υπολειφθέν πλοίον, έφθασεν εις Συρακούσας προ των άλλων πλοίων της μοίρας και ολίγον προ του Γυλίππου. Και ευρών τους Συρακουσίους ετοίμους να συγκαλέσουν συνέλευσιν του λαού, διά να συζητήσουν περί της τερματίσεως του πολέμου, εμπόδισεν αυτούς και τους ενεθάρρυνεν, αναγγέλλων την επικειμένην άφιξιν και άλλων πλοίων και του Γυλίππου, υιού του Κλεανδρίδου, τον οποίον απέστελλαν οι Λακεδαιμόνιοι ως αρχιστράτηγον. Οι Συρακούσιοι ανέλαβαν θάρρος και εξήλθαν πανστρατιά εις προϋπάντησιν του Γυλίππου, ο οποίος, κατά τας ληφθείσας πληροφορίας, ευρίσκετο εις μικράν ήδη απόστασιν. Ούτος, καταλαβών προ μικρού, κατά την διέλευσίν του, τας Ιετάς, φρούριον των Σικελών, και συντάξας τον στρατόν του, διά να είναι έτοιμος να δώση μάχην, έφθασεν εις τας Επιπολάς, όπου ανέβη διά του Ευρύλου, από το μέρος δηλαδή όπου και οι Αθηναίοι ανέβησαν προ αυτού. Ενωθείς δε με τους Συρακουσίους, προήλασε κατά του περιτειχίσματος των Αθηναίων. Κατά την στιγμήν που έφθασεν ο Γύλιππος, οι Αθηναίοι είχαν ήδη τελειώσει επτά ή οκτώ σταδίους εκ του διπλού περιτειχίσματος, το οποίο κατεσκεύαζαν προς τον Μέγαν Λιμένα, και δεν τους έμενε προς συμπλήρωσιν παρά μικρόν διάστημα πλησίον της θαλάσσης, εις το οποίον ειργάζοντο ακόμη. Αλλ' εις την αντίθετον πλευράν του περιτειχίσματος, η οποία ήρχιζεν από το κυκλοτερές οχύρωμα και διηυθύνετο προς τον Τρωγίλον, και της άλλης θαλάσσης, κατά το μεγαλήτερον μεν μήκος είχαν ήδη συσσωρευθή λίθοι, μερικά όμως τμήματα είχαν αφεθή, είτε εν μέρει, είτε εξ ολοκλήρου, συμπληρωμένα. Τόσον ολίγον έλειψε να καταστραφούν αι Συρακούσαι.

3. Οι αντίπαλοι παρασκευάζονται προς μάχην. Μικραί συμπλοκαί.

Οι Αθηναίοι, μολονότι θορυβηθέντες κατ' αρχάς εκ της αιφνιδιαστικής επιθέσεως του Γυλίππου και των Συρακουσίων, παρετάχθησαν προς μάχην. Ο Γύλιππος, αφού κατέλαβε θέσιν πλησίον των, εσταμάτησε το στρατόν του, αφού επλησίασε, και απέστειλε κήρυκα διά να είπη ότι εάν θέλουν να απέλθουν εντός πέντε ημερών εκ της Σικελίας, παραλαμβάνοντες ό,τι τους ανήκει, είναι έτοιμος να συνάψη ανακωχήν. Οι Αθηναίοι όμως ήκουσαν τας προτάσεις αυτάς μετά περιφρονήσεως και απέπεμψαν τον κήρυκα, χωρίς να δώσουν καμμίαν απάντησιν. Κατόπιν τούτου, ητοιμάζοντο εκατέρωθεν διά την μάχην. Αλλ' ο μεν Γύλιππος, βλέπων ότι οι Συρακούσιοι διετέλουν εις σύγχυσιν και δυσκόλως ηδύναντο να συνταχθούν, επανέφερε τον στρατόν του εις ευρυχωρότερον έδαφος. Ο Νικίας όμως δεν προήλασε προς επίθεσιν, αλλ' έμενεν ησυχάζων πλησίον του περιτειχίσματός του. Και ο Γύλιππος, βλέπων ότι οι Αθηναίοι δεν ήθελαν ν' αναλάβουν επίθεσιν, απέσυρε τον στρατόν του επί του υψώματος του καλουμένου Τεμενίτις, όπου και κατηυλίσθη. Αλλά την επομένη, αφού ωδήγησε το πλείστον του στρατού του και παρέταξεν αυτό απέναντι του περιτειχίσματος των Αθηναίων, διά να τους εμποδίση να στείλουν αλλού ενισχύσεις, έστειλεν απόσπασμα αυτού κατά του φρουρίου Λαβδάλου, το οποίον δεν εφαίνετο από το μέρος που ήσαν οι Αθηναίοι, κατέλαβεν αυτό και εφόνευσεν όλους όσους συνέλαβεν εντός αυτού. Κατά την αυτήν ημέραν, εκυριεύθη υπό των Συρακουσίων και Αθηναϊκή τριήρης, σταθμεύουσα εις το στόμιον του Μεγάλου Λιμένος.

4. Οι Συρακούσιοι μετά των συμμάχων ήρχισαν ακολούθως κτίζοντες απλούν τείχος από της πόλεως, διά μέσου του άνω μέρους των Εττιττολών, κατά διεύθυνσιν εγκαρσίαν. Σκοττός των ήτο, εάν δεν ημπορέσουν να τους εμποδίσουν οι Αθηναίοι, να καταστήσουν αδύνατον του λοιπού εις αυτούς τον διά περιτειχίσματος αποκλεισμόν της πόλεως. Μόλις οι τελευταίοι, συμπληρώσαντες το προς την θάλασσαν διπλούν τείχος, είχαν ήδη αναβή εις το προς βορράν του κυκλοτερούς οχυρώματος, ο Γύλιππος, γνωρίζων το ασθενές σημείον του ήδη συντετελεσμένου τμήματος του βορείου περιτειχίσματος των

Αθηναίων, εξεκίνησεν εν καιρώ νυκτός με τον στρατόν του, όπως επιτεθή κατά του σημείου τούτου. Αλλ' οι Αθηναίοι, οι οποίοι κατά καλήν τύχην ήσαν κατηυλισμένοι εις την προς την πόλιν πλευράν του περιτειχίσματος, ως αντελήφθησαν αυτόν, εβάδισαν εναντίον του. Ούτος όμως, βλέπων αυτούς επερχομένους, απέσυρε πάλιν εσπευσμένως τον στρατόν του. Οι Αθηναίοι ύψωσαν το μέρος τούτο του περιτειχίσματος υψηλότερα και ανέλαβαν οι ίδιοι την φρουράν του σημείου τούτου, τάξαντες τον συμμαχικόν στρατόν εις τα άλλα αυτού σημεία, τα οποία έκαστος των συμμάχων ώφειλε να φυλάττη.

Ο Νικίας απεφάσισεν ήδη να οχυρώση το καλούμενον Πλημμύριον ακρωτήριον, το οποίον προέχει εντός της θαλάσσης απέναντι της πόλεως και στενεύει το στόμιον του λιμένος. Διά της οχυρώσεως αυτού εθεώρει ότι ευκολύνετο η εισαγωγή των εφοδίων του στρατού του, διότι ο Αθηναϊκός στόλος θα ημπορούσε να επιτηρή το στόμιον του λιμένος από μικροτέρας αποστάσεως, ενώ μέχρι τούδε ηναγκάζοντο να εκκινούν από τον μυχόν του λιμένος, διά ν' αποκρούσουν παρατηρουμένας τυχόν κινήσεις του εχθρικού στόλου. Άλλωστε η προσοχή του εστρέφετο ήδη περισσότερον εις τον κατά θάλασσαν πόλεμον, καθόσον έβλεπεν ότι μετά την άφιξιν του Γυλίππου, αι ελπίδες επιτυχίας κατά ξηράν είχαν σοβαρώς ελαττωθή. Μετέφερε λοιπόν εκεί τον στόλον και μέρος του στρατού και έκτισε τρία οχυρώματα, όπου ετοποθέτησε το πολεμικόν υλικόν. Εκεί ήσαν ηγκυροβολημένα του λοιπού και τα μεγάλα μεταφορικά σκάφη και ο πολεμικός στόλος. Η μεταφορά αύτη του ορμητηρίου υπήρξεν η κυρία αιτία, ένεκα της οποίας τα πληρώματα ήρχισαν εξασθενούντα υλικώς και καταβαλλόμενα ηθικώς. Διότι το νερόν ήτο ανεπαρκές και ευρίσκετο μακράν και οσάκις οι ναύται εξήρχοντο προς μεταφοράν αυτού ή καυσοξύλων, υφίσταντο απωλείας από το εχθρικόν ιππικόν, το οποίον ήτο κύριον της πέριξ χώρας. Καθόσον το τρίτον του ιππικού των Συρακουσίων είχε διαταχθή να σταθμεύη εις την παρά το Ολυμπιείον πολίχνην, ειδικώς προς τον σκοπόν να εμποδίζη τους εις το Πλημμύριον σταθμεύοντας Αθηναίους να εξέρχωνται και προξενούν βλάβας. Επειδή άλλωστε έμαθεν ο Νικίας, ότι προσεγγίζουν και τα λοιπά πλοία της Κορινθιακής μοίρας, απέστειλεν ως επιτηρητικήν μοίραν είκοσι πλοία, με την εντολήν να ναυλοχούν περί τους Λοκρούς και το Ρήγιον και τας Σικελικάς ακτάς, όπου ήτο πιθανόν να καταπλεύσουν ταύτα.

5. Ο Γύλιππος, εξ άλλου, ενώ ησχολείτο εις την κατασκευήν του διά μέσου των Επιπολών τείχους, χρησιμοποιών τους λίθους, τους οποίους οι Αθηναίοι είχαν συγκεντρώσει προηγουμένως προς ιδίαν των χρήσιν, εξήγε συγχρόνως τακτικά και παρέτασσε προ του τείχους τούτου τον στρατόν των Συρακουσίων και των συμμάχων. Οι Αθηναίοι επίσης αντιπαρετάσσοντο. Όταν ο Γύλιππος έκρινεν, ότι ήλθεν η κατάλληλος στιγμή, ανέλαβεν αυτός πρώτος την επίθεσιν. Οι δύο στρατοί, ελθόντες εις χείρας, εμάχοντο εις το μεταξύ των δύο τειχών διάστημα, όπου το ιππικόν των Συρακουσίων ήτο παντάπασιν αδύνατον να χρησιμοποιηθή. Οι Συρακούσιοι μετά των συμμάχων των ηττήθησαν και ηναγκάσθησαν να ζητήσουν και λάβουν βραχείαν ανακωχήν προς παραλαβήν των νεκρών των, ενώ οι Αθηναίοι έστησαν τρόπαιον. Ο Γύλιππος, συγκεντρώσας το στράτευμα, είπεν, ότι το σφάλμα δεν ήτο ιδικόν των, αλλ' ιδικόν του, διότι με τον τρόπον, όπου είχε παρατάξει τον στρατόν του, παρά πολύ εντός των δύο τειχών, εστέρησεν αυτόν από την βοήθειαν του ιππικού και των ακοντιστών. Μετά το μάθημα όμως τούτο, θα τους ωδήγει και πάλιν εναντίον του εχθρού και συνιστά εις αυτούς να πεισθούν, ότι καθόσον μεν αφορά τον εξοπλισμόν και την ετοιμασίαν, δεν θα ήσαν κατώτεροι του εχθρού, αλλ' ότι θα εδείκνυον αφόρητον έλλειψιν αποφασιστικότητος, εάν δεν θεωρήσουν καθήκον τιμής, όντες Πελοποννήσιοι και Δωριείς, να νικήσουν και αποδιώξουν εκ της χώρας των τους Ίωνας και τους νησιώτας και τον ανθρώπινον εν γένει συρφετόν που αντιμετωπίζουν.

6. Και εις πρώτην μετά τούτο ευκαιρίαν, ωδήγησεν αυτούς πάλιν κατά του εχθρού. Ο Νικίας, εξ άλλου, και οι Αθηναίοι ενόμιζαν, ότι ήτο ανάγκη δι' αυτούς, και αν ο εχθρός δεν θελήση ν' αναλάβη πρώτος την επίθεσιν να μη ανεχθούν να οικοδομήται τείχος εχθρικόν, του οποίου σκοπός ήτο να προσπεράση το ιδικόν των και το οποίον είχεν ήδη

σχεδόν υπερβή την άκραν αυτού, και εάν άπαξ την υπερέβαινε, θα ήτο πραγματικώς του λοιπού εν και το αυτό δι' αυτούς, είτε εμάχοντο και ενίκων διαρκώς, είτε δεν εμάχοντο διόλου, αλλ' έμεναν αδρανούντες. Ως εκ τούτου λοιπόν, εξήλθαν και αυτοί, διά να επιτεθούν κατά των Συρακουσίων. Ο Γύλιππος, οδηγήσας τους οπλίτας του πολύ περισσότερον έξω των δύο τειχών, παρά την προηγουμένην φοράν, συνεπλάκη προς αυτούς, αφού ετοποθέτησε το ιππικόν και τους ακοντιστάς πλαγίως προς τους Αθηναίους, εις το ανοικτόν πέλαγος, όπου τα έργα των δύο αντιθέτων τειχών ετελείωναν. Το ιππικόν, διαρκούσης της μάχης, επετέθη κατά της αριστεράς πτέρυγος των Αθηναίων, η οποία ήτο απέναντι του και την ηνάγκασεν εις εσπευσμένην υποχώρησιν. Ως εκ τούτου, και ο υπόλοιπος αυτών στρατός ενικήθη υπό των Συρακουσίων και απωθήθη ατάκτως εντός του τείχους των. Και την επομένην ήδη νύκτα, οι Συρακούσιοι επεξέτειναν το εγκάρσιον τείχος των πέραν του Αθηναϊκού περιτειχίσματος, εις τρόπον ώστε του λοιπού ούτε αυτοί ημπορούσαν να εμποδισθούν από τους Αθηναίους και τους τελευταίους απεστέρουν από κάθε μέσον ν' αποκλείσουν την πόλιν διά περιτειχίσματος, και εις περίστασιν ακόμη που θα ήσαν νικηταί.

7. Ενισχύσεις των Συρακουσίων

Τα υπολειπόμενα δώδεκα πλοία των Κορινθίων, των Αμπρακιωτών και των Λευκαδίων, υπό την διοίκησιν του Κορινθίου Ερασινίδου, εισήλθαν μετά τούτο εις τον λιμένα, διαφυγόντα την προσοχήν της επιτηρητικής μοίρας των Αθηναίων, και εβοήθησαν τους Συρακουσίους εις συμπλήρωσιν του υπολοίπου εγκαρσίου τείχους. Ο Γύλιππος, εν τω μεταξύ, απήλθεν εις τα λοιπά μέρη της Σικελίας, όπως συλλέξη ενισχύσεις διά τον στρατόν και τον στόλον του και συγχρόνως προσεταιρισθή εκείνας εκ των πόλεων, αι οποίαι, είτε χλιαρόν ενδιαφέρον εδείκνυαν υπέρ των Συρακουσίων ή ετήρουν απόλυτον μέχρι τούδε ουδετερότητα. Εστάλησαν επίσης άλλοι πρέσβεις των Συρακουσίων και των Κορινθίων εις την Λακεδαίμονα και την Κόρινθον, διά να ζητήσουν την αποστολήν νέων ενισχύσεων, είτε διά μεταγωγικών, είτε διά μικρών σκαφών, είτε δι' οιουδήποτε άλλου διαθεσίμου μέσου θαλασσίας μεταφοράς, καθόσον και οι Αθηναίοι έστειλαν να ζητήσουν την αποστολήν νέων ενισχύσεων. Και οι Συρακούσιοι εξώπλιζαν ναυτικόν και ησκούντο επιμελώς εις τον χειρισμόν αυτού, όπως και διά θαλάσσης επιτεθούν κατά των Αθηναίων, και γενικώς το ηθικόν των είχεν εξυψωθή.

8. Ο Νικίας στέλλει εις Αθήνας αγγελιαφόρους ζητών ενισχύσεις ή ανάκλησιν

Ο Νικίας, μαθών τούτο και βλέπων ότι η δύναμις του εχθρού και αι ιδικαί του στενοχωρίαι ηύξαναν καθ' εκάστην, έστελλε και αυτός εις τας Αθήνας πλήρη έκθεσιν της καταστάσεως, όπως είχε πράξει πολλάκις και προηγουμένως, αλλάα με μεγαλητέραν τώρα λεπτομέρειαν. Διότι επίστευεν, ότι η κατάστασις ήτο κρίσιμος και ότι καμμία δεν υπήρχε σωτηρία, εφόσον το ταχύτερον ή τους ανακαλέσουν ή τους στείλουν σοβαράς ενισχύσεις. Και επειδή εφοβείτο μήπως οι αγγελιαφόροι του, είτε εξ ανικανότητος να ομιλήσουν, όπως πρέπει, είτε ένεκα ασθενείας μνήμης, είτε ένεκα της επιθυμίας να φανούν ευχάριστοι εις το πλήθος, δεν ανακοινώσουν την αληθή κατάστασιν, έγραψεν επιστολήν, νομίζων, ότι διά του τρόπου τούτου οι Αθηναίοι, μανθάνοντες όσον το δυνατόν ακριβέστερον τας σκέψεις του, χωρίς αυταί να παραμορφωθούν υπό του αγγελιαφόρου, θα δυνηθούν να κρίνουν καλλίτερον περί της αληθούς καταστάσεως. Και οι μεν ορισθέντες αγγελιαφόροι ανεχώρησαν φέροντες την επιστολήν και προφορικάς παραγγελίας του Νικίου προς ανακοίνωσιν, ενώ αυτός την περί του στρατοπέδου μέριμναν του συνεκέντρωσε του λοιπού εις την εξασφάλισίν του δι' αμυντικής μάλλον τακτικής, παρά εις την ανάληψιν εκουσίων κινδύνων δι' επιθετικής τοιαύτης.

9. Εκστρατεία των Αθηναίων κατά της Αμφιπόλεως

Περί το τέλος του αυτού θέρους, ο Ευετίων, στρατηγός των Αθηναίων από κοινού μετά του Περδίκκα και επί κεφαλής σημαντικής δυνάμεως Θρακών, εξεστράτευσε κατά της Αμφιπόλεως και μη δυνηθείς να την καταλάβη, προέβη εις πολιορκίαν αυτής εκ του ποταμού Στρυμόνος, όπου εισήγαγε τριήρεις, χρησιμοποιών ως βάσιν των επιχειρήσεων του το Ιμεραίον. Τοιουτοτρόπως έληξε και το θέρος τούτο.

10. Εις την εκκλησίαν του δήμου των Αθηναίων αναγιγνώσκεται η επιστολή του Νικίου
Κατά τον επακολουθήσαντα χειμώνα, οι αγγελιαφόροι του Νικίου, ελθόντες εις τας Αθήνας, και τας προφορικάς παραγγελίας των ανεκοίνωσαν και εις τας απευθυνομένας προς αυτούς ερωτήσεις απήντων και την επιστολήν ενεχείρισαν. Ο γραμματεύς της πόλεως, προχωρήσας ενώπιον της συνελεύσεως του Αθηναϊκού λαού, ανέγνωσεν αυτήν, έχουσαν ως εξής περίπου.
11. «Συμπολίται, τα προγενέστερα γεγονότα γνωρίζετε από πολλάς άλλας εκθέσεις μου. Σήμερον όμως είπερ ποτέ και άλλοτε επιβάλλεται να γνωρίσετε την αληθή ημών κατάστασιν, διά ν' αποφασίσετε αναλόγως. Ενώ δηλαδή είχαμεν νικήσει εις τας πλείστας μάχας τους Συρακουσίους, εναντίον των οποίων απεστάλημεν, και είχαμεν οικοδομήσει τα οχυρώματα εντός των οποίων είμεθα τώρα, ήλθεν ο Λακεδαιμόνιος Γύλιππος, επί κεφαλής στρατού εκ Πελοποννήσου και μερικών πόλεων της Σικελίας. Και εις μεν την πρώτην μάχην ενικήθη από ημάς, την ακόλουθον όμως ημέραν εξηναγκάσθημεν υπό πολυαρίθμου ιππικού και ακοντιστών να υποχωρήσωμεν εντός των οχυρώσεων μας. Και τώρα ημείς μεν διεκόψαμεν τον περιτειχισμόν και μένομεν αδρανούντες, ένεκα της αριθμητικής των αντιπάλων υπεροχής, αφού δεν ημπορούμεν να χρησιμοποιήσωμεν επί του πεδίου της μάχης ολόκληρον τον στρατόν μας, εφόσον μέρος των οπλιτών απασχολείται εις την φρούρησιν των οχυρωμάτων. Ενώ εκείνοι εν τω μεταξύ έχουν υπερβή το ιδικόν μας περιτείχισμα διά της κατασκευής απλού αντιτειχίσματος, εις τρόπον ώστε δεν είναι πλέον δυνατός ο διά περιτειχισμού αποκλεισμός των, εφόσον δεν επιτεθώμεν με πολυάριθμον στρατόν κατά του αντιτειχίσματος των και καταλάβωμεν αυτό. Και ούτω συνέβη, ενώ υπετίθετο, ότι ημείς πολιορκούμεν άλλους, να είμεθα ημείς πράγματι οι πολιορκούμενοι, κατά ξηράν τουλάχιστον, αφού ούτε εκ των οχυρώσεων μας ημπορούμεν να εξέλθωμεν μακράν, ένεκα του ιππικού των.
12. «Έστειλαν επίσης πρέσβεις εις την Πελοπόννησον, ζητούντες την αποστολήν νέων ενισχύσεων, ενώ ο Γύλιππος ανεχώρησε διά τας πόλεις της Σικελίας, διά να πείση μεν όσας είναι σήμερον ουδέτεραι να συμπράξουν μετ' αυτού εις τον πόλεμον, επιτυχή δε, ει δυνατόν, από τας λοιπάς νέας ενισχύσεις διά τον στρατόν και τον στόλον του. Διότι, καθώς μανθάνω, προτίθενται να επιτεθούν κατά των οχυρώσεών μας, όχι μόνον διά του στρατού των κατά ξηράν, αλλά και διά του στόλου των κατά θάλασσαν. Και κανείς ας μη θεωρήση απίστευτον ότι προτίθενται να μας επιτεθούν και κατά θάλασσαν, διατί ο στόλος μας ήτο μεν κατ' αρχάς εις αρίστην κατάστασιν, όταν τα σκάφη ήσαν στεγανά και τα πληρώματα άθικτα, τώρα όμως, όπως και ο εχθρός γνωρίζει, και τα σκάφη είναι διάβροχα, ως εκ της επί τόσον χρόνον παραμονής εντός της θαλάσσης, και τα πληρώματα έχουν φθαρή. Καθόσον δεν ημπορούμεν ν' ανελκύσωμεν τα πλοία εις την ξηράν, διά να στεγνώσουν και καθαρισθούν, λόγω του ότι ο εχθρικός στόλος είναι ισάριθμος ή μάλλον πολυαριθμότερος του ιδικού μας και ως εκ τούτου φοβούμεθα διαρκώς επίθεσιν εκ μέρους του. Οι εχθροί όχι μόνον ασκούνται επιμελώς εις τον χειρισμόν του στόλου των, υπ' αυτά τα όμματά μας, αλλά και έχουν την πρωτοβουλίαν της επιθέσεως και ευκολώτερον από ημάς ημπορούν να στεγνώσουν τα πλοία των, αφού δεν απασχολούνται εις αποκλεισμόν άλλων.
13. «Ημείς απεναντίας μόλις θα ημπορούσαμεν να προβαίνωμεν εις τούτο, εάν είχαμεν μεγάλην αριθμητικήν υπεροχήν, και δεν είμεθα ηναγκασμένοι όπως τώρα να χρησιμοποιούμεν όλα τα πλοία μας εις επιτήρησιν του εχθρού, διότι τα εφόδια μας, τα οποία και τώρα ακόμη δυσκόλως κατορθώνομεν να εισάγωμεν, καθόσον πρέπει να περάσουν κοντά από την πόλιν του εχθρού, θα τα στερηθώμεν ολοσχερώς, εάν χαλαρώσωμεν, έστω και ολίγον, την επαγρύπνησίν μας. Τα πληρώματά μας, εξ άλλου, εφθάρησαν και εξακολουθούν φθειρόμενα, καθόσον άλλοι μεν εκ των επιβαινόντων των πλοίων, αναγκαζόμενοι ν' απομακρυνθούν, χάριν προμηθείας καυσόξυλων και νομής και ύδατος, υφίστανται απωλείας από το εχθρικόν ιππικόν. Εκ των λοιπών δε, τώρα που η υπεροχή μας επί των αντιπάλων δεν υφίσταται πλέον, οι μεν δούλοι κωπηλάται αυτομολούν, οι δε ξένοι, όσοι μεν επέβησαν των πλοίων εξαναγκασθέντες, λιποτακτούν

εις πρώτην ευκαιρίαν προς τας πόλεις της Σικελίας. Όσοι δε πάλιν παρεσύρθησαν κατ' αρχάς εκ του μεγάλου μισθού και της ιδέας, ότι πρόκειται μάλλον να χρηματισθούν παρά να πολεμήσουν, βλέποντες την απροσδόκητον αντίστασιν του εχθρού, και δη την κατά θάλασσαν, άλλοι μεν προσέρχονται εις τας τάξεις αυτού ως αυτόμολοι, άλλοι δ' επωφελούμενοι πάσης παρουσιαζομένης ευκαιρίας, φεύγουν προς διαφόρους διευθύνσεις της τόσον ευρύχωρου Σικελίας. Μερικοί μάλιστα, επιδιδόμενοι οι ίδιοι εις το εμπόριον, έπεισαν τους τριηράρχους να δεχθούν εις αντικατάστασίν των επί των πλοίων δούλους εκ των Υκκάρων και τοιουτοτρόπως κατέστρεψαν την πειθαρχίαν του ναυτικού.

14. «Δεν έχετε ανάγκην να σας είπω, διότι καλώς το γνωρίζετε, ότι μικρόν μόνον μέρος των πληρωμάτων αποτελείται από ικανούς ναύτας, και ότι ολίγοι εκ τούτων γνωρίζουν και να ξεκινήσουν ταχέως εν πολεμικόν πλοίον και να συγκρατούν τον ρυθμόν της κωπηλασίας. Αλλ' εκείνο, το οποίον περισσότερον από όλα αυτά με φέρει εις μεγαλητέραν αμηχανίαν, είναι ότι, μολονότι αρχηγός, δεν είμαι εις θέσιν να προλάβω όλα αυτά (διότι ιδιοσυγκρασίαι, όπως αι δικαί σας, είναι δυσδιοίκητοι), και ότι δεν έχομεν ούτε τα μέσα να εύρωμεν πληρώματα διά τον στόλον μας, όπως τα έχουν άφθονα οι αντίπαλοι, αλλ' είμεθα ηναγκασμένοι με τους άνδρας, τους οποίους είχαμεν όταν ήλθαμεν, και εις τας σημερινάς ανάγκας να επαρκούμεν και τας καθημερινάς απωλείας ν' αναπληρώνωμεν. Καθόσον η Νάξος και η Κατάνη, αι μόναι πόλεις, αι οποίαι είναι σήμερον σύμμαχοι μας, δεν είναι εις θέσιν να μας βοηθήσουν κατά τούτο. Και εάν εν και μόνον πλεονέκτημα προστεθή ακόμη εις τους εχθρούς μας, εάν δηλαδή τα μέρη της Ιταλίας, από τα οποία προμηθευόμεθα τας τροφάς μας, βλέποντα και την κατάστασιν εις την οποίαν ευρισκόμεθα, και ότι δεν μας στέλλετε ενισχύσεις, στραφούν προς το μέρος των, θα τερματίσουν ούτοι τον πόλεμον αμαχητεί, διότι η πείνα θα μας αναγκάση εις παράδοσιν.

«Ημπορούσα να σας ανακοινώσω άλλας ειδήσεις περισσότερον ευχάαριστους, βεβαίως όμως όχι περισσότερον χρησίμους, εφόσον παρίσταται ανάγκη να λάβετε αποφάσεις με πλήρη γνώσιν της εδώ καταστάσεως. Άλλωστε, γνωρίζων ότι ως εκ της ιδιοσυγκρασίας σας, θέλετε μεν να ακούετε τα πλέον ευχάριστα πράγματα, μέμφεσθε όμως ακολούθως εκείνους, που σας τα λέγουν, εάν το αποτέλεσμα δεν ανταποκρίνεται προς αυτά, εθεώρησα ασφαλέστερον να σας είπω γυμνήν την αλήθειαν.

15. «Και τώρα παρακαλώ να πιστεύσετε, ότι, όσον άφορα τον αρχικόν σκοπόν της εκστρατείας, και στρατιώται και αρχηγοί δεν έδωσαν καμμίαν αιτίαν μομφής. Αλλ' αφού ολόκληρος η Σικελία συσσωματώνεται εναντίον μας, και ο εχθρός αναμένει νέον στρατόν εκ Πελοποννήσου, οφείλετε ν' αποφασίσετε τέλος τί θα κάμετε. Διότι ο ενταύθα στρατός μας δεν επαρκεί ουδέ απέναντι της εχθρικής δυνάμεως, την οποίαν αντιμετωπίζομεν σήμερον, και επομένως οφείλετε ή να τον ανακαλέσετε ή να στείλετε προς ενίσχυσιν του και νέον στρατόν και στόλον, όχι μικρότερον του σημερινού, και χρήματα άφθονα, και προς τούτοις άλλον αρχηγόν, διά να με αντικαταστήση, καθόσον, ένεκα ασθενείας των νεφρών, είμαι ανίκανος διά περαιτέρω υπηρεσίαν. Και νομίζω ότι ημπορώ να στηρίζωμαι εις την επιείκειαν σας, διότι εφόσον ήμην υγιής, πολλάς χρησίμους υπηρεσίας προσέφερα εις την πόλιν. Ό,τι δήποτε όμως πρόκειται να κάμετε, κάμετε το αμέσως, κατά την αρχήν της ανοίξεως, χωρίς αναβολάς, καθόσον ο εχθρός την μεν εκ Σικελίας βοήθειαν συντόμως, θέλει πορισθή, ενώ η εκ Πελοποννήσου θα έλθη μεν προς αυτόν βραδύτερον, θα έλθη όμως πάντως, εάν δεν λάβετε τα μέτρα σας, είτε διαφεύγουσα την προσοχήν σας, όπως και προηγουμένως, είτε διαφεύγουσα την καταδίωξίν σας.»

16. Οι Αθηναίοι ψηφίζουν την ενίσχυσιν του εκστρατευτικού σώματος

Τοιούτο ήτο το περιεχόμενον της επιστολής. Οι Αθηναίοι, αφού ήκουσαν την ανάγνωσίν της, δεν απήλλαξαν μεν τον Νικίαν της στρατηγίας, αλλ' έως ότου εκλεχθούν και φθάσουν άλλοι στρατηγοί, εξέλεξαν ως βοηθούς του δύο εκ των εκεί επί τόπου ευρισκομένων, τον Μένανδρον και τον Ευθύδημον, διά να μη φέρη μόνος και ασθενής όλον το βάρος και τους μόχθους της αρχηγίας του στρατού. Εψήφισαν συγχρόνως την αποστολήν νέου στρατού και στόλου, στρατολογουμένου εκ του καταλόγου των τριών

ευπορωτέρων τάξεων και εκ των συμμάχων. Εξέλεξαν, τέλος, ως συναρχηγούς αυτού τον Δημοσθένη, υιόν του Αλκισθένους, και τον Ευρυμέδοντα, υιόν του Θουκλέους. Και τον μεν Ευρυμέδοντα απέστειλαν αμέσως εις Σικελίαν, περί το φθινοπωρινόν ηλιοστάσιον, μετά δέκα πολεμικών σκαφών, φέροντα εκατόν είκοσι τάλαντα και την προς τον εκεί στρατόν αναγγελίαν, ότι θα του αποσταλούν επικουρίαι και ότι θα ληφθή η δέουσα περί τούτου μέριμνα.

17. Ο Δημοσθένης όμως έμεινεν οπίσω, διά να ετοιμάση την εκστρατείαν, με την οποίαν έμελλε να εκπλεύση κατά τας αρχάς του έαρος. Και απέστειλεν οδηγίας εις τους συμμάχους, ζητών στρατόν, και ητοίμαζε εξ Αθηνών χρήματα και πλοία και οπλίτας. Εξέπεμψαν συγχρόνως οι Αθηναίοι μοίραν εξ είκοσι πλοίων, διά να περιπολούν περί την Πελοπόννησον και εμποδίζουν τον διάπλουν παντός πλοίου εκ Κορίνθου και Πελοποννήσου εις την Σικελίαν. Διότι οι Κορίνθιοι, όταν ήλθαν προς αυτούς οι εκ Σικελίας πρέσβεις και ανήγγειλαν την βελτίωσιν της εκεί καταστάσεως, εθεώρησαν, ότι η προηγουμένη εκ μέρους των αποστολή πλοίων ήτο επίκαιρος, και ενθαρρυνθέντες έτι μάλλον, παρεσκευάζοντο να στείλουν οπλίτας εις Σικελίαν δι' εμπορικών σκαφών. Εκ της άλλης Πελοποννήσου ητοιμάζοντο να πράξουν το αυτό οι Λακεδαιμόνιοι. Συγχρόνως οι Κορίνθιοι εξώπλισαν μοίραν στόλου εξ είκοσι πέντε πλοίων, όπως αποπειραθούν ναυμαχίαν προς την επιτηρητικήν μοίραν της Ναυπάκτου. Ήλπιζαν, άλλωστε, ότι εάν η προσοχή των εις Ναύπακτον σταθμευόντων Αθηναϊκών πλοίων απησχολείτο με την ιδικήν των μοίραν, αντιπαρατεταγμένην κατ' αυτής, δυσκόλως θα ηδύναντο να παρεμποδίσουν τον έκπλουν των εμπορικών των σκαφών.

18. Οι Λακεδαιμόνιοι παρασκευάζονται να εισβάλουν εις την Αττικήν

Οι Λακεδαιμόνιοι παρεσκευάζοντο επίσης διά την εισβολήν των εις την Αττικήν. Εις τούτο άλλωστε εξώθουν αυτούς οι Συρακούσιοι και οι Κορίνθιοι ευθύς ως έμαθαν την αποφασισθείσαν υπό των Αθηναίων αποστολήν επικουριών εις την Σικελίαν, προς τον σκοπόν προδήλως, όπως, πραγματοποιούμενης της εισβολής, ματαιωθή η αποστολή αυτών. Και ο Αλκιβιάδης ωσαύτως συνεβούλευσεν επιμόνως την οχύρωσιν της Δεκέλειας και την δραστηρίαν διεξαγωγήν του πολέμου. Εις τας αποφάσεις των ενισχύθησαν ιδίως οι Λακεδαιμόνιοι, διότι εσκέπτοντο, ότι οι Αθηναίοι, διεξάγοντες διπλούν πόλεμον, εναντίον των ιδίων Λακεδαιμονίων και των Σικελιωτών, θα καταβληθούν ευκολώτερον, και διότι εθεώρουν, ότι εκείνοι πρώτοι διέρρηξαν τας συνθήκας. Καθόσον η ευθύνη του προηγουμένου πολέμου εβάρυνε μάλλον αυτούς τους ιδίους, λόγω του ότι και εναντίον των Πλαταιών επετέθησαν οι Θηβαίοι, ενώ ακόμη ίσχυεν η τριακονταετής συνθήκη και ενώ η συνθήκη εκείνη απηγόρευε τον πόλεμον εναντίον εκείνου, όστις θα εδέχετο να υποβληθή εις διαιτησίαν, αυτοί, προσκληθέντες υπό των Αθηναίων, είχαν αρνηθή να υποβληθούν εις αυτήν. Και διά τούτο εθεώρουν, ότι δικαίως είχαν πάθει και ενθυμούντο την συμφοράν της Πύλου και κάθε άλλην, η οποία τους είχε πλήξει. Αφότου όμως οι Αθηναίοι, ορμώμενοι εκ της Αργολίδος με μοίραν στόλου εκ τριάντα πλοίων, ερήμωσαν μέρος της χώρας της Επιδαύρου Λιμηράς και των Πρασιών και άλλων μερών της Λακωνικής, και συγχρόνως ενήργουν ληστρικάς επιδρομάς εκ Πύλου, και προσκαλούμενοι υπό των Λακεδαιμονίων, ηρνούντο να υποβληθούν εις διαιτησίαν, οσάκις ηγέρθησαν διαφοραί περί των αμφισβητουμένων διατάξεων της συνθήκης, οι Λακεδαιμόνιοι ήσαν πλέον πλήρεις πολεμικού ζήλου, διότι εθεώρησαν, ότι η ιδία ευθύνη, η οποία εβάρυνεν αυτούς διά τον προηγούμενον πόλεμον, εβάρυνεν αντιθέτως τους Αθηναίους σήμερον. Και κατά την διάρκειαν του χειμώνος εζήτουν από τους συμμάχους να τους χορηγήσουν σίδηρον και προητοίμαζαν όλα τ' αναγκαία διά τας οχυρωματικάς εργασίας εργαλεία. Συγχρόνως και οι ίδιοι ητοίμαζαν τας ενισχύσεις που επρόκειτο να στείλουν εις την Σικελίαν επί εμπορικών σκαφών και τους άλλους Πελοποννησίους ηνάγκαζαν να πράξουν το αυτό. Και ούτως έληξεν ο χειμών και συγχρόνως το δέκατον όγδοον έτος του πολέμου τούτου, του οποίου την ιστορίαν έγραψεν ο Θουκυδίδης.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

[1] D. Jurafsky, J. H. Martin, *Speech and Language Processing: An Introduction to Natural Language Processing, Computational Linguistics and Speech Recognition*, 2nd edition, Prentice Hall series in Artificial Intelligence, Pearson Education, Upper Saddle River, NJ, USA, 2008.

[2] Alexandris, C. (2013): Managing Implied Information and Connotative Features in Multilingual Human-Computer Interaction, Hauppauge, New York, NY, Nova Science Publishers

[3] Alexandris, C (2010): English, German and the International "Semi-professional" Translator: A Morphological Approach to Implied Connotative Features. In: Journal of Language and Translation, September 2010,Vol 11, Number 2, pp 7-46 Sejong University, Korea.

[4] Gabor Angeli, Melvin Jose Johnson Premkumar, Christopher D. Manning: Leveraging Linguistic Structure For Open Domain Information Extraction. ACL (1) 2015: 344-354

[5] Ferro, L., Gerber, L., Mani, I., Sundheim, B., and Wilson, G. (2005). Tides 2005 standard for the annotation of temporal expressions. Tech. rep., MITRE.

[6] Smith et al. (2014). In Proceedings of ACL2014 Workshop on Interactive Language Learning, Visualization, and Interfaces, Baltimore, Maryland June 27, 2014

[7] Pustejovsky, J., Ingria, R., Sauri, R., Castano, J., Littman, J., Gaizauskas, R., Setzer, A., Katz, G., and Mani, I. (2005). *The Specification Language TimeML*, chap. 27. Oxford.

[8] Hearst, M. A. (1992a). Automatic acquisition of hyponyms from large text corpora. In *COLING-92*, Nantes, France.

[9] Hearst, M. A. (1998). Automatic discovery of WordNet relations.In Fellbaum, C. (Ed.), *WordNet: An Electronic Lexical Database*. MIT Press.

[10] Mausam, Michael Schmitz, Robert Bart, Stephen Soderland, and Oren Etzioni. 2012. Open language learning for information extraction. In *EMNLP*.

[11] Victor Manuel Sanchez Sanchez Valencia. 1991.*Studies on natural logic and categorial grammar*. Ph.D. thesis, University of Amsterdam

[12] Stephen Soderland, John Gilmer, Robert Bart, Oren Etzioni, and Daniel S. Weld. 2013. Open information extraction to KBP relations in 3 hours. *In Text Analysis Conference*.

[13] Anthony Fader, Stephen Soderland, and Oren Etzioni. 2011. Identifying relations for open information extraction. In *EMNLP*.

[14] Congle Zhang, Tyler Baldwin Howard Ho Benny Kimelfeld Yunyao Li. 2013. Adaptive Parser-Centric Text Normalization. In Proceedings of the 51st Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics, pages 1159–1168, Sofia, Bulgaria, August 4-9 2013, Association for Computational Linguistics (ACL).

[15] Richard Sproat, Alan W. Black, Stanley F. Chen, Shankar Kumar, Mari Ostendorf, and Christopher Richards. 2001. Normalization of non-standard words. Computer Speech & Language, 15(3):287–333.

[16] John Lafferty, Andrew McCallum, and Fernando Pereira. Conditional random felds: Probabilistic models for segmenting and labeling sequence data. International Conference on Machine Learning (ICML), 2001.

[17] Charles Sutton and Andrew McCallum. 2012. An Introduction to Conditional Random Fields. In Foundations and Trends in Machine Learning, Vol. 4, No. 4 (2011) 267–373, 2012

[18] Razvan C. Bunescu and Raymond J. Mooney, "Collective information extraction with relational Markov networks," in *Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics (ACL)*, 2004.

[19] A. Culotta and A. McCallum, "Confidence estimation for information extraction," in *Human Language Technology Conference (HLT)*, 2004.

[20] Neumann, Guenter, 2010 "Text-basiertes Informationsmanagement" In *Computerlinguistik und Sprachtechnologie, Eine Einführung*. Carstensen, K.U., Ebert, C., Endriss, C., Jekat, S., Klabunde, R., Langer, H. (Hrsg.), 3te überarbeitete und erweiterte Auflage, München: Spektrum Akademischer Verlag, 576-615.

[21] D. Bikel, R. Schwartz, and R.M. Weischedel. 1999. An Algorithm that Learns What's in a Name. *Machine Learning, Special Issue on Natural Language Learning*, 34(1-3), Feb

[22] Neumann, Guenter, 2006. A Hybrid Machine Learning Approach for Information Extraction from Free Texts. In: M. Spiliopoulou; R. Kruse; C. Borgelt; A. Nürnberger; W. Gaul (eds.). From Data and Information Analysis to Knowledge Engineering. Pages 390-397, Studies in Classification, Data Analysis, and Knowledge Organization, ISBN 3-540-31313-3, Springer-Verlag Berlin, Heidelber, New-York, 2006.

[23] Nadeau, David and Satoshi Sekine (2007) A survey of named entity recognition and classification. *Linguisticae Investigationes* **30**(1):3–26.

[24] Roman Yangarber, Winston Lin, Ralph Grishman. 2002. Unsupervised Learning of Generalized Names. *COLING 2002: The 19th International Conference on Computational Linguistics*, http://www.aclweb.org/anthology/C02-1154.

[25] Bunescu R, Ge R, Kate RJ, Marcotte EM, Mooney RJ, Ramani AK, Wong YW. 2005 Comparative experiments on learning information extractors for proteins and their interactions. In *Artificial Intelligence in Medicine*. 2005 Feb;33(2):139-55.

[26] Mihai Surdeanu, Julie Tibshirani, Ramesh Nallapati, and Christopher D. Manning. 2012. Multi-instance Multilabel Learning for Relation Extraction. In Proceedings of EMNLP-CoNLL, pages 455–465.